

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.-_____

din _____ 2026

Chișinău

privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative

În temeiul art. 10 alin. (1) lit. d¹), k¹) și k²) și art. 12 lit. a) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 117), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta Hotărâre:

- **transpune parțial** (transpune: art. 2 (46) și (47), art. 30 (4) - (7), (9) și (10), precum și art. 31 (2)-(4)) **Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018** privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024;

- **transpune parțial** (transpune: art. 1, art. 3 și Anexa) **Regulamentul Delegat (UE) 2023/1185 al Comisiei din 10 februarie 2023** de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui prag minim pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii pe bază de carbon reciclat și prin specificarea unei metodologii de evaluare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră obținute de la combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și de la

combustibilii pe bază de carbon reciclat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 157 din 20 iunie 2023, CELEX: 32023R1185;

- **transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2448 al Comisiei din 13 decembrie 2022** de stabilire a unor orientări operaționale privind dovezile pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere, prevăzute la Articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 320 din 14 decembrie 2022, CELEX: 32022R2448;

- **transpune Decizia Comisiei din 10 iunie 2010** privind orientările pentru calcularea stocurilor de carbon din sol în sensul anexei V la Directiva 2009/28/CE, (2010/335/UE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 151 din 17 iunie 2010, CELEX: 32010D0335;

- **transpune Directiva delegată (UE) 2024/1405 a Comisiei din 14 martie 2024** de modificare a anexei IX la Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește adăugarea de materii prime pentru producția de biocombustibili și biogaz, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 2024/1405 din 17 mai 2024, CELEX: 32024L1405;

- **transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022** privind normele de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a criteriilor privind riscurile reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 168 din 27 iunie 2022 (CELEX: 32022R0996), așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/196 al Comisiei din 3 februarie 2025;

- **transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/1640 al Comisiei din 5 iunie 2023** privind metodologia de stabilire a ponderii biocombustibililor și a biogazului pentru transporturi rezultând din prelucrarea biomasei împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 205 din 18 august 2023, CELEX: 32023R1640;

- **transpune Regulamentul (UE) nr. 1307/2014 al Comisiei din 8 decembrie 2014** privind criteriile și limitele geografice pentru identificarea pășunilor cu biodiversitate ridicată în sensul articolului 7b alineatul (3) litera (c) din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea benzinei și a motorinei și al articolului 17 alineatul (3) litera (c) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din

surse regenerabile, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 351 din 9 decembrie 2014, CELEX: 32014R1307.

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă (se anexează).

2. Guvernul recunoaște de drept, în temeiul art. 10 alin. (1) lit. d¹) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, schemele voluntare și naționale de certificare aprobate de Comisia Europeană sau de Secretariatul Comunității Energetice, inclusiv actualizările ulterioare ale listei acestor scheme, fără a fi necesară o procedură suplimentară de aprobare la nivel național. Recunoașterea schemelor voluntare se realizează cu respectarea legislației naționale de mediu, inclusiv a obligațiilor privind protecția biodiversității, utilizarea durabilă a resurselor naturale și controlul supraexploatării biomasei.

3. Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 43-46 art. 68), se modifică după cum urmează:

3.1. în Regulamentul cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă:

3.1.1. clauza de armonizare va avea următorul cuprins:

„Prezentul Regulament:

- **transpune parțial** (transpune: art. 2, art. 25 - 30 (1) - (7), (9) și (10)) **Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018** privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024;

- **transpune Regulamentul delegat (UE) 2019/807 al Comisiei din 13 martie 2019** de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește stabilirea materiilor prime care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, în cazul cărora se observă o expansiune semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon

și certificarea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 133 din 21 mai 2019, CELEX: 32019R0807).”

3.1.2. pe tot parcursul Regulamentului cuvintele „Instituție Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă” se substituie cu textul „*IP CNED*”;

3.1.3. la pct. 2 după textul „Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile” se completează cu textul „în Regulamentul privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă”;

3.1.4. se abrogă următoarele subpuncte:

3.1.4.1. subpct. 2.3;

3.1.4.2. subpct. 2.5;

3.1.4.3. subpct. 2.14;

3.1.4.4. subpct. 2.15;

3.1.5. pct. 3 va avea următorul cuprins:

„3. Pentru calculul ponderii minime a energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturilor prevăzută în Planul național integrat privind energia și clima, în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025, se iau în considerare următorii combustibili:

3.1. biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă care respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în prezentul Regulament;

3.2. combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi atunci când aceștia sunt utilizați drept produs intermediar pentru producerea de combustibili convenționali;

3.3. combustibilii pe bază de carbon reciclat, după caz.”

3.1.6. pct. 4 se abrogă.

3.1.7. pct. 5 va avea următorul cuprins:

„5. Limitarea privind utilizarea culturilor alimentare în producerea de furaje, definită la subpct. 12.2 din Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile nu se aplică în cazul în care biocarburanții, biolichidele sau combustibilii din biomasă sunt certificați ca având riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor. Criteriile pentru identificarea materiilor prime care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării destinației terenurilor, pentru care

se observă o expansiune semnificativă a suprafețelor de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, precum și pentru certificarea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă cu riscuri reduse, sunt prevăzute în anexa nr. 3 la prezentul Regulament.”

3.1.8. pct. 6-8 vor avea următorul cuprins:

„6. În vederea reducerii la minimum a riscului ca loturile unice să fie revendicate mai mult de o singură dată în cadrul Comunității Energetice, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu suportul Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă (în continuare – IP CNED), consolidează cooperarea cu Secretariatul Comunității Energetice și cu sistemele naționale ale părților contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, cu schemele voluntare și verificatorii, inclusiv, dacă este cazul, schimbul de date. În cazul în care IP CNED va suspecta că s-a comis o fraudă sau va depista o astfel de fraudă, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează, după caz, Secretariatul Comunității Energetice și părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.

7. Pentru a permite urmărirea combustibililor lichizi și gazoși utilizați în transporturi, ce sunt eligibili pentru a fi luați în considerare la calculul cantității de energie din surse regenerabile consumată în sectorul transporturilor sau ce sunt luați în considerare în scopurile prevăzute la pct. 10, operatorii economici raportează IP CNED informațiile privind date exacte tranzacțiile realizate și caracteristicile de durabilitate ale combustibililor respectivi, inclusiv emisiile lor de gaze cu efect de seră generate pe durata ciclului de viață, începând de la punctul lor de producție și până la introducerea acestora pe piață.

8. Raportarea și colectarea informațiilor prevăzute la pct. 7 se efectuează de către fiecare operator economic, prin introducerea directă a datelor în Registrul de Biocarburanți, instituit și gestionat de IP CNED.”

3.1.9. pct. 9 se abrogă;

3.1.10. pct. 10 va avea următorul cuprins:

„10. Energia produsă din biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă se ia în considerare în scopurile prevăzute la art. 261 alin. (2) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, cu condiția respectării criteriilor de durabilitate și a cerințelor privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite în prezentul capitol.”

3.1.11. pct. 13 se abrogă;

3.1.12. pct. 15 va avea următorul cuprins:

„15. Biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din deșeuri și din reziduuri neforestiere provenind de pe terenuri agricole sunt luați în considerare în scopurile prevăzute la pct.10, doar în cazul în care operatorii sau autoritățile naționale dispun de planuri de monitorizare sau de gestionare menite să abordeze impactul asupra calității solului și asupra carbonului din sol. Informațiile referitoare la modul în care impacturile sunt monitorizate și gestionate se raportează conform pct. 35.”

3.1.13. pct. 16 va avea următorul cuprins:

„16. Biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă care sunt luați în considerare în scopurile prevăzute la pct.10 nu se obțin din materii prime ce provin de pe terenuri bogate în biodiversitate, și anume de pe terenuri care, în ianuarie 2008 sau după această dată, dețineau unul dintre următoarele statute, indiferent dacă terenul mai deține acest statut sau nu:

16.1. păduri primare și alte terenuri împădurite, și anume pădurile și alte terenuri împădurite cu specii indigene, în care nu există indicii vizibile clare ale activității umane, iar procesele ecologice nu sunt afectate în mod semnificativ;

16.2. păduri foarte bogate în biodiversitate și alte terenuri împădurite care conțin o mare diversitate de specii și sunt nedegradate sau care au fost identificate ca având o biodiversitate ridicată de către autoritatea competentă relevantă, cu excepția cazului în care se prezintă dovezi că producerea materiei prime respective nu a afectat scopurile de protecție a naturii;

16.3. zone desemnate:

16.3.1. ca fiind protejate în conformitate cu prevederile Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat; sau

16.3.2. pentru protecția ecosistemelor sau speciilor rare, amenințate ori pe cale de dispariție, recunoscute prin acorduri internaționale sau incluse în liste elaborate de organizații interguvernamentale ori de Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii, sub rezerva recunoașterii acestora de către Secretariatul Comunității Energetice, cu excepția cazului în care se prezintă dovezi că producerea materiei prime respective nu a afectat scopurile de protecție a naturii;

16.4. pășuni foarte bogate în biodiversitate cu suprafața mai mare de un hectar, precum:

16.4.1. pășuni naturale, și anume pășuni care ar continua să fie pășuni în lipsa intervenției omului și care mențin configurația naturală de specii, precum și caracteristicile și procesele ecologice; sau

16.4.2. pășuni care nu sunt naturale, și anume pășuni care ar înceta să fie pășuni în lipsa intervenției omului și care conțin o mare diversitate de specii și sunt nedegradate, identificate de către autoritatea competentă relevantă ca fiind foarte bogate în biodiversitate, exceptând cazul în care se furnizează dovezi că recoltarea materiei prime este necesară pentru menținerea statutului lor de pășuni foarte bogate în biodiversitate;

16.5. criteriile și ariile geografice ale pășunilor foarte bogate în biodiversitate sunt prevăzute în anexa nr. 11 la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă.”

3.1.14. la subpct. 20.1 cuvintele „primară sau secundară” se substituie cu cuvintele „națională sau subnațională”;

3.1.15. la subpct. 20.1.3 cuvintele „Agenția de Mediu” se substituie cu cuvintele „autoritatea competentă relevantă”;

3.1.16. la subpct. 20.2.3 cuvintele „sau de către Agenția de Mediu” se substituie cu cuvintele „ori de către autoritatea competentă relevantă”;

3.1.17. la subpct. 21.1.2 cuvintele „este adoptată legislație primară sau secundară” se substituie cu cuvintele „are instituite legi naționale sau subnaționale”;

3.1.18. pct. 25 și 26 se abrogă;

3.1.19. la pct. 27 textul „la subpct.10.1 și 10.2” se substituie cu textul „la pct. 10”;

3.1.20. la pct. 28 textul „secțiunilor 1 și 2” se substituie cu textul „secțiunii 2”;

3.1.21. la pct. 29 textul „la secțiunea 1 din capitolul II și la pct.10, furnizorii de combustibili” se substituie cu textul „de Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și de pct.10, precum și în conformitate cu art. 26² alin. (3) din Legea nr. 10/2016, operatorii economici”;

3.1.22. pct. 32 - 34 se abrogă;

3.1.23. pct. 35 va avea următorul cuprins:

„35. Operatorul economic demonstrează respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin obținerea documentelor de confirmare, în conformitate cu art. 26² din Legea nr. 10/2016, emise în cadrul la o schemă voluntară sau națională recunoscută de Guvern. IP CNED verifică veridicitatea documentele de confirmare prezintate de operatorul economic. Documentele obținute în conformitate cu o schemă voluntară sau națională recunoscută de Guvern confirmă respectarea elementelor prevăzute de schema respectivă, iar prezentarea altor dovezi nu este necesară.

35.1 Schema voluntară poate fi instituită de persoana juridică sub orice formă organizatorico-juridică prevăzută de Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat

și întreprinderi. În cazul în care organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei confirmă respectarea elementelor prevăzute de schemă voluntară, acesta, în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, propune Guvernului spre aprobare proiectul schemei voluntare de certificare în temeiul art. 10 alin. (1) lit. d1) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică Secretariatul Comunității Energetice cu privire la intenția de a recunoaște schema voluntară aprobată de Guvern pe teritoriul Uniunii Europene și al părților contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.

35.2 Evaluarea unei scheme voluntare include analiza respectării legislației naționale privind conservarea biodiversității, în conformitate cu Legea Nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, precum și protecția solului și a resurselor de apă.”

3.1.24. se completează punctele 35¹ - 35³ cu următorul cuprins:

„35¹. În cazul în care organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei instituie o schemă națională în temeiul art. 26² alin. (7) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la pct. 15-22, precum și a criteriilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică și pentru combustibilii pe bază de carbon reciclat, în conformitate cu metodologia din anexa nr. 3 la prezenta hotărâre, se verifică întregul lanț de custodie implicând autoritățile competente. Schema națională poate fi utilizată pentru a verifica exactitatea și caracterul complet al informațiilor introduse de operatorii economici în Registrul de biocarburanți, pentru a demonstra respectarea pct. 35 din Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și pentru certificarea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor.

35¹.1. Pentru recunoașterea reciprocă, bilaterală și/sau multilaterală a schemei naționale în raport cu schemele recunoscute de Guvern, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică schema națională Secretariatului Comunității Energetice.

35¹.2. Pentru instalațiile care produc energie electrică pentru încălzire și răcire cu o putere termică instalată totală cuprinsă între 7,5 și 20 MW, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei poate stabili o schemă

națională de verificare simplificată pentru a asigura îndeplinirea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la pct. 15-22.

35². IP CNED supraveghează funcționarea organismelor de certificare care realizează audituri independente în cadrul unei scheme voluntare. Organismele de certificare furnizează, la cererea IP CNED, toate informațiile relevante necesare pentru a supraveghea funcționarea acestora, inclusiv data exactă, ora și locul de desfășurare a auditurilor. În cazul în care IP CNED constată probleme de neconformitate, acesta informează schema voluntară în termen de 5 zile lucrătoare de la data constatării.

35³. Operatorul economic poate solicita, prin intermediul IP CNED, examinarea de către Secretariatul Comunității Energetice a respectării criteriilor prevăzute la pct. 15–22 pentru o anumită sursă de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, precum și pragurile de reducere a emisiilor de GES.”

3.1.25. la pct. 36 cuvintele „furnizorii de combustibili” se substituie cu cuvintele „operatorii economici”;

3.1.26. pct. 37 va avea următorul cuprins:

„37. IP CNED întocmește informații privind criteriile de durabilitate și caracteristicile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră ale combustibililor definiți la pct. 15–22 și le transmite Secretariatului Comunității Energetice, în formă agregată. Agenția de Mediu furnizează IP CNED datele de mediu pe care le deține în temeiul art. 26² din Legea nr. 10/2016.”

3.1.27. se completează cu punctele 38 și 39 cu următorul cuprins:

„38. Verificarea conformității se efectuează în conformitate cu Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă.

39. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și de combustibilii pe bază de carbon reciclat se determină în conformitate cu metodologia din anexa nr. 3 la prezenta hotărâre.”

3.1.28. anexele nr. 1 și nr. 2 se abrogă;

3.1.29. anexa nr. 3 va avea următorul cuprins:

Anexa nr. 3
la Regulamentul cu privire la criteriile de durabilitate
și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră
pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă

**ridicate din perspectiva schimbării destinației terenurilor,
în cazul cărora se observă o expansiune semnificativă a suprafeței
de producție în detrimentul terenurilor cu stoc ridicat de carbon, precum și
certificarea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă**

Secțiune 1

Perspectiva schimbării a destinației terenurilor

1. Prezenta anexă definește criteriile de stabilire a materiilor prime ce prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării destinației terenurilor, în cazul cărora se observă o expansiune semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor cu stoc ridicat de carbon și de certificare a biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor.

2. În sensul prezentelor criterii, următoarele noțiuni semnifică:

culturi permanente – culturi în cazul cărora nu se practică un sistem de rotație a culturilor, altele decât pășunile permanente și fânețele permanente, care ocupă terenurile pentru o perioadă de cel puțin cinci ani și care produc recolte repetate;

culturi de plante oleaginoase – culturi alimentare și furajere, precum rapița, palmierul, boabele de soia și floarea-soarelui, care nu sunt bogate în amidon, și culturi de plante zaharoase, utilizate în mod obișnuit ca materii prime pentru producția de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă;

măsură de aditionalitate – orice îmbunătățire a practicilor agricole care conduce, într-un mod durabil, la o creștere a producției de culturi alimentare și furajere pe un teren care este deja utilizat pentru cultivarea de culturi alimentare și furajere și orice acțiune care permite cultivarea de culturi alimentare și furajere pe un teren nefolosit, inclusiv terenurile abandonate, pentru producția de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă;

mici proprietari agricoli – fermieri care desfășoară în mod independent o activitate agricolă într-o exploatare cu o suprafață agricolă mai mică de două hectare pentru care dețin drepturi de proprietate, drepturi de proprietate funciară sau orice alt titlu echivalent care le asigură controlul asupra terenurilor și care nu sunt angajați ai unei societăți, cu excepția unei cooperative din care fac parte și alți mici proprietari agricoli, cu condiția ca o astfel de cooperativă să nu fie controlată de un terț;

materie primă suplimentară – cantitate suplimentară a unei culturi alimentare și furajere produsă într-o zonă clar delimitată în comparație cu producția dinamică de referință și care este rezultatul direct al aplicării unei măsuri de aditionalitate;

teren abandonat – teren nefolosit care a fost utilizat în trecut pentru cultivarea unor culturi alimentare și furajere, dar pe care cultivarea de culturi alimentare și furajere a fost stopată din cauza unor constrângeri biofizice sau socioeconomice;

teren nefolosit – suprafețele care, pentru o perioadă consecutivă de cel puțin cinci ani înainte de începerea cultivării materiilor prime utilizate pentru producția de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, nu au fost utilizate pentru cultivarea unor culturi alimentare și furajere, a altor culturi energetice ori a unor cantități semnificative de nutreț pentru pășunatul animalelor;

teren sever degradat – teren astfel cum este definit în pct.14 din Metodologia de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră;

randament dinamic de referință – randament mediu din zona delimitată în care a fost luată o măsură de aditionalitate calculat pe o perioadă de trei ani imediat precedentă anului de aplicare a unei astfel de măsuri, luând în considerare creșterea medie a randamentului observată pentru materia primă respectivă în ultimul deceniu și curbele de randament pe parcursul duratei de viață în cazul culturilor permanente, cu excepția fluctuațiilor de randament;

teren cu stoc ridicat de carbon – zone umede, inclusiv turbării, precum și suprafețe forestiere continue, în sensul subpct. 17.1-17.3 ale prezentului Regulament.

3. În scopul stabilirii materiilor prime cu risc ridicat din perspectiva schimbării destinației terenurilor, în cazul cărora se observă o expansiune semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor cu stoc ridicat de carbon, se aplică următoarele criterii cumulative:

3.1. expansiunea anuală medie a suprafeței globale de producție a materiilor prime începând cu 2008 este mai mare de 1% și afectează peste 100 000 de hectare;

3.2. ponderea acestei expansiuni în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon este de peste 10%, conform următoarei formule:

$$x_{hcs} = \frac{x_f + 2,6x_p}{PF}$$

unde:

x_{hcs} – ponderea expansiunii în detrimentul terenurilor cu stoc ridicat de carbon;

x_f – ponderea expansiunii în detrimentul terenurilor menționate la subpct.17.2 și 17.3 din prezentul Regulament;

x_p – ponderea expansiunii în detrimentul terenurilor menționate la subpct. 17.1 din prezentul Regulament;

PF – factor de productivitate;

PF trebuie să fie egal cu 1,7 – pentru porumb, cu 2,5 – pentru uleiul de palmier, cu 3,2 – pentru sfecla de zahăr, cu 2,2 – pentru trestia-de-zahăr și cu 1 – pentru toate celelalte culturi.

3.3 aplicarea criteriilor prevăzute la subpct. 3.1 și 3.2 se bazează pe informațiile incluse în secțiunea a 2-a.

4. Criteriile generale pentru certificarea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor:

4.1. biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă pot fi certificați drept combustibili care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor numai dacă sunt îndeplinite toate criteriile de mai jos:

4.1.1. biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă îndeplinesc criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în capitolul III din prezentul Regulament;

4.1.2. biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă au fost produși din materii prime suplimentare obținute prin măsuri de aditionalitate care îndeplinesc criteriile specifice prevăzute la pct. 5;

4.1.3. dovezile necesare pentru identificarea materiilor prime suplimentare și pentru justificarea cererilor privind producția de materii prime suplimentare sunt colectate în mod corespunzător și bine documentate de către operator economic relevant;

4.2. dovezile prevăzute la subpct. 4.1.3 trebuie să includă cel puțin informațiile privind măsurile de aditionalitate luate pentru producerea de materii prime suplimentare, suprafețele desemnate pentru aplicarea acestor măsuri și producția medie obținută de pe terenurile unde au fost aplicate aceste măsuri în perioada de trei ani imediat precedentă anului de aplicare a măsurii de aditionalitate.

5. Biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă pot fi certificați drept combustibili care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor numai dacă:

5.1. măsurile de aditionalitate în vederea producerii de materii prime suplimentare îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

5.1.1. devin atractive din punct de vedere financiar sau nu întâmpină obstacole care să împiedice punerea lor în aplicare, doar datorită faptului că biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din materiile prime suplimentare pot fi luați în calcul pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite în Planul național integrat privind energia și clima;

5.1.2. permit producerea de culturi alimentare și furajere pe un teren nefolosit, inclusiv pe terenuri abandonate sau pe terenuri sever degradate;

5.1.3. sunt aplicate de mici proprietari agricoli;

5.2. măsurile de aditionalitate sunt luate pe o perioadă de cel mult 10 ani înainte de certificarea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă drept combustibili care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor.

6. Cerințele legate de auditare și verificare pentru certificarea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor:

6.1. în scopul certificării biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor, operator economic trebuie:

6.1.1. să prezinte informații fiabile în sprijinul afirmațiilor lor, care să garanteze că toate cerințele prevăzute la pct. 4 și 5 au fost îndeplinite în mod corespunzător;

6.1.2. să prevadă un standard corespunzător de auditare independentă a informațiilor prezentate și un nivel adecvat de transparență care să reflecte necesitatea controlului public al abordării în materie de audit; și

6.1.3. să furnizeze dovezi că auditurile sunt efectuate;

6.2. auditul operatorilor economici verifică dacă informațiile transmise de către furnizorii de combustibili sunt precise, fiabile și protejate împotriva fraudelor;

6.3. pentru a demonstra că un lot trebuie considerat drept biocarburanți, biolichid sau combustibil din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor, operatorii economici trebuie să utilizeze sistemul de echilibrare a masei prevăzut la pct.29 din prezentul Regulament. Schemele voluntare pot fi utilizate pentru a demonstra respectarea criteriilor prevăzute la pct. 4, 5 și 6, în conformitate cu secțiunea a 2-a din capitolul III din prezentul Regulament.

Secțiunea a 2-a
Criterii pentru determinarea materiilor prime care prezintă riscuri ridicate de schimbare a destinației terenurilor

	Expansiunea medie anuală a suprafeței de producție începând cu anul 2008 (mii de hectare)	Expansiunea medie anuală a suprafeței de producție începând cu anul 2008 (%)	Ponderea expansiunii în detrimentul terenurilor menționate la subpct. 17.2 și 17.3 din prezentul Regulament	Ponderea expansiunii în detrimentul terenurilor menționate la subpct. 17.1 din prezentul Regulament
Cereale				
Grâu	– 263,4	– 0,1%	1%	—
Porumb	4 027,5			
Culturi de plante zaharoase				
Trestie-de-zahăr	299,8	1,2%	5%	—
Sfeclă de zahăr	39,1	0,9%	0,1%	—
Culturi de plante oleaginoase				
Rapiță	301,9	1,0%	1%	—
Ulei de palmier	702,5	4,0%	45%	23%
Soia	3183,5	3,0%	8%	—
Floarea-soarelui	127,3	0,5%	1%	—

3.2. la Metodologia de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră:

3.2.1. clauza de armonizare va avea următorul cuprins:

„Prezenta Metodologie **transpune parțial** (transpune: art. 31 alin. (2) - (4), Anexa V și Anexa VI) **Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018** privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024.”

3.2.2. pct. 5 va avea următorul cuprins:

„5. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră datorată utilizării biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, prevăzute la pct. 22 din Regulamentul cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, se calculează prin una dintre următoarele modalități:

5.1. În cazul în care valoarea implicită a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră pentru lanțul de producție este prevăzută în secțiunile 1 sau 2 ale Anexei nr. 1 la

prezenta Metodologie pentru biocarburanți și biolichide și în secțiunea 1 a Anexei nr. 2 la prezenta Metodologie pentru combustibili din biomasă, iar valoarea el pentru acei biocarburanți sau biolichide, calculată în conformitate cu pct. 12, precum și pentru acei combustibili din biomasă, calculată în conformitate cu pct. 30, este egală cu sau mai mică decât zero, se utilizează valoarea implicită.;

5.2. prin utilizarea valorii efective, calculate în conformitate cu secțiunea a 2-a din prezentul capitol – pentru biocarburanți și biolichide și cu secțiunea a 3-a din prezentul capitol – pentru combustibilii din biomasă;

5.3. prin utilizarea unei valori calculate ca suma factorilor formulelor prevăzute la pct. 6, în cazul în care valorile implicite detaliate în secțiunea a 3-a sau a 4-a din anexa nr. 1 la prezenta Metodologie pot fi folosite pentru unii factori, iar valorile efective calculate în conformitate cu secțiunea a 2-a din prezentul capitol se folosesc pentru toți ceilalți factori;

5.4. prin utilizarea unei valori calculate ca suma factorilor formulelor prevăzute la pct. 24, în cazul în care valorile implicite detaliate în secțiunea a 2-a din anexa nr. 2 la prezenta Metodologie pot fi folosite pentru unii factori, iar valorile efective calculate în conformitate cu secțiunea a 3-a din prezentul capitol din prezenta Metodologie se folosesc pentru toți ceilalți factori.”

3.2.3. se completează cu punctul 5¹ cu următorul cuprins:

„5¹. În scopul măsurării emisiilor de gaze cu efect de seră asociate cultivării de materii prime de biomasă agricolă produse în zonele specifice, pentru aplicarea prevederilor pct. 22-24 din anexa nr. 1 a prezentei hotărâri, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei poate prezenta Secretariatului Comunității Energetice rapoarte care includ informații privind emisiile tipice de gaze cu efect de seră în urma cultivării de materii prime agricole aferente zonelor de pe teritoriul lor care sunt clasificate ca nivel 2 în nomenclatorul unităților teritoriale de statistică (în continuare - NUTS) sau la un nivel NUTS de detaliere superior în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 570/2017 cu privire la aprobarea Nomenclatorului unităților teritoriale de statistică al Republicii Moldova. Rapoartele respective sunt însoțite de o descriere a metodei și a surselor de date folosite pentru a calcula nivelul emisiilor. Metoda respectivă ia în considerare caracteristicile solului, clima și randamentul preconizat al materiilor prime.”;

3.2.4. la pct. 10 textul „prezentate de părțile contractante care includ informații privind emisiile tipice de gaze cu efect de seră în urma cultivării de materii prime agricole aferente zonelor de pe teritoriul lor care sunt clasificate la nivelul 2 în Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică al Republicii Moldova sau din

informații cu privire la valorile implicite detaliate privind emisiile provenite din cultivare” se substituie cu textul „menționate la pct. 5¹ sau informațiile privind valorile implicite pentru emisiile din cultivare ori materiile prime”;

3.2.5. la pct. 28 textul „prezentate de părțile contractante care includ informații privind emisiile tipice de gaze cu efect de seră în urma cultivării de materii prime agricole aferente zonelor de pe teritoriul lor care sunt clasificate ca nivel 2 în Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică al Republicii Moldova sau din informații cu privire la valorile implicite detaliate privind emisiile provenite din cultivare incluse în prezenta anexă” se substituie cu textul „menționate la pct. 5¹ sau informațiile privind valorile implicite pentru emisiile din cultivarea materiilor prime”;

3.2.6. la pct. 39 se exclude textul „care nu se încadrează în domeniul de aplicare a pct. 30”;

3.3. se completează cu anexele nr. 3 - 6 cu următorul cuprins:

Anexa nr. 3
la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025

**METODOLOGIA DE DETERMINARE A REDUCERILOR DE EMISII DE GAZE
CU EFECT DE SERĂ GENERATE DE COMBUSTIBILII LICHIZI ȘI GAZOȘI DE
ORIGINE NEBIOLOGICĂ DIN SURSE REGENERABILE UTILIZAȚI ÎN
TRANSPORTURI ȘI DE COMBUSTIBILII PE BAZĂ DE CARBON RECICLAT**

Prezenta Metodologie transpune parțial (transpune: art. 1, art. 3 și Anexa) Regulamentul Delegat (UE) 2023/1185 al Comisiei din 10 februarie 2023 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui prag minim pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii pe bază de carbon reciclat și prin specificarea unei metodologii de evaluare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră obținute de la combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și de la combustibilii pe bază de carbon reciclat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 157 din 20 iunie 2023, CELEX: 32023R1185.

Partea A
Metodologie

1. Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producția și utilizarea combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile folosiți în transporturi sau a combustibililor pe bază de carbon reciclat se calculează după cum urmează:

$$E = e_i + e_p + e_{td} + e_u - e_{ccs}$$

unde:

E = totalul emisiilor din utilizarea combustibilului ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ combustibil} - \text{grame echivalent } \text{CO}_2/\text{MJ combustibil}$)

e_i = e_i elastic + e_i rigid – $e_{\text{ex-uz}}$: emisii din furnizarea intrărilor ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ combustibil}$)

$e_{i \text{ elastic}}$ = emisii din intrările elastice ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$ combustibil)
 $e_{i \text{ rigid}}$ = emisii din intrări rigide ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$ combustibil)
 $e_{\text{ex-uz}}$ = emisii din utilizarea sau din evoluția existentă a intrărilor ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$ combustibil)
 e_p = emisii din prelucrare ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$ combustibil)
 e_{td} = emisii din transport și distribuție ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$ combustibil)
 e_u = emisii din arderea combustibilului în utilizarea sa finală ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$ combustibil)
 e_{ccs} = reduceri de emisii din captarea carbonului și din stocarea geologică a acestuia ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$ combustibil)

1.1. Emisiile rezultate din producția de mașini și echipamente nu se iau în considerare.

1.2. Intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi sau de combustibilii pe bază de carbon reciclat se determină prin împărțirea emisiilor totale ale procesului care acoperă fiecare element al formulei la cantitatea totală de combustibil rezultată din proces și se exprimă în grame de echivalent CO_2 per MJ de combustibil ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$ combustibil). Dacă un combustibil este un amestec de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi, combustibilii pe bază de carbon reciclat și alți combustibili sunt considerați ca având aceeași intensitate a emisiilor.

1.3. Regula generală de calcul de la subpct. 1.2 nu se aplică în cazul coprelucrării, situație în care combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și combustibilii pe bază de carbon reciclat înlocuiesc doar parțial un factor de producție convențional într-un proces.

1.4. În cazul coprelucrării, în calculul intensității emisiilor de gaze cu efect de seră se face o distincție proporțională cu valoarea energetică a intrărilor între:

1.4.1. partea din proces care se bazează pe intrarea convențională;

1.4.2. partea din proces care se bazează pe combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și pe combustibilii pe bază de carbon reciclat, în măsura în care părțile procesului sunt identice.

1.5. Se aplică o distincție similară între procese în cazul în care combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și combustibilii pe bază de carbon reciclat sunt prelucrați împreună cu biomasa.

1.6. Intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră se calculează ca medie pentru întreaga producție de combustibili care are loc într-o perioadă de cel mult o lună calendaristică, sau pentru intervale de timp mai scurte. În cazul în care energia electrică care se califică drept energie electrică complet regenerabilă în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile este utilizată ca intrare care sporește puterea calorifică a combustibilului sau a produselor intermediare, intervalul de timp trebuie să respecte cerințele aplicabile corelării temporale. După caz, valorile intensității emisiilor de gaze cu efect de seră calculate pentru intervale de timp individuale se utilizează pentru a calcula intensitatea medie a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru o perioadă de până la o lună, cu condiția ca valorile individuale calculate pentru fiecare perioadă de timp să respecte pragul minim de reducere stabilit de Guvern.

2. Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră ale combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi sau ale combustibililor pe bază de carbon reciclat se calculează după cum urmează:

$$\text{Economii} = (E_F - E)/E_F$$

unde:

E = emisiile totale provenite din utilizarea combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi sau a combustibililor pe bază de carbon reciclat;

E_F = emisiile totale provenite de la carburantul fosil de referință.

2.1. Pentru toți combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și pentru combustibilii pe bază de carbon reciclat, emisiile totale provenite de la carburantul fosil de referință sunt de 94 gCO₂eq/MJ.

3. În cazul în care rezultatul unui proces nu se califică pe deplin drept combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi sau drept combustibili pe bază de carbon reciclat, ponderea lor în producția totală se determină după cum urmează:

3.1. fracțiunea de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi se determină împărțind intrarea relevantă de energie din surse regenerabile în proces la totalul intrărilor de energie relevante în proces;

3.2. fracțiunea de combustibil pe bază de carbon reciclat se determină prin împărțirea intrării relevante de energie care se califică drept sursă pentru producția de combustibili pe bază de carbon reciclat în proces la totalul intrărilor de energie relevante în proces.

4. Energia relevantă pentru intrările de materiale este puterea calorică inferioară a intrării de material care trece în structura moleculară a combustibilului. Pentru intrările de materiale care conțin apă, puterea calorică inferioară se consideră drept puterea calorică inferioară a părții uscate a intrării de material, fără a lua în considerare energia necesară evaporării apei. Combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați ca produse intermediare pentru producția de combustibili convenționali nu sunt luați în considerare.

4.1. În cazul intrărilor de energie electrică utilizate pentru creșterea valorii calorice a combustibilului sau a produselor intermediare, energia relevantă este energia electrică.

4.2. Pentru gazele reziduale industriale, energia relevantă este energia din gazele reziduale bazată pe puterea calorică inferioară a acestora. În cazul căldurii utilizate pentru a crește puterea calorică a combustibilului sau a produsului intermediar, energia relevantă este energia utilă din căldura utilizată pentru sintetizarea combustibilului. Energia termică utilă este energia termică totală înmulțită cu randamentul ciclului Carnot, astfel cum este definit la subpct. 6.2 din anexa nr. 2 la prezenta hotărâre. Alte intrări sunt luate în considerare exclusiv la determinarea intensității emisiilor combustibilului.

5. La determinarea emisiilor provenite din furnizarea de intrări, se face distincția între intrările elastice și intrările rigide. Intrările rigide sunt cele a căror furnizare nu poate fi extinsă pentru a satisface cererea suplimentară. Astfel, toate intrările care se califică drept sursă de carbon pentru producția de combustibili pe bază de carbon reciclat sunt rigide, precum și ieșirile produse în proporție fixă printr-un proces încorporat în sensul subpct. 5.1 și care reprezintă mai puțin de 10 % din valoarea economică a ieșirii. În cazul în care reprezintă cel puțin 10 % din valoarea economică,

aceasta se consideră elastică. Intrările elastice sunt cele a căror furnizare se extinde pentru a satisface cererea suplimentară. Produsele petroliere provenite de la rafinării se încadrează în această categorie, deoarece rafinăriile pot modifica proporția produselor lor.

5.1. Procesele încorporate includ procese care au loc în același complex industrial sau care furnizează intrarea prin intermediul unei infrastructuri de furnizare dedicate sau care furnizează mai mult de jumătate din energia tuturor intrărilor pentru producția de combustibil lichid și gazos de origine nebiologică din surse regenerabile destinat transporturilor sau de combustibil pe bază de carbon reciclat.

6. Energiei electrice care se califică drept complet regenerabilă în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, se atribuie emisii de gaze cu efect de seră egale cu zero.

7. În fiecare an calendaristic se aplică una dintre cele trei metode alternative de mai jos pentru a atribui valorile emisiilor de gaze cu efect de seră energiei electrice preluate din rețea care nu se califică drept complet regenerabilă în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și care este utilizată pentru a produce combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și combustibili pe bază de carbon reciclat:

7.1. valorile emisiilor de gaze cu efect de seră se atribuie în conformitate cu partea C din prezenta anexă. Aplicarea prezentei prevederi nu afectează evaluarea realizată în temeiul normelor privind ajutoarele de stat;

7.2. valorile emisiilor de gaze cu efect de seră se atribuie în funcție de numărul de ore la sarcină maximă în care funcționează instalația care produce combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și combustibili pe bază de carbon reciclat. În cazul în care numărul de ore la sarcină maximă este mai mic sau egal cu numărul de ore în care a fost stabilit prețul marginal al energiei electrice de către instalațiile care produc energie electrică din surse regenerabile sau centrale nucleare în anul calendaristic precedent pentru care sunt disponibile date fiabile, energiei electrice din rețea, utilizată în procesul de producție a combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și a combustibililor pe bază de carbon reciclat, se atribuie o valoare a emisiilor de gaze cu efect de seră egală cu zero $\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$. În cazul în care acest număr de ore la sarcină maximă este depășit, energiei electrice din rețea, utilizată în procesul de producție a combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și a combustibililor pe bază de carbon reciclat, se atribuie o valoare a emisiilor de gaze cu efect de seră de $183 \text{ gCO}_2\text{eq/MJ}$; sau

7.3. valoarea emisiilor de gaze cu efect de seră ale unității marginale care produce energie electrică în momentul producerii combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi în zona de ofertare, dacă aceste informații sunt puse la dispoziția publicului de către operatorul național de transport și de sistem.

8. Dacă se utilizează metoda stabilită la subpct. 7.2, aceasta se aplică și energiei electrice care este utilizată pentru a produce combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și combustibili pe bază de carbon reciclat și care se califică drept energie provenită integral din surse regenerabile în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

9. Emisiile de gaze cu efect de seră (în continuare – *GES*) ale intrărilor elastice care sunt obținute printr-un proces încorporat se determină pe baza datelor din procesul lor real de producție. Aceste emisii includ toate emisiile generate de producția lor de-a lungul întregului lanț de aprovizionare, inclusiv emisiile rezultate din extracția energiei primare necesare pentru producerea intrării, prelucrarea intrării și transportul intrării. Aceste emisii nu includ emisiile de ardere legate de conținutul de carbon al intrărilor de combustibil. În cazul în care intensitățile carbonului sunt preluate din tabelul din partea B, emisiile de ardere nu se iau în considerare, deoarece acestea sunt luate în considerare în timpul prelucrării sau în emisiile de ardere ale combustibilului final.

9.1. Emisiile de GES provenite de la intrările elastice care nu sunt obținute printr-un proces încorporat se determină pe baza valorilor incluse în partea B a prezentei anexe. În cazul în care datele nu sunt incluse în listă, informațiile privind intensitatea emisiilor se extrag din cea mai recentă versiune a raportului JEC-WTW, din baza de date ECOINVENT, din surse oficiale precum Grupul interguvernamental privind schimbările climatice (în continuare – *IPCC*), Agenția Internațională pentru Energie (în continuare – *IEA*) sau surse guvernamentale, precum și din alte surse revizuite, cum ar fi baza de date E3 și GEMIS și publicațiile evaluate inter pares.

10. Furnizorul fiecărei intrări, cu excepția celor pentru care valorile sunt preluate din partea B a prezentei anexe, calculează intensitatea emisiilor intrării în conformitate cu procedurile din prezenta anexă și raportează valoarea următoarei etape de producție sau producătorului de combustibil final. Aceeași regulă se aplică furnizorilor de intrări situați în etapele anterioare ale lanțului de aprovizionare. Intensitatea emisiilor nu include emisiile încorporate în conținutul de carbon al intrării furnizate.

11. Emisiile provenite de la intrările rigide includ emisiile care rezultă din devierea acestor intrări de la o utilizare anterioară sau alternativă. Aceste emisii țin seama de pierderea producției de energie electrică, de energie termică sau de produse generate anterior utilizând materia primă, precum și de orice emisii datorate tratamentului suplimentar al intrării și al transportului. Se aplică următoarele reguli:

11.1. emisiile atribuite furnizării de intrări rigide se determină înmulțind pierderea producției de energie electrică, de energie termică sau de alte produse cu factorul de emisie relevant. În cazul pierderii producției de energie electrică, factorii de emisie care se iau în considerare sunt cei aferenți producerii de energie electrică în rețea în țara în care a avut loc deplasarea, determinați în conformitate cu metodologia corespunzătoare prevăzută la punctele 6 sau 7. În cazul materialelor deturnate, emisiile care urmează să fie atribuite materialului de înlocuire se calculează ca pentru intrările de materiale în conformitate cu prezenta metodologie. În primii 20 ani de la începerea producției de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi sau de combustibili pe bază de carbon reciclat, pierderea producției de energie electrică, de energie termică și de materiale se determină pe baza cantității medii de energie electrică și termică care a fost produsă din intrarea rigidă în ultimii trei ani înainte de începerea producției de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi sau de combustibili pe bază de carbon reciclat. După 20 ani de producție, pierderea producției de energie electrică, de energie termică sau de alte produse se determină pe baza standardelor minime de performanță energetică asumate în concluziile relevante privind cele mai bune tehnologii disponibile (în continuare – *BAT*). În cazul în care procesul nu este acoperit de *BAT*, estimarea

pierderilor de producție se bazează pe un proces comparabil care aplică tehnologia de ultimă generație;

11.2. în cazul intrărilor rigide care sunt fluxuri intermediare în procesele industriale, cum ar fi gazul de cocserie, gazul de furnal din oțelării sau gazul de rafinărie din rafinăriile de petrol, dacă efectul devierii acestuia pentru producția de combustibil nu poate fi măsurat direct, emisiile datorate devierii intrărilor se determină pe baza simulărilor funcționării instalației înainte și după modificarea acesteia pentru a produce combustibili pe bază de carbon reciclat. În cazul în care modificarea instalației a cauzat o reducere a ieșirii anumitor produse, emisiile atribuite intrărilor rigide includ emisiile asociate înlocuirii produselor pierdute;

11.3. în cazul în care procesul utilizează intrări rigide de la instalații noi, cum ar fi o nouă oțelărie care utilizează gazul de furnal înalt pentru a produce combustibili pe bază de carbon reciclat, se ia în considerare impactul devierii intrării de la utilizarea alternativă cea mai economică. Implicațiile emisiilor sunt calculate în conformitate cu standardele minime de performanță energetică prevăzute în concluziile relevante privind BAT. Pentru procesele industriale care nu sunt acoperite de BAT, economiile de emisii se calculează pe baza procesului comparabil care aplică tehnologia de ultimă generație.

12. Emisiile provenite din utilizarea sau evoluția existentă includ toate emisiile din utilizarea sau din evoluția existentă a intrării, care sunt evitate atunci când intrarea este utilizată pentru producția de combustibil. Aceste emisii includ echivalentul CO₂ al carbonului încorporat în compoziția chimică a combustibilului care altfel ar fi fost emis în atmosferă sub formă de CO₂. Se include, de asemenea, CO₂ care a fost captat și încorporat în combustibil, cu condiția să fie îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

12.1. CO₂ a fost captat în urma unei activități enumerate în anexa nr. 1 la Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice și a fost luat în considerare în amonte într-un sistem eficace de tarificare a carbonului și este încorporat în compoziția chimică a combustibilului înainte de 2036. Această dată se prelungește până în 2041 în alte cazuri decât CO₂ rezultat din arderea combustibililor pentru producerea de energie electrică;

12.2. CO₂ a fost captat din aer;

12.3. CO₂ captat provine din producția sau din arderea biocarburanților, a biolichidelor sau a combustibililor pe bază de biomasă care respectă criteriile de reducere a gazelor cu efect de seră și captarea de CO₂ nu a beneficiat de credite pentru reduceri ale emisiilor din captarea și din înlocuirea CO₂, stabilite în anexa nr. 2 din prezenta hotărâre;

12.4. CO₂ captat provine din arderea combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi sau a combustibililor pe bază de carbon reciclat care respectă criteriile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la pct. 2 din prezenta hotărâre, în anexa nr. 10 la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și în prezenta anexă; sau

12.5. CO₂ captat provine dintr-o sursă geologică de CO₂ și a fost eliberat anterior în mod natural.

13. Nu se include CO₂ captat provenit dintr-un combustibil ars în mod deliberat în scopul specific de a produce CO₂ și CO₂ a cărui captare a beneficiat de un credit de emisii în temeiul altor dispoziții legale.

14. Emisiile asociate intrărilor, cum ar fi energia electrică și termică și materialele consumabile utilizate în procesul de captare a CO₂, se includ în calculul emisiilor atribuite intrărilor.

15. Datele stabilite la subpct. 12.1 vor face obiectul unei revizuii din perspectiva punerii în aplicare, în sectoarele reglementate de Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, a obiectivului climatic la nivelul național pentru 2040, stabilit în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 10/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice.

16. Emisiile provenite din prelucrare includ emisiile atmosferice directe provenite din prelucrarea propriu-zisă, din tratarea deșeurilor și din scurgeri.

17. Emisiile provenite din arderea combustibilului se referă la emisiile totale de ardere ale combustibilului utilizat.

18. Gazele cu efect de seră luate în considerare în calculul emisiilor și echivalentele acestora în dioxid de carbon sunt aceleași cu cele specificate la pct. 9 din anexa nr. 2 la prezenta hotărâre.

19. În cazul în care un proces produce mai multe coproduse, cum ar fi combustibili sau substanțe chimice, precum și coproduse energetice, cum ar fi căldura, energia electrică sau energia mecanică exportată din instalație, emisiile de gaze cu efect de seră se alocă acestor coproduse după cum urmează:

19.1. alocarea se efectuează la sfârșitul procesului care produce coprodusele. Emisiile alocate includ emisiile provenite din acest proces, precum și emisiile atribuite intrărilor în proces;

19.2. emisiile care urmează să fie alocate sunt e_i , precum și orice fracții de e_p , e_{td} și e_{ccs} care au loc până la și inclusiv în etapa de producție a coproduselor. În cazul în care o intrare în proces reprezintă în mod propriu un coprodus al unui alt proces, alocarea în cadrul celui alt proces se efectuează mai întâi pentru a stabili emisiile care urmează să fie atribuite intrării;

19.3. în cazul în care o instalație situată în interiorul limitelor proiectului tratează doar unul dintre coprodusele proiectului, atunci emisiile instalației respective se atribuie în întregime respectivului coprodus;

19.4. în cazul în care procesul permite modificarea raportului dintre coprodusele generate, alocarea se face pe baza cauzalității fizice prin determinarea efectului asupra emisiilor de proces al creșterii ieșirii unui singur coprodus, menținând totodată constante celelalte ieșiri;

19.5. în cazul în care raportul dintre produse este fix, iar coprodusele sunt toate combustibili, energie electrică sau energie termică, alocarea se face în funcție de conținutul energetic. Dacă alocarea se referă la energia termică exportată pe baza conținutului energetic, se permite de considerat numai partea utilă a energiei termice, astfel cum este definită la pct. 20 din anexa nr. 2 la prezenta hotărâre;

19.6. în cazul în care raportul dintre produse este fix și unele coproduse sunt materiale fără conținut energetic, alocarea se face în funcție de valoarea economică a coproduselor. Valoarea economică luată în considerare este valoarea medie la poarta fabricii a produselor din ultimii trei ani. În cazul în care astfel de date nu sunt disponibile, valoarea se estimează pe baza prețurilor materiilor prime minus costurile de transport și depozitare. Valorile relative ale coproduselor au caracter important, iar inflația generală nu constituie un impediment.

20. Emisiile provenite din transport și distribuție includ emisiile provenite din depozitarea și distribuția combustibililor finiți. Emisiile atribuite intrărilor e_i includ emisiile provenite din transportul și depozitarea asociate acestora.

21. În cazul în care un proces de fabricare a combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi sau a combustibililor pe bază de carbon reciclat produce emisii de carbon care sunt stocate permanent în conformitate cu condițiile stabilite în legile și alte acte normative în domeniu, se permite creditarea emisiilor respective produselor procesului, ca o reducere a emisiilor, în conformitate cu e_{ccs} . Emisiile generate de operațiunea de stocare, inclusiv transportul dioxidului de carbon, se iau în considerare la punctul e_p .

Partea B

Valori standard pentru intensitățile emisiilor de gaze cu efect de seră ale intrărilor elastice

Intensitățile GES ale intrărilor, altele decât energia electrică, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	Emisii totale gCO _{2eq} /MJ	Emisii în amonte gCO _{2eq} /MJ	Emisii de ardere gCO _{2eq} /MJ
Gaze naturale	66,0	9,7	56,2
Motorină	95,1	21,9	73,2
Benzină	93,3	19,9	73,4
Păcură grea	94,2	13,6	80,6
Metanol	97,1	28,2	68,9
Cărbune superior	112,3	16,2	96,1
Lignit	116,7	1,7	115,0

	gCO _{2eq} /kg
Amoniac	2 351,3
Clorură de calciu (CaCl ₂)	38,8
Ciclohexan	723,0
Acid clorhidric (HCl)	1 061,1
Lubrifianți	947,0
Sulfat de magneziu (MgSO ₄)	191,8
Azot	56,4
Acid fosforic (H ₃ PO ₄)	3 124,7
Hidroxid de potasiu (KOH)	419,1
CaO pur pentru procese	1 193,2
Carbonat de sodiu (Na ₂ CO ₃)	1 245,1

Clorură de sodiu (NaCl)	13,3
Hidroxid de sodiu (NaOH)	529,7
Metoxid de sodiu [Na(CH ₃ O)]	2 425,5
SO ₂	53,3
Acid sulfuric (H ₂ SO ₄)	217,5
Uree	1 846,6

Partea C

Intensitatea emisiilor de GES datorate energiei electrice

Capitolul I

CALCULUL INTENSITĂȚII CARBONULUI GENERAT DE ENERGIA ELECTRICĂ

22. Intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de energia electrică se determină la nivelul național sau la nivelul zonelor de ofertare. Intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de energia electrică se determină numai la nivelul zonelor de ofertare, dacă datele necesare sunt disponibile public. Calculul intensității carbonului în cazul energiei electrice, exprimat în gCO_{2eq}/kWh de energie electrică, ia în considerare toate sursele de energie primară potențiale pentru generarea de energie electrică, tipul de centrală, eficiența conversiei și consumul propriu de energie electrică în centrala electrică.

23. Calculul ia în considerare toate emisiile de carbon echivalente asociate arderii și furnizării combustibililor utilizați pentru producerea de energie electrică. Aceasta se bazează pe cantitatea de diferiți combustibili utilizați în instalațiile de producție a energiei electrice, pe factorii de emisie de la arderea combustibililor și pe factorii de emisie ai combustibililor din amonte.

24. Gazele cu efect de seră altele decât CO₂ se convertesc în CO_{2eq} prin înmulțirea potențialului acestora de încălzire globală referitor la CO₂ într-un orizont de timp astfel cum este prevăzut la pct. 9 din anexa nr. 2 la prezenta hotărâre. Datorită originii lor biogene, emisiile de CO₂ din arderea combustibililor pe bază de biomasă nu se contabilizează, spre deosebire de emisiile de CH₄ și N₂O.

25. Pentru calculul emisiilor de GES din arderea combustibililor, se utilizează factorii de emisie implicați ai IPCC pentru arderea staționară în industriile energetice (IPCC 2006). Emisiile din amonte includ emisiile din toate procesele și fazele necesare pentru ca combustibilul să fie pregătit să alimenteze producția de energie electrică; acestea rezultă din extracția, rafinarea și transportul combustibilului utilizat pentru producerea de energie electrică.

26. Se iau în considerare toate emisiile din amonte provenite din cultivarea, recoltarea, colectarea, prelucrarea și transportul biomasei. Turba și componentele deșeurilor din combustibili fosili sunt tratate drept combustibil fosil.

27. Combustibilii utilizați pentru producția brută de energie electrică în centralele exclusiv electrice se determină pe baza producției de energie electrică și a eficienței conversiei în energie electrică. În cazul cogenerării, respectiv al producerii combinate de energie termică și electrică,

combustibilii utilizați pentru energia termică produsă în cogenerare se calculează luând în considerare producția de energie termică alternativă cu randamente globale medii de 85 %, iar restul se atribuie producției de energie electrică.

28. În cazul centralelor nucleare, eficiența conversiei energiei termice nucleare se presupune a fi de 33 % sau se utilizează datele furnizate de Biroul Național de Statistică.

29. Producerea de energie electrică din surse regenerabile, respectiv hidroenergie, energie solară, energie eoliană și energie geotermică, nu se asociază cu utilizarea combustibililor. Emisiile generate de construirea și dezafectarea instalațiilor de producere a energiei electrice și de gestionarea deșeurilor aferente acestora nu se iau în considerare. Emisiile de carbon echivalente asociate producției de energie electrică din surse regenerabile (energie eoliană, solară, hidroenergie și energie geotermică) sunt considerate a fi egale cu zero.

30. Emisiile de echivalent CO₂ provenite din producția brută de energie electrică includ emisiile generate în amonte din raportul JEC WTW versiunea 5 (Prussi et al, 2020) enumerate în tabelul 3 și factorii de emisie implicați pentru arderea staționară din Orientările IPCC pentru inventarele naționale ale gazelor cu efect de seră (IPCC 2006) enumerați în tabelele 1 și 2. Emisiile în amonte pentru furnizarea combustibilului utilizat se calculează aplicând factorii de emisie din amonte JEC WTW versiunea 5 (Prussi et al, 2020).

31. Calculul intensității carbonului generat de energia electrică se efectuează cu ajutorul formulei:

$$e_{gross_prod} = \sum_k (e_{CO_2eq,k} \cdot C_{CO_2eq,k} \cdot B_i \cdot f_{CO_2eq,k})$$

unde:

e_{gross_prod} = emisii în echivalent CO₂, [gCO_{2eq}]

$C_{CO_2eq,k}$ = factori de emisii în echivalent CO₂ în amonte, [gCO_{2eq}/MJ]

$C_{CO_2eq,k}$ = factori de emisii în echivalent CO₂ din arderea combustibililor, [gCO_{2eq}/MJ]

B_i = consum de combustibil pentru generarea de energie electrică, [MJ]

$f_{CO_2eq,k}$ = combustibili utilizați în producția de energie electrică.

32. Cantitatea producției nete de energie electrică se determină de producția brută de energie electrică, de consumul propriu de energie electrică al centralei electrice și de pierderile de energie electrică din instalațiile de stocare prin pompă.

$$E_{net} = E_{gross} - E_{own}$$

unde:

E_{net} = producția netă de energie electrică, [MJ]

E_{gross} = producția brută de energie electrică, [MJ]

E_{own} = consumul intern propriu de energie electrică al centralei electrice, [MJ]

E_{pump} = electricitate pentru pompare,

33. Intensitatea carbonului la energia electrică produsă netă este totalul emisiilor brute de GES emise pentru producerea sau utilizarea energiei electrice nete:

$$CI = \frac{e_{g1}}{e_{g2}}$$

unde:

CI = Emisiile în echivalent CO_2 provenite din producția de energie electrică,

$[gCO_2/kWh]$

Capitolul II

DATELE PRIVIND PRODUCȚIA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI CONSUMUL DE COMBUSTIBIL

34. Datele privind producția de energie electrică și consumul de combustibil se obțin din datele și statisticile IEA care furnizează date privind bilanțurile energetice și energia electrică produsă utilizând diverși combustibili, de exemplu de pe site-ul IEA, secțiunea date și statistici.

35. În cazul în care intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră este stabilită la nivelul zonelor de ofertare, se utilizează date din statisticile naționale oficiale de același nivel de detaliere ca datele IEA. Datele privind consumul de combustibil trebuie să includă datele disponibile la cel mai înalt nivel de detaliere, disponibile din statisticile naționale: combustibili fosili solizi, gaze artificiale, turbă și produse din turbă, șisturi bituminoase și nisipuri bituminoase, petrol și produse petroliere, gaze naturale, surse regenerabile de energie și biocarburanți, deșeuri neregenerabile și nucleare. Din categoria energie din surse regenerabile și biocarburanți fac parte biocarburanții, deșeurile municipale regenerabile, hidroenergia, energia oceanelor, energia geotermică, eoliană, solară și pompele de căldură.

Capitolul III

DATE DE INTRARE AVÂND CA SURSĂ LITERATURĂ DE SPECIALITATE

Tabelul 1

**Factorii de emisii implicați pentru arderea staționară
[g/MJ combustibil la o putere calorifică netă]**

Combustibil	CO ₂	CH ₄	N ₂ O
<i>Combustibili fosili solizi</i>			
Antracit	98,3	0,001	0,0015
Huică de cocs	94,6	0,001	0,0015
Alți cărbuni bituminoși	94,6	0,001	0,0015
Cărbune subbituminos	96,1	0,001	0,0015
Lignit	101	0,001	0,0015
Combustibil brichetat	97,5	0,001	0,0015

Cocs de cocserie	107	0,001	0,0015
Gaz de cocserie	107	0,001	0,0001
Gudron de cărbune	80,7	0,001	0,0015
Brichete de cărbune brun	97,5	0,001	0,0015
<i>Gaze artificiale</i>			
Gaz de uzină	44,4	0,001	0,0001
Gaz de cocserie	44,4	0,001	0,0001
Gaz de furnal înalt	260	0,001	0,0001
Alte gaze recuperate	182	0,001	0,0001
Turbă și produse din turbă	106	0,001	0,0015
Șisturi și nisipuri bituminoase	73,3	0,003	0,0006
<i>Petrol și produse petroliere</i>			
Țiței	73,3	0,003	0,0006
Produse lichide de la extracția gazelor naturale	64,2	0,003	0,0006
Materii prime de rafinărie	73,3	0,003	0,0006
Aditivi și compuși oxigenați	73,3	0,003	0,0006
Alte hidrocarburi	73,3	0,003	0,0006
Gaz de rafinărie	57,6	0,001	0,0001
Etan	61,6	0,001	0,0001
Gaze petroliere lichefiate	63,1	0,001	0,0001
Benzină	69,3	0,003	0,0006
Benzină pentru aviație	70	0,003	0,0006
Carburant turboreactor tip benzină	70	0,003	0,0006
Carburant turboreactor tip kerosen	71,5	0,003	0,0006
Alte tipuri de kerosen	71,5	0,003	0,0006
Naftă	73,3	0,003	0,0006
Motorină și diesel	74,1	0,003	0,0006
Păcură	77,4	0,003	0,0006
White spirit și SPB	73,3	0,003	0,0006

Lubrifianți	73,3	0,003	0,0006
Bitum	80,7	0,003	0,0006
Cocs de petrol	97,5	0,003	0,0006
Ceară de parafină	73,3	0,003	0,0006
Alte produse petroliere	73,3	0,003	0,0006
Gaze naturale	56,1	0,001	0,0001
Deșeuri			
Deșeuri industriale (neregenerabile)	143	0,03	0,004
Deșeuri municipale neregenerabile	91,7	0,03	0,004
<i>Notă: Valorile trebuie înmulțite cu factorii potențialului de încălzire globală (GWP) stabiliți la pct. 9 din anexa nr. 2 la prezenta hotărâre.</i> <i>Sursă IPCC 2006.</i> :			

Tabelul 2

Factorii de emisii implicați pentru arderea staționară a combustibililor proveniți din biomasă [g/MJ combustibil la o putere calorică netă]

Combustibil	CO ₂	CH ₄	N ₂ O
Biocarburanți solizi primari	0	0,03	0,004
Mangal	0	0,2	0,004
Biogaz	0	0,001	0,0001
Deșeuri municipale regenerabile	0	0,03	0,004
Biobenzină pură	0	0,003	0,0006
Biobenzină mixtă	0	0,003	0,0006
Biodiesele pure	0	0,003	0,0006
Biodiesele mixte	0	0,003	0,0006
Combustibil pur de tip kerosen pentru turboreactoare	0	0,003	0,0006
Combustibil mixt de tip kerosen pentru turboreactoare	0	0,003	0,0006
Alți biocarburanți lichizi	0	0,003	0,0006
<i>Sursă: IPCC, 2006.</i>			

Tabelul 3

Factorii de emisie din amonte ai combustibilului
[gCO_{2eq}/MJ combustibil la o putere calorică netă]

Combustibil	Factor de emisie
Cărbune superior	15,9
Cărbune brun	1,7
Turbă	0
Gaze de cărbune	0
Produse petroliere	11,6
Gaze naturale	12,7
Biocombustibili solizi	0,7
Biocarburanți lichizi	46,8
Deșeuri industriale	0
Deșeuri municipale	0
Biogaz	13,7
Energie nucleară	1,2
<i>Sursă: JEC WTW versiunea 5.</i>	

36. Tabelul A include valorile intensității emisiilor de GES ale energiei electrice la nivelul fiecărui stat membru al Uniunii Europene, precum și la nivel național. În cazul în care intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de energia electrică se determină la nivel de țară, aceste valori se utilizează pentru energia electrică produsă în Uniunea Europeană și la nivel național până vor fi disponibile date mai recente pentru a determina intensitatea emisiilor de energie electrică.

Tabelul A
Intensitatea emisiilor de energie electrică în Uniunea Europeană în 2020 și în Republica Moldova în 2024

Țara	Intensitatea emisiilor de energie electrică generată (gCO _{2eq} /MJ)
Austria	39,7
Belgia	56,7
Bulgaria	119,2
Cipru	206,6
Cehia	132,5
Germania	99,3

Danemarca	27,1
Estonia	139,8
Grecia	125,2
Spania	54,1
Finlanda	22,9
Franța	19,6
Croația	55,4
Ungaria	72,9
Irlanda	89,4
Italia	92,3
Letonia	39,4
Lituania	57,7
Luxemburg	52,0
Malta	133,9
Moldova⁽¹⁾	145,0
Țările de Jos	99,9
Polonia	196,5
Portugalia	61,6
România	86,1
Slovacia	45,6
Slovenia	70,1
Suedia	4,1

Sursă: JRC (Centrul Comun de Cercetare), 2022.

⁽¹⁾Factorul de emisii pentru Moldova a fost preluată din raportul „Assessment of The Grid Emission Factor of Moldova’s Electricity System” elaborat de MESA, 2024.

ORIENTĂRI OPERAȚIONALE PRIVIND DOVEZILE PENTRU DEMONSTRAREA CONFORMITĂȚII CU CRITERIILE DE DURABILITATE APLICABILE BIOMASEI FORESTIERE

Prezentele Orientări operaționale transpun Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2448 al Comisiei din 13 decembrie 2022 de stabilire a unor orientări operaționale privind dovezile pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere, prevăzute la Articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 320 din 14 decembrie 2022, CELEX: 32022R2448.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezenta anexă stabilește orientările operaționale care trebuie aplicate pentru a asigura o implementare robustă și armonizată a criteriilor de durabilitate bazate pe riscuri pentru producția de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasa forestieră prevăzute la pct. 20 și 21 din anexa nr. 1 la prezenta hotărâre.

2. În sensul prezentei anexe, se utilizează următoarele noțiuni:

2.1. *criterii de recoltare la nivel național sau subnațional* – criteriile prevăzute la subpct. 20.1 din anexa nr. 1 la prezenta hotărâre;

2.2. *criterii de recoltare la nivelul zonei de aprovizionare* – criteriile prevăzute la subpct. 20.2 din anexa nr. 1 la prezenta hotărâre;

2.3. *țara de recoltare* – țara sau teritoriul în care a fost recoltată materia primă de biomasă forestieră;

2.4. *pădure plantată* – o pădure formată în principal din arbori, creată prin plantare și/sau însămânțare deliberată, cu condiția să se preconizeze că arborii plantați sau însămânțați vor constitui mai mult de cincizeci la sută din arborii în picioare la maturitate; include crângurile de arbori care au fost plantați sau însămânțați inițial;

2.5. *plantație forestieră* – o pădure plantată care este gestionată intensiv și care, la plantare și la maturitatea arboretului, îndeplinește toate criteriile următoare: una sau două specii, clasă de vârstă omogenă și spațiere regulată. Aceasta include plantațiile cu ciclu scurt de producție pentru lemn, fibre și energie electrică și exclude pădurile plantate în scopul protejării sau al refacerii ecosistemelor, precum și pădurile create prin plantare sau însămânțare care, la maturitatea arboretului, seamănă sau se apropie de pădurile care se regenerează în mod natural;

2.6. *cioate și rădăcini* – părți din volumul total al arborilor, cu excluderea volumul biomasei lemnoase de deasupra ciotului, înălțimea ciotului fiind considerată nivelul de tăiere a arborilor în conformitate cu practicile normale de tăiere din țara sau din regiunea în cauză;

2.7. *lemn mort* – toată biomasa lemnoasă nevie care nu este conținută în litieră, aflată pe sol sau în sol, inclusiv lemnul aflat la suprafață, resturile grosiere, rădăcinile moarte și cioatele mai mari sau egale cu 10 cm în diametru sau cu orice alt diametru utilizat de țara în cauză;

2.8. *capacitate de producție pe termen lung* – sănătatea pădurilor și capacitatea acestora de a livra în mod continuu și durabil bunuri cum ar fi lemnul de diferite grade de calitate, precum și produse și servicii ecosistemice forestiere nelemnoase, inclusiv purificarea aerului și a apei,

menținerea habitatului faunei sălbatice, recreere sau capital cultural, pe o perioadă lungă de timp și, după caz, pe durata mai multor rotații forestiere succesive;

2.9. *sistem de gestionare* – informațiile colectate cu privire la suprafața forestieră la nivelul zonei de aprovizionare, inclusiv sub formă de text, hărți, tabele și grafice, precum și strategii sau activități de gestionare planificate și implementate pentru atingerea obiectivelor de gestionare sau de dezvoltare a resurselor forestiere;

2.10. *perturbări naturale* – orice evenimente sau circumstanțe neantropice, care generează emisii semnificative în sectorul LULUCF, a căror apariție nu poate fi controlată și ale căror efecte asupra emisiilor nu pot fi, în mod obiectiv, limitate în mod semnificativ după apariția acestora;

2.11. *creștere anuală netă* – creșterea anuală a volumului stocului de arbori vii disponibili, minus mortalitatea naturală medie a stocului respectiv;

2.12. *criterii LULUCF la nivel național* – criteriile prevăzute la subpct. 21.1 din anexa nr. 1 la prezenta hotărâre;

2.13. *criterii LULUCF la nivelul zonei de aprovizionare* – criteriile prevăzute la subpct. 21.2 din anexa nr. 1 la prezenta hotărâre;

2.14. *stoc de carbon* – masa de carbon stocată într-un rezervor de carbon;

2.15. *absorbant* – orice proces, activitate sau mecanism care elimină din atmosferă un gaz cu efect de seră, un aerosol sau un precursor al unui gaz cu efect de seră;

2.16. *audit de primă parte* – o declarație pe proprie răspundere a unui operator economic care aprovizionează primul punct de colectare;

2.17. *audit de secundă parte* – auditarea unui furnizor de către operatorul economic care gestionează primul punct de colectare;

2.18. *audit de terță parte* – auditarea unui operator economic, efectuată de un terț independent de organizația care face obiectul auditului;

Capitolul II **EVALUAREA CONFORMITĂȚII**

Secțiunea 1 **Evaluarea conformității cu criteriile de recoltare** **la nivel național sau subnațional**

3. IP CNED solicită operatorilor economici să furnizeze informații auditate care să stabilească respectarea criteriilor de recoltare la nivel național sau subnațional. În acest scop, operatorii economici efectuează o evaluare bazată pe riscuri, care să ofere dovezi exacte, actualizate și verificabile cu privire la toate elementele următoare:

3.1. țara de recoltare și, după caz, regiunea subnațională în care a fost recoltată biomasa forestieră;

3.2. asigurarea de către legislația națională sau subnațională aplicabilă în domeniul recoltării, în țara de recoltare, a următoarelor elemente:

3.2.1. legalitatea operațiunilor de recoltare, care se demonstrează prin furnizarea dovezilor de conformitate a recoltării cu legislația aplicabilă în țara de recoltare, respectiv prin reglementarea următoarelor aspecte:

3.2.1.1. drepturi de recoltare a lemnului în interiorul limitelor legale făcute publice;

3.2.1.2. plăți pentru drepturile de recoltare și lemn, inclusiv taxe legate de recoltarea lemnului;

3.2.1.3. recoltarea lemnului, inclusiv legislația din domeniul mediului și cel forestier, inclusiv gestionarea pădurilor și conservarea biodiversității, atunci când acestea sunt direct legate de recoltarea lemnului;

3.2.1.4. drepturile legale ale terților privind folosința și proprietatea afectate de recoltarea lemnului;

3.2.1.5. comerțul și vama, în măsura în care este vizat sectorul forestier.

3.2.2. regenerarea pădurilor, care se demonstrează prin furnizarea de dovezi că legislația aplicabilă impune regenerarea naturală, artificială sau o combinație a acestora, cu scopul de a crea o nouă pădure în aceeași zonă și într-o perioadă de timp adecvată, în conformitate cu legislația națională relevantă;

3.2.3. protecția efectivă a zonelor desemnate de dreptul internațional sau național sau de autoritatea competentă relevantă, în scopul protecției naturii, inclusiv a zonelor umede și a turbăriilor;

3.2.4. recoltarea forestieră se efectuează într-un mod care reduce la minimum impactul negativ asupra calității solului și a biodiversității, care se demonstrează prin furnizarea de dovezi că legislația aplicabilă sau normele relevante de gestionare a pădurilor:

3.2.4.1. impun ca pădurile primare și zonele protejate în temeiul subpct. 3.2.3 să nu fie degradate sau înlocuite cu plantații forestiere, fiind garantat că suprafața forestieră regenerată asigură o cantitate corespunzătoare și adecvată, la nivel local, de plante și specii de arbori;

3.2.4.2. asigură protecția solurilor și a speciilor și habitatelor, inclusiv a celor protejate de dreptul internațional sau național. Pentru a facilita activitatea operatorilor economici pe teritoriului Republicii Moldova, Agenția de Mediu, în cooperare cu Agenția „Moldsilva” și cu Agenția Relații Funciare și Cadastru, pune la dispoziția operatorilor economici datele de mediu de referință specifice sitului, în limita datelor pe care le deține;

3.2.4.3. reduc la minimum, după caz, îndepărtarea cioatelor, a rădăcinilor și a lemnului mort;

3.2.5. menținerea sau creșterea capacității de producție pe termen lung a pădurii, care se demonstrează prin furnizarea de dovezi că legislația aplicabilă la nivel național sau subnațional garantează că, pe baza datelor medii anuale, tăierile nu depășesc creșterea netă pe o perioadă adecvată în conformitate cu legislația națională relevantă, cu excepția cazurilor în care acest lucru este justificat temporar din cauza unor dăunători forestiere, furtuni sau alte perturbări naturale documentate. Acest aspect se dovedește prin:

3.2.5.1. rapoartele de inventariere forestieră națională,

3.2.5.2. furnizarea dovezilor menționate la subpct. 8.2; sau

3.2.5.3. rapoartele de inventariere similare la nivel subnațional;

3.3. existența unor sisteme pentru a asigura monitorizarea punerii în aplicare și a asigurării respectării legislației naționale și subnaționale menționate la subpct. 3.2, inclusiv informații cu privire la următoarele elemente: autoritățile competente pentru monitorizarea, punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației, sancțiunile pentru neconformitate, sistemele de contestare a deciziilor și accesul public la informații;

3.4. inexistența unei lipse semnificative la nivelul aplicării actelor cu putere de lege și a normelor administrative naționale și/sau subnaționale menționate la subpct. 8.2

4. Cu privire la dovezile solicitate la subpct. 3.4, operatorii economici iau în considerare orice evaluări și rapoarte juridice întocmite de organizații guvernamentale naționale sau internaționale, care detaliază lipsa aplicării legislației naționale sau subnaționale menționate la subpct. 3.2. De asemenea, se ia în considerare orice procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, aflată în desfășurare și inițiată de organele competente.

5. Agenția de Mediu, în cooperare cu Agenția „Moldsilva” și cu Agenția Relații Funciare și Cadastru, facilitează accesul operatorilor economici la datele de referință de mediu, spațiale și la inventarele publice pe care le deține. Instituirea unei baze de date dedicate se realizează în funcție de evaluarea impactului bugetar.

6. Operatorii economici pot demonstra în mod direct respectarea criteriilor de recoltare la nivelul zonei de aprovizionare, în conformitate cu secțiunea a 2-a.

Secțiunea a 2-a

Evaluarea conformității cu criteriile de recoltare la nivelul de zonei aprovizionare forestieră

7. În cazul în care nu sunt disponibile dovezi privind respectarea unuia sau mai multor criterii de recoltare la nivel național sau subnațional, IP CNED solicită operatorilor economici să furnizeze informații auditate care să ateste că respectivele criterii au fost respectate prin intermediul unor sisteme de gestionare care sunt instituite și implementate la nivelul zonei de aprovizionare. În acest scop, operatorii economici furnizează dovezi exacte, actualizate și verificabile cu privire la următoarele elemente:

7.1. limitele spațiale ale zonei de aprovizionare pentru care se demonstrează conformitatea și pentru care se aplică sistemele de gestionare menționate la subpct. 7.2, inclusiv prin intermediul coordonatelor geografice sau al parcelor;

7.2. sisteme de gestionare aplicabile zonei de aprovizionare, care să asigure că:

7.2.1. operațiunile de recoltare sunt legale, fapt care se demonstrează prin furnizarea dovezilor privind asigurarea conformității recoltării cu legislația aplicabilă în țara de recoltare;

7.2.2. această regenerare forestieră se realizează într-un mod care menține cel puțin calitatea și cantitatea suprafețelor forestiere recoltate, fapt demonstrat prin furnizarea de dovezi privind înființarea unei noi păduri în aceeași zonă în termen de maximum zece ani de la recoltare. Respectarea acestei cerințe se demonstrează prin utilizarea a planurilor de gestionare a pădurilor, a protocoalelor operaționale, a evaluărilor impactului asupra mediului și a rezultatelor auditurilor și inspecțiilor de conformitate relevante;

7.2.3. biomasa forestieră nu provine din zone desemnate de legislația internațională sau națională sau de către autoritatea competentă pentru protecția naturii, inclusiv din zone umede și turbării, cu excepția cazului în care există dovezi că activitățile de recoltare a materiei prime nu interferează cu obiectivele de protecție ale zonelor desemnate. Respectarea acestei excepții se demonstrează prin utilizarea bazelor de date internaționale și naționale, a hărților oficiale, a planurilor de gestionare a pădurilor, a protocoalelor operaționale, a protocoalelor de recoltare, a imagisticii prin satelit, a evaluărilor impactului asupra mediului și a autorizațiilor oficiale de exploatare, inclusiv a condițiilor sau restricțiilor care garantează că nu există niciun conflict cu

obiectivele relevante de protecție a naturii, precum și a rezultatelor auditurilor și inspecțiilor de conformitate relevante;

7.2.4. recoltarea forestieră se realizează într-un mod care vizează cel puțin prevenirea efectelor negative asupra calității solului și a biodiversității. Respectarea acestei cerințe se demonstrează prin furnizarea de dovezi că au fost identificate în prealabil riscurile relevante asociate recoltării biomasei forestiere pentru producerea de energie, precum și că au fost puse în aplicare măsuri de atenuare adecvate, cum ar fi:

7.2.4.1. pădurile primare și zonele protejate în temeiul subpct. 7.2.3 nu sunt degradate sau înlocuite cu plantații forestiere;

7.2.4.2. recoltarea cioatelor și a rădăcinilor este redusă la minimum;

7.2.4.3. nu se efectuează nicio recoltare pe soluri vulnerabile;

7.2.4.4. recoltarea se realizează prin intermediul unor sisteme de exploatare forestieră care reduc la minimum impactul asupra calității solului, inclusiv compactarea solului;

7.2.4.5. recoltarea se realizează într-un mod care reduce la minimum impactul asupra caracteristicilor și habitatelor biodiversității, inclusiv asupra plantelor și animalelor protejate în temeiul legislației internaționale sau naționale;

7.2.4.6. în pădure se lasă anumite tipuri și cantități de lemn mort, adecvate la nivel local; și

7.2.4.7. defrișările mari sunt reduse la minimum, cu excepția cazurilor în care acestea sunt justificate temporar din cauza dăunătorilor forestieri documentați, a furtunilor sau a altor perturbări naturale.

7.2.4.8. Aceste acțiuni de atenuare se demonstrează prin utilizarea bazelor de date internaționale și naționale, a hărților oficiale și a imagisticii prin satelit, a planurilor de gestionare a pădurilor, a protocoalelor operaționale și a protocoalelor de recoltare, precum și a rezultatelor auditurilor și inspecțiilor de conformitate relevante;

7.2.5. recolta menține sau îmbunătățește capacitatea de producție pe termen lung a pădurii. Respectarea acestei cerințe se demonstrează prin furnizarea de dovezi că tăierile anuale nu depășesc creșterea anuală netă în zona de aprovizionare relevantă, în medie, în perioada de zece ani anterioară intervenției de recoltare, cu excepția cazului în care, pentru a spori capacitatea de producție viitoare a pădurii, sunt justificate în mod corespunzător cantități diferite sau din cauza prezenței documentate a dăunătorilor forestieri, a furtunilor sau a altor perturbări naturale. În acest scop, se permite utilizarea datelor privind inventarul forestier public sau privat.

Secțiunea a 3-a

Evaluarea conformității cu criteriile LULUCF la nivel național

8. IP CNED impune operatorilor economici să furnizeze informații auditate care să confirme conformitatea cu criteriile privind exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura (în continuare – *LULUCF*) la nivel național. În acest scop, operatorii economici furnizează dovezi exacte, actualizate și verificabile care să ateste că țara sau organizația de integrare economică regională din care provine biomasa forestieră este parte la Acordul de la Paris și îndeplinește oricare dintre cele două seturi de condiții de mai jos:

8.1. a prezentat o contribuție stabilită la nivel național (în continuare – *CSN*), în temeiul Acordului de la Paris din 2015 privind schimbările climatice, în urma celei de a 21-a sesiuni a

Conferinței părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, care îndeplinește următoarele cerințe:

8.1.1. CSN include sectoarele agriculturii, silviculturii și exploatării terenurilor, fie combinate ca un singur sector care să cuprindă agricultura, silvicultura și alte destinații ale terenurilor, fie ca un sector agricol și un sector LULUCF separat;

8.1.2. CSN explică modul în care agricultura, silvicultura și exploatarea terenurilor au fost luate în considerare în cadrul CSN;

8.1.3. CSN contabilizează emisiile și absorbțiile din sectorul agricol, din cel forestier și din cel de exploatare a terenurilor în raport cu obiectivul general național de reducere a emisiilor, inclusiv a emisiilor asociate recoltării de biomasă forestieră; sau

8.2. există legi naționale sau subnaționale, aplicabile zonei de recoltare, care vizează conservarea și îmbunătățirea stocurilor și a absorbanților de carbon din păduri. Respectarea acestei cerințe se demonstrează prin furnizarea de dovezi că emisiile din sectorul LULUCF raportate nu depășesc absorbțiile, respectiv nu depășesc media absorbțiilor din cei zece ani anteriori recoltării biomasei forestiere și că stocurile și absorbanții de carbon sunt conservați sau intensificați între ultimele două perioade succesive de zece ani care precedă recoltarea biomasei forestiere.

9. La solicitarea operatorului economic, Agenția de Mediu pune la dispoziția acestuia datele LULUCF de referință pe care le deține, precum și furnizează acestuia informații actualizate privind elementele menționate în prezenta secțiune.

Secțiunea a 4-a

Evaluarea conformității cu criteriile LULUCF la nivelul zonei de aprovizionare forestieră

10. În cazul în care nu sunt disponibile dovezi privind respectarea criteriilor LULUCF la nivel național, IP CNED impune operatorilor economici să furnizeze informații auditate care să confirme existența și implementarea sistemelor de gestionare la nivelul zonei de aprovizionare forestieră, pentru a se asigura că nivelurile stocurilor și absorbanților de carbon din pădure sunt menținute sau consolidate pe termen lung. În acest scop, operatorii economici furnizează dovezi exacte, actualizate și verificabile în conformitate cu următoarele cerințe:

10.1. identifică limitele spațiale ale zonei de aprovizionare pentru care trebuie demonstrată conformitatea, de exemplu prin intermediul coordonatelor geografice, al loturilor sau al parcelelor, inclusiv al arboreturilor și suprafețelor de teren, și identifică rezervoarele de carbon forestier relevante, inclusiv biomasa de suprafață, biomasa subterană, deșeurile, lemnul mort și carbonul organic din sol;

10.2. calculează media stocurilor și a absorbanților de carbon din păduri pe parcursul unei perioade istorice de referință, în scopul stabilirii unei valori de referință pentru a permite o comparație între menținerea sau consolidarea stocurilor și a absorbanților de carbon din pădurile dintr-o zonă de aprovizionare. Operatorii economici utilizează perioada de referință 2000-2009 sau o altă perioadă de durată similară și cât mai apropiată posibil de perioada 2000-2009 pentru a facilita utilizarea datelor din inventarul forestier sau pentru a atenua impactul perturbărilor naturale sau al altor evenimente extreme. Operatorii economici motivează corespunzător alegerea perioadei de referință. Operatorul economic estimează valorile de referință pentru toate rezervoarele de carbon relevante identificate individual în temeiul subpct. 10.1;

10.3. descriu scenariul practicilor de gestionare a pădurilor preconizate într-o zonă de aprovizionare pentru o perioadă estimată pe termen lung, care acoperă cel puțin 30 de ani de la evenimentul de recoltare din care provine biomasa. Scenariul respectiv este construit pe baza practicilor de gestionare a pădurilor într-o zonă de aprovizionare documentată pentru perioada de referință istorică sau pe baza planurilor de gestionare a pădurilor existente sau a altor dovezi verificabile;

10.4. estimează stocurile și absorbanții medii de carbon din zona de aprovizionare pe perioada preconizată pe termen lung, care acoperă cel puțin 30 de ani, în funcție de rata de creștere a pădurilor, după recoltarea biomasei forestiere. Pentru a asigura comparabilitatea cu perioada de referință istorică, estimările respective utilizează aceleași rezervoare de carbon, aceleași date și aceleași metode menționate la subpct. 10.1 și 10.2. În cazul în care nu sunt în măsură să cuantifice una sau mai multe rezerve identificate în temeiul subpct. 10.1, operatorii economici furnizează o justificare adecvată;

10.5. compară media stocului și a absorbanților de carbon din zona de aprovizionare forestieră relevantă a perioadei previzionate pe termen lung cu stocurile și absorbanții de carbon din păduri din perioada de referință istorică. În cazul în care media stocurilor și a absorbanților de carbon din păduri din perioada preconizată pe termen lung este mai mare sau egală cu media stocurilor și a absorbanților de carbon din păduri din perioada de referință istorică, biomasa forestieră respectă criteriile LULUCF la nivelul zonei de aprovizionare forestieră. Operatorii economici instituie sisteme adecvate de monitorizare și de verificare a evoluției efective a stocului și a absorbanților de carbon, în conformitate cu cerințele prevăzute prezenta secțiune.

Capitolul III

AUDITARE ȘI VERIFICARE

11. IP CNED întreprinde măsurile necesare pentru a se asigura că operatorii economici:

11.1. prezintă informații fiabile în sprijinul afirmațiilor de durabilitate, demonstrând că cerințele prevăzute la capitolul II au fost îndeplinite în mod corespunzător, și pun la dispoziție, la cerere, datele detaliate care au fost utilizate pentru compilarea informațiilor respective. În cazul în care se furnizează alte dovezi pentru a demonstra conformitatea cu criteriile de recoltare și cu criteriile LULUCF, aceste dovezi trebuie să îndeplinească un standard ridicat de fiabilitate și de verificabilitate;

11.2. utilizează sistemul de echilibrare a masei menționat la pct. 29 și 30 din anexa nr. 1 al prezentei hotărâri;

11.3. asigură un standard adecvat de audit de terță parte independentă a informațiilor transmise, cu excepția respectării, la nivel național și subnațional, a criteriilor de recoltare și a criteriilor LULUCF, pentru care se permite furnizarea unui audit de primă parte sau de secundă parte până la primul punct de colectare a biomasei forestiere;

11.4. asigură un nivel adecvat de transparență, ținând seama de necesitatea controlului public al abordării auditului;

11.5. furnizează dovezi că auditurile relevante sunt efectuate în mod regulat, inclusiv prin inspecții periodice, dacă este cazul.

12. IP CNED întreprinde măsurile necesare pentru a se asigura că auditul menționat la subpct. 11.3 evaluează frecvența și metodologia eșantionării și robustețea datelor și verifică dacă informațiile transmise de operatorii economici sunt exacte, fiabile și protejate împotriva fraudelor.

13. Operatorii economici pot utiliza scheme naționale sau scheme voluntare internaționale recunoscute de Guvern pentru a demonstra conformitatea cu criteriile stabilite la capitolul II.

14. Auditarea în grup se efectuează în condițiile prevăzute la secțiunea a 3-a din capitolul III la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă pentru a contribui la reducerea poverii administrative, în special a celei exercitate asupra micilor operatori economici.

Anexa nr. 5
la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025

ORIENTĂRI PENTRU CALCULAREA STOCURILOR DE CARBON DIN SOL ÎN SENSUL PCT. 6-23 ȘI AL ANEXEI NR. 1 LA ANEXA NR. 2 LA PREZENTA HOTĂRÂRE

Prezentele Orientări transpun Decizia Comisiei din 10 iunie 2010 privind orientările pentru calcularea stocurilor de carbon din sol în sensul Anexei V la Directiva 2009/28/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 151 din 17 iunie 2010, CELEX: 32010D0335.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentele orientări stabilesc reguli pentru calcularea stocurilor de carbon din sol, pentru utilizarea de referință a terenului CS_R și pentru utilizarea reală a terenului CS_A , conform definiției de la pct. 12 din anexa nr. 2 la prezenta hotărâre.

2. La capitolul II sunt stabilite regulile pentru determinarea consecventă a stocurilor de carbon din sol. Capitolul III stabilește regula generală pentru calcularea stocurilor de carbon, care constau în două componente: carbonul organic din sol și stocul de carbon din vegetația aflată în sol și deasupra solului.

3. Capitolul IV furnizează reguli detaliate pentru determinarea stocului de carbon organic din sol. Pentru solurile minerale, acest punct prevede opțiunea de respectare a unei metode care permite folosirea valorilor furnizate în orientări, precum și opțiunea de utilizare a unor metode alternative. Sunt descrise metodele pentru solurile organice, dar orientările nu conțin valori pentru determinarea stocului de carbon organic din solurile organice.

4. Capitolul V prevede reguli detaliate cu privire la stocul de carbon din vegetație, dar acesta este relevant numai în cazul în care nu se optează pentru utilizarea valorilor pentru stocul de carbon din vegetația aflată în sol și deasupra solului prevăzute la capitolul VIII din orientări (utilizarea valorilor menționate la capitolul VIII nu este obligatorie și, în anumite cazuri, este posibil ca acesta să nu conțină valorile adecvate).

5. Capitolul VI stabilește regulile pentru selectarea valorilor adecvate în cazul în care se optează pentru utilizarea valorilor din orientări raportate la carbonul organic din solurile minerale (valorile sunt menționate la capitolele VI și VII). În aceste reguli se face referire la straturile de date

privind regiunile climatice și tipurile de sol. Figurile 1 și 2 de mai jos se bazează pe straturile detaliate de date menționate.

6. Capitolul VIII prezintă valorile pentru stocul de carbon din vegetația aflată în sol și deasupra solului, precum și parametrii asociați. Capitolele VII și VIII prezintă valorile pentru patru categorii de utilizări diferite ale terenului: terenuri agricole, culturi perene, pășuni și suprafețe împădurite.

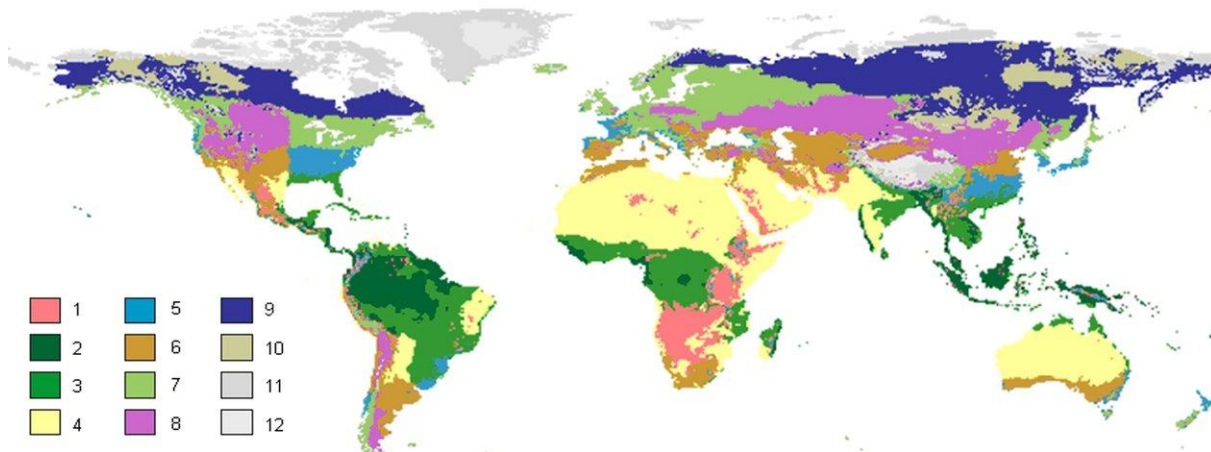

Figura 1. Regiuni climatice.

Legendă: 1 = tropicală, montană; 2 = tropicală, ploioasă; 3 = tropicală, umedă; 4 = tropicală, uscată; 5 = temperată caldă, umedă; 6 = temperată caldă, uscată; 7 = temperată rece, umedă; 8 = temperată rece, uscată; 9 = boreală, umedă; 10 = boreală, uscată; 11 = polară, umedă; 12 = polară, uscată.

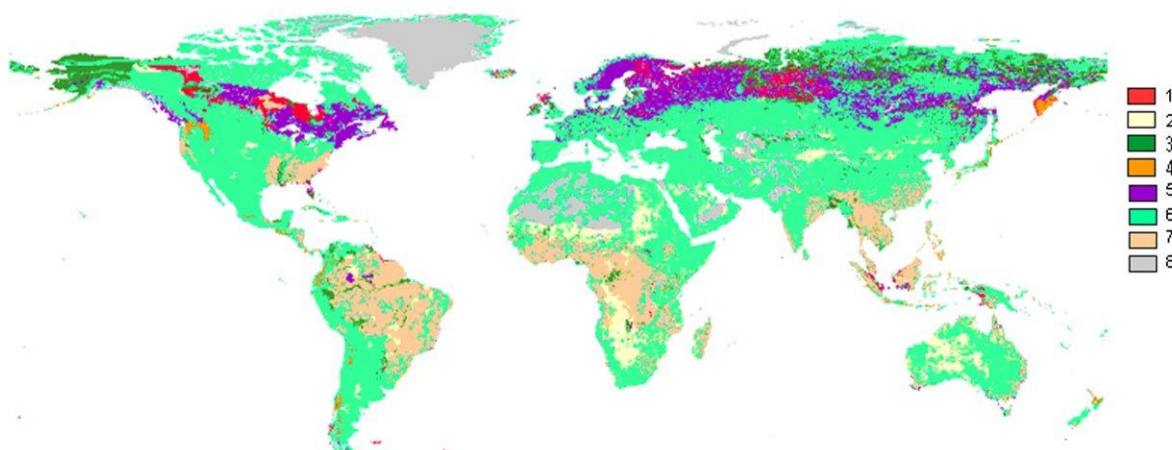

Figura 2. Distribuția geografică a tipurilor de soluri

Legendă: 1 = organice; 2 = soluri nisipoase; 3 = soluri din zonele umede; 4 = soluri vulcanice; 5 = spodosoluri; 6 = soluri argiloase cu activitate ridicată; 7 = soluri argiloase cu activitate scăzută; 8 = alte regiuni.

Capitolul II

REPREZENTAREA CONSECVENTĂ A STOCURILOR DE CARBON DIN SOL

7. Pentru determinarea cantității de carbon per unitate de suprafață asociate cu CS_R și CS_A se aplică următoarele reguli:

7.1. regiunea pentru care se calculează stocurile de carbon din sol va avea, pentru întreaga suprafață:

7.1.1. condiții biofizice similare din punct de vedere al tipului de climă și de sol;

7.1.2. un istoric similar al administrării din punct de vedere al lucrărilor de arătură;

7.1.3. un istoric similar al intrărilor în ceea ce privește intrările de carbon la nivelul solului;

7.2. cantitatea de carbon aferentă utilizării reale a terenului, CS_A , se estimează ca:

7.2.1. în cazul pierderilor din stocul de carbon: stocul de carbon la echilibru pe care se estimează că terenul îl va atinge prin noua utilizare;

7.2.2. în cazul acumulării stocului de carbon: stocul de carbon estimat după 20 de ani sau atunci când recolta ajunge la maturitate, fiind luată în considerare data cea mai recentă.

Capitolul III

CALCULAREA STOCURILOR DE CARBON

8. Pentru calcularea CS_R și a CS_A se utilizează următoarea formulă:

$$CS_i = (SOC + C_{VEG}) \times A$$

unde:

CS_i = cantitatea de carbon per unitate de suprafață asociată utilizării i a terenului (măsurată ca masă de carbon per unitate de suprafață, cuprinzând atât solul, cât și vegetația);

SOC = cantitatea de carbon organic din sol (măsurată ca masă de carbon per hectar), calculată în conformitate cu capitolul IV;

C_{VEG} = stocul de carbon din vegetația aflată în sol și deasupra solului (măsurat ca masă de carbon per hectar), calculat în conformitate cu capitolul V sau selectat din valorile adecvate de la capitolul VIII;

A = coeficientul corespunzător suprafeței în cauză (măsurat ca număr de hectare per unitate de suprafață).

Capitolul IV

STOCUL DE CARBON ORGANIC DIN SOL

Secțiunea 1

Soluri minerale

9. Pentru calcularea SOC se utilizează următoarea formulă:

$$SOC = SOC_{ST} \times F_{LU} \times F_{MG} \times F_I$$

unde:

SOC = cantitatea de carbon organic din sol (măsurată ca masă de carbon per hectar);

SOC_{ST} = cantitatea standard de carbon organic din sol în stratul de 0-30 centimetri aflat la suprafața terenului (măsurată ca masă de carbon per hectar);

F_{LU} = factorul de utilizare a terenului care reflectă diferența dintre cantitatea de carbon organic din sol asociată cu tipul de utilizare a terenului, în comparație cu cantitatea standard de carbon organic din sol;

F_{MG} = factorul de administrare care reflectă diferența dintre cantitatea de carbon organic din sol asociată cu practicile de principiu în materie de administrare, în comparație cu cantitatea standard de carbon organic din sol;

F_I = factorul de intrare care reflectă diferența dintre cantitatea de carbon organic din sol asociată cu niveluri diferite ale intrărilor de carbon în sol, în comparație cu cantitatea standard de carbon organic din sol.

9.1. Pentru SOC_{ST} se aplică valorile adecvate prezentate la capitolul VI.

9.2. Pentru F_{LU} , F_{MG} și F_I se aplică valorile adecvate prezentate la capitolul VII.

10. Ca alternativă la utilizarea formulei de mai sus, pentru determinarea SOC se pot folosi și alte metode adecvate, inclusiv măsurători. În măsura în care astfel de metode nu se bazează pe măsurători, acestea trebuie să ia în considerare clima, tipul solului, ocuparea solurilor, administrarea terenurilor și intrările.

Secțiunea a 2-a

Soluri organice (histosoluri)

11. Pentru determinarea SOC se utilizează metode adecvate. Aceste metode trebuie să ia în considerare adâncimea totală a stratului de sol organic, precum și clima, ocuparea solurilor, administrarea terenurilor și intrările. De asemenea, aceste metode pot include măsurători.

12. În ceea ce privește stocul de carbon afectat de drenarea solului, pierderile de carbon în urma drenării se iau în considerare prin utilizarea unor metode adecvate. Aceste metode pot fi bazate pe pierderile anuale de carbon în urma drenării.

Capitolul V

STOCUL DE CARBON DIN VEGETAȚIA AFLATĂ ÎN SOL ȘI DEASUPRA SOLULUI

13. Cu excepția cazului în care se utilizează o valoare pentru C_{VEG} stabilită la capitolul VIII, pentru calcularea C_{VEG} se aplică următoarea formulă:

$$C_{VEG} = C_{BM} + C_{DOM}$$

unde:

C_{VEG} = stocul de carbon din vegetația aflată în sol și deasupra solului (măsurat ca masă de carbon per hectar);

C_{BM} = stocul de carbon din biomasa vie aflat în sol și deasupra solului (măsurat ca masă de carbon per hectar), calculat în conformitate cu secțiunea 1;

C_{DOM} = stocul de carbon din materia organică moartă aflat în sol și deasupra solului (măsurat ca masă de carbon per hectar), calculat în conformitate cu secțiunea a 2-a.

13.1. Pentru C_{DOM} se poate utiliza valoarea 0, cu excepția suprafețelor împădurite al căror coronament este mai mare de 30 % – excluzând plantațiile forestiere.

Secțiunea 1

Biomasa vie

14. Suma stocurilor de carbon din biomasa vie aflat în sol și deasupra solului C_{BM} se calculează conform formulei:

$$C_{BM} = C_{AGB} + C_{BGB}$$

unde:

C_{BM} = stocul de carbon din biomasa vie aflat în sol și deasupra solului (măsurat ca masă de carbon per hectar);

C_{AGB} = stocul de carbon din biomasa vie aflat deasupra solului (măsurat ca masă de carbon per hectar), calculat în conformitate cu pct. 15;

C_{BGB} = stocul de carbon din biomasa vie aflat în sol (măsurat ca masă de carbon per hectar), calculat în conformitate cu pct. 16.

15. Stocul de carbon din biomasa vie aflat deasupra solului C_{AGB} se calculează conform formulei:

$$C_{AGB} = B_{AGB} \times CF_B$$

unde:

C_{AGB} = stocul de carbon din biomasa vie aflat deasupra solului (măsurat ca masă de carbon per hectar);

B_{AGB} = greutatea biomasei vii aflate deasupra solului (măsurată ca masă de materie uscată per hectar);

CF_B = fracția de carbon a materiei uscate din biomasa vie (măsurată ca masă de carbon raportată la masa de materie uscată).

15.1. pentru terenurile agricole, culturile perene și plantațiile forestiere, valoarea pentru B_{AGB} reprezintă greutatea medie a biomasei vii aflate deasupra solului în timpul ciclului de producție.

15.2. pentru CF_B se poate utiliza valoarea de 0,47.

16. Stocul de carbon din biomasa vie aflat în sol C_{BGB} se calculează conform uneia dintre următoarele formule:

16.1. formula 1:

$$C_{BGB} = B_{BGB} \times CF_B$$

unde:

C_{BGB} = stocul de carbon din biomasa vie aflat în sol (măsurat ca masă de carbon per hectar);

B_{BGB} = greutatea biomasei vii aflate în sol (măsurată ca masă de materie uscată per hectar);

CF_B = fracția de carbon a materiei uscate din biomasa vie (măsurată ca masă de carbon raportată la masa de materie uscată).

16.1.1. pentru terenurile agricole, culturile perene și plantațiile forestiere, valoarea pentru B_{BGB} reprezintă greutatea medie a biomasei vii aflate în sol în timpul ciclului de producție.

16.1.2. pentru CF_B se poate utiliza valoarea de 0,47.

16.2. formula 2:

$$C_{BGB} = C_{AGB} \times R$$

unde:

C_{BGB} = stocul de carbon din biomasa vie aflat în sol (măsurat ca masă de carbon per hectar);

C_{AGB} = stocul de carbon din biomasa vie aflat deasupra solului (măsurat ca masă de carbon per hectar);

R = raportul dintre stocul de carbon din biomasa vie aflat în sol și stocul de carbon din biomasa vie aflat deasupra solului.

16.2.1. se pot utiliza valorile adecvate pentru R stabilite la capitolul VIII.

Secțiunea a 2-a

Materia organică moartă

17. Suma stocurilor de carbon din materia organică moartă aflat în sol și deasupra solului C_{DOM} se calculează conform formulei:

$$C_{DOM} = C_{DW} + C_{LI}$$

unde:

C_{DOM} = stocul de carbon din materia organică moartă aflat în sol și deasupra solului (măsurat ca masă de carbon per hectar);

C_{DW} = stocul de carbon din fondul de lemn mort (măsurat ca masă de carbon per hectar), calculat în conformitate cu pct. 18;

C_{LI} = stocul de carbon din litieră (măsurat ca masă de carbon per hectar), calculat în conformitate cu pct. 19.

18. Stocul de carbon din fondul de lemn mort C_{DW} se calculează conform formulei:

$$C_{DW} = DOM_{DW} \times CF_{DW}$$

unde:

C_{DW} = stocul de carbon din fondul de lemn mort (măsurat ca masă de carbon per hectar);

DOM_{DW} = greutatea fondului de lemn mort (măsurată ca masă de materie uscată per hectar);

CF_{DW} = fracția de carbon a materiei uscate din fondul de lemn mort (măsurată ca masă de carbon raportată la masa de materie uscată).

18.1. Pentru CF_{DW} se poate utiliza valoarea de 0,5.

19. Stocul de carbon din litieră C_{LI} se calculează conform formulei:

$$C_{LI} = DOM_{LI} \times CF_{LI}$$

unde:

C_{LI} = stocul de carbon din litieră (măsurat ca masă de carbon per hectar);

DOM_{LI} = greutatea litierei (măsurată ca masă de materie uscată per hectar);

CF_{LI} = fracția de carbon a materiei uscate din litieră (măsurată ca masă de carbon raportată la masa de materie uscată).

19.1. Pentru CF_{LI} se poate utiliza valoarea de 0,4.

Capitolul VI

STOCUL STANDARD DE CARBON DIN SOLURILE MINERALE

20. Din tabelul 1 se selectează o valoare pentru SOC_{ST} , pe baza regiunii climatice adecvate și a tipului de sol al suprafeței în cauză, prezentate la pct. 21 și 22.

Tabelul 1

**SOC_{ST}, cantitatea standard de carbon organic din sol în stratul de 0-30 centimetri aflat
la suprafața terenului**

(tone de carbon per hectar)						
Regiune climatică	Tipul de sol					
	Soluri argiloase cu activitate ridicată	Soluri argiloase cu activitate redusă	Soluri nisipoase	Spodosoluri	Soluri vulcanice	Soluri din zonele umede
Boreală	68	—	10	117	20	146
Temperată rece, uscată	50	33	34	—	20	87
Temperată rece, umedă	95	85	71	115	130	87
Temperată caldă, uscată	38	24	19	—	70	88
Temperată caldă, umedă	88	63	34	—	80	88
Tropicală, uscată	38	35	31	—	50	86
Tropicală, umedă	65	47	39	—	70	86
Tropicală, ploioasă	44	60	66	—	130	86
Tropicală, montană	88	63	34	—	80	86

21. Regiunea climatică adecvată pentru selectarea valorii SOC_{ST} corespunzătoare se determină pe baza straturilor de date privind regiunile climatice furnizate de Serviciul Hidrometeorologic de Stat.

22. Tipul de sol adecvat se determină în conformitate cu figura 3.

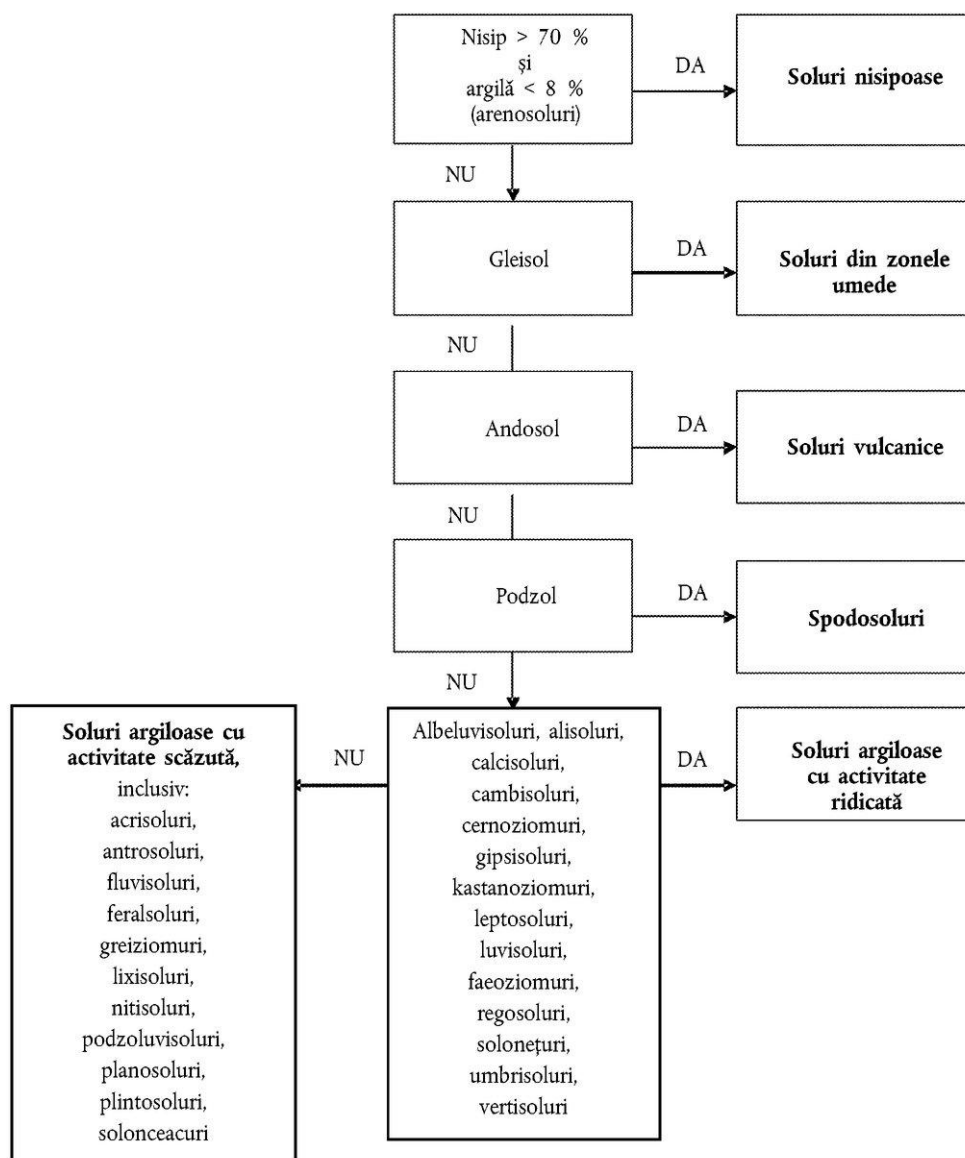

Figura 3. Clasificarea tipurilor de soluri

Capitolul VII

FACTORII CARE REFLECTĂ DIFERENȚA DINTRE CANTITATEA DE CARBON ORGANIC DIN SOL ÎN COMPARAȚIE CU CANTITATEA STANDARD DE CARBON ORGANIC DIN SOL

23. Valorile adecvate pentru F_{LU} , F_{MG} și F_I se selectează din tabelele de la prezentul capitol. Pentru calcularea CS_R , factorul de administrare și factorul de intrare corespunzători sunt cei aplicați în ianuarie 2008. Pentru calcularea CS_A , factorul de administrare și factorul de intrare corespunzători sunt cei aplicați și care conduc la echilibrul stocului de carbon respectiv.

24. Terenuri agricole:

Tabelul 2

Factorii pentru terenurile agricole

Regiune climatică	Utilizarea terenului (F_{LU})	Administrare (F_{MG})	Intrare (F_I)	F_{LU}	F_{MG}	F_I
Temperată/Boreală, uscată	Cultivat	Arătură completă	Scăzută	0,8	1	0,95
			Medie	0,8	1	1
			Ridică, cu îngrășământ	0,8	1	1,37
			Ridică, fără îngrășământ	0,8	1	1,04
		Arătură parțială	Scăzută	0,8	1,02	0,95
			Medie	0,8	1,02	1
			Ridică, cu îngrășământ	0,8	1,02	1,37
			Ridică, fără îngrășământ	0,8	1,02	1,04
		Fără lucrări de arătură	Scăzută	0,8	1,1	0,95
			Medie	0,8	1,1	1
			Ridică, cu îngrășământ	0,8	1,1	1,37
			Ridică, fără îngrășământ	0,8	1,1	1,04
Temperată/Boreală, umedă/ploioasă	Cultivat	Arătură completă	Scăzută	0,69	1	0,92
			Medie	0,69	1	1
			Ridică, cu îngrășământ	0,69	1	1,44
			Ridică, fără îngrășământ	0,69	1	1,11
		Arătură parțială	Scăzută	0,69	1,08	0,92
			Medie	0,69	1,08	1
			Ridică, cu îngrășământ	0,69	1,08	1,44
			Ridică, fără îngrășământ	0,69	1,08	1,11

		Fără lucrări de arătură	Scăzută	0,69	1,15	0,92
			Medie	0,69	1,15	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	0,69	1,15	1,44
			Ridicăta, fără îngrășământ	0,69	1,15	1,11
Tropicală, uscată	Cultivat	Arătură completă	Scăzută	0,58	1	0,95
			Medie	0,58	1	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	0,58	1	1,37
			Ridicăta, fără îngrășământ	0,58	1	1,04
		Arătură parțială	Scăzută	0,58	1,09	0,95
			Medie	0,58	1,09	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	0,58	1,09	1,37
			Ridicăta, fără îngrășământ	0,58	1,09	1,04
		Fără lucrări de arătură	Scăzută	0,58	1,17	0,95
			Medie	0,58	1,17	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	0,58	1,17	1,37
			Ridicăta, fără îngrășământ	0,58	1,17	1,04
Tropicală, umedă/ploioasă	Cultivat	Arătură completă	Scăzută	0,48	1	0,92
			Medie	0,48	1	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	0,48	1	1,44
			Ridicăta, fără îngrășământ	0,48	1	1,11
		Arătură parțială	Scăzută	0,48	1,15	0,92
			Medie	0,48	1,15	1

			Ridicată, cu îngrășământ	0,48	1,15	1,44
			Ridicată, fără îngrășământ	0,48	1,15	1,11
		Fără lucrări de arătură	Scăzută	0,48	1,22	0,92
			Medie	0,48	1,22	1
			Ridicată, cu îngrășământ	0,48	1,22	1,44
			Ridicată, fără îngrășământ	0,48	1,22	1,11
Tropicală, montană	Cultivat	Arătură completă	Scăzută	0,64	1	0,94
			Medie	0,64	1	1
			Ridicată, cu îngrășământ	0,64	1	1,41
			Ridicată, fără îngrășământ	0,64	1	1,08
		Arătură parțială	Scăzută	0,64	1,09	0,94
			Medie	0,64	1,09	1
			Ridicată, cu îngrășământ	0,64	1,09	1,41
			Ridicată, fără îngrășământ	0,64	1,09	1,08
		Fără lucrări de arătură	Scăzută	0,64	1,16	0,94
			Medie	0,64	1,16	1
			Ridicată, cu îngrășământ	0,64	1,16	1,41
			Ridicată, fără îngrășământ	0,64	1,16	1,08

25. Tabelul 3 oferă îndrumări pentru selectarea valorilor adecvate din tabelele 2 și 4.

Tabelul 3
Îndrumări privind administrarea și intrările în cazul terenurilor agricole
și al culturilor perene

Administrare/Intrare	Îndrumări
----------------------	-----------

Arătură completă	Perturbare majoră a solului cu inversare completă și/sau operațiuni de arat frecvente (în cursul anului). În momentul plantării, o suprafață redusă (de exemplu < 30 %) este acoperită de resturi.
Arătură parțială	Arat primar și/sau secundar, dar cu o perturbare redusă a solului (de obicei superficială și fără o inversare completă a solului) și care, în mod obișnuit, lasă suprafața acoperită cu resturi în proporție > 30 % în momentul plantării.
Fără lucrări de arătură	Însămânțare directă fără arat primar, cu o perturbare minimă a solului în zona de însămânțare. În general se utilizează erbicide pentru a ține sub control buruienile.
Scăzută	Intrarea scăzută provenită din resturi se datorează îndepărtării acestora (prin colectare sau ardere), înțelenirii frecvente, producției de culturi care conduc la o cantitate redusă de resturi (de exemplu legume, tutun, bumbac), absenței fertilizării sau cultivării plantelor fixatoare de azot.
Medie	Reprezentativă pentru cultivarea anuală a cerealelor, caz în care toate resturile rămân pe teren. Dacă resturile sunt îndepărtate, se adaugă materie organică suplimentară (de exemplu îngrășământ natural). De asemenea, este necesară fertilizarea minerală sau rotația cu culturi fixatoare de azot.
Ridică, cu îngrășământ	Reprezintă o intrare de carbon semnificativ mai ridicată față de intrarea medie de carbon a sistemelor de administrare a culturilor, datorită unei practici suplimentare de adăugare regulată a îngrășământului de origine animală.
Ridică, fără îngrășământ	Reprezintă intrări de resturi de la cultura precedentă semnificativ mai mari față de intrarea medie de carbon a sistemelor de administrare a culturilor, datorită unor practici suplimentare, cum ar fi producția de culturi care conduc la cantități ridicate de resturi, utilizarea de îngrășăminte ecologice, culturi de acoperire, pârloage ameliorate cu vegetație, irigații, utilizarea frecventă a ierburilor perene în rotația anuală a culturilor, dar fără aplicarea de îngrășăminte (a se vedea rândul de mai sus).

26. Culturi perene:

Tabelul 4

Factorii pentru culturi perene, respectiv culturi multianuale ale căror tulpini nu se recoltează în fiecare an, precum speciile forestiere cu ciclu de producție scurt și palmierul de ulei

Regiune climatică	Utilizarea terenului	Administrare (F_{MG})	Intrare (F_I)	F_{LU}	F_{MG}	F_I
-------------------	----------------------	---------------------------	-------------------	----------	----------	-------

	(<i>F_{LU}</i>)					
Temperată/Boreală, uscată	Culturi perene	Arătură completă	Scăzută	1	1	0,95
			Medie	1	1	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1	1,37
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1	1,04
		Arătură parțială	Scăzută	1	1,02	0,95
			Medie	1	1,02	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1,02	1,37
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1,02	1,04
		Fără lucrări de arătură	Scăzută	1	1,1	0,95
			Medie	1	1,1	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1,1	1,37
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1,1	1,04
Temperată/Boreală, umedă/ploioasă	Culturi perene	Arătură completă	Scăzută	1	1	0,92
			Medie	1	1	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1	1,44
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1	1,11
		Arătură parțială	Scăzută	1	1,08	0,92
			Medie	1	1,08	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1,08	1,44
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1,08	1,11
		Fără lucrări de arătură	Scăzută	1	1,15	0,92
			Medie	1	1,15	1

			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1,15	1,44
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1,15	1,11
Tropicală, uscată	Culturi perene	Arătură completă	Scăzută	1	1	0,95
			Medie	1	1	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1	1,37
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1	1,04
		Arătură parțială	Scăzută	1	1,09	0,95
			Medie	1	1,09	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1,09	1,37
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1,09	1,04
		Fără lucrări de arătură	Scăzută	1	1,17	0,95
			Medie	1	1,17	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1,17	1,37
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1,17	1,04
Tropicală, umedă/ploioasă	Culturi perene	Arătură completă	Scăzută	1	1	0,92
			Medie	1	1	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1	1,44
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1	1,11
		Arătură parțială	Scăzută	1	1,15	0,92
			Medie	1	1,15	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1,15	1,44

			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1,15	1,11
		Fără lucrări de arătură	Scăzută	1	1,22	0,92
			Medie	1	1,22	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1,22	1,44
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1,22	1,11
Tropicală, montană	Culturi perene	Arătură completă	Scăzută	1	1	0,94
			Medie	1	1	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1	1,41
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1	1,08
		Arătură parțială	Scăzută	1	1,09	0,94
			Medie	1	1,09	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1,09	1,41
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1,09	1,08
		Fără lucrări de arătură	Scăzută	1	1,16	0,94
			Medie	1	1,16	1
			Ridicăta, cu îngrășământ	1	1,16	1,41
			Ridicăta, fără îngrășământ	1	1,16	1,08

27. Tabelul 3 oferă îndrumări pentru selectarea valorilor adecvate din tabelul 4.

28. Pășuni:

Tabelul 5
Factorii pentru pășuni, inclusiv savane

Regiune climatică	Utilizarea terenului (F_{LU})	Administrare (F_{MG})	Intrare (F_I)	F_{LU}	F_{MG}	F_I
-------------------	---	------------------------------	----------------------	----------	----------	-------

Temperată/Boreală, uscată	Pășuni	Ameliorată	Medie	1	1,14	1
			Ridicată	1	1,14	1,11
		Cu administrare minimă	Medie	1	1	1
		Moderat degradată	Medie	1	0,95	1
		Grav degradată	Medie	1	0,7	1
Temperată/Boreală, umedă/ploioasă	Pășuni	Ameliorată	Medie	1	1,14	1
			Ridicată	1	1,14	1,11
		Cu administrare minimă	Medie	1	1	1
		Moderat degradată	Medie	1	0,95	1
		Grav degradată	Medie	1	0,7	1
Tropicală, uscată	Pășuni	Ameliorată	Medie	1	1,17	1
			Ridicată	1	1,17	1,11
		Cu administrare minimă	Medie	1	1	1
		Moderat degradată	Medie	1	0,97	1
		Grav degradată	Medie	1	0,7	1
Tropicală, umedă/ploioasă	Savană	Ameliorată	Medie	1	1,17	1
			Ridicată	1	1,17	1,11
		Cu administrare minimă	Medie	1	1	1
		Moderat degradată	Medie	1	0,97	1
		Grav degradată	Medie	1	0,7	1
Tropicală, montană, uscată	Pășuni	Ameliorată	Medie	1	1,16	1
			Ridicată	1	1,16	1,11
		Cu administrare minimă	Medie	1	1	1
		Moderat degradată	Medie	1	0,96	1
		Grav degradată	Medie	1	0,7	1

29. Tabelul 6 oferă îndrumări pentru selectarea valorilor adecvate din tabelul 5.

Tabelul 6
Îndrumări privind administrarea și intrările în cazul pășunilor

Administrare/Intrare	Îndrumări
Ameliorată	Reprezintă o pășune care este administrată în mod durabil, cu o presiune pastorală moderată, și care admite cel puțin o lucrare de ameliorare (de exemplu fertilizare, ameliorarea speciilor, irigație).
Cu administrare minimă	Reprezintă o pășune nedegradată și administrată în mod durabil, dar fără ameliorări semnificative de administrare.
Moderat degradată	Reprezintă o pășune afectată de pășunatul excesiv sau moderat degradată, cu o productivitate întrucâtva redusă (comparativ cu pășunile naturale sau cu cele cu administrare minimă) și care nu primește intrări administrative.
Grav degradată	Implică o scădere majoră a productivității și a acoperirii vegetale pe termen lung, din cauza unei degradări mecanice grave a vegetației și/sau a eroziunii severe a solului.
Medie	Se aplică atunci când nu au fost utilizate alte intrări administrative.
Ridică	Se aplică pășunii ameliorate pentru care s-au utilizat una sau mai multe intrări/ameliorări administrative suplimentare (ceea ce depășește acest nivel trebuie clasificat drept pășune ameliorată).

30. Suprafețe împădurite:

Tabelul 7
Factorii pentru suprafețele împădurite al căror coronament este de cel puțin 10 %

Regiune climatică	Utilizarea terenului (F_{LU})	Administrare (F_{MG})	Intrare (F_I)	F_{LU}	F_{MG}	F_I
Toate	Pădure autohtonă (nedegradată)	n/a ⁽¹⁾	n/a	1		
Toate	Pădure administrată	Toate	Toate	1	1	1
Tropicală, umedă/uscă	Culturi itinerante – pârloagă scurtată	n/a	n/a	0,64		
	Culturi itinerante – pârloagă la maturitate	n/a	n/a	0,8		
Temperată/Boreală, umedă/uscă	Culturi itinerante – pârloagă scurtată	n/a	n/a	1		
	Culturi itinerante – pârloagă la maturitate	n/a	n/a	1		

⁽¹⁾ n/a = nu se aplică; în aceste cazuri, F_{MG} și F_I nu se aplică, iar pentru calcularea SOC se poate utiliza următoarea formulă: $SOC = SOC_{ST} \times F_{LU}$.

31. Tabelul 8 oferă îndrumări pentru selectarea valorilor adecvate din tabelul 7.

Tabelul 8
Îndrumări privind utilizarea terenului în cazul suprafețelor împădurite

Utilizarea terenului	Îndrumări
Pădure autohtonă (nedegradată)	Reprezintă o pădure autohtonă sau o pădure nedegradată, administrată în mod durabil, pe termen lung.
Culturi itinerante	Culturi itinerante permanente, în cazul în care pădurea tropicală sau terenul împădurit este defrișat(ă) pentru a planta culturi anuale pentru o perioadă scurtă de timp (de exemplu 3-5 ani), iar apoi culturile sunt abandonate pentru ca pădurile să se regenereze.
Pârloagă la maturitate	Reprezintă situații în care vegetația forestieră revine la un stadiu de maturitate sau aproape de maturitate înainte de a fi din nou defrișată în scopul utilizării ca teren agricol.
Pârloagă scurtată	Reprezintă situații în care nu se ajunge la refacerea vegetației forestiere înainte ca aceasta să fie defrișată din nou.

Capitolul VIII

VALORILE STOCULUI DE CARBON DIN VEGETAȚIA AFLATĂ ÎN SOL ȘI DEASUPRA SOLULUI

32. Pentru C_{VEG} sau R pot fi utilizate valorile adecvate stabilite la acest capitol.

33. Terenuri agricole:

Tabelul 9
Valorile de vegetație pentru terenuri agricole (în general)

Regiune climatică	C_{VEG} (tone carbon/hectar)
Toate	0

Tabelul 10
Valorile de vegetație pentru trestia de zahăr (specific)

Domeniu	Regiune climatică	Zonă ecologică	Continent	C_{VEG} (tone carbon per hectar)
Tropical	Tropicală, uscată	Pădure tropicală uscată	Africa	4,2

			Asia (continentală, insulară)	4
		Zonă tropicală de tufăriș	Asia (continentală, insulară)	4
	Tropicală, umedă	Pădure tropicală umedă de foioase	Africa	4,2
			America Centrală și de Sud	5
	Tropicală, ploioasă	Pădure tropicală	Asia (continentală, insulară)	4
			America Centrală și de Sud	5
Subtropical	Temperată caldă, uscată	Stepă subtropicală	America de Nord	4,8
	Temperată caldă, umedă	Pădure subtropicală umedă	America Centrală și de Sud	5
			America de Nord	4,8

34. Culturi perene, respectiv culturi multianuale ale căror tulpini nu se recoltează în fiecare an, precum speciile forestiere cu ciclu de producție scurt și palmierul de ulei:

Tabelul 11
Valorile de vegetație pentru culturi perene (în general)

Regiune climatică	C_{VEG} (tone carbon per hectar)
Temperată (toate regimurile de umiditate)	43,2
Tropicală, uscată	6,2
Tropicală, umedă	14,4
Tropicală, ploioasă	34,3

Tabelul 12
Valorile de vegetație pentru culturi perene specifice

Regiune climatică	Tipul culturii	C_{VEG} (tone carbon per hectar)
Toate	Nuci de cocos	75

	Jatropha	17,5
	Jojoba	2,4
	Palmier de ulei	60

35. Pășuni:

Tabelul 13

Valorile de vegetație pentru pășuni – cu excepția zonei de tufăriș (în general)

Regiune climatică	C_{VEG} (tone carbon per hectar)
Boreală – uscată și ploioasă	4,3
Temperată rece – uscată	3,3
Temperată rece – ploioasă	6,8
Temperată caldă – uscată	3,1
Temperată caldă – ploioasă	6,8
Tropicală – uscată	4,4
Tropicală – umedă și ploioasă	8,1

Tabelul 14

Valorile de vegetație pentru Miscanthus (specific)

Domeniu	Regiune climatică	Zonă ecologică	Continent	C_{VEG} (tone carbon per hectar)
Subtropical	Temperată caldă, uscată	Pădure subtropicală uscată	Europa	10
			America de Nord	14,9
		Stepă subtropicală	America de Nord	14,9

Tabelul 15

Valorile de vegetație pentru zonele de tufăriș, respectiv terenuri cu vegetație alcătuită preponderent din plante lemnoase cu înălțimi mai mici de 5 metri, care nu prezintă trăsături caracteristice arborilor

Domeniu	Continent	C_{VEG}
----------------	------------------	-----------------------------

		(tone carbon per hectar)
Tropical	Africa	46
	America de Nord și de Sud	53
	Asia (continentală)	39
	Asia (insulară)	46
	Australia	46
Subtropical	Africa	43
	America de Nord și de Sud	50
	Asia (continentală)	37
	Europa	37
	Asia (insulară)	43
Temperat	Global	7,4

36. Suprafețe împădurite:

Tabelul 16

**Valorile de vegetație pentru suprafețele împădurite cu un coronament cuprins între
10 % și 30 % – excluzând plantațiile forestiere**

Dome niu	Zonă ecologică	Continent	C_{VEG} (tone carbon per hectar)	R
Tropical	Pădure tropicală pluvială	Africa	40	0,3 7
		America de Nord și de Sud	39	0,3 7
		Asia (continentală)	36	0,3 7
		Asia (insulară)	45	0,3 7
	Pădure tropicală umedă	Africa	30	0,2 4

		America de Nord și de Sud	26	0,2 4
		Asia (continentală)	21	0,2 4
		Asia (insulară)	34	0,2 4
	Pădure tropicală uscată	Africa	14	0,2 8
		America de Nord și de Sud	25	0,2 8
		Asia (continentală)	16	0,2 8
		Asia (insulară)	19	0,2 8
	Masive muntoase din zona tropicală	Africa	13	0,2 4
		America de Nord și de Sud	17	0,2 4
		Asia (continentală)	16	0,2 4
		Asia (insulară)	26	0,2 8
Subtropical	Pădure subtropicală umedă	America de Nord și de Sud	26	0,2 8
		Asia (continentală)	22	0,2 8
		Asia (insulară)	35	0,2 8
	Pădure subtropicală uscată	Africa	17	0,2 8
		America de Nord și de Sud	26	0,3 2
		Asia (continentală)	16	0,3 2

	Stepă subtropicală	Asia (insulară)	20	0,3 2
		Africa	9	0,3 2
		America de Nord și de Sud	10	0,3 2
		Asia (continentală)	7	0,3 2
		Asia (insulară)	9	0,3 2
Temperat	Pădure din zona temperat oceanică	Europa	14	0,2 7
		America de Nord	79	0,2 7
		Noua Zeelandă	43	0,2 7
		America de Sud	21	0,2 7
	Pădure din zona temperat continentală	Asia, Europa (≤ 20 ani)	2	0,2 7
		Asia, Europa (> 20 ani)	14	0,2 7
		America de Nord și de Sud (≤ 20 ani)	7	0,2 7
		America de Nord și de Sud (> 20 ani)	16	0,2 7
	Masive muntoase din zona temperată	Asia, Europa (≤ 20 ani)	12	0,2 7
		Asia, Europa (> 20 ani)	16	0,2 7
		America de Nord și de Sud (≤ 20 ani)	6	0,2 7
		America de Nord și de Sud (> 20 ani)	6	0,2 7

Boreal	Pădure boreală de conifere	Asia, Europa, America de Nord	12	0,2 4
	Pădure boreală de tundră	Asia, Europa, America de Nord (≤ 20 ani)	0	0,2 4
		Asia, Europa, America de Nord (> 20 ani)	2	0,2 4
	Masive muntoase din zona boreală	Asia, Europa, America de Nord (≤ 20 ani)	2	0,2 4
		Asia, Europa, America de Nord (> 20 ani)	6	0,2 4

Tabelul 17

Valorile de vegetație pentru suprafețele împădurite cu un coronament mai mare de 30 % – excluzând plantațiile forestiere

Domeniu	Zonă ecologică	Continent	C_{VEG} (tone carbon per hectar)
Tropical	Pădure tropicală pluvială	Africa	204
		America de Nord și de Sud	198
		Asia (continentală)	185
		Asia (insulară)	230
	Pădure tropicală umedă de foioase	Africa	156
		America de Nord și de Sud	133
		Asia (continentală)	110
		Asia (insulară)	174
	Pădure tropicală uscată	Africa	77
		America de Nord și de Sud	131
		Asia (continentală)	83
		Asia (insulară)	101
	Masive muntoase din zona tropicală	Africa	77
		America de Nord și de Sud	94
		Asia (continentală)	88
		Asia (insulară)	130
Subtropical	Pădure subtropicală umedă	America de Nord și de Sud	132

		Asia (continentală)	109
		Asia (insulară)	173
	Pădure subtropicală uscată	Africa	88
		America de Nord și de Sud	130
		Asia (continentală)	82
		Asia (insulară)	100
	Stepă subtropicală	Africa	46
		America de Nord și de Sud	53
		Asia (continentală)	41
		Asia (insulară)	47
Temperat	Pădure din zona temperat oceanică	Europa	84
		America de Nord	406
		Noua Zeelandă	227
		America de Sud	120
	Pădure din zona temperat continentală	Asia, Europa (≤ 20 ani)	27
		Asia, Europa (> 20 ani)	87
		America de Nord și de Sud (≤ 20 ani)	51
		America de Nord și de Sud (> 20 ani)	93
	Masive muntoase din zona temperată	Asia, Europa (≤ 20 ani)	75
		Asia, Europa (> 20 ani)	93
		America de Nord și de Sud (≤ 20 ani)	45
		America de Nord și de Sud (> 20 ani)	93
Boreal	Pădure boreală de conifere	Asia, Europa, America de Nord	53
	Pădure boreală de tundră	Asia, Europa, America de Nord (≤ 20 ani)	26
		Asia, Europa, America de Nord (> 20 ani)	35

	Masive muntoase din zona boreală	Asia, Europa, America de Nord (≤ 20 ani)	32
		Asia, Europa, America de Nord (> 20 ani)	53

Tabelul 18
Valorile de vegetație pentru plantațiile forestiere

Domeniu	Zonă ecologică	Continent	C_{VEG} (tone carbon per hectar)	R
Tropical	Pădure tropicală pluvială	Africa foioase > 20 ani	87	0,24
		Africa foioase ≤ 20 ani	29	0,24
		Africa <i>Pinus</i> sp. > 20 ani	58	0,24
		Africa <i>Pinus</i> sp. ≤ 20 ani	17	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Eucalyptus</i> sp.	58	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Pinus</i> sp.	87	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Tectona grandis</i>	70	0,24
		America de Nord și de Sud alte foioase	44	0,24
		Asia foioase	64	0,24
		Asia altele	38	0,24
	Pădure tropicală umedă de foioase	Africa foioase > 20 ani	44	0,24
		Africa foioase ≤ 20 ani	23	0,24
		Africa <i>Pinus</i> sp. > 20 ani	35	0,24
		Africa <i>Pinus</i> sp. ≤ 20 ani	12	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Eucalyptus</i> sp.	26	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Pinus</i> sp.	79	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Tectona grandis</i>	35	0,24

		America de Nord și de Sud alte foioase	29	0,24
		Asia foioase	52	0,24
		Asia altele	29	0,24
	Pădure tropicală uscată	Africa foioase > 20 ani	21	0,28
		Africa foioase ≤ 20 ani	9	0,28
		Africa <i>Pinus</i> sp. > 20 ani	18	0,28
		Africa <i>Pinus</i> sp. ≤ 20 ani	6	0,28
		America de Nord și de Sud <i>Eucalyptus</i> sp.	27	0,28
		America de Nord și de Sud <i>Pinus</i> sp.	33	0,28
		America de Nord și de Sud <i>Tectona grandis</i>	27	0,28
		America de Nord și de Sud alte foioase	18	0,28
		Asia foioase	27	0,28
		Asia altele	18	0,28
	Zonă tropicală de tufăriș	Africa foioase	6	0,27
		Africa <i>Pinus</i> sp. > 20 ani	6	0,27
		Africa <i>Pinus</i> sp. ≤ 20 ani	4	0,27
		America de Nord și de Sud <i>Eucalyptus</i> sp.	18	0,27
		America de Nord și de Sud <i>Pinus</i> sp.	18	0,27
		America de Nord și de Sud <i>Tectona grandis</i>	15	0,27
		America de Nord și de Sud alte foioase	9	0,27
		Asia foioase	12	0,27
		Asia altele	9	0,27
	Masive muntoase din zona tropicală	Africa foioase > 20 ani	31	0,24
		Africa foioase ≤ 20 ani	20	0,24

		Africa <i>Pinus</i> sp. > 20 ani	19	0,24
		Africa <i>Pinus</i> sp. ≤ 20 ani	7	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Eucalyptus</i> sp.	22	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Pinus</i> sp.	29	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Tectona grandis</i>	23	0,24
		America de Nord și de Sud alte foioase	16	0,24
		Asia foioase	28	0,24
		Asia altele	15	0,24
Subtropical	Pădure subtropicală umedă	America de Nord și de Sud <i>Pinus</i> sp.	42	0,28
		America de Nord și de Sud <i>Pinus</i> sp.	81	0,28
		America de Nord și de Sud <i>Tectona grandis</i>	36	0,28
		America de Nord și de Sud alte foioase	30	0,28
		Asia foioase	54	0,28
		Asia altele	30	0,28
	Pădure subtropicală uscată	Africa foioase > 20 ani	21	0,28
		Africa foioase ≤ 20 ani	9	0,32
		Africa <i>Pinus</i> sp. > 20 ani	19	0,32
		Africa <i>Pinus</i> sp. ≤ 20 ani	6	0,32
		America de Nord și de Sud <i>Eucalyptus</i> sp.	34	0,32
		America de Nord și de Sud <i>Pinus</i> sp.	34	0,32
		America de Nord și de Sud <i>Tectona grandis</i>	28	0,32

		America de Nord și de Sud alte foioase	19	0,32
		Asia foioase	28	0,32
		Asia altele	19	0,32
	Stepă subtropicală	Africa foioase	6	0,32
		Africa <i>Pinus</i> sp. > 20 ani	6	0,32
		Africa <i>Pinus</i> sp. ≤ 20 ani	5	0,32
		America de Nord și de Sud <i>Eucalyptus</i> sp.	19	0,32
		America de Nord și de Sud <i>Pinus</i> sp.	19	0,32
		America de Nord și de Sud <i>Tectona grandis</i>	16	0,32
		America de Nord și de Sud alte foioase	9	0,32
		Asia foioase > 20 ani	25	0,32
		Asia foioase ≤ 20 ani	3	0,32
		Asia conifere > 20 ani	6	0,32
		Asia conifere ≤ 20 ani	34	0,32
	Masive muntoase din zona subtropicală	Africa foioase > 20 ani	31	0,24
		Africa foioase ≤ 20 ani	20	0,24
		Africa <i>Pinus</i> sp. > 20 ani	19	0,24
		Africa <i>Pinus</i> sp. ≤ 20 ani	7	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Eucalyptus</i> sp.	22	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Pinus</i> sp.	34	0,24
		America de Nord și de Sud <i>Tectona grandis</i>	23	0,24
		America de Nord și de Sud alte foioase	16	0,24
		Asia foioase	28	0,24
		Asia altele	15	0,24

Temperat	Pădure din zona temperat oceanică	Asia, Europa, foioase > 20 ani	60	0,27
		Asia, Europa, foioase ≤ 20 ani	9	0,27
		Asia, Europa, conifere > 20 ani	60	0,27
		Asia, Europa, conifere ≤ 20 ani	12	0,27
		America de Nord	52	0,27
		Noua Zeelandă	75	0,27
		America de Sud	31	0,27
	Pădure și masive muntoase in zona temperat continentală	Asia, Europa, foioase > 20 ani	60	0,27
		Asia, Europa, foioase ≤ 20 ani	4	0,27
		Asia, Europa, conifere > 20 ani	52	0,27
		Asia, Europa, conifere ≤ 20 ani	7	0,27
		America de Nord	52	0,27
		America de Sud	31	0,27
	Boreal	Pădure de conifere și masive muntoase din zona boreală	Asia, Europa > 20 ani	12
Asia, Europa ≤ 20 ani			1	0,24
America de Nord			13	0,24
Pădure boreală de tundră		Asia, Europa > 20 ani	7	0,24
		Asia, Europa ≤ 20 ani	1	0,24
		America de Nord	7	0,24

Anexa nr. 6
la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025

**EMISII ESTIMATE PROVIZORII ȘI BIOCARBURANȚI, BIOLICHIDE ȘI
COMBUSTIBILI DIN BIOMASĂ CU EMISII ZERO AFERENTE SCHIMBĂRII
DESTINAȚIEI TERENURILOR**

Prezenta anexă transpune parțial (transpune: Anexa VIII) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024.

Partea A

Emisii estimate provizorii în legătură cu schimbarea destinației terenurilor, generate de materiile prime pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă

1. Valorile medii prevăzute în tabelul 1 reprezintă o medie ponderată a valorilor materiilor prime modelate individual. Cuantumul valorilor din tabelul 1 depinde de gama de ipoteze (precum tratarea coproduselor, evoluțiile producției, stocurile de carbon și dislocarea altor produse) folosite în cadrul modelelor economice dezvoltate pentru estimarea acestora. Prin urmare, deși nu este posibil să se caracterizeze pe deplin intervalul de incertitudine asociat cu astfel de estimări, s-a efectuat o analiză a sensibilității cu privire la aceste rezultate pe baza variației aleatorii a parametrilor-cheie, numită „analiză Monte Carlo”.

Tabelul 1

Emisii estimate provizorii în legătură cu schimbarea destinației terenurilor, generate de materiile prime pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă

Grup de materii prime	Media⁽¹⁾	Intervalul dintre percentile derivat din analiza sensibilității⁽²⁾
Culturi de cereale și alte culturi bogate în amidon	12	8-16
Culturi de plante zaharoase	13	4-17
Culturi de plante oleaginoase	55	33-66
<i>⁽¹⁾Valorile medii prevăzute reprezintă o medie ponderată a valorilor materiilor prime modelate individual.</i>		
<i>⁽²⁾Intervalul prevăzut reflectă 90 % dintre rezultate, utilizând valorile celei de a cincea și a nouăzeci și cincea percentile care rezultă din analiză. Cea de a cincea percentilă sugerează o valoare sub care au fost identificate 5 % dintre observații (și anume 5 % din datele totale utilizate au arătat rezultate sub 8, 4 și 33 g CO₂eq/MJ). Cea de a nouăzeci și cincea percentilă sugerează o valoare sub care au fost identificate 95 % dintre observații (și anume 5 % din datele totale utilizate au arătat rezultate peste 16, 17 și 66 g CO₂eq/MJ).</i>		

Partea B

Biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă pentru care emisiile estimate în legătură cu schimbarea destinației terenurilor sunt considerate a fi egale cu zero

2. Biocarburanți, biolichidele și combustibilii din biomasă produse din următoarele categorii de materii prime vor fi considerate ca având emisii estimate în legătură cu schimbarea destinației terenurilor egale cu zero:

2.1 materii prime care nu sunt enumerate în partea A;

2.2 materii prime a căror producție a condus la schimbarea directă a destinației terenurilor, și anume o schimbare de la una dintre următoarele categorii utilizate de Grupul interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC): terenuri forestiere, pășuni, zone umede, așezări sau alte tipuri de terenuri, la terenuri cultivate sau terenuri cu culturi perene (culturi multianuale, a căror tulpină nu se recoltează, de regulă, anual, precum crângurile cu rotație rapidă și palmierii de ulei). În acest caz, o valoare a emisiilor în legătură cu schimbarea directă a destinației terenurilor (e_i) se calculează în conformitate cu pct. 12 din anexa nr. 2 la prezenta hotărâre.

4. Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 100-103 art. 98), se modifică după cum urmează:

4.1. în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile:

4.1.1. pct. 3 va avea următorul cuprins:

„3. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare – Legea nr. 10/2016), în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră (în continuare – Hotărârea Guvernului nr. 53/2025), precum și următoarele noțiuni:

3.1. energie ambientală – energie termică prezentă în mod natural și energie acumulată în mediu în zone determinate, care poate fi stocată în aerul înconjurător, cu excepția aerului evacuat, sau în apele de suprafață ori reziduale;

3.2. mix energetic rezidual – mixul energetic anual total al unui stat, exceptând ponderea acoperită de garanțiile de origine anulate;

3.3. biocarburanți, biolichide și/sau combustibili din biomasă durabili – biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă care corespund criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite de Legea nr. 10/2016 și de Hotărârea Guvernului nr. 53/2025;

3.4. e-combustibil – tip de combustibil sintetic care este produs din surse de energie regenerabilă (cum ar fi energia solară sau eoliană) în cadrul procesului power-to-liquid (PtL);

3.5. sistem energetic pasiv – ansamblu de principii de proiectare, tehnologii sau elemente constructive integrate într-o clădire, care contribuie la menținerea sau

îmbunătățirea eficienței energetice și a condițiilor de confort interior (cum ar fi temperatura, iluminatul natural sau ventilația), fără utilizarea directă a unei surse de energie externe, bazându-se exclusiv pe proprietăți fizice, materiale sau pe fluxuri naturale de energie (ex.: lumina solară, ventilația naturală, inerția termică a clădirii);

3.6. transporturi – totalitate a activităților de transport încadrate în diviziunile Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM-2): H49 „Transporturi terestre și transporturi prin conducte”; H50 „Transporturi pe apă”; H51 „Transporturi aeriene”.”

4.1.2. la pct. 12, subpct. 12.2, și 12.3, cuvântul „biocombustibili” se substituie cu cuvântul „biocarburanți ” la forma gramaticală corespunzătoare;

4.1.3. pe tot parcursul Regulamentului textul „Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră” se substituie cu textul „Hotărârea Guvernului nr. 53/2025”;

4.1.4. pct. 38 se completează cu subpunctele 38.1 și 38.2 cu următorul cuprins:

„38.1 La calcularea consumului final de energie din surse regenerabile utilizată în sectorul transporturilor se consideră doar combustibilii din surse regenerabile care respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, CFE_t^{SER-T} ;

38.2 Atunci când biocarburanții și biogazul pentru transport, produși din biomasă, sunt procesați împreună cu combustibili fosili într-un proces comun, se aplică metodologia prevăzută în anexa nr. 10 la Regulamentul privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă.”

4.1.5. la pct. 40:

4.1.5.1. în textul „ $CB_t^{LIC,A\&F}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biocarburanți lichizi produși din culturi alimentare și furajere, în sectorul transporturi, în anul t .” cuvintele „sectorul transporturi” se substituie cu cuvintele „transportul rutier și feroviar” ;

4.1.5.2. în textul „ $CB_t^{LIC,An.A}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biocarburanți durabili lichizi avansați în sectorul transporturi, în anul t ” cuvintele „sectorul transporturi” se substituie cu cuvintele „transportul rutier și feroviar”;

4.1.6. la pct. 41:

4.1.6.1 în textul „ $CB_t^{BIOGAZ,An.A}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biogaz durabil în sectorul transporturi, în anul t ” cuvintele „sectorul transporturi” se substituie cu cuvintele „transportul rutier și feroviar”;

4.1.6.2 în textul „ $CB_t^{BIOGAZ,An.B}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de biogaz durabil în sectorul transporturi, în anul t ” cuvintele „sectorul transporturi” se substituie cu cuvintele „transportul rutier și feroviar”;

4.1.7. la pct. 42:

4.1.7.1 în textul „ C_t^{H2} – cantitatea de energie aferentă consumului de hidrogen din surse regenerabile în sectorul transporturi, în anul t ” cuvintele „sectorul transporturi” se substituie cu cuvintele „transportul rutier și feroviar”;

4.1.7.2 în textul „ $CC_t^{alti-RFNBO}$ – cantitatea de energie aferentă consumului de combustibili lichizi și gazeți de origine nebiologică produși din surse regenerabile în sectorul transporturi, în anul t .” cuvintele „sectorul transporturi” se substituie cu cuvintele „transportul rutier și feroviar”;

4.1.8. la pct. 43 după textul „ $CEE_t^{SER-E,RUT}$ – cantitatea de energie electrică din surse regenerabile utilizată în subsectorul transporturi rutiere, în anul t , prin aplicarea ponderii consumului de energie electrică în consumul final brut de energie electrică în anul $(t-2)$.” se completează cu textul „În cazul energiei electrice obținute printr-o conexiune directă la o instalație de producere a energiei electrice din surse regenerabile și furnizată vehiculelor rutiere, această energie se consideră integral ca fiind energie din surse regenerabile.”

4.1.9. la anexa nr. 3:

4.1.9.1. partea A se completează cu literele r)-v) cu următorul cuprins:

„r) uleiuri de fuze provenite din distilare alcoolică;

s) metanol brut din celuloză kraft rezultată din producția de pastă de lemn;

t) culturi intermediare, precum culturile intercalate și culturile de protecție care sunt cultivate în zone în care, din cauza unei perioade scurte de vegetație, producția de culturi alimentare și furajere este limitată la o singură recoltă și cu condiția ca utilizarea acestora să nu declanșeze o cerere de terenuri suplimentare și cu condiția menținerii conținutului de materie organică din sol, atunci când sunt utilizate pentru producția de biocarburanți pentru sectorul aviației;

u) culturi cultivate pe terenuri puternic degradate, cu excepția culturilor alimentare și furajere, atunci când sunt utilizate pentru producția de biocarburanți pentru sectorul aviației;

v) cianobacterii (alge albastre-verzi).”

4.1.9.2. partea B se completează cu literele c)-f) cu următorul cuprins:

„c) culturi deteriorate care nu sunt adecvate pentru a fi utilizate în lanțul alimentar sau furajer, cu excepția substanțelor care au fost modificate sau contaminate intenționat pentru a corespunde prezentei definiții;

d) ape reziduale municipale și derivații acestora, alții decât nămolul de epurare;

e) culturi cultivate pe terenuri puternic degradate, cu excepția culturilor alimentare și furajere și a materiilor prime enumerate în partea A a prezentei anexe, atunci când nu sunt utilizate pentru producția de biocarburanți pentru sectorul aviației;

f) culturi intermediare, precum culturile intercalate și culturile de protecție, cu excepția materiilor prime enumerate în partea A a prezentei anexe, care sunt cultivate în zone în care, din cauza unei perioade scurte de vegetație, producția de culturi alimentare și furajere este limitată la o singură recoltă și cu condiția ca utilizarea acestora să nu declanșeze o cerere de terenuri suplimentare și cu condiția menținerii conținutului de materie organică din sol, atunci când nu sunt utilizate pentru producția de biocarburanți pentru sectorul aviației.”

5. Hotărârea Guvernului nr. 6/2026 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2026, nr. 51-54 art. 22), se modifică după cum urmează:

5.1. în hotărâre:

5.1.1. pct. 6 va avea următorul cuprins:

„Instalatorii de sisteme SER înregistrați în Registrul instalatorilor de sisteme SER pentru categoria B1 până la data de 22 iulie 2026 inclusiv, vor prezenta informațiile prevăzute la subpct. 21.4 și subpct. 33.3 din Regulamentul nominalizat la pct. 1, în termen de până la 15 zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.”

5.1.2. la pct. 8 textul „subpct. 14.3” se va substitui cu textul „subpct. 14.2”;

5.1.3. se completează cu punctul 9 cu următorul cuprins:

„9. Prevederile subpct. 14.3 din Regulamentul nominalizat la pct. 1 se aplică exclusiv în cazul în care procedura de obținere a autorizației de electrician autorizat menționat la subpct. 14.3 include evaluarea părții teoretice, precum și a competențelor esențiale aferente categoriei solicitate, stabilite în anexa la Regulamentul sus-numit.”

5.2. în Regulamentul cu privire la procedura de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură:

5.2.1. la pct. 8 cuvintele „documentelor normativ-tehnice în domeniul construcțiilor și urbanismului” se substituie cu cuvintele „normelor de construcție la executarea lucrărilor de instalare a echipamentului și utilajului, aferent construcțiilor”

5.2.2. pct. 14 va avea următorul cuprins:

„14. Pentru a fi înregistrat în Registrul instalatorilor de sisteme SER, solicitantul trebuie să fie cetățean al Republicii Moldova sau cetățean străin care are dreptul să presteze muncă pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, precum și să întrunească una din următoarele condiții:

14.1. a absolvit un program de formare profesională, corespunzător categoriei solicitate menționate la pct. 12, organizat de către un prestator de formare profesională care întrunește cerințele stabilite în anexa la prezentul Regulament sau a obținut validarea competențelor profesionale dobândite anterior, realizată de un centru de validare. Actul de studii care atestă absolvirea programului de formare profesională sau validarea competențelor profesionale trebuie să nu fie mai vechi de doi ani de la data solicitării înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER;

14.2. deține certificatul de atestare în calitate de diriginte de șantier sau de responsabil tehnic pentru executarea lucrărilor specializate și a instalațiilor aferente, eliberate conform prevederilor Regulamentului cu privire la atestarea specialiștilor care desfășoară activități în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții, poate fi înregistrat în Registrul instalatorilor de sisteme SER în baza certificatelor respective, după cum urmează:

14.2.1. pentru categoria A, în cazul deținerii certificatelor de atestare în domeniile:

14.2.1.1. centrale termice, surse autonome de alimentare cu căldură cu presiunea agentului termic sub 0,07 MPa și temperatura sub 115 °C, inclusiv coșurile de fum aferente;

14.2.1.2. centrale termice cu presiunea agentului termic peste 0,07 MPa și temperatura de peste 115 °C, inclusiv coșurile de fum aferente;

14.2.1.3. sisteme de încălzire, instalații de încălzire, inclusiv coșurile de fum aferente;

14.2.2. pentru categoria B1, în cazul deținerii certificatelor de atestare în domeniile:

14.2.2.1. instalații și rețele electrice interioare;

14.2.2.2. instalații și rețele electrice exterioare;

14.2.3. pentru categoria B2, în cazul deținerii certificatelor de atestare în domeniul: sisteme de încălzire, instalații de încălzire, inclusiv coșurile de fum aferente;

14.2.4. pentru categoria C, în cazul deținerii certificatelor de atestare în domeniile:

14.2.4.1. centrale termice, surse autonome de alimentare cu căldură cu presiunea agentului termic sub 0,07 MPa și temperatura sub 115 °C, inclusiv coșurile de fum aferente;

14.2.4.2. centrale termice cu presiunea agentului termic peste 0,07 MPa și temperatura de peste 115 °C, inclusiv coșurile de fum aferente;

14.2.4.3. rețele termice și puncte termice cu presiunea agentului termic sub 0,07 MPa și temperatura sub 115 °C;

14.2.4.4. rețele termice și puncte termice cu presiunea agentului termic peste 0,07 MPa și temperatura de peste 115 °C;

14.2.4.5. sisteme de încălzire, instalații de încălzire, inclusiv coșurile de fum aferente;

14.3. este electrician autorizat și deține autorizație valabilă emisă de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu Regulamentul cu privire la autorizația de electrician autorizat aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 413/2021, poate fi înregistrat în Registrul instalatorilor de sisteme SER în baza autorizației respective.”

5.2.3. subpct. 21.3 va avea următorul cuprins:

„21.3. copia actului de studii pentru categoria solicitată, copia certificatului de atestare în conformitate cu subpct. 14.2 sau copia autorizației de electrician autorizat în conformitate cu subpct. 14.3:”

6. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei.

7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor de la pct. 30-32 din Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburaților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, aprobat prin pct. 1, care vor intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2027.

Prim-ministru

Vasile TOFAN

Contrasemnează:

Ministrul energiei

Dorin JUNGHIETU

Ministrul Mediu

Gheorghe HAJDER

REGULAMENT

cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă

Prezentul Regulament:

- **transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022** privind normele de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a criteriilor privind riscurile reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 168 din 27 iunie 2022, CELEX: 32022R0996;

- **transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/1640 al Comisiei din 5 iunie 2023** privind metodologia de stabilire a ponderii biocombustibililor și a biogazului pentru transporturi rezultând din prelucrarea biomasei împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 205 din 18 august 2023, CELEX: 32023R1640;

- **transpune Regulamentul (UE) nr. 1307/2014 al Comisiei din 8 decembrie 2014** privind criteriile și limitele geografice pentru identificarea pășunilor cu biodiversitate ridicată în sensul articolului 7b alineatul (3) litera (c) din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea benzinei și a motorinei și al articolului 17 alineatul (3) litera (c) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 351 din 9 decembrie 2014, CELEX: 32014R1307;

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1

Obiectul de reglementare și noțiuni

1. Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă (în continuare – *Regulament*) stabilește norme de punere în aplicare pentru a verifica într-un mod eficient și armonizat dacă operatorii economici:

1.1. respectă criteriile de durabilitate prevăzute la pct. 15-21 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la

criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră (în continuare – *Hotărârea Guvernului nr. 53/2025*);

1.2. furnizează date exacte privind reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră în sensul pct. 2 din *Hotărârea Guvernului nr. 53/2025* și pct. 22 din anexa nr. 1 la *Hotărârea Guvernului nr. 53/2025*, precum și în conformitate cu Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 74/2025*;

1.3. respectă criteriile pentru certificarea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor, prevăzute în anexa nr. 3 la anexa nr. 1 la *Hotărârea Guvernului nr. 53/2025*;

2. În sensul prezentului Regulament se aplică noțiunile definite în *Legea nr. 10/2016* privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare – *Legea 10/2016*), în *Hotărârea Guvernului nr. 53/2025*, în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, precum și următoarele noțiunile:

2.1. *schema voluntară* – organizație care certifică respectarea de către operatorii economici a criteriilor și normelor care includ, dar nu se limitează la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în *Hotărârea Guvernului nr. 53/2025*;

2.2. *schema voluntară recunoscută* – schema voluntară de certificare recunoscută în sensul pct. 2 din prezenta hotărâre;

2.3. *schema națională recunoscută* – schema națională de certificare recunoscută în sensul pct. 2 din prezenta hotărâre;

2.4. *certificat* – declarație de conformitate emisă de un organism de certificare în cadrul unei scheme voluntare, care certifică faptul că un operator economic respectă cerințele prevăzute în *Legea 10/2016*, precum și în *Hotărârea Guvernului nr. 53/2025*;

2.5. *certificat suspendat* – certificat anulat temporar din cauza unor neconformități identificate de organismul de certificare sau la cererea voluntară a operatorului economic;

2.6. *certificat retras* – certificat care a fost anulat definitiv de organismul de certificare sau de schema voluntară;

2.7. *certificat reziliat* – certificat care a fost anulat în mod voluntar în cursul perioadei de valabilitate;

2.8. *certificat expirat* – certificat care nu mai este valabil;

2.9. *caracteristici de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră* – setul de informații care descriu un lot de materii prime sau de combustibili, necesar pentru a demonstra conformitatea lotului respectiv cu criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă sau cu cerințele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră aplicabile combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și combustibililor pe bază de carbon reciclat;

2.10. *amestec de materii prime în scopul prelucrării ulterioare* – amestecul fizic de materii prime cu unicul scop de a produce biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă;

2.11. *primul punct de colectare* – instalație de stocare sau de prelucrare gestionată direct de un operator economic sau de o altă contraparte în temeiul unui acord contractual, care se aprovizionează cu materii prime direct de la producători de biomasă agricolă, de biomasă forestieră, de deșeuri și reziduuri sau, în cazul combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică, de la instalația care produce astfel de combustibili;

2.12. *audit de certificare* – audit inițial efectuat înainte de participarea la o schemă, cu scopul de a elibera un certificat în cadrul unei scheme voluntare;

2.13. *organism de certificare* – organism independent de evaluare a conformității acreditat care încheie un acord cu o schemă voluntară sau națională recunoscută, pentru furnizarea de servicii de certificare a materiilor prime sau a combustibililor, care îi auditează pe operatorii economici și care eliberează certificate în numele schemelor voluntare sau naționale utilizând sistemul de certificare al schemei voluntare sau naționale respective;

2.14. *neconformitate* – nerespectarea de către un operator economic sau un organism de certificare a normelor și procedurilor stabilite de schema voluntară al cărui membru este sau în cadrul căruia își desfășoară activitatea;

2.15. *audit de supraveghere* – orice audit de verificare a certificatelor eliberate de un organism de certificare în cadrul unei scheme voluntare, care poate fi efectuat trimestrial, semestrial sau anual, ulterior certificării și înainte de efectuarea unui audit de recertificare;

2.16. *audit de recertificare* – audit efectuat în scopul reînnoirii unui certificat eliberat de un organism de certificare în cadrul unei scheme voluntare;

2.17. *infrastructură interconectată* – sistem de infrastructuri, inclusiv conducte, terminale de gaz natural lichefiat (în continuare – GNL) și instalații de stocare, care transportă gaze, care au drept componentă predominantă metanul, inclusiv biogazul și gazul obținut din biomasă, în special biometanul, sau alte tipuri de gaz care, din punct de vedere tehnic și al respectării siguranței, pot fi injectate în sistemul de gaze naturale, în sistemele de hidrogen, precum și în rețelele de conducte și infrastructurile de transport sau de distribuție a combustibililor lichizi și transportate prin acestea;

2.18. *sistem de hidrogen* – sistem de infrastructuri, care include rețelele de hidrogen, instalațiile de stocare a hidrogenului și terminalele de hidrogen și care conține hidrogen cu un grad mare de puritate;

2.19. *predecesor legal* – operator economic care a fost înlocuit din punct de vedere juridic cu unul nou, dar fără a fi efectuate modificări de fond sau fiind efectuate doar modificări superficiale în ceea ce privește proprietatea, structura conducerii, metodele de lucru sau domeniul de activitate al acestuia;

2.20. *grup de produse* – materii prime, biocarburanți, biolichide, combustibili din biomasă negazoși cu caracteristici fizice și chimice similare și cu o putere calorică similară sau combustibili din biomasă gazoși și GNL cu caracteristici chimice similare și care fac obiectul aceluiași norme prevăzute la art. 7 și 8 din Legea 10/2016, astfel cum sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, precum și în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, pentru determinarea contribuției biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă la îndeplinirea obiectivelor privind energia din surse regenerabile;

2.21. *amplasament* – locație geografică, instalații logistice, infrastructuri de transport sau de distribuție strict delimitate și în interiorul cărora pot fi amestecate produsele;

2.22. *dovadă a durabilității* – declarație a unui operator economic, întocmită pe baza unui certificat eliberat de un organism de certificare în cadrul unei scheme voluntare, prin care se certifică conformitatea unei anumite cantități de materii prime sau de combustibili cu criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la pct. 2 și la secțiunea 1 din capitolul III din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025;

2.23. *materii prime* – substanțe care nu au fost încă transformate în combustibili sau în produse intermediare;

2.24. *combustibili* – combustibilii pregătiți pentru a fi furnizați pentru consum, inclusiv biocarburanți, biolichide, combustibili din biomasă, combustibili lichizi și gazeși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și combustibili pe bază de carbon reciclat;

2.25. *test de atractivitate financiară* – calcularea valorii actualizate nete (VAN) a unei investiții, pe baza unor măsuri de adiționalitate luate în contextul certificării biomasei care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor;

2.26. *test privind obstacolele nefinanciare* – evaluare a altor obstacole potențiale care pot împiedica un operator economic să pună în aplicare măsurile de adiționalitate în contextul certificării biomasei care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor;

2.27. *pășune* – ecosistemele terestre dominate de vegetația erbacee sau de arbuști pe o perioadă de cel puțin cinci ani fără întrerupere. Acesta cuprinde pajiști sau pășuni care sunt cultivate pentru fân, dar exclude terenurile cultivate în scopul producției unor alte culturi și terenurile cultivate lăsate temporar în pârloagă. Aceasta exclude zonele împădurite în permanență, astfel cum sunt definite la subpt. 17.2 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, cu excepția cazului în care acestea sunt sisteme agroforestiere ce includ sisteme de utilizare a terenurilor în care arborii sunt gestionați împreună cu culturile sau cu sistemele de producție animalieră în mediul agricol. Poziția dominantă a vegetației erbacee și arbustive se consideră atunci când acoperirea lor vegetală combinată este mai mare decât acoperirea coronamentului arborilor.

Capitolul II

NORME GENERALE PRIVIND GUVERNANȚA, MONITORIZAREA INTERNĂ, PROCEDURILE DE DEPUNERE A PLÂNGERILOR ȘI TRANSPARENȚA SCHEMELOR VOLUNTARE

Secțiunea 1

Structura de guvernanță a schemei voluntare

3. Schemele voluntare instituie o structură de guvernanță pentru a se asigura că dispun de capacitatea juridică și tehnică, de imparțialitatea și independența necesare pentru a-și îndeplini sarcinile. În funcție de domeniul de aplicare al schemei voluntare, aceasta instituie un comitet tehnic sau un sistem echivalent de asistență tehnică specializată, care permite contracta experți externi independenți, în vederea acordării de consultanță privind aspecte tehnice, după caz.

4. Schemele voluntare includ, în cadrul structurii de guvernare și al procesului decizional, reprezentanți desemnați ai categoriilor de părți interesate, cum ar fi asociații ale fermierilor sau silvicultorilor, organizații neguvernamentale din domeniul mediului, comunitățile indigene și locale potențial afectate de schemele respective, mediul academic și producători de combustibili. Nicio parte interesată sau niciun grup de părți interesate nu deține o poziție dominantă în cadrul procesului decizional. Cvorumul se consideră întrunit dacă sunt prezenți cel puțin jumătate plus unu din numărul total al reprezentanților desemnați, iar deciziile se adoptă cu votul majorității simple a celor prezenți.

5. Schemele voluntare stabilesc norme și proceduri pentru a evita conflictele de interese în cadrul procesului decizional, prin care se garantează că nicio parte interesată, având un interes direct în rezultatul unei decizii, nu poate exercita o influență decisivă asupra acesteia.

6. Organismele de certificare stabilesc norme și proceduri în materie de integritate pentru a asigura independența lor deplină față de operatorii economici care participă la schemă. Schemele voluntare impun ca organismele de certificare care acționează în numele acestor scheme să fie acreditate în conformitate cu standardul moldovenesc SM EN ISO/CEI 17065:2013 „Evaluarea conformității. Cerințe pentru organisme care certifică produse, procese și servicii”.

7. Sistemul de guvernare al organismului de certificare urmărește să asigure norme și proceduri care garantează independența opiniilor auditorilor, prin aplicarea rotației periodice a acestora sau prin implementarea altor mecanisme de prevenire a influențelor externe asupra procesului de audit.

8. Persoanele aflate într-o potențială situație de conflict de interese sunt excluse din procesul decizional atât în cadrul schemei voluntare, cât și în cadrul organismului de certificare. Schemele voluntare instituie proceduri adecvate și o pistă de audit pentru identificarea și documentarea cazurilor respective, revizuite periodic în cadrul propriilor sisteme interne de monitorizare.

Secțiunea a 2-a

Neconformitățile operatorilor economici în cadrul schemei

9. Schemele voluntare instituie o schemă cuprinzătoare pentru abordarea neconformităților operatorilor economici. Ca standard minim, schema respectivă include o clasificare clară a neconformităților, în funcție de gradul lor de gravitate, în conformitate cu cerințele prevăzute în secțiunea 1 din capitolul III. Pentru fiecare tip de neconformitate, există un set transparent de norme și de proceduri pentru a asigura aplicarea la timp a măsurilor corective și a sancțiunilor, inclusiv a suspendărilor, dacă

este cazul. Aceste proceduri de executare sunt inițiate imediat, în funcție de gravitatea neconformității și de urgența aplicării măsurilor corective.

10. Operatorii economici ale căror certificate sunt suspendate nu pot depune declarații privind durabilitatea înainte de ridicarea suspendării. Operatorii suspendați nu pot adera la o altă schemă voluntară în această perioadă. În cazul în care participarea unui operator economic sau a predecesorilor legali la o schemă voluntară este suspendată sau încetează prin retragerea certificatului acestuia în urma unui audit care a confirmat o neconformitate critică, alte scheme voluntare pot refuza participarea operatorului respectiv timp de cel puțin doi ani de la suspendarea sau încetarea participării.

11. În cazul în care un operator economic despre care s-a constatat anterior că prezintă o neconformitate critică sau majoră solicită recertificarea, auditorul aduce acest fapt la cunoștința tuturor schemelor voluntare la care operatorul economic participă în momentul respectiv sau de la care a solicitat recertificarea.

Secțiunea a 3-a

Monitorizarea internă, procedura de depunere a plângerilor și sistemul de gestionare a documentelor

12. Schemele voluntare instituie un sistem de monitorizare internă pentru a verifica respectarea de către operatorii economici a normelor și procedurilor aplicate de schemele respective și pentru a asigura calitatea activităților desfășurate de auditorii organismelor de certificare. Monitorizarea internă se efectuează cel puțin o dată pe an și reflectă acoperirea geografică și în ceea ce privește materiile prime a schemei voluntare, precum și nivelul de risc al activităților desfășurate de operatorii economici. În cadrul procesului de monitorizare, schemele voluntare impun organismelor de certificare să prezinte toate rapoartele de audit și, după caz, calculele valorilor reale ale emisiilor de gaze cu efect de seră. Activitățile de monitorizare acoperă un eșantion aleatoriu și bazat pe riscuri din rapoartele de audit corespunzătoare întocmite de fiecare organism de certificare.

13. Schemele voluntare stabilesc norme și proceduri pentru a asigura monitorizarea eficace a rezultatelor monitorizării interne și, dacă este necesar, aplicarea de sancțiuni. Pe baza rezultatelor monitorizării interne, se iau măsuri corective la nivelul structurii de guvernare sau al procesului de monitorizare internă al schemei voluntare, pentru a îmbunătăți funcționarea acestuia în viitor. Rezultatele activităților anuale de monitorizare ale schemei voluntare sunt sintetizate în raportul anual de activitate prezentat Secretariatul Comunității Energetice.

14. Schemele voluntare stabilesc proceduri de depunere a plângerilor împotriva operatorilor economici sau a organismelor de certificare. Procedura de depunere a plângerilor este disponibilă pe site-ul web al schemei voluntare și permite transmiterea plângerilor pe cale electronică sau prin poștă. Procedura de depunere a plângerilor asigură protecția persoanelor care raportează încălcări sau depun plângeri cu bună-credință, în conformitate cu Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate. Pe site-ul web sunt indicate cel puțin următoarele informații:

14.1. informațiile și dovezile care trebuie furnizate pentru depunerea unei plângeri, precum și adresa poștală sau adresa de e-mail la care trebuie transmise;

14.2. orientări privind plângerile care intră în domeniul de aplicare al procedurii;

14.3. o prezentare pas cu pas a modului în care sunt gestionate plângerile, de la primirea plângerii inițiale până la soluționare, precum și calendarul aferent fiecărei etape;

14.4. procesul decizional privind plângerile și procesul de contestare a deciziilor;

14.5. consecințele constatării unei neconformități de către schema voluntară ca urmare a unei plângeri.

15. Schemele voluntare țin o evidență a tuturor plângerilor și furnizează Secretariatului Comunității Energetice un rezumat al acestora în raportul anual de activitate. La solicitarea Secretariatului Comunității Energetice sau a Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă (în continuare – IP CNED), schemele voluntare furnizează toate documentele aferente unei plângeri și modului de soluționare a acesteia.

16. Schemele voluntare și organisme de certificare instituie un sistem de gestionare a documentelor care abordează fiecare dintre următoarele elemente:

16.1. documentația generală a sistemului de management (de exemplu, manuale, politici, definirea responsabilităților);

16.2. controlul documentelor și al evidențelor;

16.3. examinarea de către conducere a sistemului de management;

16.4. audit intern/monitorizare internă;

16.5. proceduri de identificare și gestionare a neconformităților și

16.6. proceduri pentru luarea de măsuri preventive în vederea eliminării cauzelor potențialelor neconformități.

17. Documentația se păstrează pentru o perioadă de cel puțin 5 ani.

Secțiunea a 4-a

Publicarea informațiilor de către schemele voluntare

18. Schemele voluntare pun la dispoziția publicului în mod gratuit pe un site web următoarele informații:

18.1. structura lor de guvernanță, cu o descriere a rolurilor tuturor organismelor relevante, detalii privind structura acționariatului, componența și experiența consiliului de administrație, ale secretariatului și ale grupului de lucru, precum și lista membrilor cu drept de vot sau a participanților la schema voluntară, după caz;

18.2. lista operatorilor economici care participă la schema voluntară, stadiul certificării acestora, cu specificarea datei eliberării, suspendării, retragerii, încetării sau expirării certificatului aferent, precum și certificatele sau sintezele rapoartelor de audit întocmite în conformitate cu anexa nr. 2. În cazul în care auditurile identifică neconformități critice sau majore, schemele voluntare publică o listă completă a acestor neconformități, împreună cu un plan de acțiune și un calendar pentru remedierea acestora, convenite cu operatorii economici în cauză. Informațiile specifice din certificate sau din sintezele rapoartelor de audit pot fi redactate astfel încât să respecte Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Lista operatorilor economici ale căror certificate sunt retrase, reziliate sau expirate este disponibilă pe site-ul web pentru o perioadă de cel puțin 24 de luni de la data retragerii, rezilierii sau expirării certificatelor respective. Modificările cu privire la stadiul certificării operatorilor economici sunt publicate cât mai curând posibil;

18.3. cea mai recentă versiune a documentelor schemelor și orientările privind auditurile. Documentele includ data și numărul versiunii și, dacă este cazul, un rezumat al oricăror modificări aduse versiunii anterioare a respectivelor documente;

18.4. datele de contact ale schemei, inclusiv numărul de telefon, adresa de e-mail și adresa de corespondență;

18.5. lista organismelor de certificare care efectuează audituri independente în cadrul schemei, indicând, pentru fiecare organism de certificare, instituția publică care a acreditat sau a recunoscut organismul respectiv, precum și instituția publică care asigură supravegherea acestuia, în conformitate cu pct. 35² din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 sau cu prevederea echivalentă aplicabilă în orice parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. Lista organismelor de certificare care nu mai au dreptul de a efectua audituri independente în cadrul schemei rămâne la dispoziția publicului pentru o perioadă de cel puțin 12 luni de la data efectuării ultimului audit, cu o indicație în acest sens;

18.6. rezultatele activităților anuale de monitorizare ale schemei voluntare, astfel cum sunt sintetizate în raportul anual de activitate.

Secțiunea a 5-a

Schimbarea schemei de către operatorii economici

19. Schemele voluntare impun operatorilor economici să furnizeze în cererile lor de certificare următoarele informații:

19.1. dacă aceștia sau predecesorii lor legali participă în momentul respectiv la o altă schemă voluntară sau dacă au participat la o altă schemă voluntară în ultimii cinci ani;

19.2. toate informațiile relevante, inclusiv datele privind bilanțul masic și rapoartele de audit și, după caz, orice decizie de suspendare sau de retragere a certificatelor din ultimii cinci ani;

19.3. dacă s-au retras dintr-o schemă înainte de efectuarea primului audit de supraveghere.

20. Schemele voluntare exclud din cadrul lor operatorii economici în următoarele cazuri:

20.1. dacă aceștia nu furnizează informațiile prevăzute la subpct. 19.1 și 19.2;

20.2. dacă aceștia sau predecesorii lor legali au obținut rezultate negative în urma auditului inițial efectuat în cadrul unei alte scheme, cu excepția cazului în care auditul inițial s-a desfășurat cu mai mult de trei ani înainte de data depunerii cererii sau în cazul în care, între timp, cealaltă schemă și-a încetat activitățile de certificare, motiv pentru care operatorul economic s-a aflat în imposibilitatea de a depune o nouă cerere de certificare. În cazul în care o schemă voluntară acceptă justificarea operatorilor economici și decide să evalueze cererile acestora, domeniul de aplicare al auditului inițial se modifică pentru a acoperi toate aspectele relevante și pentru a se axa în mod special pe deficiențele identificate pe parcursul auditului inițial efectuat în cadrul celeilalte scheme în urma căruia operatorii în cauză au obținut rezultate negative;

20.3. dacă operatorii economici sau predecesorii lor legali s-au retras dintr-o altă schemă înainte de efectuarea primului audit de supraveghere, cu excepția cazului în care aceștia pot dovedi că au existat motive întemeiate pentru retragere. În cazul în care o schemă voluntară acceptă justificarea oferită de operatorii economici, domeniul de aplicare al auditului inițial se modifică pentru a acoperi toate aspectele relevante ale auditului de supraveghere.

Secțiunea a 6-a

Recunoașterea altor scheme voluntare

21. În cazul în care o parte din cadrul lanțului de aprovizionare se bazează pe alte scheme voluntare, aceasta acceptă dovezi provenite din partea schemelor voluntare recunoscute și detaliate la pct. 35 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, exclusiv în limitele domeniului de aplicare al recunoașterii acordate acestora.

Secțiunea a 7-a

Recunoașterea schemelor naționale

22. Schemele voluntare acceptă schemele naționale recunoscute în ceea ce privește verificarea respectării criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la pct. 15-22 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, a pragurilor de reducere de gaze cu efect de seră (în continuare – *GES*) prevăzute la pct. 2 din aceeași anexă, precum și a criteriilor de certificare a biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor, prevăzute în anexa nr. 3 la anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025.

Capitolul III

PROCESUL DE AUDITARE, DOMENIUL DE APLICARE AL AUDITURILOR, CALIFICĂRILE AUDITORILOR ȘI SUPRAVEGHEREA AUDITURILOR

Secțiunea 1

Procesul de auditare și nivelurile de asigurare

23. Schemele voluntare impun operatorilor economici să obțină rezultate pozitive în cadrul auditului inițial pentru participarea la respectivele scheme. Auditarea inițială a unui participant nou la schemă sau recertificarea unui participant existent la schemă în temeiul unui cadru de reglementare revizuit se efectuează întotdeauna la fața locului și oferă cel puțin o asigurare rezonabilă cu privire la eficacitatea proceselor interne ale respectivului participant. În funcție de profilul de risc al operatorului economic, se poate aplica un nivel de asigurare limitat în ceea ce privește veridicitatea declarațiilor. Pe baza rezultatelor auditului inițial, operatorii economici care sunt considerați ca prezentând un risc scăzut pot face obiectul unor audituri ulterioare de asigurare limitată.

24. Schemele voluntare pot autoriza un organism de certificare să efectueze verificarea conformității cu diferite cadre de certificare în cursul aceluiași proces de auditare, atât timp cât organismul de certificare certifică faptul că operatorii economici îndeplinesc cerințele în conformitate cu pct. 1. Schemele voluntare care permit o durată de valabilitate a certificatului mai mare de un an asigură auditarea anuală de supraveghere a tuturor operatorilor economici care participă la schemele respective. În cazul auditurilor la nivel de grup, auditul anual poate acoperi un eșantion de membri ai grupului respectiv, în conformitate cu secțiunea a 3-a din prezentul capitol. Frecvența auditurilor de supraveghere se mărește în funcție de

nivelul general de risc în ceea ce privește profilul operatorului economic, lanțul de aprovizionare și rezultatele auditurilor anterioare. Examinatorul tehnic este responsabil de validarea rezultatelor auditurilor de supraveghere.

25. Schemele voluntare stabilesc proceduri detaliate privind modul în care sunt planificate și efectuate auditurile și modul în care sunt întocmite rapoartele de audit. Schemele voluntare se asigură că organismele de certificare efectuează audituri în conformitate cu standardul moldovenesc SM EN ISO 19011:2018 „Ghid pentru auditarea sistemelor de management” sau cu un standard echivalent. Schemele voluntare asigură un schimb eficient și în timp util de informații cu privire la audituri pentru a sprijini pregătirea și desfășurarea eficace a auditurilor. Auditul include cel puțin următoarele elemente:

25.1. identificarea activităților întreprinse de operatorul economic care sunt relevante pentru criteriile aplicate de schemă;

25.2. identificarea schemelor relevante ale operatorului economic și a organizării generale a acestuia în raport cu criteriile schemei voluntare și verificările aplicării eficace a sistemelor de control relevante;

25.3. analiza riscurilor care pot conduce la inexactități materiale, pe baza cunoștințelor profesionale ale auditorului și a informațiilor prezentate de operatorul economic. Analiza respectivă ia în considerare profilul general de risc al activităților, în funcție de nivelul de risc al operatorului economic și al lanțului de aprovizionare, în special în etapele aflate imediat în amonte și în aval, de exemplu, pentru operatorii economici care manipulează materialele enumerate în anexa nr. 3 la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. Amploarea sau domeniul de aplicare al auditului sau ambele se adaptează la nivelul general de risc identificat tot pe baza verificărilor plauzibilității capacității de producție a unei instalații și a cantităților declarate de combustibili produși;

25.4. un plan de verificare care corespunde analizei riscurilor și domeniului de aplicare și complexității activităților operatorului economic și care definește metodele de eșantionare care trebuie utilizate în ceea ce privește activitățile operatorului respectiv;

25.5. punerea în aplicare a planului de verificare prin colectarea de date în conformitate cu metodele de eșantionare descrise, împreună cu toate dovezile suplimentare relevante, pe care se va întemeia concluzia verficatorului;

25.6. o cerere adresată operatorului pentru furnizarea oricăror elemente lipsă ale pistelor de audit, o explicație a variațiilor sau revizuirea declarațiilor sau a calculelor înainte de formularea unei concluzii finale a verificării;

25.7. verificarea exactității datelor înregistrate de operatorii economici sau de reprezentanții acestora în Registrul de biocarburanți.

26. Neconformitățile identificate în cursul unui audit sunt clasificate ca fiind critice, majore și minore după cum urmează:

26.1. nerespectarea cu bună-știință a standardelor unei scheme voluntare, cum ar fi fraudă, o neconformitate ireversibilă sau o încălcare care pune în pericol integritatea schemei voluntare, este considerată o neconformitate critică. Neconformitățile critice includ, dar nu se limitează la următoarele aspecte:

26.1.1. nerespectarea unei cerințe obligatorii prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, cum ar fi o transformare a terenurilor care contravine pct. 16-19 din regulamentul menționat;

26.1.2. emiterea frauduloasă a unor dovezi ale durabilității sau a unor declarații pe proprie răspundere, de exemplu duplicarea intenționată a unor dovezi privind durabilitatea în scopul obținerii unor avantaje de natură financiară;

26.1.3. descrierea eronată și deliberată a materiilor prime, falsificarea valorilor emisiilor de GES sau a datelor de intrare, precum și producerea deliberată de deșeuri sau reziduuri, de exemplu, modificarea deliberată a unui proces de producție pentru a produce reziduuri suplimentare sau contaminarea deliberată a unui material cu intenția de a îl clasifica drept deșeu.

26.2. nerespectarea unei cerințe obligatorii prevăzute în Legea 10/2016, astfel cum sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, în cazul în care neconformitatea este potențial reversibilă, repetată și relevă existența unor probleme sistematice sau aspecte care, singure sau în combinație cu alte neconformități, pot conduce la o deficiență esențială a schemei, sunt considerate o neconformitate majoră. Neconformitățile majore includ, dar nu se limitează la următoarele aspecte:

26.2.1. probleme sistematice legate de bilanțul masic sau de datele privind emisiile de GES raportate, de exemplu, se constată o documentare incorectă în cazul unui procent mai mare de 10 % din declarațiile incluse în eșantionul reprezentativ;

26.2.2. nedeclararea de către un operator economic a participării la alte scheme voluntare în cursul procesului de certificare;

26.2.3. nefurnizarea unor informații relevante auditorilor, de exemplu, date privind bilanțul masic și rapoarte de audit.

26.3. o neconformitate care are un impact limitat, care constituie o eroare izolată sau temporară care nu este sistematică și nu conduce la o deficiență esențială în cazul în care nu este remediată este considerată o neconformitate minoră.

27. Consecințele neconformităților pentru operatorii economici sunt următoarele:

27.1. în cazul neconformităților critice, certificatul nu se eliberează operatorilor economici care solicită certificarea. Operatorii economici pot solicita din nou certificarea după expirarea unei perioade fixe, stabilită de schema voluntară. Neconformitățile critice identificate pe parcursul auditurilor de supraveghere sau de recertificare sau prin intermediul procesului de monitorizare internă sau al procesului de depunere a plângerilor al unei scheme voluntare conduc la retragerea imediată a certificatului operatorului economic;

27.2. în cazul neconformităților majore, certificatul nu se eliberează operatorilor economici care solicită certificarea. Neconformitățile majore identificate pe parcursul auditurilor de supraveghere sau de recertificare sau prin intermediul procesului de monitorizare internă sau al procesului de depunere a plângerilor al unei scheme voluntare conduc la suspendarea imediată a certificatului operatorului economic. În cazul în care operatorii economici nu oferă o măsură corectivă pentru neconformitățile majore în termen de 90 de zile de la notificare, certificatul este retras;

27.3. în cazul unor neconformități minore, schemele voluntare definesc perioada pentru remedierea, care nu depășește 12 luni de la notificare, precum și data următorului audit de supraveghere sau de recertificare.

28. Schemele voluntare certifică operatorii economici numai dacă aceștia îndeplinesc toate cerințele următoare:

28.1. dispun de un sistem de gestionare a documentatelor;

28.2. dispun de un sistem de păstrare în condiții de siguranță și de examinare a tuturor dovezilor aferente declarațiilor prezintate sau utilizate, iar sistemul respectiv poate face obiectul unui audit;

28.3. păstrează toate dovezile necesare pentru respectarea prevederilor prezentului regulament și ale Legii 10/2016, astfel cum sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, pentru o perioadă de cel puțin 5 ani;

28.4. își asumă responsabilitatea pentru pregătirea oricăror informații legate de auditarea acestor dovezi.

29. Rapoartele de audit și sintezele rapoartelor de audit sau certificatele întocmite sau emise de un organism de certificare în cadrul unei scheme voluntare includ cel puțin elementele prevăzute în anexa nr. 2.

Secțiunea a 2-a

Cerințe pentru organismele de certificare și auditorii acestora

30. Organismul de certificare trebuie să fie acreditat în conformitate cu standardul SM EN ISO/CEI 17065. La desfășurarea activităților de verificare, cu resurse interne

sau resurse aflate sub controlul direct, organismul de certificare trebuie să îndeplinească cerințele aplicabile ale standardelor SM EN ISO/IEC 17029:2020 „Evaluare a conformității. Principii și cerințe generale pentru organisme de validare și verificare” și SM EN ISO 14065:2022 „Principii generale și cerințe pentru organismele care efectuează validarea și verificarea informațiilor de mediu”. Organismul de certificare utilizează alte resurse pentru activitățile de verificare numai din partea organismelor acreditate care îndeplinesc cerințele aplicabile ale standardelor respective.

31. Acreditarea unui organism de certificare este efectuată de Centrul Național de Acreditare în conformitate cu Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, sau de către un organism de acreditare dintr-un stat membru al Uniunii Europene ori dintr-o parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, semnatar al Acordului de Recunoaștere Multilateral cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare (EA MLA). Acreditarea acoperă domeniul specific al schemei voluntare sau naționale aflate sub incidența Legii 10/2016, astfel cum sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025.

32. În cadrul evaluării schemelor voluntare sau naționale în conformitate cu subpct. 35.1 sau pct. 35¹ din Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei evaluează, în coordonare cu Centrul Național de Acreditare, dacă metodologiile, normele și protocoalele schemelor voluntare sau naționale sunt conforme pentru acreditare în sensul prezentei secțiuni. Concluzia evaluării conformității schemelor voluntare și naționale în vederea acreditării se include în rapoartele de evaluare tehnică întocmite de Secretariatul Comunității Energetice.

33. Echipa de audit trebuie să dispună de competența, experiența și aptitudinile generale și specifice necesare pentru efectuarea auditului, ținând seama de sfera auditului. În cazul în care există un singur auditor, acesta are competența de a îndeplini atribuțiile de șef al echipei de audit aplicabile pentru auditul respectiv. Organismul de certificare se asigură că decizia de certificare este luată de un examinator tehnic care nu a făcut parte din echipa de audit.

34. Auditorii trebuie:

34.1. să fie independenți față de activitățile supuse auditului, cu excepția auditurilor privind criteriile prevăzute la subpct. 20.1 și 21.1 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, pentru care se efectuează un audit intern sau extern până la primul punct de colectare;

34.2. să nu facă obiectul unor conflicte de interese;

34.3. să dețină competențele specifice necesare pentru efectuarea auditului referitor la criteriile schemei, inclusiv:

34.3.1. în ceea ce privește criteriile privind destinația terenurilor prevăzute la pct. 15-21 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, precum și metodologia de certificare a riscului redus de impactul schimbării destinației terenurilor (în continuare – ILUC), prevăzută în capitolul V și în anexa nr. 8 la prezentul regulament: experiență în domeniul agriculturii, agronomiei, ecologiei, științelor naturale, pădurilor, silviculturii sau într-un domeniu conex, inclusiv competențe tehnice specifice necesare pentru a verifica respectarea criteriilor aplicabile pășunilor și pădurilor foarte bogate în biodiversitate;

34.3.2. în ceea ce privește criteriile de reducere a emisiilor de GES prevăzute la pct. 22-24 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 sau pentru determinarea emisiilor de GES ale combustibililor pe bază de carbon reciclat și ale combustibililor de origine nebiologică produși din surse regenerabile, în conformitate cu metodologia din anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025: cel puțin doi ani de experiență în evaluarea ciclului de viață al combustibililor și experiență specifică în auditarea calculelor emisiilor de GES în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, care să fie relevantă pentru tipurile de audituri care urmează să fie efectuate de fiecare auditor. În funcție de sfera specifică a auditului, experiența respectivă trebuie să fie completată de experiență în domeniul agriculturii, agronomiei, ecologiei, pădurilor, științelor naturale, silviculturii, ingineriei, gestionării energiei sau într-un domeniu conex. În cazul în care sfera auditului include verificarea nivelurilor de carbon organic din sol, în scopul aplicării creditelor pentru reducerea emisiilor prin acumularea carbonului în sol, sunt necesare cunoștințe tehnice în domeniul științelor solului;

34.3.3. în ceea ce privește criteriile privind lanțul de custodie prevăzute la pct. 29-31 din anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025: experiență în domeniul sistemelor de echilibrare a masei, al logisticii lanțului de aprovizionare, al evidențelor contabile, al trasabilității și al prelucrării datelor sau într-un domeniu conex;

34.3.4. pentru auditarea la nivelul grupului: experiență în efectuarea de audituri la nivel de grup.

35. Schemele voluntare asigură cursuri de formare pentru auditori, care acoperă toate aspectele relevante pentru domeniul de aplicare al schemelor respective. Cursurile includ o examinare pentru a demonstra respectarea de către participanți a cerințelor de formare în domeniul sau domeniile tehnice în care aceștia își desfășoară

activitatea. Auditorii participă la cursurile de formare înainte de a efectua audituri în numele schemei voluntare.

36. Auditorii urmează periodic cursuri de perfecționare. Schemele voluntare aplică un sistem de monitorizare a stadiului de formare a auditorilor lor activi. Schemele voluntare oferă orientări organismelor de certificare, după caz, cu privire la aspectele relevante pentru procesul de certificare. Orientările respective includ cel puțin actualizări ale cadrului de reglementare sau constatări relevante formulate în urma procesului de monitorizare internă al schemelor voluntare.

Secțiunea a 3-a

Auditarea la nivelul grupului

37. Schemele voluntare pot efectua audituri la nivelul grupului numai în următoarele cazuri:

37.1. în cazul producătorilor de materii prime, în special al micilor proprietari agricoli, organizațiilor și cooperativelor de producători, precum și al colectoarelor de deșeuri;

37.2. privind respectarea criteriilor legate de destinația terenurilor aplicate de schemele voluntare, în cazul în care suprafețele în cauză se află în proximitate și prezintă caracteristici similare, cum ar fi condițiile climatice sau pedologice;

37.3. în scopul calculării reducerilor de emisii de GES, în cazul în care unitățile au sisteme de producție și tipuri de culturi similare.

38. Operatorii economici incluși într-un audit la nivel de grup desemnează un administrator al grupului. Primele puncte de colectare, organizațiile sau cooperativele de producători pot acționa în calitate de administratori ai grupului, reprezentând operatorii economici incluși în auditul la nivel de grup.

39. Auditarea la nivelul grupului poate include verificări ale tuturor unităților vizate pe baza unui eșantion de unități. Schemele voluntare stabilesc orientări privind aplicarea unei abordări de auditare la nivelul grupului, incluzând cel puțin următoarele elemente:

39.1. rolul administratorului grupului, în ceea ce privește specificațiile pentru sistemul intern de gestionare și procedurile interne de inspecție la nivel de grup;

39.2. determinarea dimensiunii eșantionului.

40. Un eșantion format dintr-un număr de membri ai grupului echivalent cu rădăcina pătrată a numărului total de membri ai grupului este auditat individual cel puțin o dată pe an. Acest număr este majorat în cazul unui nivel mai ridicat de risc. Schemele voluntare stabilesc criterii pentru determinarea nivelului general de risc în domeniile respective și consecințele acestui nivel de risc asupra metodei de audit.

Eșantionul trebuie să fie reprezentativ pentru întregul grup și să fie stabilit utilizând o combinație între selecția aleatorie și selecția pe bază de risc. Selecția aleatorie trebuie să reprezinte cel puțin 25 % din eșantion. Producătorii de materii prime selectați pentru audit variază anual.

41. Auditarea la nivelul grupului se efectuează la fața locului, cu excepția cazului în care se consideră că auditurile documentare pot oferi același nivel de asigurare ca cel oferit de un audit efectuat la fața locului. Schemele voluntare stabilesc dovezile necesare pentru a permite efectuarea de audituri documentare. Declarațiile pe propria răspundere ale operatorilor economici nu sunt considerate dovezi suficiente. Auditarea administratorului grupului se efectuează întotdeauna la fața locului.

42. O neconformitate critică sau majoră a membrilor individuali ai grupului identificată în cursul unui audit este abordată în conformitate cu procesul prevăzut la subpct. 27.1 și 27.2, după caz. În cazul în care se identifică o neconformitate critică sau majoră la nivelul întregului eșantion inițial al grupului, se auditează un eșantion suplimentar de membri ai grupului de aceeași dimensiune. Neconformitatea sistemică a majorității absolute a membrilor grupului din întregul eșantion conduce, după caz, la suspendarea sau retragerea certificării întregului grup.

Secțiunea a 4-a

Auditul deșeurilor și reziduurilor

43. Schemele voluntare și organisme de certificare care acționează în numele acestora aplică cerințele pentru verificarea lanțului de aprovizionare cu biocarburanți și biolichide obținute din deșeuri și reziduuri prevăzute la pct. 44-49, iar pentru combustibilii din biomasă, cerințele prevăzute la pct. 44-47.

44. Este acoperit întregul lanț de aprovizionare începând de la originea acestuia, și anume de la operatorul economic la care apar deșeurile sau reziduurile.

45. Operatorii economici sunt auditați individual. La punctul de origine al lanțului de aprovizionare, de exemplu pentru restaurante și producătorii de deșeuri sau reziduuri, se pot aplica metodele de auditare la nivelul grupului.

46. Frecvența și intensitatea procedurii de auditare reflectă nivelul general de risc. Schemele voluntare definesc norme clare, proporționale cu nivelul de risc specific asociat tipului de reziduuri sau deșeuri. În ceea ce privește biocarburanții și biolichidele, punctele de origine care furnizează pe lună cel puțin cinci tone din deșeurile sau reziduurile enumerate în părțile A și B din anexa nr. 3 la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile fac obiectul unui audit la fața locului. Auditul secundar se bazează pe un eșantion în cazul în care se adoptă o abordare de auditare la nivelul grupului.

47. Punctele de colectare trebuie să prezinte auditorului, înainte de auditarea lor, o listă a tuturor punctelor de origine care au semnat o declarație pe propria răspundere. Cantitatea de deșeuri generate lunar sau anual se menționează în mod clar în declarația pe propria răspundere. Dovezile sau documentele pentru toate livrările individuale trebuie să fie disponibile la punctul de colectare și să fie verificate de auditor, inclusiv acordul de eliminare a deșeurilor, fișele de livrare și declarațiile pe propria răspundere.

48. Auditorul verifică existența unui număr de puncte de origine echivalent cel puțin cu rădăcina pătrată a tuturor punctelor de origine de pe listă. Verificarea poate fi efectuată de la distanță, cu excepția cazului în care există îndoieli cu privire la existența punctului de origine sau în cazul în care sunt îndeplinite criteriile pentru auditul la fața locului în temeiul pct. 46. Auditorii verifică livrările de materiale durabile către destinatarii din aval prin verificarea copiilor declarației de durabilitate emise de punctul de colectare pentru destinatarii livrărilor respective, pe baza unui eșantion aleatoriu și bazat pe riscuri.

49. Organismul de certificare efectuează un audit de supraveghere obligatoriu în termen de șase luni de la prima certificare. Pentru punctele de colectare și comercianții care se ocupă atât de deșeuri și reziduuri, cât și de materiale prime virgine, cum ar fi uleiurile vegetale, se efectuează un audit de supraveghere suplimentar la trei luni de la primul audit de certificare, care acoperă prima perioadă de bilanț masic. În cazul în care un punct de colectare dispune de mai multe situri de stocare, auditorul auditează bilanțul masic al fiecăruia dintre acestea.

50. În cazul în care există îndoieli întemeiate cu privire la natura deșeurilor și reziduurilor declarate, auditorul este autorizat să preleveze probe și să le analizeze într-un laborator independent.

Secțiunea a 5-a

Auditarea calculelor emisiilor efective de GES

51. Schemele voluntare impun operatorilor economici să furnizeze auditorilor toate informațiile relevante și actualizate privind calculul emisiilor efective de GES, înainte de auditul planificat. Informațiile respective includ date de intrare și alte dovezi relevante, informații privind factorii de emisie și de conversie, valorile standard aplicate și sursele de referință ale acestora, calculele privind emisiile de GES și dovezile referitoare la aplicarea creditelor pentru reducerile de emisii de GES.

52. Auditorul înregistrează în raportul de audit emisiile produse la amplasamentul auditat. Pentru prelucrarea biocarburanților finali, auditorul înregistrează emisiile după alocare și economiile realizate. Dacă emisiile se abat în mod semnificativ de la

valorile tipice sau dacă valorile efective calculate ale reducerilor de emisii sunt anormal de ridicate, în raport trebuie să se motiveze abaterile. Schemele voluntare stabilesc proceduri prin care organismele de certificare informează imediat cu privire la astfel de abateri.

53. Auditorii verifică dacă estimarea reducerii emisiilor prin captarea și înlocuirea de CO₂ se limitează la emisiile evitate prin captarea de CO₂ al cărui carbon provine din biomasă și care se utilizează pentru a înlocui CO₂ de origine fosilă. Această verificare necesită accesul la următoarele informații:

53.1. scopul pentru care se utilizează CO₂ captat;

53.2. originea CO₂ înlocuit;

53.3. originea CO₂ captat;

53.4. informații privind emisiile generate în urma captării și prelucrării CO₂.

54. În sensul subpct. 53.2, operatorii economici care utilizează CO₂ captat precizează modul în care CO₂ înlocuit a fost generat anterior și declară, în scris, că emisiile echivalente cu cantitatea respectivă sunt evitate ca urmare a înlocuirii. Aceste dovezi sunt considerate suficiente pentru a verifica respectarea cerințelor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 și evitarea emisiilor.

55. Operatorii economici prezintă declarații privind valorile efective ale emisiilor de GES numai după ce capacitatea lor de a efectua calcule ale valorilor efective a fost verificată printr-un audit.

56. La solicitare, schemele voluntare asigură acces la calculele efective ale emisiilor de GES certificate în cadrul schemelor respective, precum și la rapoartele de audit aferente, pentru Secretariatul Comunității Energetice și IP CNED.

Secțiunea a 6-a

Auditurile sistemelor de echilibrare a masei

57. Schemele voluntare se asigură că operatorii economici furnizează auditorilor toate datele privind bilanțul masic, înainte de efectuarea auditului.

58. Pe parcursul auditului inițial, efectuat înainte ca unui operator economic să i se permită să participe la o schemă, auditorul verifică existența și funcționarea sistemului de echilibrare a masei.

59. În cursul auditurilor anuale ulterioare, auditorul verifică cel puțin următoarele elemente:

59.1. lista tuturor amplasamentelor care fac obiectul certificării. Fiecare amplasament trebuie să dispună de propriile evidențe ale bilanțului masic;

59.2. lista tuturor intrărilor pentru fiecare amplasament și descrierea materialelor manipulate, precum și detalii cu privire la toți furnizorii;

59.3. lista tuturor ieșirilor pentru fiecare amplasament și descrierea materialelor manipulate, precum și detalii cu privire la toți clienții;

59.4. factorii de conversie aplicați, în special în cazul instalațiilor de prelucrare a deșeurilor sau reziduurilor, pentru a se asigura că procesul nu este modificat pentru a produce mai multe deșeuri sau reziduuri;

59.5. orice discrepanță între sistemul de evidență contabilă și intrări, ieșiri și bilanțuri;

59.6. alocarea caracteristicilor de durabilitate;

59.7. echivalența datelor privind durabilitatea și a stocului fizic la sfârșitul perioadei de bilanț masic.

Secțiunea a 7-a

Auditarea pășunilor naturale și nenaturale foarte bogate în biodiversitate

60. Auditorii care verifică dacă terenurile sunt pășuni foarte bogate în biodiversitate, astfel cum se menționează la subpct. 16.4 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, verifică dacă terenurile sunt sau au fost, în orice moment începând din ianuarie 2008, pășuni foarte bogate în biodiversitate. În documentele proprii de sistem, schemele voluntare informează operatorii economici cu privire la tipul de dovezi acceptate de organisme de certificare pentru a dovedi statutul de zonă istorică începând din ianuarie 2008.

61. În cazul în care terenurile rămân pășuni sau ar fi rămas pășuni în absența intervenției umane și sunt situate în oricare dintre limitele geografice enumerate în anexa nr. 11, acestea sunt considerate pășuni naturale foarte bogate în biodiversitate.

62. În cazul terenurilor situate în afara zonelor menționate la pct. 61, auditorul evaluează dacă pășunea păstrează sau ar fi păstrat, în absența intervenției umane, compoziția de specii naturale și caracteristicile și procesele ecologice. În acest caz, se consideră că terenul este sau a fost pășune naturală foarte bogată în biodiversitate. În cazul în care pășunile au fost deja transformate în terenuri arabile și nu este posibilă evaluarea caracteristicilor terenurilor în sine prin intermediul informațiilor puse la dispoziție de Agenția de Mediu sau al imaginilor obținute din satelit, auditorul consideră că terenurile în cauză nu erau pășuni foarte bogate în biodiversitate la momentul conversiei.

63. În cazul în care terenul a încetat sau ar fi încetat, în absența intervenției umane, să fie pășune, este bogat în specii și nu este degradat și a fost identificat ca fiind foarte bogat în biodiversitate de către Agenția de Mediu, atunci acesta este considerat pășune nenaturală foarte bogată în biodiversitate. Identificarea se

realizează conform procedurii și regimului ariilor naturale protejate/biodiversității, prin actul administrativ prevăzut de legislația de mediu.

64. Orice teren care este sau a fost pășune nenaturală foarte bogată în biodiversitate în ianuarie 2008 sau după această dată poate fi utilizat pentru producția de combustibili, cu condiția ca recoltarea materiei prime să fie necesară pentru a menține statutul de pășune foarte bogată în biodiversitate și ca practicile curente de gestionare să nu prezinte riscul de a provoca declinul biodiversității pășunii.

65. Operatorii economici furnizează dovezi conform cărora recoltarea materiei prime este necesară în scopul menținerii statutului de pășune foarte bogată în biodiversitate, iar practicile de gestionare nu prezintă riscul de a provoca declinul biodiversității pășunii.

66. În cazul în care operatorii economici nu sunt în măsură să furnizeze dovezile menționate la pct. 65, aceștia furnizează dovezi ale permisiunii primite din partea Agenției de Mediu pentru a menține statutul de pășune foarte bogată în biodiversitate. Eliberarea permisiunii se realizează conform procedurii și regimului ariilor naturale protejate/biodiversității, prin actul administrativ prevăzut de legislația de mediu.

67. Evaluarea tehnică a terenului trebuie să fie efectuată de un specialist calificat, extern și independent de activitatea auditată, care nu prezintă conflicte de interese și care face parte din echipa de audit. Evaluarea și rezultatul acesteia trebuie să fie examinate în cadrul auditului.

Secțiunea a 8-a

Supravegherea de către IP CNED

68. Schemele voluntare impun operatorilor economici care participă la scheme, precum și organismelor de certificare care efectuează audituri în cadrul schemelor, să coopereze cu IP CNED și Secretariatul Comunității Energetice, inclusiv să acorde accesul la sediile operatorilor economici, la solicitare, precum și să pună la dispoziția IP CNED și Secretariatului Comunității Energetice toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin în temeiul Legii 10/2016 și al Hotărârea Guvernului nr. 53/2025. În acest scop, organismele de certificare au obligația:

68.1. de a furniza IP CNED informațiile necesare pentru a supraveghea funcționarea organismelor de certificare în temeiul pct. 35 și 35² din anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025;

68.2. de a furniza informațiile solicitate de IP CNED și Secretariatul Comunității Energetice necesare pentru respectarea pct. 35³ din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025;

68.3. de a verifica exactitatea informațiilor introduse în Registrul de biocarburanți.

69. În contextul supravegherii prevăzute la pct. 35² din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, IP CNED stabilește procedura care permite organismelor de certificare, indiferent dacă sediul acestora se află într-un stat membru al Uniunii Europene, pe teritoriul unei părți contractate la Tratatul de constituire a Comunității Energetice sau într-o țară terță, să se înregistreze pentru supraveghere și pentru efectuarea supravegherii.

70. IP CNED efectuează schimb de informații și de bune practici cu privire la modul de supraveghere a funcționării organismelor de certificare în contextul unui cadru formal de cooperare. În cazul în care organismele de certificare realizează certificarea materiilor prime, biocarburanților, biolichidelor, biomasei sau altor tipuri de combustibili în mai multe state membre al Uniunii Europene și/sau părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, părțile vizate instituie un cadru comun de supraveghere a acestor organisme de certificare, inclusiv prin desemnarea unei părți vizate în calitate de auditor principal al auditului.

71. Auditorul principal desemnat este responsabil, în cooperare cu statele membre al Uniunii Europene și/sau părțile contractate la Tratatul de constituire a Comunității Energetice în cauză, de consolidarea și schimbul de informații cu privire la rezultatul supravegherii organismelor de certificare.

72. IP CNED stabilește, după caz, cadre de cooperare cu țările terțe pentru supravegherea organismelor de certificare care efectuează audituri pe teritoriul acestora, în scopul asigurării aceluiasi nivel de flux informațional și al aplicării standardelor de supraveghere a auditului pentru organismele de certificare care își desfășoară activitatea în țări terțe.

73. În cazul în care IP CNED constată nerespectarea prevederilor prezentului regulament de către un anumit organism de certificare, situat într-un stat membru al Uniunii Europene, pe teritoriul unei părți contractate la Tratatul de constituire a Comunității Energetice sau într-o țară terță, cu privire la desfășurarea activității de audit, acesta comunică informațiile respective celorlalte părți vizate, Secretariatului Comunității Energetice și schemei voluntare în cadrul căreia funcționează organismul de certificare. Schema voluntară vizată investighează imediat cazul. La încheierea investigației, schema voluntară în cauză informează părțile vizate și Secretariatului Comunității Energetice cu privire la rezultatele investigației și la eventualele măsuri corective întreprinse.

74. Operatorii economici și organismele de certificare care nu respectă cerințele prevăzute la pct. 68-73 sunt excluși de la participarea și, respectiv, de la efectuarea auditurilor în cadrul schemelor voluntare. Schemele voluntare prezintă, până la data de 30 aprilie, Secretariatului Comunității Energetice rapoarte anuale de activitate, care includ cerințele minime prevăzute în anexa nr. 3. Raportul principal nu conține informații confidențiale și se publică integral. Datele se furnizează separat, conform modului stabilit de Secretariatul Comunității Energetice.

75. Schemele voluntare notifică fără întârziere Secretariatul Comunității Energetice toate modificările substanțiale aduse conținutului unei scheme care poate afecta temeiul pentru recunoașterea acesteia. Astfel de modificări includ oricare dintre următoarele elemente:

75.1. modificări ale criteriilor obligatorii de durabilitate vizate de schemă;

75.2. extinderea domeniului de aplicare al schemei dincolo de ceea ce este descris în actul de punere în aplicare, prin care este recunoscută schema;

75.3. extinderea domeniului de aplicare al materiilor prime sau al biocarburanților menționați în documentele inițiale ale schemei, în cazul în care profilul de risc al materiilor prime adăugate diferă, de exemplu, prin includerea deșeurilor sau a reziduurilor sau în cazul în care se aplică proceduri specifice;

75.4. modificări ale normelor de echilibrare a masei;

75.5. modificări ale procedurilor de audit sau ale cerințelor pentru auditori;

75.6. modificarea sau extinderea metodologiei de calcul al GES;

75.7. orice altă modificare care poate afecta temeiul recunoașterii schemei.

Capitolul IV

NORME SPECIFICE PRIVIND APLICAREA SISTEMULUI DE ECHILIBRARE A MASEI, REGISTRUL DE BIOCARBURANȚI ȘI STABILIREA EMISIILOR DE GES ȘI A FRAȚIUNII BIOLOGICE A COMBUSTIBILILOR

Secțiunea 1

Trasabilitatea și Registrul de biocarburanți

76. Caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de GES, precum și alte informații care descriu materiile prime sau combustibilii, necesare în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, precum și datele privind tranzacțiile, trebuie să fie documentate prin documente justificative verificabile și transmise de la un operator economic la altul pe întregul lanț de aprovizionare. Aceste

informații includ date care trebuie transmise pe întregul lanț de aprovizionare, precum și date specifice pentru fiecare tranzacție, astfel cum sunt descrise în anexa nr. 1.

77. Informațiile care trebuie transmise pe întregul lanț de aprovizionare se includ în documentația care însoțește transporturile fizice de materii prime sau de combustibili. Aceste informații se includ în Registrul de biocarburanți, din momentul punerii în operare al acestuia, în cazul combustibililor lichizi și gazoși utilizați în transporturi care sunt eligibili pentru a fi luați în considerare la calcularea numărătorului menționat în capitolul III din Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile sau care sunt luați în considerare în scopurile menționate la pct. 10 și 11 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025.

78. În scopul urmăririi loturilor de combustibili lichizi sau gazoși introduși într-o infrastructură interconectată și supuși aceluiași sistem de echilibrare a masei, caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de GES, precum și celelalte informații descrise la pct. 76 se introduc în Registrul de biocarburanți la primul punct de intrare și se înregistrează ca fiind consumate la punctul de consum final. În cazul în care combustibilii gazoși sunt retrași dintr-o infrastructură interconectată și transformați în combustibili gazoși sau lichizi, punctul de consum final este considerat punctul de consum final al combustibililor gazoși sau lichizi finali. Într-un astfel de caz, toate etapele intermediare, de la retragerea combustibililor gazoși din infrastructura interconectată până la punctul de consum final al combustibililor gazoși sau lichizi finali, trebuie să fie înregistrate în Registrul de biocarburanți.

Secțiunea a 2-a

Aplicarea sistemului de echilibrare a masei

79. Schemele voluntare impun operatorilor economici care participă la scheme să utilizeze un sistem de echilibrare a masei, în conformitate cu pct. 29 și 30 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, care permite amestecarea de materii prime sau de combustibili cu caracteristici diferite de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

80. Schemele voluntare aplică următoarele reguli privind implementarea sistemului de echilibrare a masei:

80.1. materiile prime sau combustibilii sunt considerați ca făcând parte dintr-un amestec numai dacă sunt amestecați într-un recipient, într-o instalație de prelucrare sau logistică, într-o infrastructură de transport și de distribuție sau într-un amplasament de acest gen;

80.2. se consideră că materii prime diferite fac parte dintr-un amestec numai dacă aparțin aceluiași grup de produse, cu excepția cazului în care materiile prime respective sunt amestecate în scopul prelucrării ulterioare;

80.3. materiile prime sau combustibilii sunt considerați ca făcând parte dintr-un amestec numai dacă sunt amestecați fizic, cu excepția cazului în care sunt identici din punct de vedere fizic sau aparțin aceluiași grup de produse. În cazul în care materiile prime sau combustibilii sunt identici din punct de vedere fizic sau aparțin aceluiași grup de produse, aceștia trebuie să fie stocați în aceeași infrastructură interconectată, în aceeași instalație de prelucrare sau logistică, în aceeași infrastructură de transport și de distribuție sau în același amplasament de acest gen;

80.4. combustibilii introduși într-o instalație logistică sau într-o infrastructură de transport sau de distribuție, cum ar fi rețeaua de gaze sau o rețea de conducte pentru combustibili lichizi, și stocați în instalații de stocare a GNL sau în alte instalații de stocare, sunt considerați ca făcând parte dintr-un amestec în temeiul subpct. 80.3 numai în cazul în care infrastructura respectivă este interconectată;

80.5. operatorii economici țin bilanțuri masice separate pentru materiile prime și combustibilii care nu pot fi considerați ca făcând parte dintr-un amestec. Nu este permis transferul de informații cu privire la caracteristicile și dimensiunile de durabilitate și de reducere a emisiilor de GES între bilanțuri masice diferite. În temeiul subpct. 80.1-80.3, materiile prime din cadrul instalațiilor de producție a biocarburanților, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă sunt considerate ca făcând parte dintr-un amestec. Prin urmare, cerința de a ține bilanțuri masice separate nu se aplică acestor instalații și poate fi întocmit doar un singur bilanț masic;

80.6. sistemul de echilibrare a masei include informații cu privire la durabilitate, caracteristicile emisiilor de GES și cantitățile de materii prime și de combustibili, inclusiv informații cu privire la cantitățile de materii prime și de combustibili pentru care nu au fost determinate caracteristicile de durabilitate sau de reducere a emisiilor de GES;

80.7. în cazul în care un lot de materii prime sau de combustibili este livrat unui operator economic care nu participă la o schemă voluntară sau națională, livrarea se reflectă în bilanțul masic prin eliminarea unei cantități echivalente de materie primă sau de combustibil. Tipul de combustibil care urmează să fie rezervat corespunde naturii fizice a materiei prime sau a combustibilului livrat;

80.8. în cazul în care un lot de combustibil este utilizat pentru respectarea unei obligații impuse unei entități obligate de către Agenția Națională pentru

Reglementare în Energetică, acesta se consideră retras din bilanțul masic al amestecului;

80.9. în cazul în care biocarburanții, biolichidele sau combustibilii din biomasă sunt amestecați cu combustibili fosili, informațiile cu privire la caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de GES atribuite amestecului trebuie să corespundă ponderii fizice a biocarburanților, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă din amestec. Pentru biocarburanți și biolichide, IP CNED verifică veridicitatea acestor informații și în conformitate cu secțiunea a 5-a din prezentul capitol;

80.10. caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de GES ale unui lot de materii prime sau de combustibili sunt considerate ca fiind un set. În cazul în care loturile sunt retrase dintr-un amestec, se atribuie oricare dintre seturile de caracteristici de durabilitate, cu condiția ca seturile de caracteristici de durabilitate și de reducere a emisiilor de GES să nu fie divizate, iar echilibrul masic să fie atins pe parcursul perioadei corespunzătoare;

80.11. în cazul în care acest lucru este relevant din motive de transparență, sistemul de echilibrare a masei include informații din care să reiasă dacă producerea combustibilului sau a precursorului combustibilului a beneficiat de sprijin și, în caz afirmativ, tipul de sprijin;

80.12. perioada corespunzătoare pentru atingerea echilibrului masic este de 12 luni pentru producătorii de biomasă agricolă și de biomasă forestieră și pentru primele puncte de colectare care se aprovizionează numai cu biomasă agricolă și biomasă forestieră și de trei luni pentru toți ceilalți operatori economici. Începutul și sfârșitul perioadei trebuie aliniate la anul calendaristic sau, după caz, la cele patru trimestre ale anului calendaristic. Ca alternativă la anul calendaristic, operatorii economici pot utiliza fie anul economic pe care îl utilizează în scopuri contabile, fie un alt punct de plecare pentru perioada bilanțului masic, cu condiția ca opțiunea să fie indicată în mod clar și aplicată în mod coerent. La sfârșitul perioadei de bilanț masic, datele privind caracteristicile de durabilitate reportate trebuie să fie echivalente cu stocul fizic din recipient, din instalația de prelucrare sau logistică, din infrastructura de transport și de distribuție sau din amplasamentul respectiv;

80.13. schemele voluntare specifică setul minim de caracteristici de durabilitate și de reducere a emisiilor de GES, în conformitate cu anexa nr. 1, care trebuie să fie transmise pe întregul lanț de aprovizionare, precum și alte informații necesare pentru urmărirea loturilor. În cazul combustibililor lichizi sau gazoși introduși într-o infrastructură interconectată și supuși aceluiași sistem de echilibrare a masei,

caracteristicile respective de durabilitate și de reducere a emisiilor de GES se atribuie loturilor care intră și ies din infrastructura interconectată. Schemele voluntare garantează introducerea corectă de către operatorii economici în Registrul de biocarburanți a tuturor informațiilor relevante.

Secțiunea a 3-a

Determinarea emisiilor de GES ale biocarburanților, ale combustibililor din biomasă și ale biolichidelor

81. Schemele voluntare impun operatorilor economici să aplice metodologia prevăzută la pct. 5 din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 atunci când determină emisiile de GES ale biocarburanților, ale biolichidelor și ale combustibililor din biomasă.

82. În scopul determinării emisiilor de GES ale biocarburanților, ale biolichidelor și ale combustibililor din biomasă menționați la pct. 81, se aplică următoarele norme specifice:

82.1. atunci când se iau în considerare emisiile de GES ale intrărilor, în cazul în care se utilizează valori standard ale factorilor de emisie, se aplică valorile specificate în anexa nr. 9;

82.2. pentru determinarea emisiilor provenite din extracția sau cultivarea materiilor prime, se aplică metodologia specificată în anexa nr. 7;

82.3. pentru determinarea reducerilor de emisii datorate acumulării carbonului în sol prin intermediul unui mai bun management agricol (e_{sca}), se aplică metodologia specificată în anexa nr. 5.

83. IP CNED poate transmite Secretariatului Comunității Energetice valori actualizate ale factorilor de emisie ai mixului național de energie electrică, pentru a fi luate în considerare la actualizarea factorilor de emisie respectivi din anexa nr. 9.

84. Reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO₂ se iau în considerare numai în cazul în care există dovezi valabile că CO₂ a fost captat în mod eficient și stocat în condiții de siguranță, în conformitate cu condițiile stabilite în legile și alte acte normative în domeniu. În cazul în care CO₂ este stocat geologic, schemele voluntare verifică dovezile furnizate cu privire la integritatea amplasamentului de stocare și la volumul de CO₂ stocat. În cazul în care o parte terță efectuează transportul sau stocarea geologică, dovada stocării poate fi furnizată prin intermediul contractelor relevante încheiate cu partea terță respectivă și al facturilor acesteia.

Secțiunea a 4-a

Norme specifice privind deșeurile și reziduurile, combustibilii pe bază de carbon reciclat și combustibilii de origine nebiologică produși din surse regenerabile

85. Schemele voluntare aplică normele specifice și derogările pentru deșeuri și reziduuri prevăzute în Legea 10/2016 și în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 numai în cazul în care materiile prime intră în domeniul de aplicare al definițiilor corespunzătoare de la pct. 2 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025.

86. Calitatea de deșeu sau reziduu a unei materii prime se determină în punctul din lanțul de aprovizionare de la care provine aceasta. Materiile prime nu sunt considerate deșeuri sau reziduuri în cazul în care au fost modificate sau procesul de producere a acestora a fost modificat în mod deliberat în scopul declarării respectivelor materii prime drept deșeuri sau reziduuri.

87. Deșeurile și reziduurile enumerate în anexa nr. 4 nu sunt considerate deșeuri sau reziduuri în cazul în care au fost modificate în mod deliberat pentru a fi declarate deșeuri sau reziduuri.

88. Schemele voluntare oferă operatorilor economici instrucțiuni și sprijin pentru ca aceștia să poată aprecia dacă materiile prime sunt considerate deșeuri și reziduuri. Operatorii economici păstrează și prezintă auditorilor dovezile care stau la baza aprecierilor lor. Schemele voluntare stabilesc norme specifice pentru auditarea acestor dovezi.

89. În scopul respectării cerințelor prevăzute la pct. 15 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, schemele voluntare verifică dacă recoltarea deșeurilor și a reziduurilor agricole nu are un impact negativ asupra calității solului și a stocului de carbon din sol. Această verificare asigură aplicarea pe terenuri a unui set relevant de practici esențiale de gestionare sau de monitorizare a solului pentru a promova sechestrarea carbonului în sol și calitatea solului, în conformitate cu anexa nr. 6.

90. Aplicarea practicilor menționate la pct. 89 se solicită și se monitorizează la nivel național sau la nivelul operatorilor economici. La nivel național, schemele voluntare verifică dacă țara de origine impune aplicarea unor practici esențiale de gestionare a solurilor pentru a aborda impactul potențial al recoltării acestor reziduuri asupra calității solului și a carbonului din sol și dispune de mecanisme de monitorizare și de asigurare a aplicării practicilor respective. La nivelul operatorilor economici, schemele voluntare verifică dacă aceste practici de gestionare sunt aplicate și monitorizate efectiv la nivelul exploatațiilor agricole care furnizează biomasa. În cazul în care se recurge la auditarea la nivelul grupului, schemele

voluntare verifică dacă practicile respective sunt aplicate de toți operatorii economici vizați de auditul la nivelul grupului.

91. Schemele voluntare impun operatorilor economici care participă la schemă să aplice metodologia prevăzută în anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 pentru determinarea emisiilor de GES ale combustibililor pe bază de carbon reciclat și ale combustibililor de origine nebiologică produși din surse regenerabile.

Secțiunea a 5-a

Norme specifice privind coprelucrarea

92. Schemele voluntare impun operatorilor economici care participă la schemă să aplice metodologia prevăzută în anexa nr. 10 pentru stabilirea ponderii biocarburanților și a biogazului pentru transporturi rezultate din prelucrarea biomasei împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun.

93. Operatorii economici documentează în detaliu cantitățile și tipurile de biomasă care intră în proces, precum și cantitățile de biocarburant și de biogaz produse din biomasa respectivă. Declarațiile se susțin cu dovezi care să includă rezultatele testelor de control.

94. Frecvența efectuării testelor de control menționate la pct. 93 se stabilește în funcție de complexitatea și de variabilitatea parametrilor-cheie ai coprelucrării, astfel încât să se asigure că, în orice moment, ponderea de biocarburanți și de biogaz declarată reflectă cotele lor reale.

95. La efectuarea auditurilor, se pune un accent deosebit pe verificarea coerenței dintre cantitățile de biomasă care intră în proces și cantitățile de biocarburant și de biogaz înregistrate ca fiind produse din biomasă. În acest scop, dovezile furnizate de operatorii economici sunt verificate în detaliu, iar plauzibilitatea declarațiilor se verifică și se compară cu standardele sectorului. La efectuarea acestei evaluări, se acordă o atenție deosebită metodei de testare aplicate de operatorul economic, sistemului de controale suplimentare instituit și metodei de calcul utilizate pentru a include rezultatele tuturor testelor în calculul ponderii finale de biocarburanți și de biogaz. Auditorii tratează drept neconformitate majoră orice abatere identificată în metoda de testare sau orice inexactitate legată de includerea rezultatelor acestor teste în calculul final efectuat de operatorul economic.

Capitolul V

NORME SPECIFICE PRIVIND RESPECTAREA CERINȚELOR PENTRU CERTIFICAREA RISCULUI REDUS DE ILUC

Secțiunea 1

Cerințe specifice pentru certificarea riscului redus de ILUC

96. Schemele voluntare impun operatorilor economici care doresc să primească o certificare a riscului redus de ILUC să depună o cerere la un organism de certificare care are competența de a elibera o astfel de certificare. După acceptarea cererii, operatorul economic prezintă un plan de gestionare care conține informațiile minime prevăzute în anexa nr. 8. În cazul în care se aplică mai multe măsuri de adiționalitate, toate aceste măsuri sunt documentate în planul de gestionare.

97. Organismul de certificare efectuează un audit de referință la fața locului pentru a verifica conținutul planului de gestionare, precum și pentru a stabili și a documenta randamentul dinamic de referință.

98. În cadrul auditului de referință, organismul de certificare evaluează dacă măsurile de adiționalitate pot conduce la o creștere a producției în conformitate cu pct. 2 din anexa nr. 3 la anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 și dacă sunt respectate criteriile de durabilitate stabilite în regulamentul menționat.

99. Auditorii care efectuează auditul de referință în numele organismului de certificare indică în raportul de audit de referință orice problemă legată de durabilitate apărută în urma aplicării măsurilor de adiționalitate și care pot constitui o încălcare a cadrului juridic național sau regional sau a unor condiții locale specifice. Orice problemă legată de durabilitate trebuie să fie inclusă în auditurile anuale.

100. Schemele voluntare emit certificate pentru risc redus de ILUC în conformitate cu cerințele privind conținutul minim prevăzute la în anexa nr. 8 și publică o listă a acestor certificate pe propriul site web.

101. În cazul cererilor care includ măsuri de adiționalitate care urmează să fie aplicate după certificare, auditul de referință, rezultatele testului privind adiționalitatea și randamentul dinamic de referință sunt valabile pentru o perioadă de 10 ani. În ceea ce privește culturile perene, un operator economic poate alege să amâne începerea perioadei de valabilitate de 10 ani cu până la 2 ani în cazul măsurilor de adiționalitate operațională sau cu până la cinci ani în cazul replantării.

102. Dacă măsurile de adiționalitate au fost deja aplicate înainte de certificare, auditul de referință, rezultatele testului privind adiționalitatea și randamentul dinamic de referință sunt valabile pentru o perioadă de 10 ani de la începutul anului în care a fost aplicată măsura de adiționalitate. În acest caz, nivelul de referință poate fi acceptat pentru măsurile de adiționalitate luate cu cel mult 10 ani înainte, cu condiția să fie disponibile suficiente date și documente justificative care să ofere același nivel de asigurare ca în situația în care auditul de referință a fost efectuat înainte de punerea în aplicare a măsurilor de adiționalitate.

103. Numai biomasa suplimentară produsă după acordarea certificării riscului redus de ILUC este eligibilă pentru o declarație privind riscul redus de ILUC. Cantitatea efectivă de biomasă suplimentară anuală declarată de operatorul economic trebuie să facă obiectul unor audituri anuale.

104. Punerea în aplicare a planului de gestionare trebuie să facă obiectul unor audituri anuale în scopul verificării punerii corecte în aplicare a conținutului planului de gestionare și a exactității cantităților de biomasă suplimentară produsă și declarată în scopul certificării riscului redus de ILUC, în raport cu randamentul dinamic de referință.

105. Un operator economic poate aplica mai multe măsuri de adiționalitate pe parcursul anilor. În cazul în care două sau mai multe măsuri de adiționalitate sunt aplicate împreună în același an pe aceeași parcelă de teren delimitată, biomasa suplimentară produsă ca rezultat al aplicării respectivelor măsuri se evaluează în raport cu același randament dinamic de referință. Biomasa suplimentară poate fi certificată ca prezentând riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor în cadrul aceluiași certificat.

106. În cazul în care se aplică două sau mai multe măsuri de adiționalitate în momente diferite pe aceeași parcelă de teren delimitată, operatorul economic alege una dintre următoarele opțiuni:

106.1. să actualizeze randamentul dinamic de referință și testul privind adiționalitatea pentru a crea un nou nivel de referință valabil pentru o perioadă suplimentară de 10 ani;

106.2. să păstreze perioada inițială de valabilitate de 10 ani pentru randamentul dinamic de referință și testul privind adiționalitatea, ulterior anului certificării inițiale.

Secțiunea a 2-a

Cerințe specifice pentru demonstrarea adiționalității

107. În scopul certificării biocarburanților, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor în cadrul aceluiași certificat, schemele voluntare și organismele de certificare care acționează în numele acestora verifică dacă operatorii economici au aplicat măsuri de creștere efectivă a productivității materiilor prime dincolo de scenariul de referință (statu-quo). În cazul în care astfel de măsuri sunt aplicate pe terenuri abandonate sau sever degradate sau cultivate de micii proprietari agricoli, auditul de referință verifică dacă operatorii economici respectă cerințele corespunzătoare prevăzute în anexa nr. 3 la anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.

53/2025. În toate celelalte situații, dovada aditionalității se face prin efectuarea unei evaluări a atractivității financiare sau a unei analize a obstacolelor.

108. Pentru a respecta cerințele prevăzute la pct. 5 din anexa nr. 3 la anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 în ceea ce privește măsurile de aditionalitate, investițiile propuse trebuie să treacă fie un test de atractivitate financiară, fie un test privind obstacolele nefinanciare în conformitate cu anexa nr. 8.

109. Măsurile sunt eligibile pentru certificarea riscului redus de ILUC numai în cazul în care fie testul lor de atractivitate financiară este negativ, respectiv rezultă o valoare actualizată netă (în continuare – VAN) negativă a investiției fără includerea unei prime de piață, fie se demonstrează prezența unor obstacole nefinanciare care pot fi depășite doar datorită faptului că biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din materiile prime suplimentare se iau în calcul pentru îndeplinirea obiectivelor privind energia din surse regenerabile stabilite în Planul național integrat privind energia și clima.

Secțiunea a 3-a

Producția pe terenuri nefolosite, abandonate sau sever degradate

110. În scopul respectării cerințelor privind producția pe terenurile nefolosite sau abandonate, astfel cum sunt definite la pct. 2 din anexa nr. 3 la anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, operatorii economici trebuie să furnizeze dovezi care să arate că, pentru o perioadă consecutivă de cel puțin cinci ani înainte de începerea cultivării materiilor prime utilizate pentru producția de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, suprafețele delimitate nu au fost utilizate pentru cultivarea unor culturi alimentare și furajere, a altor culturi energetice ori a unor cantități semnificative de nutreț pentru pășunatul animalelor.

111. Pentru ca terenurile să se califice drept terenuri abandonate, operatorul economic trebuie să furnizeze dovezi suplimentare conform cărora pe suprafața delimitată au fost cultivate culturi alimentare sau furajere înainte de perioada consecutivă menționată la pct. 110. Dovezile respective demonstrează că producția a fost stopată din motive biofizice sau socioeconomice.

112. Modificările biofizice care afectează în mod negativ cultivarea de culturi alimentare și furajere pot include, fără a se limita la acestea, următoarele evenimente:

112.1. creșterea frecvenței fenomenelor meteorologice severe, cum ar fi secetele, furtunile sau inundațiile;

112.2. modificări ale tiparelor sezoniere de temperatură care afectează fenologia plantelor;

112.3. creșterea numărului de dăunători și de boli;

112.4. defecțiuni ale sistemelor de irigații;

112.5. degradarea solurilor, de exemplu salinizare pronunțată, epuizarea materiei organice și eroziunea care le transformă în soluri „sever degradate”.

113. Printre factorii socioeconomiци care afectează în mod negativ viabilitatea economică a producției și care conduc la abandonarea terenului se numără următoarele evenimente, fără a se limita la acestea:

113.1. modificări ale prețurilor pieței: (de exemplu, creșterea costului factorilor de producție sau al forței de muncă sau al ambelor ori reducerea prețului generată de culturile finite);

113.2. indisponibilitatea forței de muncă (de exemplu, ca urmare a migrației);

113.3. disfuncționalități ale lanțului de aprovizionare (de exemplu, din cauza închiderii unei piețe locale sau a unei legături de transport);

113.4. litigii cu privire la dreptul de proprietate (de exemplu, în contextul unei moșteniri);

113.5. instabilitate politică (de exemplu, confiscarea sau naționalizarea terenurilor).

114. O cerere de certificare a materiilor prime produse pe terenuri sever degradate, astfel cum sunt definite la pct. 14 din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, este însoțită de următoarele rezultate ale testării solului, după caz:

114.1. în cazul salinizării, rezultatele testării electroconductivității solului efectuate de un agronom calificat prin metoda pastei saturate;

114.2. în cazul solurilor cu un conținut scăzut de materii organice, rezultatele testelor efectuate de un agronom calificat prin metoda arderii uscate, pe un număr corespunzător de probe de sol prelevate de pe parcela delimitată;

114.3. în cazul unei eroziuni severe, cel puțin 25 % din parcela delimitată trebuie să fi fost erodată conform constatărilor unui agronom calificat, susținute de fotografii.

115. În cazul în care o zonă delimitată se califică drept teren nefolosit, aceasta trebuie să treacă un test privind aditionalitatea, astfel cum se prevede în anexa nr. 8, pentru a fi eligibilă pentru certificarea riscului redus de ILUC. Zonele delimitate care se califică drept terenuri abandonate sau sever degradate nu trebuie să treacă testul privind aditionalitatea pentru a fi eligibile pentru certificarea riscului redus de ILUC. În cazul producției pe terenuri nefolosite, abandonate sau degradate, randamentul dinamic de referință este stabilit la valoarea zero, fără nicio linie de tendință.

Secțiunea a 4-a

Determinarea biomasei suplimentare pentru măsurile de creștere a randamentului

116. Biomasa suplimentară eligibilă pentru certificarea riscului redus de ILUC este cantitatea suplimentară de materii prime produsă într-o zonă clar delimitată în raport cu randamentul dinamic de referință ca rezultat direct al aplicării unei măsuri de adiționalitate.

117. Randamentul dinamic de referință se determină prin stabilirea unui punct de plecare, pe baza randamentului istoric al parcelei delimitate, și a unei linii de tendință bazate pe tendințele globale ale randamentului pentru materiile prime respective, care se determină în conformitate cu principiile stabilite în anexa nr. 8.

118. Randamentul real pentru o parcelă delimitată după aplicarea măsurii de adiționalitate este comparat cu randamentul dinamic de referință menționat la pct. 117. Diferența dintre randamentul real și randamentul dinamic de referință este materia primă suplimentară eligibilă care trebuie declarată ca prezentând un risc redus din perspectiva schimbării destinației terenurilor.

**DATE CARE TREBUIE TRANSMISE PE ÎNTREGUL LANȚ DE
APROVIZIONARE ȘI DATE PRIVIND TRANZACȚIILE**

1. Date care trebuie transmise pe întregul lanț de aprovizionare:
 - 1.1. denumirea schemei voluntare sau naționale;
 - 1.2. numărul dovezii durabilității;
 - 1.3. caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de GES, inclusiv:
 - 1.3.1. o declarație din care să reiasă dacă materia primă sau combustibilul respectă criteriile prevăzute la pct. 15-21 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025;
 - 1.3.2. datele privind emisiile de GES calculate în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa nr. 2 sau anexa nr. 3 la anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025;
 - 1.3.3. descrierea momentului în care instalația a început să funcționeze (numai pentru combustibili);
 - 1.4. denumirea materiei prime sau denumirea materiei prime din care este produs combustibilul;
 - 1.5. numărul autorizației privind deșeurile sau subprodusele de origine animală (dacă este cazul);
 - 1.6. tipul de combustibil (numai pentru combustibili);
 - 1.7. țara de origine a materiei prime;
 - 1.8. țara în care se produce combustibilul;
 - 1.9. o declarație din care să reiasă dacă materia primă sau combustibilul respectă criteriile stabilite pentru biocarburanții care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor;
 - 1.10. informații din care să reiasă dacă producerea lotului respectiv a beneficiat de sprijin și, în caz afirmativ, care este tipul schemei de sprijin.
2. Date privind tranzacțiile:
 - 2.1. denumirea și adresa societății furnizoare;
 - 2.2. denumirea și adresa societății achizitoare;
 - 2.3. data încărcării (fizice);
 - 2.4. locul instalației de încărcare (fizică) sau a instalației logistice sau punctul de intrare al infrastructurii de distribuție;

2.5. locul instalației de livrare (fizică) sau a instalației logistice sau punctul de ieșire al infrastructurii de distribuție;

2.6. volumul: în cazul combustibililor, trebuie inclusă și cantitatea de energie pentru aceștia. Pentru calcularea cantității de energie, trebuie utilizați factorii de conversie prevăzuți în anexa nr. 5 la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

Anexa nr. 2
la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților,
biolichidelor și combustibililor din biomasă

**CONȚINUTUL MINIM AL RAPOARTELOR DE AUDIT, AL
SINTEZELOR RAPOARTELOR DE AUDIT SAU AL
CERTIFICATELOR**

Capitolul I

CONȚINUTUL MINIM AL RAPORTULUI DE AUDIT

1. În ceea ce privește operatorul economic:

1.1. datele de contact ale principalei entități certificate (denumirea și adresa societății, detalii privind punctul de contact desemnat);

1.2. domeniul de aplicare al certificării;

1.3. coordonatele de longitudine și latitudine (pentru exploatațiile agricole și plantațiile certificate ca entități unice);

1.4. obiectul certificării (pentru primele puncte de colectare sau pentru exploatațiile agricole și plantațiile certificate individual);

1.5. cantitatea estimată de materiale durabile ce pot fi recoltate anual (pentru lanțurile de aprovizionare agricole și forestiere);

1.6. cantitatea estimată de materiale durabile ce pot fi colectate anual (pentru punctele de colectare a deșeurilor și a reziduurilor);

1.7. lista amplasamentelor care fac obiectul certificării (denumire și adresă);

1.8. materialele de intrare/ieșire gestionate (fizic) de amplasamentele certificate – clasificările trebuie să fie în conformitate cu cerințele stabilite în anexa nr. 3 la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;

1.9. cantitatea estimată de materiale durabile utilizată anual (numai producătorii produsului final);

1.10. cantitatea estimată de produs final durabil care poate fi produs anual (numai producătorii produsului final).

2. În ceea ce privește organismul de certificare:

2.1. datele de contact (nume și adresă) și sigla;

2.2. componența echipei de audit;

2.3. organismul de acreditare, domeniul de aplicare și data acreditării.

3. În ceea ce privește procesul de audit:

3.1. data auditului;

- 3.2. itinerarul și durata auditului (defalcată în funcție de durata petrecută la fața locului și de la distanță – dacă este cazul);
- 3.3. standardele auditate/certificate ale schemei (inclusiv numărul versiunii);
- 3.4. amplasamentele auditate;
- 3.5. metoda de audit (evaluarea riscurilor și baza de eșantionare, consultarea părților interesate);
- 3.6. certificarea altor scheme voluntare sau standarde;
- 3.7. tipul de date privind emisiile de GES (implicit, nomenclatorului unităților teritoriale de statistică de nivelul 2 (*în continuare – NUTS2*) în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 570/2017 cu privire la aprobarea Nomenclatorului unităților teritoriale de statistică al Republicii Moldova sau valori reale – inclusiv informații privind aplicarea factorilor de reducere a emisiilor de GES).
- 4. În ceea ce privește rezultatele auditului:
 - 4.1. locul și data emiterii;
 - 4.2. lista neconformităților identificate.

Capitolul II

CONȚINUTUL MINIM AL SINTEZEI RAPORTULUI DE AUDIT SAU AL CERTIFICATULUI

- 5. În ceea ce privește operatorul economic:
 - 5.1. datele de contact ale principalei entități certificate (denumirea și adresa societății, detalii privind punctul de contact desemnat);
 - 5.2. domeniul de aplicare al certificării;
 - 5.3. coordonatele de longitudine și latitudine (pentru exploatațiile agricole și plantațiile certificate ca entități unice);
 - 5.4. opțional pentru primele puncte de colectare, punctele de origine, comerțanții care dispun de instalații de stocare: lista amplasamentelor care fac obiectul certificării (denumire și adresă);
 - 5.5. materialele de intrare/ieșire gestionate (fizic) de amplasamentele certificate – clasificările trebuie să fie în conformitate cu cerințele stabilite în anexa nr. 3 la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile (pentru comerțanții care dispun/nu dispun de instalații de stocare, tipul materialelor comercializate).
- 6. În ceea ce privește organismul de certificare: datele de contact (nume și adresă) și sigla.
- 7. În ceea ce privește procesul de audit:

- 7.1. data auditului;
- 7.2. standardele auditate/certificate ale schemei (inclusiv numărul versiunii);
- 7.3. amplasamentele auditate;
- 7.4. tipul de date privind emisiile de GES (implicit, NUTS2 sau valori reale – inclusiv informații privind aplicarea factorilor de reducere a emisiilor de GES).

8. În ceea ce privește rezultatele auditului:

- 8.1. numărul sau codul (unic) al certificatului;
- 8.2. locul și data emiterii;
- 8.3. lista neconformităților identificate;
- 8.4. certificat valabil de la/până la data (și data certificării, dacă este cazul);
- 8.5. ștampila și/sau semnătura părții emitente.

la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților,
biolichidelor și combustibililor din biomasă

**LISTA INFORMAȚIILOR CARE TREBUIE RAPORTATE DE
SCHEMELE VOLUNTARE ÎN RAPOARTELE LOR ANUALE DE
ACTIVITATE TRANSMISE SECRETARIATULUI COMUNITĂȚII
ENERGETICE**

1. Schemele voluntare trebuie să raporteze Secretariatului Comunității Energetice următoarele informații în rapoartele lor anuale de activitate:

1.1. normele privind independența, metoda și frecvența auditurilor, astfel cum au fost aprobate de Secretariatul Comunității Energetice în momentul acreditării schemei voluntare, precum și modificările aduse acestora pe parcursul timpului pentru a reflecta orientările în vigoare, cadrul de reglementare modificat, constatările formulate în urma monitorizării interne privind procesul de audit al organismelor de certificare și evoluția bunelor practici din industrie;

1.2. și proceduri pentru identificarea și tratarea neconformităților operatorilor economici și ale membrilor schemei;

1.3. dovada îndeplinirii cerințelor legale privind transparența și publicarea informațiilor în conformitate cu secțiunea a 4-a din capitolul II;

1.4. implicarea părților interesate, în special în ceea ce privește consultarea comunităților indigene și locale înaintea luării hotărârilor, în cursul elaborării și revizuirii schemei, precum și în cursul auditurilor, și reacția oferită în urma contribuțiilor lor;

1.5. o prezentare generală a activităților desfășurate de schema voluntară în cooperare cu organisme de certificare pentru a îmbunătăți procesul general de certificare și calificarea și independența auditorilor și a organismelor relevante din cadrul schemei;

1.6. actualizările schemei în funcție de piață, cantitatea certificată de materii prime, biocarburanți, biolichide, combustibili din biomasă, combustibili pe bază de carbon reciclat și combustibili de origine nebiologică din surse regenerabile, clasificată în funcție de țara de origine și de tip, precum și numărul de participanți;

1.7. o prezentare generală a eficacității schemei de punere în aplicare instituit de organismul de guvernare a schemei voluntare pentru a urmări dovezile de conformitate cu criteriile de durabilitate pe care schema le acordă membrilor acesteia. Aceasta se referă, în special, la modul în care schema previne în mod eficace

activitățile frauduloase prin asigurarea depistării, tratării și urmăririi în timp util a suspiciunilor de fraudă și a altor nereguli și include, după caz, numărul de cazuri de fraudă sau de nereguli depistate;

1.8. criteriile de recunoaștere a organismelor de certificare;

1.9. normele privind modul de funcționare a sistemului de monitorizare internă și rezultatele revizuirii periodice a acestuia, în special privind supravegherea activității organismelor de certificare și a auditorilor acestora, precum și cu privire la sistemul de tratare a plângerilor împotriva operatorilor economici și a organismelor de certificare;

1.10. posibilitățile de facilitare sau îmbunătățire a promovării celor mai bune practici;

1.11. schemele voluntare de certificare a biomasei forestiere trebuie să includă informații privind modul în care se realizează evaluarea riscurilor prevăzută la pct. 20 și 21 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025.

Anexa nr. 4

la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților,
biolichidelor și combustibililor din biomasă

LISTA NEEEXHAUSTIVĂ A DEȘEURILOR ȘI REZIDUURILOR

1. Se consideră că substanțele enumerate în prezenta anexă se încadrează într-o categorie de materii prime specificată în anexa nr. 3 la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, fără a fi menționate în mod explicit. Lista nu este exhaustivă și completează lista existentă de materiale din anexa nr. 3 la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

Categoria prevăzută în anexa nr. 3 la Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile	Subcategoria/exemple de materii prime
Partea A litera (d)	Deșeuri de băuturi
Partea A litera (d)	Reziduuri și deșeuri de fructe/legume (numai cozi, frunze, tulpini și pleavă)
Partea A litera (d)	Cojile și pelicula argintie a boabelor, pulbere: cacao, cafea
Partea A litera (p)	Coji/pleavă și derivate ale acestora: coji de boabe de soia
Partea A litera (d)	Reziduuri și deșeuri provenite din producția de băuturi calde: reziduuri de cafea măcinată și de frunze de ceai
Partea A litera (d)	Reziduuri de produse lactate
Partea A litera (d)	Ulei alimentar uzat: ulei extras din deșeuri alimentare provenite din industrie
Partea A litera (d)	Reziduuri de cereale necomestibile și deșeuri provenite din măcinarea și prelucrarea cerealelor: grâu, porumb, orz, orez
Partea A litera (d)	Reziduuri și deșeuri rezultate din extracția uleiului de măsline: sămburi de măsline
Partea A litera (p)	Reziduuri rezultate după recoltarea culturilor agricole
Partea A litera (q)	Frunze de palmier, trunchi de palmier
Partea A litera (q)	Arbori deteriorați

Partea A litera (p)	Furaje/nutrețuri neutilizate provenite din culturile alternative
Partea B litera (b)	Ulei de pește uzat clasificat în în conformitate cu categoriile 1 (art. 10) și 2 (art. 11) din Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman.
Partea A litera (d)	Alte deșeuri de abator [reziduuri de origine animală (fără grăsime) categoria 1]
Partea A litera (d)	Ape uzate industriale și derivați ai acestora
Partea A litera (g)	Ulei obținut din nămolul care rezultă din procesul de producție al uleiului de palmier (PSO)
Partea A litera (d)	Reziduuri provenite din depozitarea industrială
Partea A litera (d)	Fracțiunea biogenică a anvelopelor scoase din uz
Partea A litera (q)	Lemn reciclat/deșeuri de lemn
Partea A litera (d)	Humine
Partea A litera (d)	Pământ decolorant uzat

la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților,
biolichidelor și combustibililor din biomasă

METODOLOGIA DE DETERMINARE A REDUCERILOR DE EMISII DATORATE ACUMULĂRII CARBONULUI ÎN SOL PRIN INTERMEDIUL UNUI MAI BUN MANAGEMENT AGRICOL

1. Operatorii economici care doresc să declare reduceri de emisii datorate acumulării carbonului în sol prin intermediul unui mai bun management agricol (e_{sca}) exprimate în grame de echivalent CO_2 per MJ utilizează următoarea formulă pentru a calcula valorile lor reale:

$$e_{sca} = (CS_A - CS_R) \times 3,664 \times 10^6 \times \left(\frac{1}{n}\right) \times \left(\frac{1}{P}\right) - e_f$$

unde:

- CS_R reprezintă masa stocului de carbon din sol per unitate de suprafață asociat cu practica de referință de gestionare a culturilor, exprimată în Mg de carbon per ha;
- CS_A reprezintă masa stocului de carbon estimat din sol per unitate de suprafață asociat cu practicile efective de gestionare a culturilor după cel puțin 10 ani de aplicare, exprimată în Mg de carbon per ha;
- 3,664 reprezintă coeficientul obținut prin împărțirea masei moleculare a CO_2 (44,010 g/mol) la masa moleculară a carbonului (12,011 g/mol), exprimat în grame de echivalent CO_2 per carbon;
- n reprezintă perioada (exprimată în ani) de cultivare a culturii în cauză;
- P reprezintă productivitatea culturii (măsurată în energia generată de biocarburant sau biolichid – MJ – per ha per an);
- e_f emisii generate de utilizarea la scară mai mare de îngrășăminte sau erbicide.

2. Practicile de îmbunătățire a gestionării în agricultură, acceptate în scopul reducerii emisiilor prin acumularea carbonului în sol, includ trecerea la aratul de conservare sau la semănarea direct în miriște, îmbunătățirea sistemului de rotație, utilizarea culturilor de protecție, inclusiv gestionarea reziduurilor de culturi, precum și utilizarea unui ameliorator de sol organic (de exemplu compost, digestat fermentat din gunoi de grajd, cărbune din biomasă etc.).

3. Calculul valorilor reale ale CS_R și CS_A se bazează pe măsurători ale stocurilor de carbon din sol. Măsurarea CS_R se efectuează la nivel de exploatație agricolă înainte

de modificarea practicii de gestionare în vederea stabilirii unei valori de referință, iar ulterior CS_A se măsoară la intervale regulate de cel mult cinci ani.

4. Întreaga suprafață pentru care se calculează stocurile de carbon din sol trebuie să aibă un tip similar de climă și de sol, precum și un istoric similar al practicilor de gestionare în ceea ce privește aratul și aportul de carbon în sol. În cazul în care practicile de gestionare îmbunătățită se aplică numai unei părți a exploatației agricole, reducerile de emisii de GES pot fi declarate numai pentru suprafața pe care se aplică respectivele practici. În cazul în care, pe o singură exploatație agricolă, se aplică practici diferite de gestionare îmbunătățită, reducerile de emisii de GES se calculează și se declară în mod individual pentru fiecare practică e_{sca} .

5. Pentru a asigura reducerea fluctuațiilor anuale ale stocurilor măsurate de carbon din sol și pentru a reduce erorile asociate, pot fi grupate terenurile care prezintă aceleași caracteristici ale solului și ale climei, care au un istoric similar al practicilor de gestionare în ceea ce privește aratul și aportul de carbon în sol și care vor face obiectul aceleiași practici de gestionare îmbunătățită, inclusiv terenurile care aparțin unor fermieri diferiți.

6. După prima măsurătoare a valorii de referință, creșterea carbonului din sol se estimează pe baza unor experimente sau modele de sol reprezentative, înainte de a se efectua o a doua măsurătoare a creșterii stocului de carbon. După cea de-a doua măsurătoare, măsurătorile constituie baza finală pentru determinarea valorilor reale ale creșterii stocului de carbon din sol.

7. După a doua măsurătoare, modelarea care permite operatorilor economici să estimeze creșterea anuală a stocurilor de carbon din sol este permisă numai până la următoarea măsurătoare, dacă modelele utilizate au fost calibrate, pe baza valorilor reale măsurate. Operatorii economici utilizează numai modele care au fost validate de schemele voluntare. Schemele voluntare sunt obligate să informeze operatorii economici și organismele de certificare care efectuează audituri în numele lor cu privire la modelele pe care le-au validat pentru utilizare.

8. Modelele utilizate trebuie să țină seama de diferitele caracteristici ale solului și climei și de istoricul practicilor de gestionare pentru a simula dinamica în sol a carbonului. Schema voluntară este obligată să elaboreze un raport detaliat care să prezinte metoda de modelare validată și utilizată și ipotezele care stau la baza acesteia. Valorile reale finale aferente care sunt stabilite pe baza rezultatelor măsurătorilor cu privire la sol sunt utilizate pentru a ajusta declarațiile anuale de reduceri de emisii datorate acumulării carbonului în sol prin intermediul unui mai bun management agricol (e_{sca}), efectuate pe baza modelării.

9. Pentru declararea reducerilor de emisii datorate acumulării carbonului în sol prin intermediul unui mai bun management agricol (e_{sca}), măsurătorile stocurilor de carbon din sol se efectuează de către laboratoare certificate, iar probele se păstrează pentru o perioadă de cel puțin cinci ani în scopul auditării.

10. Pentru a lua în considerare reducerile de emisii de GES, schemele voluntare impun fermierului sau operatorului economic asumarea angajamentului de a aplica în continuare practica de gestionare îmbunătățită pentru o perioadă minimă de zece ani. Acest angajament poate fi sub forma unui angajament pentru o perioadă de cinci ani care poate fi reînnoit.

11. Nerespectarea acestui criteriu va conduce la adăugarea, sub formă de emisii, a tuturor valorilor e_{sca} din anul curent ale fermierului sau ale operatorului economic la totalul emisiilor de GES ale culturii energetice livrate, în locul deducerii acestora ca reduceri de emisii de GES, precum și la interdicția de a include orice valoare e_{sca} în calculele emisiilor de GES pentru o perioadă de cinci ani, indiferent de sistemul de certificare utilizat. În cazul în care un operator economic a semnat un angajament în numele unui grup de fermieri, iar unul dintre fermieri se retrage anticipat din respectivul grup, sancțiunile menționate anterior se aplică numai fermierului în cauză, nu întregului grup de fermieri în numele cărora operatorul economic a semnat angajamentul respectiv. Schema voluntară care a eliberat certificatul este obligat să aplice sancțiunile și să informeze în mod corespunzător toate celelalte scheme voluntare, precum și să publice aceste informații pe site-ul său web și să le includă în rapoartele anuale de activitate care trebuie transmise Secretariatului Comunității Energetice.

12. Anterior depunerii declarației, este necesară o perioadă neîntreruptă de minimum trei ani de aplicare a practicii de gestionare îmbunătățite.

13. Valoarea totală maximă posibilă a reducerilor de emisii anuale declarate rezultate din acumularea de carbon în sol printr-o gestionare agricolă îmbunătățită (e_{sca}) este plafonată la 45 de grame de echivalent CO_2 per MJ de biocarburant sau de biolichid pentru întreaga perioadă de aplicare a practicilor e_{sca} , în cazul în care cărbunele din biomasă este utilizat ca ameliorator de sol organic, singur sau în combinație cu alte practici e_{sca} eligibile. În toate celelalte cazuri, plafonul menționat mai sus este de 25 de grame de echivalent CO_2 per MJ de biocarburant sau de biolichid pentru întreaga perioadă de aplicare a practicilor e_{sca} .

14. Producătorii primari sau operatorii economici care sunt deja implicați în practici e_{sca} și care au depus declarații e_{sca} corespunzătoare înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament de punere în aplicare pot aplica un plafon de 45 de

grame de echivalent CO_2 per MJ de biocarburant sau de biolichid pentru o perioadă de tranziție până la prima măsurătoare a creșterii stocului de carbon efectuată în cel de-al cincilea an. În acest caz, creșterea măsurată a stocului de carbon în cel de-al cincilea an va deveni un plafon pentru declarațiile anuale care urmează să fie depuse în următoarea perioadă de cinci ani. În cazul în care prima măsurătoare a creșterii stocului de carbon efectuată în cel de-al cincilea an indică o creștere anuală totală mai mare a stocului de carbon în comparație cu declarațiile anuale prezentate, diferența anuală poate fi declarată de producătorii primari sau de operatorii economici în anii următori pentru a compensa creșterile mai scăzute ale stocurilor de carbon. Respectiv, în cazul în care prima măsurătoare a creșterii stocului de carbon în cel de-al cincilea an indică o creștere anuală totală mai mică a stocului de carbon din sol în comparație cu declarațiile anuale prezentate, diferența anuală trebuie dedusă în consecință de către fermieri sau de către operatorii economici din declarațiile lor din următorii cinci ani.

15. Dacă aplicarea practicilor eligibile de gestionare agricolă îmbunătățită (e_{sca}) a început în trecut, dar nu a fost prezentată nicio declarație anterioară e_{sca} , pot fi depuse declarații anuale retroactive e_{sca} , însă pentru o perioadă de cel mult trei ani anterioară momentului certificării e_{sca} . Operatorul economic este obligat să furnizeze dovezi corespunzătoare cu privire la începerea aplicării practicilor agricole îmbunătățite. În acest caz, estimarea CS_R valorii se bazează pe o măsurătoare comparativă pe un teren învecinat sau pe un alt teren cu condiții climatice și pedologice similare, precum și cu un istoric similar al activităților de gestionare a terenului. Dacă nu există date disponibile pentru terenul respectiv, CS_R valoarea estimată se bazează pe modelare. În acest caz, se efectuează imediat o primă măsurătoare, în momentul semnării angajamentului. Următoarea măsurătoare a creșterii stocului de carbon se efectuează după cinci ani.

16. Se ia în considerare creșterea emisiilor rezultate din utilizarea la scară mai mare de îngrășăminte sau ierbicide ca urmare a aplicării unor practici agricole îmbunătățite. În acest scop, se furnizează dovezi corespunzătoare privind cantitățile anterioare de îngrășăminte sau erbicide utilizate, calculate ca medie pentru cei trei ani anteriori aplicării noilor practici agricole. Poate fi luată în considerare în calcule contribuția culturilor de fixare a azotului utilizate pentru a reduce necesitatea de îngrășăminte suplimentare.

17. În ceea ce privește prelevarea de probe, se aplică următoarele norme:

17.1. Metoda prelevării reprezentative:

17.1.1. prelevarea se efectuează pentru fiecare parcelă sau teren;

17.1.2. se prelevează cel puțin o probă de 15 subprobe bine distribuite la fiecare 5 hectare sau pentru fiecare teren, reținându-se suprafața cea mai mică dintre acestea (ținând seama de eterogenitatea conținutului de carbon al parcelei);

17.1.3. terenurile mai mici care prezintă aceleași condiții climatice, același tip de sol, aceeași practică agricolă de referință și aceeași practică e_{sca} pot fi grupate;

17.1.4. prelevarea de probe se efectuează fie primăvara, înainte de cultivarea și fertilizarea solului, fie toamna, la cel puțin două luni după recoltare;

17.1.5. se efectuează măsurători directe ale variațiilor stocului de carbon din sol pentru primii 30 cm de sol;

17.1.6. punctele prelevării inițiale pentru măsurarea nivelului de referință al stocurilor de carbon din sol se utilizează în condiții de teren identice (în special umiditatea solului);

17.1.7. protocolul de prelevare a probelor trebuie să fie bine documentat.

17.2. Măsurarea conținutului de carbon din sol:

17.2.1. probele de sol sunt uscate, cernute și, dacă este necesar, măcinate;

17.2.2. în cazul în care se utilizează metoda arderii, carbonul anorganic este exclus.

17.3. Determinarea densității substanței uscate în vrac:

17.3.1. se iau în considerare variațiile în timp ale densității în vrac;

17.3.2. densitatea în vrac trebuie măsurată prin metoda lovirii, adică prin lovirea mecanică a unui cilindru introdus în sol, reducându-se astfel în mod semnificativ orice eroare asociată cu măsurarea densității în vrac;

17.3.3. în cazul în care metoda lovirii nu este posibilă, în special în cazul solurilor nisipoase, se utilizează o metodă fiabilă;

17.3.4. probele trebuie uscate în cuptor înainte de cântărire.

18. Aplicarea metodologiei de mai sus cu privire la valorile e_{sca} și calcularea valorilor reale ale emisiilor de GES sunt verificate în mod corespunzător de către organisme de certificare și documentate în rapoartele de audit. Schemele voluntare sunt obligate să emită orientări detaliate cu privire la aplicarea acestei metodologii, inclusiv cu privire la modelele lor de sol validate, pentru operatorii economici și organisme de certificare, precum și să îi sprijine pe auditorii lor în ceea ce privește sarcinile de verificare. Schemele voluntare includ în rapoartele lor anuale de activitate care trebuie prezentate Secretariatului Comunității Energetice informații statistice detaliate și opinii cu privire la punerea în aplicare a metodologiei e_{sca} .

la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților,
biolichidelor și combustibililor din biomasă

**LISTE NEEEXHAUSTIVE DE EXEMPLE ALE UNOR PRACTICI
ESEȚIALE DE GESTIONARE ȘI MONITORIZARE PENTRU
PROMOVAREA ȘI MONITORIZAREA SECHESTRĂRII
CARBONULUI ÎN SOL ȘI A CALITĂȚII SOLULUI**

Tabelul 1

**Exemple de practici esențiale de gestionare a solurilor pentru promovarea
sechestrării carbonului în sol (având în vedere absența reziduurilor) și
pentru promovarea calității solului**

Cerință	Parametrul de calitate a solului
Cel puțin o rotație de trei culturi, inclusiv de leguminoase sau îngrășământ verde, în cadrul sistemului de culturi, ținând seama de cerințele agronomice privind succesiunea culturilor specifice fiecărei culturi și de condițiile climatice. Un amestec de specii de cultură cultivate între culturile cu scop comercial este considerat o singură cultură.	Promovarea fertilității solului, sechestrarea carbonului în sol, limitarea eroziunii solurilor, biodiversitatea solurilor și promovarea controlului agenților patogeni
Însămânțarea de culturi de acoperire/de captare/intermediare utilizând un amestec de specii de culturi adecvat la nivel local care să includă cel puțin o leguminoasă. Practicile de gestionare a culturilor trebuie să asigure o acoperire minimă a solului pentru a evita solurile necultivate în perioadele cele mai sensibile.	Promovarea fertilității solului, reținerea carbonului în sol, evitarea eroziunii solurilor, biodiversitatea solurilor
Prevenirea tasării solurilor (frecvența și calendarul operațiunilor pe teren trebuie planificate pentru a evita deplasarea pe solurile umede; operațiunile de arat trebuie evitate sau reduse în mod semnificativ pe solurile umede; se poate utiliza planificarea controlată a deplasărilor).	Menținerea structurii solurilor, evitarea eroziunii solurilor, menținerea biodiversității solurilor
Interzicerea arderii miriștilor arabile, cu excepția cazului în care autoritatea a acordat o derogare din motive fitosanitare.	Reținerea carbonului în sol, utilizarea eficientă a resurselor
Pe solurile acide pe care se aplică amendamente calcice, în zonele în care solurile sunt degradate și în care acidifierea are un impact asupra productivității culturilor.	Îmbunătățirea structurii solurilor, a biodiversității solurilor, a carbonului din sol
Arat de conservare/semănare direct în miriște – Controlul eroziunii – adăugarea de amendamente organice (cărbune din biomasă, compost, gunoi de grajd, reziduuri de culturi) – utilizarea culturilor de acoperire, reumidificare Refacerea vegetației: plantare (schimbarea speciilor, protecția cu mulci de paie) – elemente de peisaj – agrosilvicultură	Creșterea cantității de carbon organic din sol

Tabelul 2

**Exemple de practici de monitorizare a calității solului și a efectelor
măsurilor de atenuare a emisiilor de dioxid de carbon**

Abordarea bazată pe monitorizare	Metoda de verificare/demonstrare
Evaluarea riscurilor	Identificarea zonelor cu risc ridicat de deteriorare a calității solului contribuie la prevenirea acestor riscuri și se concentrează asupra zonelor cu cel mai mare impact.
Analiza materiei organice din sol	Prelevarea consecventă de probe de materie organică din sol îmbunătățește activitatea de monitorizare, astfel încât această materie să poată fi menținută sau îmbunătățită.
Analiza carbonului organic din sol	Carbonul organic din sol este considerat un bun indicator pentru o calitate mai mare a solului.
Prelevarea de probe pentru determinarea indicelui de condiționare a solului	O valoare pozitivă indică faptul că se preconizează că sistemul va avea o cantitate mai mare de materie organică în sol.
Evaluarea gradului de eroziune a solului	Asigură faptul că gradul de eroziune se situează sub un nivel tolerabil, de exemplu, nivelurile „t” ale Serviciului de cercetare agricolă din cadrul Departamentului Agriculturii al Statelor Unite.
Planul de gestionare a nutrienților	Un plan care prezintă strategia privind nutrienții (axându-se în principal pe N, P, K) și regimurile de îngrășăminte poate preveni dezechilibrele în ceea ce privește nutrienții.
Analiza regulată a pH-ului solului	Monitorizarea pH-ului ajută la identificarea dezechilibrelor în ceea ce privește pH-ul.

la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților,
biolichidelor și combustibililor din biomasă

METODOLOGIA DE DETERMINARE A EMISIILOR PROVENITE DIN EXTRAȚIA SAU CULTIVAREA DE MATERII PRIME

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. La pct. 10 și 28 din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 se prevede că, pentru a se calcula emisiile provenite din extracția sau cultivarea de materii prime, calculul trebuie să includă toate emisiile provenite din însuși procesul de extracție sau cultivare; din colectarea, uscarea și depozitarea de materii prime; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanțe chimice sau produse utilizate în procesul de extracție sau de cultivare.

2. Se exclude captarea de CO₂ în cadrul cultivării de materii prime. Se pot obține estimări ale emisiilor rezultate din cultivarea biomasei agricole folosindu-se mediile regionale pentru emisiile provenite din cultivare incluse în rapoartele menționate la pct. 5¹ din anexa nr. 2 la anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 sau din informații cu privire la valorile implicite detaliate privind emisiile provenite din cultivare incluse în prezenta anexă, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. În absența unor informații relevante în rapoartele respective, valorile medii pot fi calculate pe baza practicilor agricole locale, de exemplu pe baza unor date provenite de la un grup de exploatații agricole, ca alternativă la utilizarea valorilor reale.

Capitolul II EMISIILE PROVENITE DIN ÎNSUȘI PROCESUL DE EXTRAȚIE SAU CULTIVARE

Secțiunea 1 Tipul de emisii

3. Emisiile provenite din însuși procesul de extracție sau cultivare includ toate emisiile provenite din (i) furnizarea combustibililor pentru utilajele agricole utilizate; (ii) producția de material săditor pentru cultivarea plantelor; (iii) producția de îngrășăminte și pesticide; (iv) acidifierea îngrășămintelor și aplicarea de amendamente calcice; și (v) emisiile din sol provenite din cultivarea plantelor.

Secțiunea a 2-a

Combustibilii utilizați (motorină, benzină, păcură grea, biocarburanți sau alte tipuri de combustibil) pentru utilajele agricole

4. Emisiile de GES provenite din cultivarea plantelor (pregătirea terenului, însămânțarea, aplicarea de îngrășăminte și pesticide, recoltarea, colectarea) includ toate emisiile generate de combustibilii utilizați (cum ar fi motorina, benzina, păcura grea, biocarburanții sau alte tipuri de combustibil) pentru utilajele agricole. Cantitatea de combustibili utilizată în utilajele agricole trebuie să fie documentată în mod corespunzător. Trebuie utilizați factorii de emisie corespunzători ai combustibililor, în conformitate cu anexa nr. 9. În cazul în care se utilizează biocarburanți, trebuie utilizate valorile implicite de emisii de GES prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025.

Secțiunea a 3-a

Îngrășăminte chimice și pesticide

5. Emisiile provenite din utilizarea de îngrășăminte chimice și de pesticide (toate produsele de protecție a plantelor, inclusiv erbicidele, insecticidele, fungicidele etc.) pentru cultivarea de materii prime includ toate emisiile aferente provenite din fabricarea îngrășămintelor chimice și a pesticidelor. Cantitatea de îngrășăminte chimice și de pesticide trebuie să fie documentată în mod corespunzător, în funcție de cultură, de condițiile locale și de practicile agricole. Trebuie utilizați factorii de emisie corespunzători, inclusiv emisiile din amonte, pentru a contabiliza emisiile provenite din producția de îngrășăminte chimice și de pesticide, în conformitate cu anexa nr. 9. În cazul în care operatorul economic cunoaște fabrica ce produce îngrășământul și aceasta intră sub incidența sistemului Uniunii Europene de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), operatorul economic are dreptul să utilizeze emisiile de producție declarate în cadrul ETS, adăugând emisiile din amonte pentru gazele naturale etc. De asemenea, se include transportul îngrășămintelor, utilizând emisiile provenite din modurile de transport enumerate în anexa nr. 9. În cazul în care operatorul economic nu cunoaște fabrica ce furnizează îngrășământul, acesta utilizează valorile standard prevăzute în anexa nr. 9.

Secțiunea a 4-a

Material de sămânță

6. Calculul emisiilor provenite din cultivare rezultate din producția de material de sămânță destinat cultivării plantelor se bazează pe datele reale privind materialul de sămânță utilizat. Factorii de emisie pentru producția și furnizarea de material de sămânță pot fi utilizați pentru a contabiliza emisiile asociate producției de semințe. Trebuie utilizate valorile standard prevăzute în anexa nr. 9 pentru factorii de emisie.

Pentru alte semințe, trebuie utilizate valorile din literatura de specialitate în următoarea ordine:

- 6.1. versiunea 5 a raportului JEC-WTW;
- 6.2. baza de date ECOINVENT;
- 6.3. surse „oficiale”, cum ar fi Grupul interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC), Agenția Internațională a Energiei (AIE) sau guvernele;
- 6.4. alte surse de date revizuite, cum ar fi baza de date E3, baza de date GEMIS;
- 6.5. publicații evaluate *inter pares*;
- 6.6. estimări proprii documentate în mod corespunzător.

Secțiunea a 5-a

Emisii provenite din acidifierea îngrășămintelor și aplicarea de amendamente calcice

7. Emisiile rezultate din neutralizarea acidifierii îngrășămintelor și aplicarea de amendamente calcice trebuie să țină seama de emisiile de CO₂ rezultate din neutralizarea acidității îngrășămintelor azotate sau din reacțiile agrocalcarului din sol.

Secțiunea a 6-a

Emisii provenite din neutralizarea acidifierii îngrășămintelor

8. Emisiile rezultate din acidifierea cauzată de utilizarea îngrășămintelor pe bază de azot pe teren se iau în considerare pentru calculul emisiilor, pe baza cantității de îngrășămintă azotoase utilizate. Pentru îngrășămintele pe bază de nitrați, valoarea emisiilor rezultate din neutralizarea îngrășămintelor azotoase din sol trebuie să fie de 0,806 kg CO₂/kg N; pentru îngrășămintele pe bază de uree, valoarea emisiilor de neutralizare trebuie să fie de 0,783 kg CO₂/kg N.

Secțiunea a 7-a

Emisii de sol rezultate din aplicarea de amendamente calcice (agrocalcar)

9. Cantitatea reală de agrocalcar utilizată trebuie să fie documentată în mod corespunzător. Emisiile se calculează după cum urmează:

9.1. Pe solurile acide, cu un pH mai mic de 6,4, agrocalcarul este dizolvat cu acizi din sol pentru a forma predominant CO₂, mai degrabă decât bicarbonat, eliberând aproape în întregime CO₂ în agrocalcar (0,44 kg CO₂/kg de agrocalcar echivalent de CaCO₃).

9.2. În cazul în care pH-ul solului este de minimum 6,4, în calcul se ia în considerare un factor de emisie de $0,98/12,44 = 0,079$ kg CO₂/(kg echivalent de

CaCO₃), pe lângă emisiile rezultate din neutralizarea acidifierii cauzate de îngrășământ.

9.3. Emisiile de amendamente calcice calculate pe baza utilizării efective a agrocalcarului, calculate la subpct. 9.1 și 9.2, pot fi mai mari decât emisiile rezultate din neutralizarea îngrășămintelor calculate la pct. 8 dacă acidifierea îngrășământului a fost neutralizată de agrocalcarul aplicat. Într-un astfel de caz, emisiile rezultate din neutralizarea îngrășămintelor, în conformitate cu pct. 8, pot fi scăzute din valorile calculate ale emisiilor rezultate din aplicarea de amendamente calcice, pentru a evita contabilizarea de două ori a acestor emisii.

9.3.1. Emisiile rezultate din acidifierea îngrășămintelor pot fi mai mari decât cele atribuite agrocalcarului. În acest caz, scăderea are ca rezultat valori nete aparent negative ale emisiilor rezultate din aplicarea de amendamente calcice, deoarece aciditatea îngrășămintelor nu este în întregime neutralizată de agrocalcar, fiind neutralizată parțial și de carbonați naturali. În acest caz, valorile nete ale emisiilor rezultate din aplicarea de amendamente calcice sunt egale cu zero, însă emisiile rezultate din acidifierea îngrășămintelor care se produce în orice caz se mențin la valorile specificate la pct. 8.

9.3.2. În cazul în care nu sunt disponibile date reale privind utilizarea agrocalcarului, se presupune că se utilizează agrocalcarul recomandat de asociații din domeniu. Aceste date depind de tipul de cultură, de pH-ul măsurat al solului, de tipul de sol și pe tipul de amendamente calcice. Emisiile de CO₂ aferente se calculează conform procedurii descrise la subpct. 9.1 și 9.2. Cu toate acestea, scăderea specificată la subpct. 9.3 nu se aplică în acest caz, deoarece utilizarea recomandată a agrocalcarului nu include agrocalcarul utilizat pentru neutralizarea îngrășământului aplicat în același an, astfel încât nu există posibilitatea unei duble contabilizări a emisiilor rezultate din neutralizarea îngrășămintelor.

Secțiunea a 8-a

Emisiile din sol (protoxid de azot/N₂O) provenite din cultivarea plantelor

10. Calculul emisiilor de N₂O provenite din solurile gestionate respectă metodologia stabilită de grupul interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC). Pentru calcularea emisiilor de N₂O provenite din cultivarea plantelor, se utilizează factorii de emisie specifici defalcați pe culturi pentru diferite condiții de mediu (care corespund nivelului 2 al metodologiei stabilite de IPCC). Se iau în considerare factorii de emisie specifici pentru condiții de mediu diferite, condiții pedologice diferite și culturi diferite. Operatorii economici pot utiliza modele validate

pentru a calcula factorii de emisie respectivi, cu condiția ca modelele să țină seama de aceste aspecte. În conformitate cu orientările IPCC (anul 2006, volumul 4, capitolul 11: Emisiile de N₂O din solurile gestionate și emisiile de CO₂ provenite din aplicarea de amendamente calcice și uree), se iau în considerare atât emisiile directe, cât și cele indirecte de N₂O. Se utilizează instrumentul global de calcul al emisiilor de oxid de azot (GNOC), care se bazează pe formulele de mai jos, în conformitate cu convențiile privind denumirile din ghidurile IPCC (2006):

$$N_2O_{\text{total}} - N = N_2O_{\text{direct}} - N + N_2O_{\text{indirect}} - N$$

unde:

Pentru solurile minerale:

$$N_2O_{\text{Direct}} - N = [(F_{SN} + F_{ON}) \cdot EF_{1ij}] + [F_{CR} \cdot E_{F1}]$$

Pentru solurile organice:

$$N_2O_{\text{Direct}} - N = [(F_{SN} + F_{ON}) \cdot EF_1] + [F_{CR} \cdot E_{F1}] + [(F_{OS,CG,Temp} \cdot EF_{2CG,Temp}) + [F_{CROS,CG,Trop} \cdot E_{2CG,Trop}]]$$

Atât pentru solurile minerale, cât și pentru solurile organice:

$$N_2O_{\text{Direct}} - N = [(F_{SN} \cdot \text{Frac}_{GASF}) + (F_{ON} \cdot \text{E}_{racGASM}) \cdot EF_4] + [(F_{SN} + F_{ON} + F_{CR}) \cdot \text{Frac}_{Leach-(H)} \cdot EF_5]$$

11. Aportul de N provenit din reziduurile de culturi agricole trebuie calculat pentru:

11.1. sfeclă de zahăr, trestie de zahăr în conformitate cu IPCC (2006), volumul 4 capitolul 11 secțiunea 11.6, fără a lua în considerare reziduurile din subsol și cu adăugarea aportului de N provenit din vinasă și din turte de filtrare în cazul trestiei de zahăr;

$$FCR = \text{Yield} \cdot \text{DRY} \cdot (1 - \text{FracBurnt} \cdot \text{Cf}) \cdot [\text{RAG} \cdot \text{NAG} \cdot (1 - \text{FracRemove})] + \text{FVF}$$

11.2. plantațiile de nucă de cocos și de palmier pentru ulei care aplică o valoare fixă a aportului de N prevăzută în literatura de specialitate, întrucât IPCC (2006) nu prevede nicio metodă implicită de calcul pentru factorii de emisie standard, în conformitate cu anexa nr. 9;

11.3. pentru toate celelalte culturi în conformitate cu IPCC (2006), volumul 4, capitolul 11, secțiunile 11.7a, 11.11, 11.12, ca:

$$FCR = (1 - \text{FracBurnt} \cdot \text{Cf}) \cdot \text{AGDM} \cdot \text{NAG} \cdot (1 - \text{FracRemove}) + (\text{AGDM} + \text{Yield} \cdot \text{DRY}) \cdot \text{RBG-BIO} \cdot \text{NBG}$$

unde:

- $N_2O_{\text{total}} - N$ = emisiile anuale directe și indirecte de N_2O-N provenite din solurile gestionate; $\text{kg } N_2O-N \text{ ha}^{-1} \text{ a}^{-1}$;
- $N_2O_{\text{direct}} - N$ = emisiile anuale directe de N_2O-N provenite din solurile gestionate; $\text{kg } N_2O-N \text{ ha}^{-1} \text{ a}^{-1}$;
- $N_2O_{\text{indirect}} - N$ = emisiile anuale indirecte de N_2O-N (și anume, cantitatea anuală de N_2O-N provenită din depunerile atmosferice de N volatilizat din solurile gestionate și cantitatea anuală de N_2O-N provenită din percolarea și scurgerea adaosurilor de N în solurile gestionate din regiunile în care se produce percolarea/scurgerea); $\text{kg } N_2O-N \text{ ha}^{-1} \text{ a}^{-1}$;
- F_{SN} = aportul anual de îngrășământ sintetic pe bază de azot; $\text{kg } N \text{ ha}^{-1} \text{ a}^{-1}$;
- F_{ON} = cantitatea anuală de N provenit din gunoiul de grajd aplicat ca îngrășământ; $\text{kg } N \text{ ha}^{-1} \text{ a}^{-1}$;
- F_{CR} = cantitatea anuală de N provenit din reziduurile de culturi agricole (deasupra solului și din subsol); $\text{kg } N \text{ ha}^{-1} \text{ a}^{-1}$;
- $F_{\text{OS,CG,Temp}}$ = suprafața anuală a solurilor organice gestionate/drenate de sub terenurile cultivate în condiții de climă temperată; $\text{ha}^{-1} \text{ a}^{-1}$;
- $F_{\text{OS,CG,Trop}}$ = suprafața anuală a solurilor organice gestionate/drenate de sub terenurile cultivate în condiții de climă tropicală; ha^{-1} ;
- $\text{Frac}_{\text{GASF}}$ = $0,10 (\text{kg } N \text{ NH}_3-N + \text{NO}_x-N) (\text{kg } N \text{ aplicat})^{-1}$. Volatilizarea îngrășămintelor sintetice;
- $\text{Frac}_{\text{GASM}}$ = $0,20 (\text{kg } N \text{ NH}_3-N + \text{NO}_x-N) (\text{kg } N \text{ aplicat})^{-1}$. Volatilizarea tuturor îngrășămintelor organice pe bază de azot aplicate;
- $\text{Frac}_{\text{Leach-(H)}}$ = $0,30 \text{ kg } N (\text{kg } \text{adaosuri de } N)^{-1}$. Pierderile de N prin percolare/scurgere pentru regiunile în care se produce percolarea/scurgerea;
- EF_{1ij} = factorii de emisie specifici culturilor și amplasamentului pentru emisiile de N_2O provenite din aplicarea de îngrășăminte sintetice și de N organic în solurile minerale [$\text{kg } N_2O-N (\text{kg } \text{aport de } N)^{-1}$];
- EF_1 = $0,01 [\text{kg } N_2O-N (\text{kg } \text{aport de } N)^{-1}]$;
- $EF_{2\text{CG,Temp}}$ = $8 \text{ kg } N \text{ ha}^{-1} \text{ a}^{-1}$ pentru solurile pentru culturi ecologice și solurile pășunilor din zonele cu climă temperată;
- $EF_{2\text{CG,Trop}}$ = $16 \text{ kg } N \text{ ha}^{-1} \text{ a}^{-1}$ pentru solurile pentru culturi ecologice și solurile pășunilor din zonele cu climă tropicală;
- EF_4 = $0,01 [\text{kg } N_2O-N (\text{kg } N \text{ NH}_3-N + \text{NO}_x-N \text{ volatilizat})^{-1}]$;
- EF_5 = $0,0075 [\text{kg } N_2O-N (\text{kg } N \text{ percolare/scurgere})^{-1}]$;
- Yield = randamentul anual al culturilor în stare proaspătă ($\text{kg } \text{ha}^{-1}$);

DRY	= fracția de substanță uscată din produsul recoltat [kg d.m. (kg greutate în stare proaspătă) ⁻¹] (a se vedea tabelul 1);
Frac _{Burnt}	= fracțiunea suprafeței cultivate arse anual [ha (ha) ⁻¹];
C _f	= factorul de ardere [adimensional] (a se vedea tabelul 1);
R _{AG}	= raportul dintre reziduurile de deasupra solului, substanța uscată și randamentul de substanță uscată recoltată, pentru cultură [kg d.m. (kg d.m.) ⁻¹] (a se vedea tabelul 1);
N _{AG}	= conținutul de N din reziduurile de deasupra solului [kg N (kg d.m.) ⁻¹] (a se vedea tabelul 1);
Frac _{Remove}	= fracția de reziduuri de deasupra solului îndepărtate de pe teren [kg d.m. (kg AGDM) ⁻¹];
F _{VF}	= cantitatea anuală de N provenită din vinasa și din turtele de filtrare de trestie de zahăr și reîntoarsă în sol [kg N ha ⁻¹], calculată ca randament * 0,000508;
AG	= reziduu de substanță uscată de deasupra solului [kg d.m. ha ⁻¹].

11.4. Factorii de emisie specifici culturilor și amplasamentului pentru emisiile de N₂O provenite din aplicarea de îngrășăminte sintetice și de N organic:

11.4.1. Emisiile de N₂O generate de solurile utilizate în agricultură, pe terenuri agricole diferite, în condiții de mediu diferite și în clase diferite de utilizare a terenurilor agricole pot fi determinate conform modelului statistic Stehfest și Bouwman (2006) (în continuare - *modelul S&B*):

$$E = \exp \left(-1,516 + \sum ev \right)$$

unde:

E = emisiile de N₂O (în kg N₂O-N ha⁻¹ a⁻¹)

ev = valoarea efectului pentru diferiți factori (a se vedea tabelul 2)

EF_{1ij} pentru cultura de biocarburant i în locul j se calculează (modelul S&B) după cum urmează:

$$EF_{1ij} = (E_{fert,ij} - E_{unfert,ij}) / N_{appl,ij}$$

11.4.2. Factorul IPCC (2006) (EF1) pentru emisiile directe de N₂O generate de aportul de îngrășăminte calculat pe baza unei medii globale se înlocuiește cu EF_{1ij} specific culturii și amplasamentului pentru emisiile directe provenite de la îngrășămintele minerale și azotul din gunoiul de grajd, calculat pe baza EF_{1ij} specific culturii și amplasamentului, aplicând modelul S&B:

unde:

$E_{fert,ij}$ =emisiile de N_2O (în $kg\ N_2O-N\ ha^{-1}\ a^{-1}$) calculate conform modelului S&B, unde aportul de îngrășăminte reprezintă rata efectivă de aplicare a azotului (îngrășământ mineral și gunoi de grajd) la cultura i în locul j ;

$E_{unfert,ij}$ =emisiile de N_2O provenite de la cultura i în locul j (în $kg\ N_2O-N\ ha^{-1}\ a^{-1}$), calculate conform modelului S&B. Rata de aplicare a azotului este stabilită la 0, toți ceilalți parametri fiind menținuți la același nivel;

$N_{appl,ij}$ =aportul de N provenit de la îngrășămintele minerale și de la gunoiul de grajd (în $kg\ N\ ha^{-1}\ a^{-1}$) pentru cultura i în locul j .

Tabelul 1

Parametrii specifici culturilor pentru calcularea aportului de N provenit din reziduurile de culturi agricole

Recoltă	Metoda de calcul	DRY	LHV	N_{AG}	Panta	Intercept	R_{BG_BIO}	N_{BG}	Cf	R_{AG}	Cant.fixă de N în reziduurile vegetale ($kg\ N\ ha^{-1}$)	Surse de date
Orz	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.7a	0.865	17	0.007	0.98	0.59	0.22	0.014	0.8			1.2
Manioc	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.7a	0.302	16.15	0.019	0.1	1.06	0.2	0.014	0.8			1.2
Nucile de cocos	N fix din reziduuri agricole	0.94	32.07								44	1.3
Bumbac	Nu există informații privind reziduurile vegetale.	0.91	22.64									
Porumb	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.7a	0.86	17.3	0.006	1.03	0.61	0.22	0.007	0.8			1.2
Fructul palmierului de ulei	N fix din reziduuri agricole	0.66	24								159	1.4
Rapiță	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.7a	0.91	26.976	0.001	1.5	0	0.19	0.017	0.8			1.5
Secară	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.7a	0.86	17.1	0.005	1.09	0.88	0.22	0.011	0.8			1.6
Semințe de șofrănel	N fix din reziduuri agricole	0.91	25.9									
Sorg (cereală)	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.7a	0.89	17.3	0.007	0.88	1.33	0.22	0.006	0.8			1.7
Soia	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.7a	0.87	23	0.008	0.93	1.35	0.19	0.087	0.8			1.8

Sfecă de zahăr	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.6	0.25	16.3	0.004					0.8	0.5		1.9
Trestie de zahăr	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.6	0.275	19.6	0.004					0.8	0.43		1.10
Semințe de floarea-soarelui	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.7a	0.9	26.4	0.007	2.1	0	0.22	0.007	0.8			1.11
Triticale	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.7a	0.86	16.9	0.006	1.09	0.88	0.22	0.009	0.8			1.2
Grâu	IPCC (2006) Vol.4 Cap.11 Sec.11.7a	0.84	17	0.006	1.51	0.52	0.24	0.009	0.9			1.2

Sursa datelor: Raportul JRC „Definition of input data to assess GHG default emissions from biofuels in EU legislation” (Definiția datelor de intrare pentru evaluarea emisiilor implicite de GES provenite de la biocarburanți în legislația UE), JRC 2019 (EUR 28349 EN). <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/7d6dd4ba-720a-11e9-9f05-01aa75ed71a1>.

Tabelul 2
Valorile constante și valorile efectului emisiilor de N₂O provenite de pe terenurile agricole, calculate conform modelului S&B

Valoare constantă	-1.516	
Parametru	Clasă / Unitate	Valoarea efectului (ev)
Aportul de îngrășăminte		0.0038 * N rata de aplicare (kg N ha ⁻¹ a ⁻¹)
Conținutul de carbon organic din sol	<1 %	0
	1–3 %	0.0526
	>3 %	0.6334
pH	<5.5	0
	5.5–7.3	-0.0693
	>7.3	-0.4836
Textura solului	Grosier	0
	Mediu	-0.1528
	Fin	0.4312
Climatul	Subtropical	0.6117
	Temperat continental	0
	Temperat oceanic	0.0226
	Tropical	-0.3022
Vegetație	Cereale	0
	Iarbă	-0.3502
	Legume	0.3783
	Niciuna	0.5870
	Altele	0.4420
	Orez de mlaștină	-0.8850

Durata experimentului	1 an	1.991
--------------------------	------	-------

Capitolul III

EMISII PROVENITE DIN COLECTAREA, USCAREA ȘI DEPOZITAREA DE MATERII PRIME

12. Emisiile provenite din colectarea, uscarea și depozitarea de materii prime includ toate emisiile aferente utilizării combustibililor pentru colectarea, uscarea și depozitarea de materii prime.

13. Emisii provenite din colectare:

13.1. Emisiile provenite din colectarea de materii prime includ toate emisiile rezultate din colectarea de materii prime și din transportul acestora până la locul de depozitare. Emisiile se calculează utilizând factori de emisie adecvați pentru tipul de combustibil utilizat (motorină, benzină, păcură grea, biocarburanți sau alte tipuri de combustibil).

14. Uscarea biomasei:

14.1. Emisiile provenite din cultivare includ emisiile provenite din uscarea înainte de depozitare, precum și din depozitarea și manipularea materiilor prime de biomasă. Datele privind consumul de energie pentru uscare înainte de depozitare includ date reale privind procesul de uscare utilizat pentru a respecta cerințele de depozitare, în funcție de tipul de biomasă, dimensiunea particulelor, conținutul de umiditate, condițiile meteorologice etc. Se utilizează factori de emisie corespunzători, inclusiv emisiile din amonte, pentru a contabiliza emisiile rezultate din utilizarea combustibililor pentru producerea căldurii sau a energiei electrice utilizate pentru uscare. Emisiile pentru uscare includ numai emisiile pentru procesul de uscare necesar pentru a asigura depozitarea adecvată a materiilor prime și nu includ uscarea materialelor în timpul prelucrării.

CAPITOLUL IV

CONTABILIZAREA EMISIILOR PENTRU ENERGIA ELECTRICĂ UTILIZATĂ ÎN CADRUL OPERAȚIUNILOR AGRICOLE

15. Atunci când se calculează consumul de energie electrică care nu este produsă în instalația de producție a combustibilului, se consideră că intensitatea emisiilor de GES care caracterizează producerea și distribuția energiei electrice respective este egală cu intensitatea medie a emisiilor la producerea și distribuția de energie electrică într-o regiune definită, respectiv o regiune NUTS2 sau la nivel național. În cazul în care se utilizează coeficienți de emisii provenite din producția de energie electrică de

la nivel național, se utilizează valorile specificate în anexa nr. 9. Prin derogare de la această regulă, producătorii pot utiliza o valoare medie pentru a calcula energia electrică produsă de o instalație individuală de producere a energiei electrice, în cazul în care instalația nu este conectată la rețeaua electrică și în cazul în care sunt disponibile suficiente informații pentru a obține un factor de emisie.

la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților,
biolichidelor și combustibililor din biomasă

**CERINȚE MINIME PRIVIND PROCESUL ȘI METODA DE
CERTIFICARE A BIOMASEI CARE PREZINTĂ RISCURI REDUSE
DIN PERSPECTIVA SCHIMBĂRII DESTINAȚIEI TERENURILOR
(ILUC)**

Partea A

Procesul de certificare a riscului redus de ILUC

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Pentru a începe procesul de certificare, un operator economic trebuie să depună o cerere la un organism de certificare recunoscut de o schemă voluntară de certificare a biomasei care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor. Solicitantul poate fi o exploatare agricolă, un prim punct de colectare sau un administrator de grup care acționează în numele unui grup de fermieri.

2. Cererea de certificare a riscului redus de ILUC trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

2.1. numele și datele de contact ale solicitantului sau solicitanților, inclusiv, dacă este cazul, ale membrilor unui grup pentru certificarea grupului. În cazul în care se solicită certificarea unui grup, cererea trebuie să includă numele și datele de contact ale administratorului grupului, precum și denumirea, datele de contact și locurile în care sunt amplasate exploatarea/plantațiile care fac parte din grup;

2.2. o descriere a măsurilor de adiționalitate avute în vedere care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor, inclusiv:

2.2.1. detalii privind parcela delimitată pe care va fi pusă în aplicare măsura de adiționalitate, inclusiv destinația curentă a terenului, practicile curente de gestionare, datele curente privind randamentul parcelei și, dacă este cazul, o declarație din care să reiasă dacă terenul este neutilizat, abandonat sau grav degradat;

2.2.2. descrierea măsurilor de adiționalitate și o estimare a volumului de biomasă suplimentară care va fi produsă în urma aplicării măsurilor respective (prin creșterea randamentului sau a producției pe terenuri neutilizate, abandonate sau grav degradate);

2.3. informații privind orice certificare acordată de o schemă voluntară existentă recunoscută de Secretariatul Comunității Energetice (denumirea schemei voluntare, numărul certificatului, statutul și perioada de valabilitate).

3. În cazul în care cererea este depusă după punerea în aplicare a măsurilor de adiționalitate, numai biomasa suplimentară produsă după data certificării riscului redus de ILUC se declară ca prezentând un risc redus de ILUC.

Capitolul II

CONȚINUTUL PLANULUI DE GESTIONARE

4. După acceptarea cererii de certificare a riscului redus de ILUC, operatorul economic elaborează un plan de gestionare pe care îl prezintă organismului de certificare. Planul de gestionare se bazează pe informațiile din cererea de certificare și include:

4.1. o definiție a parcelei de teren delimitate;

4.2. o descriere a măsurilor de adiționalitate;

4.3. verificarea durabilității măsurii de adiționalitate în raport cu cerințele prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025;

4.4. dacă este cazul, demonstrarea evaluării adiționalității (testul atractivității financiare sau testul privind obstacolele nefinanciare);

4.5. determinarea randamentului dinamic de referință, inclusiv:

4.5.1. pentru măsurile de creștere a randamentului: date istorice privind randamentul culturilor pentru o perioadă de cel puțin trei ani, cu privire la parcela de teren delimitată;

4.5.2. pentru cultivarea pe terenuri neutilizate, abandonate sau grav degradate: dovada statutului terenului (randamentul de referință pentru cultivarea pe terenuri neutilizate, abandonate sau grav degradate este considerată zero);

4.6. estimarea randamentului anual al biomasei suplimentare, cu referire la randamentul dinamic de referință pentru parcela delimitată.

5. Planul de gestionare trebuie să permită o comparație între gradul de utilizare a parcelei delimitate înainte și după punerea în aplicare a măsurii de adiționalitate.

Capitolul III

LISTA NEEEXHAUSTIVĂ A MĂSURILOR DE ADIȚIONALITATE

Tabelul 1

Lista neexhaustivă a măsurilor de adiționalitate pentru creșterea randamentului

Categoria de adiționalitate	Măsură de adiționalitate	Exemplu
Mecanizare	Mașini	Utilizarea de mașini care reduc/completează aportul existent de forță de muncă pentru a stimula producția sau a reduce pierderile. Acestea poate include mașini pentru semănat, pentru agricultură de precizie, pentru recoltare sau pentru reducerea pierderilor după recoltare.
Culturi multiple	Culturi secvențiale	Introducerea celei de-a doua culturi pe același teren în același an.
Gestionare	Gestionarea solurilor	Mulcire în loc de arat, arat de conservare.
	Fertilizare	Optimizarea regimului de fertilizare, utilizarea agriculturii de precizie.
	Protecția culturilor	Modificări în ceea ce combaterea buruienilor și a dăunătorilor și controlul bolilor.
	Polenizare	Îmbunătățirea practicilor de polenizare.
	Altele	Lasă loc de inovare, combinații de măsuri și evoluții neprevăzute.
Replantare (pentru culturile perene) ⁽¹⁾	Alegerea soiurilor de culturi	Soiuri cu un randament mai mare, o mai bună adaptare la condițiile ecofiziologice sau climatice.

⁽¹⁾ Replantarea la sfârșitul duratei de viață a culturii este întotdeauna necesară pentru o cultură perenă. Pentru ca replantarea să fie considerată o măsură de adiționalitate, operatorul economic trebuie să demonstreze că replantarea depășește statu-quo-ul.

6. Măsurile de adiționalitate sunt măsuri care depășesc practicile agricole comune. Tabelul 1 conține o listă neexhaustivă a tipurilor de măsuri de adiționalitate pentru creșterea randamentului, aplicabile de către operatorii economici. Măsurile sau combinațiile de măsuri stimulează producția fără a compromite durabilitatea. Măsura de adiționalitate nu trebuie să compromită potențialul viitor de creștere prin crearea unui compromis între câștigurile de producție pe termen scurt și deteriorarea pe termen mediu/lung a calității solului, a apei și a aerului și a populațiilor de polenizatori. Măsurile de adiționalitate nu trebuie să conducă la omogenizarea peisajului agricol prin îndepărtarea elementelor de peisaj și a habitatelor, cum ar fi arborii solitari, gardurile vii, arbuștii, marginile terenurilor sau porțiunile acoperite de flori.

7. Numai producția suplimentară peste randamentul dinamic de referință se declară ca prezentând un risc redus de ILUC. O măsură de adiționalitate se certifică

numai dacă vizează obținerea unei producții suplimentare ca urmare a îmbunătățirii practicilor agricole. Dacă se aplică o măsură care vizează doar îmbunătățirea durabilității parcelei, fără a îmbunătăți productivitatea, aceasta nu este considerată o măsură de aditionalitate. Acest lucru nu este valabil în cazul cultivării pe terenuri neutilizate, abandonate sau grav degradate, caz în care cultivarea în sine reprezintă măsura de aditionalitate.

8. Operatorul economic trebuie să demonstreze că planul de gestionare stabilește așteptări rezonabile cu privire la creșterea randamentului, făcând referire, de exemplu, la literatura de specialitate, la experiența dobândită în urma studiilor efectuate pe teren, la informațiile furnizate de întreprinderile agronomice, la dezvoltatorii de semințe/îngrășăminte sau la calcule simple. Pentru certificarea proiectului sunt necesare dovezi satisfăcătoare care să susțină creșterea preconizată a randamentului măsurii de aditionalitate aplicate.

9. În cazul îmbunătățirilor agricole, practicile agricole aplicate, mașinile și mijloacele utilizate înainte și după aplicarea măsurii de aditionalitate sunt documentate în detaliu în cadrul planului de gestionare. Acest lucru permite o comparație pentru (i) a stabili dacă a fost pusă în aplicare o măsură de aditionalitate; (ii) a evalua dacă măsura de aditionalitate respectivă se consideră ca fiind suplimentară în comparație cu o evoluție a statu-quo-ului.

Partea B

Evaluarea aditionalității: teste de atractivitate financiară sau de analiză a obstacolelor

Capitolul I

TESTUL DE ATRACTIVITATE FINANCIARĂ

10. Testul de atractivitate financiară trebuie să demonstreze că investiția necesară pentru măsura de aditionalitate devine atractivă din punct de vedere financiar numai dacă producția suplimentară rezultată este certificată ca prezentând riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor. Analiza constă într-o analiză financiară simplă a investiției preconizate pentru măsura de aditionalitate care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor.

11. Testul include numai acele costuri și randamente care sunt direct legate de investiția aferentă măsurii de aditionalitate. Prin urmare, costurile normale de exploatare ale întregii exploatații nu sunt incluse în analiză. Costurile și veniturile incluse în test sunt legate de pregătirea, punerea în aplicare, menținerea și retragerea măsurii de aditionalitate care nu ar fi fost altfel suportate.

12. Atractivitatea financiară rezultă dintr-o argumentare economică în care valoarea actualizată netă (în continuare - VAN) a investiției este pozitivă, ceea ce indică faptul că investiția poate fi realizată de operatorul economic. Prin urmare, numai măsurile pentru care analiza argumentelor economice este negativă (fără includerea unei prime) trebuie să treacă testul de adăitionalitate financiară și să devină eligibile pentru a fi certificate ca prezentând riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor. Rezultatele peste zero (o VAN pozitivă) pot fi eligibile numai dacă trec testul privind obstacolele nefinanciare.

13. Formula de calcul al VAN a unei investiții:

$$NPV = \sum \frac{P - L}{(1 + i)^t}$$

unde:

P = venitul preconizat a fi obținut din biomasa suplimentară (volumul estimat de biomasă suplimentară × prețul de vânzare al materiilor prime fără primă pentru riscuri reduse de ILUC);

L = costul măsurii de adăitionalitate (CAPEX și OPEX);

i = rata de actualizare;

t = intervalul de timp.

14. Parametrii utilizați în calculul VAN trebuie să fie în conformitate cu datele incluse în planul de gestionare.

15. În calculul VAN se includ următorii parametri:

15.1. volumul estimat de biomasă suplimentară;

15.2. prețul de vânzare al materiilor prime [monedă/tonă];

15.2.1. prețul de vânzare al materiilor prime poate fi un singur număr extrapolat pe durata de viață a investiției în producția suplimentară;

15.2.2. acest număr unic se poate baza pe o medie a valorilor istorice reale ale vânzărilor de materii prime realizate de operatorul economic. Valoarea medie se bazează pe datele pentru aceeași perioadă de trei ani ca și datele istorice privind randamentul utilizate pentru a stabili randamentul dinamic de referință;

15.2.3. în cazul introducerii unei culturi noi pentru care operatorul economic nu dispune de date reale privind prețurile, această valoare se poate baza pe datele privind prețurile furnizate de baza de date statistică corporativă a Organizației pentru Alimentație și Agricultură (în continuare – FAOSTAT);

15.3. rata de actualizare care trebuie utilizată: 3,5 % pentru țările cu venituri ridicate (țările membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) și 5,5 % pentru toate celelalte țări;

15.4. durata de viață a investiției:

15.4.1. se utilizează o durată de viață de până la zece ani în conformitate cu durata de viață a certificării riscului redus de ILUC (valabilitatea de referință);

15.4.2. în unele cazuri, durata maximă de viață a investiției poate fi stabilită la 25 de ani pe baza duratei de viață tipice a culturilor perene (și anume, palmier de ulei, în cazul replantării de palmieri de ulei);

15.5. costul investiției aferente măsurii de adiționalitate [CAPEX + OPEX].

Capitolul II

TESTUL PRIVIND OBSTACOLELE NEFINANCIARE

16. Analiza obstacolelor nefinanciare acoperă numai obstacolele din cadrul proiectelor nefinanciare care împiedică punerea în aplicare a măsurilor de adiționalitate în cazul în care nu există o certificare a riscului redus de ILUC. Orice obstacol al cărui cost se estimează este inclus mai degrabă în analiza atractivității financiare decât în analiza obstacolelor nefinanciare.

17. Operatorul economic care planifică măsura de adiționalitate este responsabil de justificarea existenței unor obstacole nefinanciare. Justificarea constă într-o descriere clară și verificabilă a situației care împiedică adoptarea măsurii de adiționalitate. Operatorul economic furnizează toate dovezile verificabile necesare care sprijină declarația și care demonstrează modul în care certificarea riscului redus de ILUC asigură depășirea obstacolului nefinanciar.

18. Valabilitatea declarației operatorului este evaluată și validată în urma auditului de referință înainte de emiterea unui certificat pentru riscul redus de ILUC.

Partea C

Stabilirea randamentului dinamic de referință și calcularea volumului real de biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

19. Randamentul dinamic de referință se stabilește individual pentru fiecare parcelă delimitată pe baza culturii și a tipului măsurilor de adiționalitate sau a combinației de măsuri de adiționalitate aplicate. Pentru a calcula punctul de plecare al randamentului dinamic de referință se utilizează date istorice privind randamentul culturilor specifice parcelelor respective pentru cel puțin trei ani anteriori momentului de aplicare a unei măsuri de adiționalitate. Aceasta se combină cu o linie de tendință globală specifică culturilor pentru randamentul preconizat pe baza datelor istorice

privind randamentele reale din ultimul deceniu sau pentru o perioadă mai lungă, dacă sunt disponibile date. Pentru culturile perene, randamentul dinamic de referință ia în considerare, de asemenea, curba randamentului pe durata de viață a culturii.

Capitolul II

DETERMINAREA RANDAMENTULUI DINAMIC DE REFERINȚĂ PENTRU CULTURILE ANUALE

20. În cazul în care o exploatație agricolă aplică o rotație a culturilor între terenuri și cultura al cărei randament va fi crescut (cultura țintă) a fost plantată pe terenuri diferite în cadrul aceleiași exploatații în anii precedenți, sunt avute în vedere două opțiuni pentru colectarea datelor istorice privind randamentele pentru a calcula randamentul dinamic de referință:

20.1. Opțiunea 1: operatorul economic calculează o medie a randamentelor din ultimii trei ani în care cultura țintă a fost cultivată pe parcela delimitată specifică înainte de punerea în aplicare a măsurii de adiționalitate. Deoarece culturile sunt cultivate prin rotație, pot fi utilizate date mai vechi de cinci ani.

20.2. Opțiunea 2: operatorul economic calculează o medie ponderată a randamentelor din ultimii trei ani în care cultura țintă a fost cultivată în exploatație înainte de punerea în aplicare a măsurii de adiționalitate, inclusiv în situațiile în care aceste randamente au fost obținute pe parcele diferite de dimensiuni diferite ale aceleiași exploatații.

21. În cazul în care nu sunt disponibile date istorice pentru randamentele din cei mai recenti trei ani, indiferent dacă acestea sunt inaccesibile sau nu sunt reprezentative conform aprecierii auditorului, sau dacă datele privind randamentul culturilor sunt de o calitate insuficientă, se pot obține date suplimentare pentru anii anteriori sau date de la un teren învecinat care cultivă aceeași cultură în cadrul acelui plan de gestionare. În cazul în care unul dintre cei trei ani de date istorice reprezintă o recoltă excepțional de bună sau de slabă (de exemplu, o discrepanță de 30 % sau mai mare comparativ cu ceilalți ani de referință), randamentul care reprezintă excepția nu se include în calcul pentru a se evita distorsionarea mediei pe trei ani în conformitate cu definiție de la pct. 2 din anexa nr. 3 la anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025.

22. Auditorul este responsabil de identificarea unei valori a randamentului care reprezintă o excepție, în baza expertizei de specialitate, a experienței pe teren și a cunoștințelor privind practicile operatorului economic pe termen lung. Auditorul evaluează dacă datele privind randamentul culturilor au o calitate insuficientă pentru

a fi incluse în auditurile de referință și în cele anuale și, ulterior, de a decide dacă randamentul unei culturi trebuie exclus sau nu.

23. Panta randamentului dinamic de referință se consideră a fi panta unei linii drepte de tendință corespunzătoare evoluției randamentului culturii țintă din ultimii 10 ani sau pentru o perioadă mai lungă, în cazul în care sunt disponibile date. Aceasta se bazează pe date globale și este derivată din datele „FAOSTAT World +” pentru cultura relevantă. Acest lucru se realizează la începutul perioadei de certificare, iar panta este valabilă pentru perioada de valabilitate de referință de 10 ani a certificării riscului redus de ILUC.

24. Tabelul 2 prezintă panta randamentului dinamic de referință pentru cele mai comune culturi de materii prime pentru biocarburanți. Aceste valori sunt obținute prin ajustarea liniei de tendință la datele globale privind culturile, obținute de la FAOSTAT, care corespund unei perioade de 20 de ani.

Tabelul 2

Panta liniei de tendință obținută pentru datele „FAOSTAT World +” privind randamentul culturilor. Îmbunătățirea medie a randamentului (tone/ha/an) pe an

Cultură	Orz	Porumb	Fructe de palmier de ulei	Rapiță	Soia	Sfeclă de zahăr	Trestie de zahăr	Semințe de floarea-soarelui	Grâu
Panta pe 20 de ani	0,035	0,074	0,200	0,036	0,028	1,276	0,379	0,035	0,04
Panta pe 20 de ani vizează perioada 2008-2017.									

25. Pentru orice cultură din tabelul de mai sus, randamentul dinamic de referință se determină luând punctul de plecare (media pe trei ani a randamentelor istorice înainte de aplicarea măsurii de adiționalitate) și adăugând linia de tendință globală (panta) din tabelul 2. Se utilizează următoarea formulă, începând cu anul în care este pusă în aplicare măsura de adiționalitate:

$$DYB_x = (\text{starting point DYB}) + (\text{panta}_{20}) \times x$$

unde:

DYB_x = randamentul dinamic de referință din anul x după punerea în aplicare a măsurii de adiționalitate;

x = anul (anii) de la punerea în aplicare a măsurii de adiționalitate.

26. În cazul în care măsura de adiționalitate constă în înlocuirea culturii existente cu o cultură diferită (cu randament mai mare) pe o parcelă delimitată, situația

contrafactuală este cultivarea culturii existente. Randamentul dinamic de referință se determină pe baza datelor istorice privind randamentul și linia de tendință pentru cultura existentă.

27. Punctul de plecare al scenariului de referință este media pe 3 ani a randamentului obținut pentru cultura existentă cu performanțe mai scăzute. Linia de tendință se bazează pe datele globale FAOSTAT privind linia de tendință pentru cultura existentă (a se vedea tabelul 2). Această abordare se utilizează numai dacă se demonstrează că o cultură mai performantă poate fi introdusă ca urmare a schimbărilor de pe piața biocarburanților, astfel cum s-a demonstrat în evaluarea aditionalității.

Capitolul III

DETERMINAREA RANDAMENTULUI DINAMIC DE REFERINȚĂ PENTRU CULTURILE PERENE

28. În funcție de variația randamentului observată pe durata de viață a diferitelor tipuri de culturi perene, sunt posibile abordări metodologice diferite.

29. În cazul palmierilor, operatorii economici de pe plantațiile de palmieri de ulei pot utiliza următoarele date pentru determinarea randamentului dinamic de referință:

29.1. randamentele istorice ale culturilor obținute înainte de punerea în aplicare a unei măsuri de aditionalitate;

29.2. anul de plantare a palmierilor pe parcela delimitată de teren și/sau profilul de vârstă al acestora;

29.3. cultivările de palmieri de pe parcela delimitată, dacă este cazul;

29.4. suprafața de teren replantată în fiecare an pe o plantație, dacă este cazul.

30. Aceste date sunt combinate cu o curbă de creștere pentru a determina randamentul dinamic de referință. Caracteristica esențială a curbei de creștere a randamentului este forma, nu magnitudinea.

31. Curba de creștere dă forma și trebuie să fie combinată cu datele istorice privind randamentul și vârsta arborilor, astfel cum se prevede la subpct. 29.1 și 29.2, pentru a ajusta magnitudinea curbei randamentului dinamic de referință la parcela specifică.

32. Pentru determinarea randamentului dinamic de referință pentru palmieri sunt disponibile următoarele trei opțiuni. Pentru fiecare opțiune, datele necesare pentru stabilirea valorilor randamentului dinamic de referință trebuie să includă:

32.1. Opțiunea 1a: curba de creștere standard

32.1.1. valorile istorice ale randamentului culturilor de palmieri de pe parcela delimitată din ultimii trei ani;

32.1.2. vârsta arborilor de pe parcela delimitată/anul plantării;

32.2. Opțiunea 1b: operatorul economic furnizează curba de creștere. Pentru a utiliza această opțiune, operatorii economici trebuie să demonstreze că corelația dintre curba de creștere standard și curba lor de creștere de referință este mai mică de 0,8.

32.2.1. valorile istorice ale randamentului culturilor de palmieri de pe parcela delimitată din ultimii trei ani;

32.2.2. vârsta arborilor de pe parcela delimitată/anul plantării;

32.2.3. cultivarele de palmieri de pe parcela delimitată;

32.2.4. curba de creștere de referință a operatorului economic.

32.3. Opțiunea 2: abordarea privind certificarea la nivel de grup

32.3.1. în ultimii trei ani, numărul total de hectare și randamentul total pentru ciorchinii de fructe proaspete ai palmierilor cultivați pe parcela/plantația (plantațiile) delimitată (delimitate) care cultivă palmieri ca parte a grupului.

33. Opțiunile 1a și 1b se aplică în cazul în care se ia o măsură de aditionalitate pe un arboret cu aceeași vârstă sau în cazul în care profilul de vârstă al arborilor de pe parcela (parcelele) delimitată (delimitate) este cunoscut și nu rămâne constant de la an la an.

34. Opțiunea 2 se aplică atunci când profilul de vârstă al arborilor de pe parcelele delimitate este combinat și rămâne relativ constant de la an la an, adică în cadrul unei abordări de certificare la nivel de grup sau în cazul în care în fiecare an se replantează un procent constant din suprafața unei plantații, ceea ce conduce la un profil constant de vârstă al arborilor.

35. Opțiunea 2 nu se utilizează dacă mai mult de 20 % din volumul grupului provine de pe aceeași plantație sau dacă mai mult de 5 % din suprafața totală a grupului este replantată în același an. În acest caz, se utilizează opțiunea 1a sau 1b pentru a determina valoarea de referință.

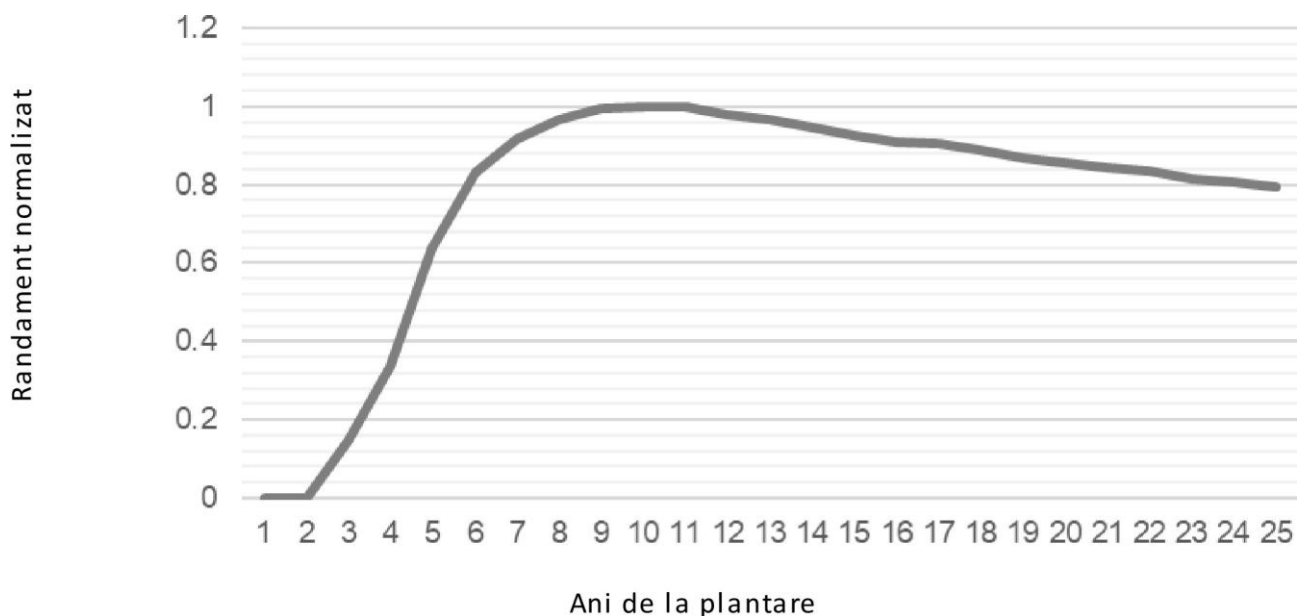
36. Opțiunea 1a: curba de creștere standard.

36.1. Prima opțiune utilizează forma unei curbe de creștere „standard” prestabilite (pe baza dovezilor științifice existente) pentru a determina randamentul dinamic de referință pentru o parcelă delimitată. Curba standard a fost normalizată și este prezentată în figura 1 și în tabelul 3.

36.2. Randamentul dinamic de referință este determinat pe baza datelor istorice din ultimii trei ani privind randamentul culturilor pentru parcela specifică și vârsta

palmierilor în momentul în care a fost observat randamentul respectiv și pe baza variației procentuale anuale a randamentului comparativ cu curba standard pentru a forma o curbă a randamentului în scenariul de statu-quo relevantă pentru parcela respectivă.

Figura 1
Randamentul normalizat al culturilor de palmieri pe curba de creștere standard

Tabelul 3
Date privind randamentul normalizat al culturilor de palmieri pe curba de creștere standard

Ani de la plantare	119. 1	120. 2	121. 3	122. 4	123. 5	124. 6	125. 7	126. 8	127. 9	128. 10	129. 11	130. 12	131. 13
Randament normalizat	0	0	0,147	0,336	0,641	0,833	0,916	0,968	0,996	1	0,999	0,980	0,965
Ani de la plantare	132. 14	133. 15	134. 16	135. 17	136. 18	137. 19	138. 20	139. 21	140. 22	141. 23	142. 24	143. 25	≥ 26 ⁽¹⁾
Randament normalizat	0,945	0,926	0,910	0,906	0,888	0,870	0,858	0,842	0,836	0,815	0,806	0,793	0,793

⁽¹⁾După 25 de ani, se preconizează că randamentul va continua să scadă. Cu toate acestea, având în vedere că durata de viață tipică a unui palmier de ulei este de aproximativ 25 de ani, nu există date care să susțină amploarea declinului după 25 de ani. Prin urmare, se adoptă o abordare prudentă conform căreia se presupune că curba randamentului se va menține în continuare la nivelul din anul 25.

37. Opțiunea 1a implică următoarele etape metodologice:

37.1. pentru a determina randamentul mediu istoric al culturilor, se colectează cele mai recente trei randamente istorice ale culturilor observate pe parcela delimitată înainte de punerea în aplicare a măsurii de aditionalitate, precum și vârsta corespunzătoare a arborilor din momentul în care au fost observate aceste randamente.

37.2. se calculează o medie a celor trei randamente istorice ale culturilor.

37.3. în funcție de vârsta arborilor la care se referă datele privind randamentul istoric, se determină poziția pe curba de creștere standard a acestui randament istoric mediu al culturilor (de exemplu, în cazul în care datele privind randamentul se referă la arbori cu vârsta de 7, 8 și 9 ani, randamentul mediu istoric se consideră anul 8).

37.4. pentru a determina următorul punct al randamentului dinamic de referință, se înmulțește randamentul mediu istoric al culturilor din etapa 2 cu variația procentuală anuală calculată corespunzătoare, derivată din curba de creștere standard (tabelul 4). Se repetă această procedură pentru fiecare punct ulterior pentru a determina randamentul dinamic de referință.

Tabelul 4
Variația procentuală anuală a randamentului derivată din curba de creștere standard

Ani de la plantare	între 1 și 3	144. 4	145. 5	146. 6	147. 7	148. 8	149. 9	150. 10	151. 11	152. 12	153. 13	154. 14
Variația procentuală anuală	-	128,0 %	90,6 %	30,0 %	10,0 %	5,6 %	2,9 %	0,4 %	-0,1 %	-1,9 %	-1,6 %	-2,0 %
Ani de la plantare	155. 15	156. 16	157. 17	158. 18	159. 19	160. 20	161. 21	162. 22	163. 23	164. 24	165. 25	≥ 26 ⁽¹⁾
Variația procentuală anuală	-2,1 %	-1,7 %	-0,5 %	-1,9 %	-2,0 %	-1,4 %	-1,8 %	-0,8 %	-2,5 %	-1,1 %	-1,6 %	0 %
⁽¹⁾ După 25 de ani, se preconizează că randamentul va continua să scadă. Cu toate acestea, având în vedere că durata de viață tipică a unui palmier de ulei este de aproximativ 25 de ani, nu există date care să susțină amploarea declinului după 25 de ani. Prin urmare, se adoptă o abordare prudentă conform căreia se presupune că curba randamentului se va menține în continuare la nivelul din anul 25.												

37.5. pentru a încorpora tendința globală a randamentului în randamentul dinamic de referință, se aplică rata anuală compusă de creștere (în continuare - CAGR) calculată pe baza datelor „FAOSTAT World +” privind randamentul (tabelul 5), la

fiecare punct al randamentului dinamic de referință, pentru a obține randamentul dinamic de referință dinamic corectat pe baza CAGR.

Tabelul 5

Rata de creștere anuală compusă pentru culturile de palmieri (20 de ani)

Creșterea anuală a performanței culturilor de palmieri – statu-quo	1,37 %
Pe baza datelor FAOSTAT World+ pentru 2008-2017.	

38. Opțiunea 1b: operatorul economic furnizează curba de creștere.

38.1. Această opțiune se utilizează în cazuri excepționale, dacă operatorul economic demonstrează că opțiunea 1a nu este adecvată pentru cazul specific la acestuia. În acest caz, dacă operatorul economic are o curbă de creștere preconizată determinată pe baza datelor disponibile privind plantulele de palmier (care se referă la scenariul lor de statu-quo), această curbă poate fi utilizată ca bază pentru randamentul dinamic de referință în locul curbei standard de creștere. Trebuie urmate toate etapele descrise la opțiunea 1a, înlocuind curba standard de creștere cu curba proprie a operatorului economic. Prin urmare, operatorul economic calculează variația procentuală anuală.

38.2. Curba de creștere specifică parcelei trebuie să fie în continuare corectată în funcție de evoluția randamentului global utilizând datele „FAOSTAT World +” privind randamentele calculate pe baza CAGR (tabelul 5).

39. Opțiunea 2: abordarea privind certificarea la nivel de grup.

39.1. În cazul certificării la nivel de grup sau atunci când un prim punct de colectare sau o primă fabrică acționează ca unitate de certificare, randamentul dinamic de referință poate fi stabilit utilizând o abordare privind randamentul dinamic de referință „în linie dreaptă” similară celei utilizate pentru culturile anuale. Această abordare se utilizează în cazul în care un administrator de grup, un prim punct de colectare sau o fabrică încearcă să certifice un grup care ia aceeași măsură de adăugare și în cazul în care plantarea sau suprafața care aprovizionează fabrica conține un amestec de arbori de vârste diferite, producția anuală care aprovizionează fabrica se menține relativ constantă.

39.2. Pentru a determina randamentul dinamic de referință, administratorul grupului trebuie să înregistreze suprafața totală a plantației (ha) care aprovizionează fabrica și randamentul total (ciorchini de fructe proaspete) care corespunde suprafeței respective pentru fiecare dintre ultimii trei ani. Aceste date sunt utilizate pentru a determina randamentul anual la hectar pentru fiecare dintre ultimii trei ani (în tone/ha). Ulterior, se calculează media acestor puncte de date, care este utilizată ca

punct de plecare pentru randamentul dinamic de referință. Punctul de plecare este combinat cu panta liniei de tendință globală pentru culturile de palmieri de ulei extrasă din datele „FAOSTAT World +” (tabelul 2) pentru a determina randamentul dinamic de referință.

39.3. Trestia de zahăr trebuie tratată ca o cultură anuală atunci când se stabilește randamentul dinamic de referință.

Capitolul IV

DETERMINAREA RANDAMENTULUI DINAMIC DE REFERINȚĂ PENTRU CULTURILE SECVENȚIALE

40. Dacă se utilizează practici de culturi multiple, cum ar fi culturile secvențiale, operatorii economici au trei opțiuni pentru a calcula biomasa suplimentară:

40.1. să demonstreze că a doua cultură nu reduce randamentul culturii principale;

40.2. în cazul în care a doua cultură scade randamentul culturii principale:

40.2.1. să determine un randament dinamic de referință pentru un sistem în care cultura principală este aceeași în fiecare an;

40.2.2. să determine un factor de compensare pentru un sistem în care cultura principală este diferită în fiecare an.

41. Opțiunea 1. Demonstrarea faptului că a doua cultură nu reduce randamentul culturii principale

41.1. În cazul în care un operator economic demonstrează că introducerea celei de-a doua culturi nu reduce producția culturii principale, randamentul total al celei de-a doua culturi se declară ca biomasă suplimentară.

41.2. Acest lucru poate fi demonstrat, de exemplu, prin compararea randamentului observat al culturii principale înainte (media istorică pe trei ani) și după introducerea celei de-a doua culturi.

42. Opțiunea 2a. Determinarea randamentului dinamic de referință pentru un sistem în care cultura principală este aceeași în fiecare an.

42.1. Randamentul dinamic de referință se bazează pe situația „statu-quo” pentru parcela delimitată de teren. În cazul în care cultura principală este aceeași în fiecare an, valoarea de referință se stabilește pe baza randamentului istoric mediu pe trei ani al culturii principale pe parcela respectivă, combinat cu linia de tendință globală pentru cultura principală, astfel cum se procedează în cazul culturilor anuale.

42.2. Această abordare poate fi utilizată atunci când rotația culturilor urmează un tipar de rotație clar definit, care poate fi observat pe baza datelor istorice, ceea ce permite determinarea clară a situației de statu-quo. În acest caz, poate fi necesară

utilizarea unor date mai vechi de trei ani pentru a determina randamentul istoric mediu al culturii principale.

42.3. După implementarea culturilor secvențiale, volumul net de biomasă suplimentară se calculează ca diferența dintre randamentul anual total al parcelei delimitate de teren (și anume, randamentul culturii principale plus randamentul celei de-a doua culturi) și randamentul dinamic de referință al culturii principale.

42.4. În cazul în care culturile principale și cele secundare sunt materii prime diferite care produc o combinație diferită de componente ale culturilor (de exemplu, ulei, făină proteică, amidon, fibre), suma dintre randamentul culturii principale și cel al celei de-a doua culturi trebuie să se bazeze pe unități de măsură adecvate pentru a permite calcularea unei cifre reprezentative unice pentru volumul net de biomasă suplimentară produsă. Metodologia trebuie să permită o compensare efectivă a pierderii de biomasă a culturii principale. De exemplu, calculul se poate face pe baza greutății simple (tone) sau pe baza conținutului energetic (de exemplu, dacă cea de-a doua cultură este utilizată în întregime pentru producerea de energie, de exemplu pentru biogaz). Alegerea metodologiei se justifică de către operatorul economic și se validează de către auditor.

43. Opțiunea 2b. Determinarea unui factor de compensare pentru un sistem în care cultura principală este diferită în fiecare an.

43.1. Atunci când cultura principală diferă în fiecare an în ceea ce privește rotația culturilor și nu urmează un model regulat, operatorul economic trebuie să evalueze orice pierdere de randament al culturii principale ca urmare a celei de-a doua culturi și să o ia în considerare pentru volumul de biomasă suplimentară declarată.

43.2. Operatorul economic trebuie să compare randamentul observat al culturii principale după introducerea celei de-a doua culturi cu randamentul istoric al aceleiași culturi (principale). Această comparație se poate realiza pe baza randamentelor observate pe terenurile învecinate (de exemplu, în cazul în care aceeași exploatare cultivă aceleași culturi prin rotație, dar pe terenuri diferite) sau pe baza literaturii științifice justificate care descrie impactul culturilor secvențiale asupra culturilor respective în regiunea respectivă.

43.3. Impactul asupra randamentului culturii principale se traduce într-un factor de compensare care se deduce din volumul celei de-a doua culturi pentru a calcula volumul de biomasă suplimentară. În ceea ce privește opțiunea 2a, factorul se poate baza pe greutate sau pe conținutul energetic și permite o compensare efectivă a pierderii de biomasă a culturii principale. Alegerea metodologiei se justifică de către operatorul economic și se validează de către auditor.

Capitolul V

CALCULAREA VOLUMULUI DE BIOMASĂ SUPLIMENTARĂ

44. După punerea în aplicare a măsurii de adiționalitate, operatorul economic determină volumul biomasei cu risc redus de ILUC care poate fi declarat prin compararea producției reale a culturilor obținute pe parcela delimitată cu randamentul dinamic de referință. Auditorul trebuie să verifice în cadrul auditului anual dacă volumul de biomasă suplimentară obținut este în conformitate cu previziunile din planul de gestionare și să solicite o justificare în cazul în care există discrepanțe de peste 20 % față de estimările din planul de gestionare.

45. În cazul în care se solicită certificarea pentru o măsură de adiționalitate aplicată în trecut, randamentul biomasei suplimentare se calculează și înregistrează în planul de gestionare. Deși acest lucru permite calcularea cu precizie a volumului real de biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor, aceasta se declară numai după ce s-a acordat certificarea riscului redus de ILUC. Nu se pot depune declarații retroactive pentru biomasa furnizată în trecut.

46. Pentru a calcula volumul biomasei suplimentare, operatorul economic trebuie să înregistreze randamentul tuturor culturilor de pe parcela delimitată pentru fiecare an, din momentul punerii în aplicare a măsurii de adiționalitate. Operatorul economic trebuie să demonstreze legătura dintre parcela delimitată specifică și randamentul obținut al culturilor (tone/ha).

47. În cazul în care volumul recoltat este măsurat (cântărit) doar la un prim punct de colectare unde ajung produse provenite de la mai multe exploatații sau parcele, atunci documentația de la primul punct de colectare poate fi utilizată ca dovadă a volumului (randamentului) recoltat pentru exploatațiile și parcelele în cauză.

48. O evidență a tranzacțiilor comerciale dintre operatorul economic și primul punct de colectare poate fi utilizată ca dovadă, cu condiția să se poată demonstra legătura cu parcela delimitată specifică. În acest caz, primul punct de colectare este responsabil de colectarea și înregistrarea datelor privind randamentul culturilor. Acesta înregistrează randamentele de biomasă colectate pentru fiecare exploatație (și, dacă este necesar, pentru o anumită parcelă delimitată dintr-o exploatație) pe baza unui model emis de schema voluntară.

49. În cazul auditului la nivelul grupului și dacă primul punct de colectare acționează ca lider al grupului, acesta este responsabil de înregistrarea datelor privind randamentul pentru toate parcelele delimitate.

50. Pentru a calcula volumul de biomasă suplimentară, datele privind randamentul culturilor obținute pentru un anumit an se compară cu randamentul

dinamic de referință. Randamentul biomasei suplimentare este egal cu diferența dintre randamentul recoltei observat și randamentul dinamic de referință estimat pentru același an, înmulțit cu suprafața A (ha) a parcelei delimitate în cauză. Acest volum suplimentar poate fi declarat ulterior ca biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor.

$$\text{Biomasa suplimentară} = (Y_x - \text{DYB}_x) \times A$$

unde:

Y_x	=	randamentul observat în anul x (în tone/ha/an)
DYB_x	=	randamentul dinamic de referință în anul x (în tone/ha/an)
A	=	suprafața parcelei delimitate (ha)

Capitolul VI

CONȚINUTUL MINIM AL CERTIFICATULUI PENTRU RISCUL REDUS DE ILUC

51. Certificatele pentru riscul redus de ILUC trebuie să conțină toate informațiile următoare:

51.1. datele de contact ale principalei entități certificate (denumirea și adresa societății, detalii privind punctul de contact desemnat);

51.2. domeniul de aplicare al certificării [tipul de măsură de adiționalitate și testul de adiționalitate aplicat, precum și tipul de operator economic (dacă sunt mici proprietari agricoli)];

51.3. coordonatele de longitudine și latitudine (pentru exploatațiile agricole și plantațiile certificate ca entități unice);

51.4. lista amplasamentelor care fac obiectul certificării (denumire și adresă);

51.5. volumul total de biomasă certificată ca prezentând riscuri reduse din perspectiva schimbării destinației terenurilor;

51.6. datele de contact ale organismului de certificare (denumire și adresă) și sigla;

51.7. numărul sau codul (unic) al certificatului;

51.8. locul și data emiterii;

51.9. certificat valabil de la/până la data (și data certificării, dacă este cazul);

51.10. ștampila și/sau semnătura părții emitente.

Anexa nr. 9

la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților,
biolichidelor și combustibililor din biomasă

VALORILE STANDARD ALE FACTORILOR DE EMISIE

parametru:			Coeficientul emisiilor de GES				Aportul de energie al combustibililor fosili
unitatea:		g CO ₂ echivalent/g	g CO ₂ /kg	g CH ₄ /kg	g N ₂ O/kg	g CO ₂ echivalent/kg	MJ combustibili fosili/kg
<i>Potențialul de încălzire globală</i>							
CO ₂		1					
CH ₄		28					
N ₂ O		265					
<i>Factorii de producție agricolă</i>							
Îngrășământ pe bază de N (kg N)							
Nitrat de amoniu (AN)			2 671	6,9	2,1	3 469	
Sulfat de amoniu (AS)			2 560	6,5	0,0	2 724	
Sulfat de nitrat de amoniu (ANS)			2 561	8,9	1,3	3 162	
Amoniac anhidru			2 662	6,8	0,0	2 832	
Nitrat de calciu și amoniu (CAN)			2 863	7,3	2,1	3 670	
Nitrat de calciu (CN)			2 653	7,0	5,1	4 348	
Uree			1 703	9,3	0,0	1 935	
Uree și nitrat de amoniu (UAN)			2 182	7,5	1,1	2 693	
Îngrășământ pe bază de P ₂ O ₅ (kg P ₂ O ₅)							
Superfosfat triplu (TSP)			517	0,9	0,0	544	

	Fosforit 21 % P ₂ O ₅ 23 % SO ₃		95	0,0	0,0	95	
	Fosfat monoamonic (MAP) 11 % N 52 % P ₂ O ₅		967	2,5	0,0	1 029	
	Diamoniu fosfat (DAP) 18 % N 46 % P ₂ O ₅		1 459	3,7	0,0	1 552	
	Îngrășământ pe bază de K ₂ O (kg K ₂ O)						
	Clorură de potasiu (MOP) 60 % K ₂ O		409	0,17	0,0	413	
	Alte îngrășăminte						
	NPK 15-15-15		4 261	10,0	1,7	5 013	
	MgO (kg MgO)		769	0,0	0,0	769	
	Îngrășământ cu sodiu (Na) (kg Na)		1 620	0,0	0,0	1 620	
	Semințe – orz		189,5	0,08	0,4001	310,6	3,23
	Semințe – butași de eucalipt		0,0	0,00	0,0000	0,0	
	Semințe – porumb		189,5	0,08	0,4001	310,6	3,23
	Semințe – butași de plop		0,0	0,00	0,0000	0,0	
	Semințe – rapiță		451,0	0,27	1,0024	756,5	8,33
	Semințe – secară		191,0	0,08	0,4001	312,1	3,23
	Semințe – boabe de soia		0,0	0,00	0,0000	0,0	
	Semințe – sfeclă de zahăr		2 363,0	1,37	4,2096	3 651,7	38,44
	Semințe – trestie de zahăr		4,97	0,00	0,0000	5,0	0,06
	Semințe – floarea soarelui		451,0	0,27	1,0024	756,5	8,33
	Semințe – tritică		180,0	0,04	0,4000	300,2	3,00
	Semințe – grâu		163,7	0,04	0,4000	283,9	2,76

parametru:		Coeficientul emisiilor de GES				Aportul de energie al combustibililor fosili
unitatea:	g CO ₂ echivalent/g	g CO ₂ /kg	g CH ₄ /kg	g N ₂ O/kg	g CO ₂ echivalent/kg	MJ _{combustibili fosili} /kg
<i>Reziduuri (materii prime sau factori de producție)</i>						
Digestat de biogaz		0,0	0,00	0,0000	0,0	0,00
Compost EFB (ulei de palmier)		0,0	0,00	0,0000	0,0	0,00
Turtă de filtrare a nămolului		0,0	0,00	0,0000	0,0	0,00

parametru:	Coeficientul emisiilor de GES				Aportul de energie al combustibililor fosili		Densitate	Putere calorifică netă (PCN), MJ/kg
unitatea:	g CO ₂ /MJ	g CH ₄ /MJ	g N ₂ O/MJ	g CO ₂ echivalent/MJ	MJ _{combustibili fosili} /kg	MJ _{combustibili fosili} /MJ	kg/m ³	(raportat la substanța uscată)
<i>Combustibili – gaze</i>								
Gaze naturale (amestec UE)	66,00	0,0000	-	66,00		1,2000		49,2
GPL	66,30	0,0000	0,0000	66,31		1,2000		46,0
Metan								50,0
<i>Combustibili – lichide (și materiile prime de conversie)</i>								
Motorină	95,1	-	-	95,10		1,2300	832	43,1
Benzină	93,3	-	-	93,30		1,2000	745	43,2
Păcură grea	94,2	-	-	94,20		1,1600	970	40,5

Etanol							794	26,81
Metanol	97,08	0,0001	0,0000	97,09		1,7639	793	19,95
DME							670	28,4
EMAG							890	37,2
HVO								44,0
PVO							920	37,0
Motorină sintetică (BtL)							780	44,0
Ulei de palmier							920	37,0
Ulei de rapiță							920	37,0
Ulei de soia							920	37,0
Ulei de floarea-soarelui							920	37,0

parametru:	Coeficientul emisiilor de GES				Aportul de energie al combustibililor fosili	Densitate	Putere calorifică netă, MJ/kg
unitatea:	g CO ₂ /MJ	g CH ₄ /MJ	g N ₂ O/MJ	g CO ₂ echivalent/MJ	MJ combustibili fosili/MJ	kg/m ³	(raportat la substanța uscată)
<i>Combustibili – materii solide (și materiile prime de conversie)</i>							
Cărbune superior	102,62	0,3854	0,0003	112,32	1,0909		26,5
Lignit	116,68	0,0014	0,0001	116,73	1,0149		9,2
Așchii de lemn						155	19,0
Pelete de lemn					0,0080	650	19,0

	parametru:	Densitate	Putere calorifică netă, MJ/kg
--	------------	-----------	-------------------------------

	unitatea:	kg/m ³	(raportat la substanța uscată)
<i>Combustibili/materii prime/coproduse/reziduuri/deșeuri</i>			
	Baloturi de reziduuri agricole		18,0
	Grăsimi animale (seu)		38,8
	Reziduuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr		17,0
	Instalație de evacuare a reziduurilor rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr (uscate)	120	17,0
	Baloturi de reziduuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr (uscate)	165	17,0
	Pelite de reziduuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr (uscate)	650	17,0
	Orz		17,0
	Benzină biologică		44,0
	Biodeșeuri		20,7
	DDGS (orz)		17,8
	DDGS (porumb)		19,2
	DDGS (secară)		17,8
	DDGS (triticală)		18,0
	DDGS (grâu)		18,1
	Eucalipt (SRC)		19,0
	Acizi grași		37,0
	Ciorchini de fructe proaspete		24,0
	Reziduuri din silvicultură		19,0
	Glicerină		16,0

	Reziduuri industriale (lemn)		19,0
	Gunoi de grajd		12,0
	Porumb (numai boabe)		17,3
	Cultură întreagă de porumb		16,9
	Făină de sămburi de palmier	570	18,5
	Ulei de sămburi de palmier		37,0
	Plop (SRC)		19,0
	Rapiță		27,0
	Turte de ulei de rapiță		18,4
	Secară		17,1
	Rumeguș		19,0
	Boabe de soia		23,0
	Turte de ulei de soia		19,1
	Lemn comercializabil (pin)		19,0
	Paie		17,2
	Baloturi de paie	125	17,2
	Paie tăiate	50	17,2
	Pelete din paie	600	17,2
	Sfeclă de zahăr		16,3
	Pulpă de sfeclă de zahăr		16,1
	Trestie de zahăr		19,6
	Semințe de floarea-soarelui		27,2
	Turte de ulei de floarea-soarelui		18,2
	Triticală		16,9
	Vinasă		14,0
	Ulei de gătit uzat		37,0

	Grâu		17,0
	Paie de grâu		17,2

parametru:	Coeficientul emisiilor de GES								Aportul de energie al combustibililor fosili		Putere calorifică netă MJ/kg
unitatea:	g CO ₂ /kg	g CH ₄ /kg	(la 0 % apă)	g CO ₂ echivalent/kg	g CO ₂ /MJ	g CH ₄ /MJ	g N ₂ O/MJ	g CO ₂ echivalent/MJ	MJ _{combustibili fosili} /kg	MJ _{combustibili fosili} /MJ	(raportat la substanța uscată)
Materiile prime de conversie											
Amoniac	2 350,6	0,00	0,0022	2 351,3					42,50		
Sulfat de amoniu [(NH ₄) ₂ SO ₄]	420,9	1,29	0,0002	453,2					7,56		
Agent antispumant (presupus a fi propilenglicol)	3 119,5	4,96	0,105	3 274,8					34,97		
Alfa-amilază	1 000,0	0,00	0,0000	1 000,0					15,00		
Glucoamilază	7 500,0	0,00	0,0000	7 500,0					97,00		
Clorură de calciu (CaCl ₂)	38,6	0,002	0,001	38,8					0,50		
Ciclohexan	723,0	0,00	0,0000	723,0					9,90		

Fosfat de diamoniu (DAP)	653,2	0,81	0,004	674,4					10,23		
Fluoridină	197,0	0,04	0,0063	199,8					2,54		
n-hexan					80,08	0,0146	0,0003	80,53		0,3204	45,1
Acid clorhidric (HCl)	977,1	2,91	0,0376	1 061,1					14,84		
Lubrifianți	947,0	0,00	0,0000	947,0					53,28		
Sulfat de magneziu (MgSO ₄)	191,4	0,04	-0,002	191,8					-3,24		
Fosfat monopotasic (KH ₂ PO ₄)	238,7	0,91	0,012	264,9					4,43		
Azot	52,6	0,12	0,0024	56,4					1,08		
Acid fosforic (H ₃ PO ₄)	2 808,9	11,36	0,1067	3 124,7					28,61		
Hidroxid de potasiu (KOH)	403,0	0,40	0,0208	419,1					11,47		
CaO pur pentru procese	1 188,5	0,10	0,0080	1 193,2					7,87		
Carbonat de sodiu (Na ₂ CO ₃)	1 133,5	4,39	0,0060	1 245,1					14,92		
Clorură de sodiu (NaCl)	12,7	0,02	0,001	13,3					0,23		
Hidroxid de sodiu (NaOH)	485,5	1,45	0,0271	529,7					10,16		

Metoxid de sodiu [Na(CH ₃ O)]	2 207,7	7,56	0,0965	2 425,5					45,64		
SO ₂	52,0	0,03	0,001	53,3					0,78		
Acid sulfuric (H ₂ SO ₄)	210,2	0,24	0,0046	217,5					4,02		
Uree	1 790,9	1,92	0,027	1 846,6					31,71		

parametru:		Eficiența consumului de combustibil	Emisiile de gaze de evacuare generate de transporturi	
unitatea:		MJ/t.km	g CH ₄ /t.km	g N ₂ O/t.km
Eficiența transporturilor – camioane				
Camion (40 de tone) pentru produse uscate (motorină)		0,81	0,003	0,0015
Camion (40 de tone) pentru așchii (și produse uscate de dimensiuni similare) (motorină)		0,84	0,004	0,0016
Camion (40 de tone) pentru lichide și pelete (motorină)		0,87	0,004	0,0016
Camion (40 de tone) pentru gunoi de grajd (motorină)		0,88	0,004	0,0016
Camion (40 de tonă) pentru biodeșeuri (motorină)		0,84	0,004	0,0016
Camion (40 de tone) pentru transportul trestiei de zahăr		1,37	0,001	0,0039
Camion (12 tone) pentru transportul ciorchinilor de fructe proaspete (motorină)		2,24	0,002	0,0015
Camion-container MB2213 pentru transportul nămolului de filtrare		3,60	0,000	0,0000
Camion-cisternă MB2318 pentru transportul vinasei		2,16	0,000	0,0000
Camion-cisternă MB2318 pentru transportul semințelor de trestie de zahăr		2,61	0,000	0,0000
Camion-cisternă cu tunuri de apă pentru transportul vinasei		0,94		
Eficiența transporturilor – nave				
Vrachier „Handymax” (păcură) – Cereale		0,10		

Vrachier „Handysize” (păcură) – aşchii de lemn cu densitate în vrac de 221 kg/m ³	0,26		
Vrachier „Supramax” (păcură) – aşchii de lemn cu densitate în vrac de 221 kg/m ³	0,16		
Vrachier „Handysize” (păcură) – pelete cu densitate în vrac de 650 kg/m ³	0,10		
Vrachier „Supramax” (păcură) – pelete cu densitate în vrac de 650 kg/m ³	0,07		
Vrachier „Handysize” (păcură) – reziduuri agricole cu densitate în vrac redusă (125 kg/m ³)	0,43		
Vrachier „Supramax” (păcură) – reziduuri agricole cu densitate în vrac redusă (125 kg/m ³)	0,27		
Vrachier „Handysize” (păcură) – reziduuri agricole cu densitate în vrac ridicată (300 kg/m ³)	0,20		
Vrachier „Supramax” (păcură) – reziduuri agricole cu densitate în vrac ridicată (300 kg/m ³)	0,13		
Vrachier „Handysize” (păcură) – făină de sămburi de palmier	0,13		
Vrachier „Supramax” (păcură) – făină de sămburi de palmier	0,07		
Autocisternă pentru substanţe chimice/produse, 12,617 kt (păcură)	0,12		
Autocisternă pentru substanţe chimice/produse, 15 kt (păcură) pentru transportul etanolului	0,17		
Autocisternă pentru substanţe chimice/produse, 15 kt (păcură) pentru transportul esterilor metilici ai acizilor graşi şi al uleiului vegetal hidrogenat	0,16		
Autocisternă pentru substanţe chimice/produse, 22,56 kt (păcură)	0,10		
Vrachier pentru navigaţie pe căile navigabile interioare, 8,8 kt (motorină)	0,32	0,093	0,0004
Navă pentru navigaţie pe căile navigabile interioare pentru transportul petrolului, 1,2 kt (motorină)	0,50	0,030	

Eficiența transporturilor – conducte și căi ferate				
	Conductă locală (10 km)	0,00	0,000	0,0000
	Tren de marfă SUA (motorină)	0,25	0,005	0,0010
	Căi ferate (electrice, tensiune medie)	0,21		

**Intensitatea carbonului pentru energia electrică produsă și consumată în
UE în 2019 [g CO₂ echivalent/kWh] cu emisii în amonte, fără emisii
provenite din construcții**

	Intensitatea carbonului pentru producția netă de energie electrică	Intensitatea carbonului pentru energia electrică de înaltă tensiune utilizată	Intensitatea carbonului pentru energia electrică de medie tensiune utilizată	Intensitatea carbonului pentru energia electrică de joasă tensiune utilizată
Austria	153	238	240	245
Belgia	204	214	215	219
Bulgaria	493	504	510	532
Cipru	757	768	772	787
Cehia	518	526	531	549
Germania	389	386	388	398
Danemarca	100	135	136	139
Estonia	654	468	471	485
Grecia	577	585	590	610
Spania	245	248	251	263
Finlanda	105	127	128	130
Franța	74	81	82	86
Croația	208	329	333	349
Ungaria	277	307	310	322
Irlanda	349	357	360	374
Italia	352	331	333	343
Letonia	203	312	315	325

Lituania	79	291	294	305
Luxemburg	93	311	312	316
Malta	455	437	441	454
Țările de Jos	430	415	417	426
Polonia	742	715	720	741
Portugalia	268	282	285	299
România	388	421	427	454
Slovacia	168	316	319	329
Slovenia	269	281	283	291
Suedia	20	25	25	26
UE-27	288	295	298	308
Islanda	7	7	7	7
Norvegia	12	20	20	21
Elveția	32	107	108	112
Regatul Unit	271	277	280	292
Albania	0	302	308	332
Bosnia și Herțegovina	799	766	776	818
Kosovo	1 099	1 067	1 097	1 224
Moldova	246	446	453	476
Munte negru	472	588	599	646
Macedonia de Nord	794	760	774	831
Serbia	807	819	833	892
Turcia	487	508	516	546
Belarus	449	458	462	479
Rusia	459	474	479	496

Ucraina	407	419	423	439
---------	-----	-----	-----	-----

parametru:	Coeficientul emisiilor de GES		
unitatea:	g CH ₄ /MJ	g N ₂ O/MJ	g CO ₂ echivalent/MJ
<i>Emisii provenite din exploatarea mașinilor, inclusiv deșeuri lemnoase (per MJ de motorină)</i>			
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite din utilizarea motorinei (transporturi)	0,0008	0,0032	0,97
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite din utilizarea motorinei (silvicultură)	0,0008	0,0032	0,97
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite din utilizarea motorinei (agricultură)	0,0013	0,0032	0,97
<i>Emisiile provenite de la cazane sau instalații de cogenerare (per MJ de materii prime)</i>			
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele pe bază de reziduuri agricole	0,0017	0,0007	0,24
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la instalațiile de cogenerare pe bază de reziduuri agricole	0,0017	0,0007	0,24
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele pe bază de reziduuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr	0,0025	0,0012	0,43
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la instalațiile de cogenerare pe bază de reziduuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr	0,0025	0,0012	0,43
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la motoarele pe gaz ale instalațiilor de cogenerare pe bază de biogaz	0,3400	0,0014	8,92
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele cu biogaz	0,0025	0,0010	0,36
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la instalațiile de cogenerare pe bază de antracit	0,0018	0,0050	1,53
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la instalațiile de cogenerare pe bază de lignit	0,0007	0,0028	0,86
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele pe bază de gaze naturale	0,0025	0,0010	0,36
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la instalațiile de cogenerare pe bază de gaze naturale	0,0042	0,0008	0,36
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la motoarele pe bază de gaze naturale	0,0030	0,0001	0,10

Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele pe bază de coji și fibre de palmier	0,0030	0,0040	1,27
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la instalațiile de cogenerare pe bază de coji și fibre de palmier	0,0030	0,0040	1,27
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele pe bază de făină de sămburi de palmier	0,0017	0,0007	0,24
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la instalațiile de cogenerare pe bază de făină de sămburi de palmier	0,0017	0,0007	0,24
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele pe bază de rumeguș	0,0049	0,0010	0,41
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele pe bază de pelete de paie	0,0017	0,0007	0,24
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la instalațiile de cogenerare pe bază de pelete de paie	0,0017	0,0007	0,24
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele pe bază de așchii de lemn	0,0049	0,0010	0,41
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la instalațiile de cogenerare pe bază de așchii de lemn	0,0049	0,0010	0,41
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele pe bază de pelete de lemn	0,0030	0,0006	0,25
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la instalațiile de cogenerare pe bază de pelete de lemn	0,0030	0,0006	0,25
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite de la cazanele pe bază de combustibili lichizi	0,0009	0,0004	0,14
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite din arderea în amestec a peletelor de lemn (centrală pe cărbune cu pat fluidizat)	0,0010	0,0610	18,20
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O provenite din arderea în amestec a peletelor de lemn (centrală pe cărbune pulverizat)	0,0009	0,0014	0,44
Emisii rezultate din depozitarea digestatului (per MJ de biogaz)			
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O rezultate din depozitarea în mediu deschis a digestatului de biodeșeuri	0,4930	0,0319	21,82
Emisiile de CH ₄ și N ₂ O rezultate din depozitarea în mediu deschis a digestatului de porumb	0,4422	0,0082	13,51

Emisiile de CH ₄ și N ₂ O rezultate din depozitarea în mediu deschis a digestatului de gunoi de grajd	1,9917	0,0663	69,56
---	--------	--------	-------

	Coeficientul emisiilor de GES							
	g CO ₂ /kg	g CH ₄ /kg	g N ₂ O/kg	g CO ₂ echivalent/kg	g CO ₂ /MJ	g CH ₄ /MJ	g N ₂ O/MJ	g CO ₂ echivalent/MJ
<i>Credite de reducere a emisiilor de metan provenit de la gunoiul de grajd (per MJ de biogaz)</i>								
Creditele de reducere a emisiilor de CH ₄ și N ₂ O provenite de la gunoiul de grajd						1,4700	0,0279	45,05
Fără emisii	0,0	0,00	0,0000	0,0	0,00	0,0000	0,0000	0,00

la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților,
biolichidelor și combustibililor din biomasă

**METODOLOGIA DE STABILIRE A PONDERII
BIOCARBURANȚILOR ȘI A BIOGAZULUI PENTRU
TRANSPORTURI REZULTÂND DIN PRELUCRAREA BIOMASEI
ÎMPREUNĂ CU COMBUSTIBILI FOSILI ÎN CADRUL UNUI PROCES
COMUN**

Capitolul I

**METODE DE STABILIRE A PONDERII BIOCARBURANȚILOR ȘI A
BIOGAZULUI PENTRU TRANSPORTURI REZULTÂND DIN
PRELUCRAREA BIOMASEI ÎMPREUNĂ CU COMBUSTIBILI FOSILI
ÎN CADRUL UNUI PROCES COMUN**

Secțiunea 1

Abordarea generală și aplicarea metodelor eligibile

1. Operatorii economici care coprelucează biomasa pot elabora și utiliza o metodă de testare specifică întreprinderii sau procesului pentru a stabili ponderea pe bază de carbon a bioconținutului, adaptată la modelul lor specific de fabrică și la mixul lor de materii prime. Această metodă principală de testare se bazează fie pe metoda bilanțului masic sau energetic, fie pe metode de randament fie pe testarea cu radiocarbon (^{14}C). Această din urmă constă în detectarea radiocarbonului prin spectrometrie de masă cu ioni accelerați „Accelerator Mass Spectrometry” (în continuare – AMS) sau prin metoda numărării prin scintilație lichidă „Liquid Scintillation Counting” (în continuare – LSC), aplicată asupra rezultatelor producției.

2. Operatorii economici consideră că întreaga rafinărie, instalația care tratează biolichidele și petrolul fosil sau instalația care coprelucează fluxurile de deșeuri care intră la tratare sunt limite ale sistemului, independent de metoda de testare utilizată. Amestecarea combustibililor coprelucrați cu alți combustibili este considerată ca fiind în afara limitelor sistemului. Testarea cu radiocarbon (^{14}C) se efectuează înainte ca combustibilii produși prin coprelucrare să fie amestecați și cu alți combustibili fosili sau biocarburanți care nu au făcut parte din procesul de coprelucrare propriu-zis.

3. Atunci când raportează rezultatele coprelucrării, operatorii economici furnizează detalii cu privire la acuratețea și precizia metodei de testare utilizate. Operatorii economici contabilizează și raportează orice inexactități în măsurarea

debitelor sau a puterii calorifice ca parte a metodei lor principale de testare. Operatorii economici aplică aceeași metodă de testare diferitelor unități de prelucrare ale aceleiași rafinării, instalației care tratează biolichidele și uleiul fosil sau instalației de coprelucrare a fluxurilor de deșeuri care intră la tratare. Dacă aceste unități nu sunt conectate și nu există fluxuri între ele, operatorii economici pot aplica metode de testare diferite. În cazul instalațiilor de coprelucrare a materiilor prime pe bază de deșeuri, această metodologie și verificare prin testarea cu radiocarbon (^{14}C) pot fi aplicate numai dacă se prelevă un set fiabil și reprezentativ de eșantioane la nivelul materiilor prime, care să permită stabilirea bioconținutului în totalul acestora.

4. Operatorii economici se asigură că limita de detecție a metodei de testare selectate se măsoară în mod eficace ponderea preconizată a biocarburanților sau a biogazului în cadrul procesului.

5. Atunci când operatorii economici raportează rezultatele coprelucrării utilizând o metodă principală de testare diferită de cea bazată pe testarea cu radiocarbon (^{14}C), aceștia utilizează testarea cu radiocarbon (^{14}C) a rezultatelor producției ca modalitate regulată de verificare a corectitudinii performanței sistemului lor și a rezultatelor metodei principale de testare utilizate. Verificarea prin testare cu radiocarbon (^{14}C) este necesară pentru toate rezultatele producției în care se declară existența unui bioconținut pe bază de carbon.

6. Operatorii economici documentează detaliat cantitățile și tipurile de biomasă care intră în procesul comun în care este prelucrată biomasa cu combustibili fosili, precum și cantitățile de biocarburanți și biogaz care sunt produse din biomasa respectivă. Operatorii economici susțin informațiile respective cu dovezi, inclusiv rezultatele metodei principale de testare de control prevăzute la pct. 1 și rezultatele metodei de verificare prevăzute la pct. 5 sau la secțiunea a 5-a în cazul stabilirii proporției de hidrogen de origine biologică.

Secțiunea a 2-a

Metoda bilanțului masic

7. În cazul în care se utilizează metoda bilanțului masic, operatorul economic efectuează analiza bilanțului masic complet al masei totale a materiilor prime și a rezultatelor producției. Metoda bilanțului masic asigură faptul că bioconținutul tuturor rezultatelor producției este proporțional cu bioconținutul materiilor prime și că ponderea materialului biogenic identificat cu ajutorul rezultatelor testelor cu radiocarbon ^{14}C este alocată fiecărui rezultat al producției. Pentru fiecare rezultat al producției se aplică diferiți factori de conversie care corespund cel mai bine bioconținutului măsurat cu ajutorul rezultatelor testelor cu radiocarbon ^{14}C .

Rezultatul producției ia în considerare masa pierdută în efluenții gazoși, în reziduurile lichide din apele uzate industriale și în reziduurile solide. Metoda bilanțului masic include caracterizarea analitică suplimentară a materiilor prime și a produselor, cum ar fi analiza elementară și analiza de orientare pentru debitele masice ale sistemului.

8. În cazul în care metoda bilanțului masic este utilizată ca metodă principală, operatorii economici iau în considerare în calcul umiditatea și alte impurități neinerente combustibililor din materiile lor prime, precum și din rezultatele procesului lor de producție.

Secțiunea a 3-a

Metoda bilanțului energetic

9. În cazul în care se utilizează metoda bilanțului energetic, ponderea energetică a conținutului biogenic în toate rezultatele producției dintr-o etapă de coprelucrare într-o rafinărie de petrol se determină ca fiind egală cu ponderea energetică a conținutului biogenic în materiile prime ale rafinării. Metoda bilanțului energetic înregistrează conținutul energetic al materiilor prime de biomasă și fosile, precum și energia de proces care intră în instalația de coprelucrare. Conținutul energetic atât al materiilor prime de biomasă, cât și al celor fosile se calculează utilizând masa materiilor prime și puterea calorifică inferioară „Lower heating value” (în continuare – *LHV*) măsurată în MJ/kg. Biofracția, calculată ca bioenergie de intrare împărțită la energia totală de intrare, se aplică tuturor combustibililor obținuți în urma coprelucrării, pentru a stabili bioconținutul combustibililor finali produși. Pentru fiecare rezultat al producției se aplică diferiți factori de conversie care corespund cel mai bine bioconținutului măsurat cu ajutorul rezultatelor testelor cu radiocarbon ^{14}C .

Secțiunea a 4-a

Metode privind randamentul

10. În cazul în care se utilizează o metodă a randamentului, operatorii economici pot utiliza una dintre cele două metode descrise mai jos pentru a obține un factor de randament care să fie aplicat procesului comun de producție a combustibilului:

10.1. Metoda randamentului A. Randamentele diferitelor produse se observă și se înregistrează mai întâi atunci când unitățile de prelucrare funcționează numai cu materii prime fosile pure sau, pentru aplicații specifice (de exemplu, concentrații limitate), pe unități la scară pilot reprezentative pentru cele la scară comercială. Ulterior, la fluxul de intrare se adaugă o anumită proporție de materii prime de biomasă, observându-se și înregistrându-se efectul incremental asupra randamentelor. Bioconținutul se atribuie ulterior fiecărui produs proporțional cu creșterea producției acestuia. Fiecare factor de randament este valabil numai pentru

materiile prime și condițiile de proces de referință pentru care a fost stabilit. Operatorii economici pot defini factori de randament diferiți pentru a viza procese și condiții de funcționare diferite. IP CNED, în conformitate cu prevederile prezentei anexe, poate defini factorii de randament pe care operatorii economici trebuie să îi utilizeze. În cazul în care se utilizează factori de randament diferiți, se efectuează un test cu radiocarbon ^{14}C de fiecare dată când se utilizează un nou factor de randament și se verifică și, dacă este necesar, se actualizează corelația dintre materiile prime și condițiile de proces de referință.

10.2. Metoda de randament B. Această metodă stabilește o relație între materiile prime cu conținut biogenic și rezultatele producției cu conținut biogenic ale unei unități de coprelucrare. Factorul de conversie se determină prin supunerea mai multor loturi de materii prime la condițiile cunoscute de coprelucrare, inclusiv o caracterizare completă a materiilor prime și a rezultatelor producției ale sistemului. După ce s-a stabilit această corelație a factorului de randament, aceasta poate fi aplicată materiilor prime biogenice de același tip și de aceeași calitate care sunt utilizate în aceeași unitate de coprelucrare care funcționează în aceleași condiții.

11. Operatorii economici utilizează metode de randament ca metodă principală numai dacă sistemul este menținut în condițiile de funcționare de referință definite de aceștia, inclusiv pentru calitatea materiilor prime. În cazul în care utilizează o metodă de randament, operatorii economici utilizează testarea cu radiocarbon ^{14}C ca metodă de control pentru a verifica factorul său de randament cel puțin ori de câte ori aduc modificări la nivelul condițiilor de funcționare de referință și în conformitate cu secțiunea 1 din capitolul II.

12. Operatorul economic demonstrează funcționarea continuă a instalației în condițiile cunoscute de coprelucrare, supunând fiecare materie primă specifică cu conținut biogenic testării ^{14}C , pentru calcularea factorului său de conversie specific.

Secțiunea a 5-a

Stabilirea ponderii hidrogenului de origine biologică

13. În cazul în care sistemul de producție coprelucrează hidrogen de origine biologică din surse regenerabile, operatorii economici documentează și furnizează dovezi cu privire la originea hidrogenului, precum și o dovadă că hidrogenul care intră în unitatea de hidrotratare sau în altă unitate de coprelucrare:

13.1. nu a fost contorizat ca energie din surse regenerabile în altă parte, pentru a se evita dubla contabilizare; și

13.2. a fost încorporat în combustibilul final, și nu doar utilizat pentru a elimina impuritățile.

14. Operatorii economici pot utiliza o analiză elementară comună a rafinării, cum ar fi testul carbon, hidrogen, azot (în continuare – *CHN*) pentru a cuantifica conținutul de hidrogen al materialului înainte și după hidrotratare ca modalitate de a documenta posibila creștere a conținutului de hidrogen al combustibilului. Operatorii economici pot contabiliza orice astfel de creștere ca biocarburant sau biogaz suplimentar în rezultatul producției. Originea biologică a hidrogenului utilizat în hidrotratare sau coprelucrare este certificată de către furnizor sau de către operatorii economici, în cazul în care aceștia sunt, de asemenea, producători înainte de utilizare.

Capitolul II

VERIFICAREA CORECTITUDINII DECLARAȚIILOR OPERATORILOR ECONOMICI CU PRIVIRE LA PONDEREA BIOCARBURANȚILOR ȘI A BIOGAZULUI PENTRU TRANSPORTURI REZULTÂND DIN PRELUCRAREA BIOMASEI ÎMPREUNĂ CU COMBUSTIBILI FOSILI ÎN CADRUL UNUI PROCES COMUN

Secțiunea 1

Cerințe specifice privind testarea cu radiocarbon (14C)

15. Atunci când efectuează testări cu radiocarbon (14C), operatorii economici aplică metoda spectrometriei de masă cu ioni accelerați (în continuate – *AMS*). Alternativ, aceștia pot aplica metoda numărării prin scintilație lichidă (în continuate – *LSC*), în cazul în care se preconizează că ponderea de conținut biogenic va fi de cel puțin 1 % în volum și în cazul în care eșantionul este adecvat pentru această metodă de testare, în special în ceea ce privește particulele prezente în lichid.

16. Operatorii economici se asigură că, atunci când efectuează un test cu radiocarbon 14C, tipul de test respectiv selectat detectează și cuantifică în mod fiabil ponderea conținutului biogenic. Aceștia furnizează detalii cu privire la acuratețea și precizia rezultatelor.

17. Testarea cu radiocarbon 14C cuantifică orice pierdere de carbon de origine biogenică generată de procesul de eliminare a oxigenului din materiile prime biogenice prin compararea carbonului biogenic și a carbonului fosil din produsele de intrare și de ieșire.

18. În cazul în care testarea cu radiocarbon 14C, atunci când este utilizată ca a doua metodă de testare de verificare a conținutului biogenic dintr-un rezultat al

producției, indică o abatere mai mare de 1 % în termeni absoluți față de rezultatele metodei principale utilizate de operatorul economic, valorile testării cu radiocarbon ^{14}C sunt considerate valabile. În primul an de aplicare a acestei metodologii, operatorii economici pot aplica o abatere mai mare, de 3 %, în loc de 1 % în termeni absoluți, până când își perfecționează sistemul de metode de testare. Operatorul economic își revizuieste metodele principale de testare pentru a corecta orice erori de sistem care conduc la o astfel de abatere și, respectiv, calibrează metoda de testare, dacă este necesar.

19. Frecvența de aplicare a metodei principale de testare și a metodei de testare cu radiocarbon ^{14}C atunci când este utilizată ca a doua metodă de testare de verificare se determină ținând seama de complexitatea și variabilitatea parametrilor-cheie ai coprelucrării, astfel încât să se asigure că, în orice moment, declarațiile privind conținutul biogenic reflectă ponderile reale. Operatorii economici efectuează calculul ponderii conținutului biogenic cel puțin pentru fiecare lot sau transport. Cu excepția cazului în care se aplică o metodă care poate cartografia condițiile de funcționare legate de conținutul de carbon din rezultatele producției pentru fiecare lot sau transport, metoda de testare cu radiocarbon ^{14}C se aplică de fiecare dată când are loc o modificare cu mai mult de 5 %, în comparație cu condițiile de referință, a compoziției materiilor prime în ceea ce privește ponderea materiei prime biogenice sau cantitatea de hidrogen și materii prime cu rol de catalizator în masa totală, parametrii de proces privind temperatura de proces în valoare absolută [K] sau presiunea de proces în presiune absolută [Pa] sau compoziția produsului. Se furnizează o analiză elementară a carbonului, a oxigenului și a azotului, împreună cu o analiză a conținutului de apă și de substanțe solide, ca bază pentru evaluarea parametrilor compoziției produsului. În toate cazurile, metoda de testare cu radiocarbon ^{14}C se efectuează cel puțin o dată la patru luni.

Secțiunea a 2-a

Ținerea evidențelor, controlul proceselor, auditarea și raportarea abaterilor

20. În cazul în care declară că există o pondere specifică de biocarburanți sau biogaz în combustibilul pe care îl introduc pe piață, operatorii economici păstrează eșantioane timp de cel puțin doi ani, precum și evidențe ale datelor de măsurare și ale calculului. Operatorii economici oferă organismelor de certificare și auditorilor acestora acces deplin la astfel de eșantioane, evidențe și alte dovezi. Operatorii economici elaborează o descriere detaliată a metodei principale de testare care s-a utilizat, indicând inclusiv acuratețea și precizia acesteia, astfel cum au fost verificate

și prin intermediul aplicării testării cu radiocarbon ^{14}C , precum și o procedură pentru aplicarea acestei metode.

21. Pentru a evita riscurile de abateri și pentru a facilita verificarea retrospectivă de audit a exactității declarațiilor făcute de rafinării sau de alte instalații de coprelucrare cu privire la ponderea conținutului biogenic în combustibilii acestora, operatorii economici aplică un sistem general de echilibrare a masei care indică ponderea conținutului biogenic în materia primă și în rezultatele producției. Operatorii efectuează acest calcul al bilanțului masic în paralel cu metoda principală de testare pentru a verifica și compara rezultatele ambelor metode de evaluare a ponderii conținutului biogenic în combustibilii finali produși.

22. În cazul în care, în perimetrul rafinăriei sau al altor instalații de coprelucrare, operatorii economici combină rezultatul coprelucrării cu alți combustibili, aceștia utilizează un sistem de echilibrare a masei care permite ca loturile de combustibili produși din biomasă, care sunt prelucrați împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun, să fie amestecați cu alți combustibili, furnizând în același timp informații adecvate cu privire la caracteristicile și dimensiunile loturilor, în conformitate cu secțiunea a 2-a din capitolul III din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025.

23. Orice abatere identificată de auditorii organismelor de certificare în ceea ce privește ponderea biocarburanților sau a biogazului în combustibilul pe care operatorii economici îl introduc pe piață se consideră neconformități majore și se notifică imediat schemelor voluntare sau altor scheme de certificare ce verifică conformitatea combustibilului rezultat din biomasă cu criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la pct. 15-22 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025.

24. IP CNED verifică declarațiile operatorilor economici cu privire la ponderea biocarburanților sau a biogazului în combustibilii pe care îi introduc pe piață, utilizând metodele menționate la secțiunile 1 și 2 din prezentul capitol. Orice abatere identificată în urma acestor controale se notifică imediat organismului de certificare și schemei voluntare sau altui sistem de certificare ce a certificat declarațiile.

25. În cazul unor astfel de notificări efectuate fie de organismele de certificare, fie de IP CNED, sistemul de certificare în cauză are obligația de a lua măsuri imediate prin investigarea cazului. În situația în care investigația lor confirmă constatările organismului de certificare sau ale IP CNED, sistemul de certificare tratează abaterile ca fiind o neconformitate majoră și suspendă imediat certificatul operatorului economic.

26. Pentru a rectifica exactitatea declarațiilor, ca bază pentru recalcularea acestora, se utilizează valorile inferioare stabilite prin verificările de control. Sistemele de certificare solicită operatorului economic revizuirea metodelor de testare în vederea corectării, inclusiv, a erorilor de sistem care conduc la astfel de abateri.

27. Eficacitatea măsurilor luate de operatorul economic este validată de un alt audit al organismului de certificare înainte ca suspendarea certificatului acestuia să poată fi ridicată.

la Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților,
biolichidelor și combustibililor din biomasă

CRITERIILE ȘI LIMITELE GEOGRAFICE PENTRU IDENTIFICAREA PĂȘUNILOR CU BIODIVERSITATE RIDICATĂ

1. În sensul prezentului Regulament se aplică următoarele criterii și noțiuni:

1.1. *intervenție umană* – gestionarea pășunatului, a cositului, a tăierii, a recoltării sau a arderii;

1.2. *pășuni naturale cu biodiversitate ridicată* – pășuni care rămâne pășuni în lipsa intervenției umane, mențin configurația naturală de specii, precum și caracteristicile și procesele ecologice;

1.3. *pășuni nenaturale cu biodiversitate ridicată* – pășuni care îndeplinesc următoarele condiții:

1.3.1. încetează să fie pășuni în lipsa intervenției omului;

1.3.2. nu sunt degradate, respectiv nu se caracterizează prin pierderea biodiversității pe termen lung din cauza, de exemplu, a pășunatului excesiv, a deteriorării mecanice a vegetației, a eroziunii solului sau a pierderii calității solului;

1.3.3. conțin o mare diversitate de specii, și anume:

1.3.3.1. un habitat de o importanță semnificativă pentru specii grav amenințate cu dispariția, amenințate cu dispariția sau vulnerabile, conform clasificării aprobate de organul central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu;

1.3.3.2. un habitat de o importanță strategică pentru specii endemice sau cu areal redus;

1.3.3.3. un habitat de o importanță strategică pentru diversitatea genetică în cadrul speciei;

1.3.3.4. un habitat de o importanță strategică pentru concentrații semnificative la nivel global de specii migratoare sau gregare; sau

1.3.3.5. un ecosistem regional sau național strategic sau grav amenințat sau unic.

2. Fără a limita aplicarea pct. 3, pășunile care se încadrează în următoarele limite geografice sunt considerate întotdeauna drept pășuni cu biodiversitate ridicată:

2.1. habitate astfel cum sunt enumerate în anexele nr. 1 și 5 din Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică;

2.2. de o importanță strategică pentru speciile de plante și animale enumerate în anexele nr. 2 și 3 din Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică;

2.3. de o importanță strategică pentru speciile de păsări sălbatice enumerate în anexa nr. 4 din Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică.

3. Pășunile cu biodiversitate ridicată nu se limitează la cadrul geografic menționat la pct. 2. Alte pășuni pot îndeplini criteriile de pășune cu biodiversitate ridicată prevăzute la pct. 1.

4. În cazul în care se demonstrează că recoltarea materiei prime este necesară pentru conservarea statutului de pășune, nu se prezintă dovadă suplimentară pentru a demonstra conformitatea cu prezentul Regulament.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative a fost elaborat de către Ministerul Energiei cu suportul „Moldovan Green Transition Technical Assistance Facility project” implementat de către Expertise France.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a fost elaborat în temeiul următoarelor prevederi din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile: • în temeiul art. 10 alin. (1) lit. d¹), care conferă Guvernului atribuția de a aproba scheme voluntare de certificare, cu respectarea prevederilor art. 26² din legea respectivă, prin care se stabilesc standarde pentru producția de biocarburanți, de biolichide și de combustibili din biomasă și prin care se confirmă că respectivele standarde și criterii de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt îndeplinite de către producătorii de biocombustibili, se supun recunoașterii schemele voluntare și naționale de certificare aprobate de Comisia Europeană, prevăzute la pct. 2 din prezentul proiect de hotărâre a Guvernului; • în temeiul art. 10 alin. (1) lit. k¹), care conferă Guvernului atribuția de a elabora și aproba Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, se supune modificării Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 în vederea alinierii la prevederile noului Regulament cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, prevăzute la pct. 1 din prezentul proiect de hotărâre a Guvernului; • în temeiul art. 10 alin. (1) lit. k²), care conferă Guvernului atribuția de a elabora și aproba Regulamentul privind criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, se supune modificării Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 și Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 în vederea alinierii la prevederile noului Regulament cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, prevăzute la pct. 1 din prezentul proiect de hotărâre a Guvernului; • în temeiul art. 12 lit. a), care conferă Ministerului Energiei atribuția de a elabora procedurile de verificare a respectării criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și modalitatea de implementare a unui sistem de echilibrare a masei conform art. 26² alin. (3) din legea respectivă, se supune aprobării Regulamentul privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, prevăzut la pct. 1 din prezentul proiect de hotărâre a Guvernului.

Totodată, proiectul de hotărâre asigură implementarea acțiunii nr. 14 din capitolul 15 al clusterului 4 din Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În conformitate cu Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice Nr. 2022/02/MC-EnC, Republica Moldova are angajamentul de a atinge o pondere de 27% a energiei din surse regenerabile (în continuare - *SER*) în consumul final brut de energie, până în 2030.

Planului Național Integrat privind Energia și Clima (în continuare – *PNIEC*) al Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 86/2025 a estimat o pondere *SER* în consumul total brut de energie pentru două scenarii indicate în tabelul 1: WEM (cu măsuri existente) și WPM (cu măsuri planificate). Este important de menționat că, în prezent, unele dintre măsurile planificate sunt deja implementate, ceea ce conferă scenariului WPM o mai bună conformitate cu realitatea.

Tabelul 1. Proiecțiile *SER* în consumul brut de energie în perioada 2016-2030.

Anul	2016	2020	2025	2030
WEM	26,6%	22,2%	22,0%	22,4%
WPM	26,6%	22,2%	23,6%	28,7%

În acest context, *PNIEC* stabilește obiective sectoriale de decarbonizare în vederea atingerii ponderii *SER* în conformitate cu scenariul WPM.

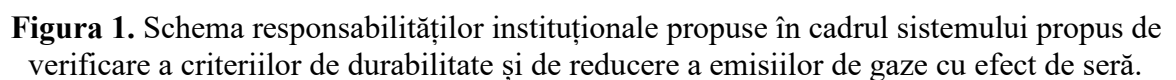
Tabel 2. Tabel recapitulativ cu principalele obiective, politici și măsuri ale *PNIEC* pentru energie regenerabilă.

SER – Î&R	SER-E	SER-T
42,5% în CFBE (consumul final brut de energie) pentru încălzire și răcire, inclusiv 2,3% pentru pompele de căldură, până în 2030	31,2% de energie electrică din surse regenerabile în consumul final, până în 2030	6,9% în consumul de combustibili în sectorul transporturilor, până în 2030, ca urmare a electrificării transporturilor, a creșterii utilizării biocombustibililor până la 7,6% și a numărului de vehicule electrice

La momentul actual, utilizarea energiei din *SER* în sectorul transporturilor este redusă. Cotele estimate în scenariile cu măsuri aprobate (WEM) și cu măsuri planificate (WPM) se bazează în principal pe electrificarea transportului, în primul rând a transportului rutier, dar și pe utilizarea biocombustibililor și, la o etapă mai avansată, a hidrogenului. Rezultatele modelării WEM arată că în 2050 consumul de energie electrică în transportul rutier ar fi cu 19% mai mare față de 2030, iar în cazul modelării WPM – de, respectiv, 5 ori mai mare, în ambele scenarii creșterea de bază fiind până în 2040. În ambele scenarii, consumul de produse petroliere tradiționale va fi în descreștere în perspectiva anilor 2040 și 2050. Atingerea țintei de 6,9% *SER* în sectorul transporturilor presupune creșterea utilizării biocombustibililor până la 7,6% din consumul de combustibili. Totuși, nu orice biocombustibil contribuie efectiv la

Regulamentul privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă (în continuare – *Regulament*) stabilește normele de verificare a criteriilor de durabilitate a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, prevăzute la pct. 15-21 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, necesare pentru a asigura posibilitatea contabilizării acestora în realizarea ȋntelor stabilite pentru SER-T.

Totodată, prezentul Regulament instituie mecanisme de înregistrare, supraveghere, monitorizare și tranzacționare a certificatelor de conformitate, precum și metodologiile și orientările aferente procesului de verificare a criteriilor de durabilitate, indispensabile pentru esențiale conformității cu angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice.

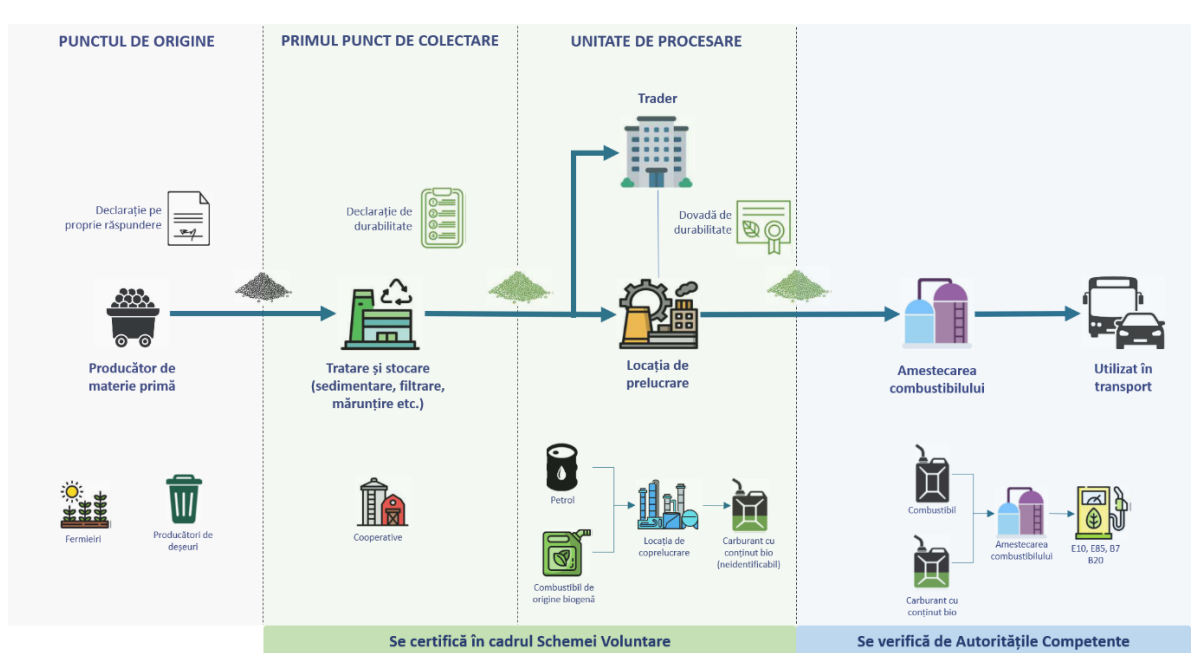

Figura 2. Lanț valoric. Lanț de custodie. Scopul certificării în cadrul schemei voluntare.

La elaborarea proiectului de hotărâre au fost consultate documentele aferente schemelor voluntare și naționale de certificare recunoscute de Comisia Europeană¹, precum și informațiile obținute în cadrul vizitei de studiu desfășurate în Franța, organizată de Expertise France. În cadrul acestei vizite, entitățile aferente schemei voluntare recunoscute la nivelul Uniunii Europene și-au împărtășit expertiza și experiența practică privind procesele de certificare, verificarea conformității și funcționarea registrelor dedicate biocombustibililor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative are la bază necesitatea creării unui cadru normativ armonizat pentru verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate. Această intervenție este esențială pentru a asigura că biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă contabilizați în îndeplinirea Țintelor SER-T contribuie efectiv la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Pentru intervenția propusă, se stabilesc următoarele obiective specifice:

1. Atingerea obiectivului național. Conform PNIEC, Republica Moldova trebuie să atingă o pondere de 6,9% SER în sectorul transporturilor până în 2030, inclusiv prin utilizarea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă până la 7,6%. Regulamentul asigură că numai biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă care îndeplinesc criteriile de sustenabilitate vor fi contabilizați în acest obiectiv.
2. Stabilirea normelor pentru a verifica într-un mod eficient și armonizat dacă operatorii economici:

¹Schemele voluntare și naționale de certificare recunoscute de Comisia Europeană:
https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/bioenergy/voluntary-schemes_en

- a. respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă;
 - b. furnizează datele exacte privind reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră;
 - c. respectă criteriile pentru certificarea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor (ILUC), evitând astfel ca producția de biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă să genereze efecte adverse asupra mediului.
3. Recunoașterea schemelor voluntare și naționale de certificare aprobate de Comisia Europeană. Posibilitatea operatorilor economici de utiliza certificatele emise în cadrul schemelor voluntare și naționale recunoscute în Uniunea Europeană (în continuare - UE) ca dovadă respectării criteriilor de durabilitate fără a fi necesară prezentarea altor dovezi suplimentare.
 4. Alinierea prevederilor din actelor normative secundare. Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 și Hotărârii Guvernului nr. 74/2025 are ca scop alinierea prevederilor acestora la prevederile noului Regulament privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, prevăzute la pct. 1 din prezentul proiect de hotărâre a Guvernului.

Principalele prevederi ale proiectului:

1. Structura de guvernanta a schemelor voluntare. Schemele voluntare trebuie să instituie o structură de guvernanta care să asigure independența și imparțialitatea, incluzând reprezentanți ai părților interesate relevante și proceduri pentru evitarea conflictelor de interes.
2. Procesul de auditare și certificare. Se stabilesc cerințe detaliate pentru auditul operatorilor economici, inclusiv audituri inițiale, de supraveghere și de recertificare, cu clasificarea neconformităților în critice, majore și minore și consecințele aferente.
3. Cerințe pentru organisme de certificare. Organismele de certificare trebuie să fie acreditate conform standardelor specifice și să dispună de auditori cu competențe specifice în funcție de criteriile verificate. Se stabilesc atribuțiile Centrului Național de Acreditare.
4. Sistemul de echilibrare a masei. Se detaliază normele pentru aplicarea sistemului de echilibrare a masei, permițând amestecarea de materii prime sau combustibili cu caracteristici diferite de durabilitate, asigurând în același timp trasabilitatea.
5. Certificarea riscului redus de ILUC. Se stabilesc cerințe specifice pentru certificarea biomasei care prezintă riscuri reduse din perspectiva ILUC, inclusiv planul de gestionare, testele de atractivitate financiară și determinarea randamentului dinamic de referință.
6. Metodologii de calcul. Se prevăd metodologii detaliate pentru determinarea emisiilor de GES, inclusiv emisiile din cultivare, transport și prelucrare, precum și pentru coprelucrarea biomasei cu combustibili fosili.
7. Supravegherea și raportarea. Se stabilesc atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ale Agenției de Mediu și ale Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED) privind supravegherea organismelor de certificare și a operatorilor economici, precum și obligația schemelor voluntare de a prezenta rapoarte privind activitatea desfășurată.

Prezentul proiect a fost elaborat ținând cont de bunele practici ale statelor membre ale UE, în special în ceea ce privește funcționarea schemelor voluntare și naționale de certificare.²
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Având în vedere că proiectul menționat are ca scop transpunerea Directivei 2018/2001 și detalierea unor aspecte specifice din Legea nr. 10/2016, nu au fost identificate opțiuni alternative față de cea propusă. În contextul evoluției situației fără intervenție, calitatea Republicii Moldova de Parte Contractantă în cadrul TCE presupune un angajament ferm de a respecta și implementa acquis-ul comunitar. Prin urmare, un astfel de scenariu este de evitat. Din aceste considerente este necesară aprobarea proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Menținerea situației actuale și lipsa unei reglementări clare pentru participanții la piața de biocarburanți, biolichide și combustibile din biomasă, ar cauza: • Neonorarea angajamentelor asumate de Republica Moldova odată cu aderarea la TCE sau la Acordul de la Paris. În condițiile unei pasivități la acest capitol, ar conduce la renunțarea la adoptarea unei agende de dezvoltare durabilă, și la pierderea unor beneficii economice semnificative. Lipsa de acțiune în promovarea producerii și utilizării biocarburanți, biolichide și combustibile din biomasă ar însemna un mediu mai puțin prietenos și o expunere crescută la efectele schimbărilor climatice. • Lipsa reglementării privind verificarea respectării criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă face imposibilă stabilirea cantităților și a cotelor minime anuale de biocarburanți importați sau produși pe plan local, care urmează a fi achiziționați obligatoriu de către operatorii economici, în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. • Implicarea mai multor instituții responsabile pentru supravegherea și raportarea proceselor aferente producției și utilizării biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, Agenția de Mediu și IP CNED, precum și instituția responsabilă de acreditare sau recunoaștere a organismelor de certificare respectiv Centrul Național de Acreditare.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Proiectul de hotărâre presupune anumite cheltuieli financiare din bugetul de stat, generate în principal de elaborarea și operarea „<i>Registrului de biocarburanți</i>”. Aceste cheltuieli sunt alocate și aprobate conform Legii bugetului de stat pentru anul 2026 nr. 322/2025, în sumă de 1 800,0 mii lei pentru asigurarea procesului de colectare și stocare a informațiilor privind

²Schemele voluntare și naționale de certificare recunoscute de Comisia Europeană: https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/bioenergy/voluntary-schemes_en

tranzacțiile și caracteristicile de durabilitate ale combustibililor, inclusiv emisiile de gaze cu efect de seră generate pe durata ciclului de viață, dezvoltarea unui sistem de monitorizare pentru această activitate. Totodată, costurile aferente certificării și verificării criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă sunt suportate de către operatorii implicați, în cadrul schemelor voluntare, inclusiv organismele de certificare și de auditare.

Verificarea criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă se bazează pe recunoașterea de drept a schemelor voluntare și naționale aprobate de Comisia Europeană. Această abordare exclude necesitatea unor proceduri costisitoare de validare la nivel național, cu impact financiar major, și reduce sarcina administrativă asupra instituțiilor publice. Costurile de certificare și verificare a conformității cu criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt suportate integral de operatorii economici participanți la schemele voluntare. Organismele de certificare acreditate își finanțează activitatea în baza tarifelor percepute de la operatorii economici, iar schemele voluntare asigură accesul publicului la informațiile relevante privind certificarea și conformitatea, în mod gratuit.

Schemele voluntare naționale instituite de către operatorii economici pe teritoriul Republicii Moldova se bazează pe același principiu în paragraful sus menționat și nu implică cheltuieli financiare din bugetul de stat.

Pentru instituțiile publice implicate în implementarea Regulamentului, cum ar fi IP CNED, Agenția de Mediu și Centrul Național de Acreditare, se estimează costuri marginale de conformare, generate de necesitatea procurării expertizei specializate și de dezvoltarea sistemelor informaționale, în special pentru operarea „*Registrului de biocarburanți*”.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prezentul Regulament stabilește un cadru de conformitate pentru operatorii economici care activează în lanțul de aprovizionare cu biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, asigurând trasabilitatea și verificarea criteriilor de durabilitate în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

În sensul prezentului proiect prin operatorii economici se înțelege: producător de materii prime, colector de deșeuri și reziduuri, operator de instalații care transformă materiile prime în combustibili finali sau în produse intermediare, operator de instalații care produc energie (energie electrică, încălzire sau răcire) sau orice alt operator, inclusiv de instalații de stocare, sau comercianți care se află în posesia fizică a materiilor prime sau a combustibililor, cu condiția ca aceștia să prelucreze informații privind caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră ale materiilor prime sau combustibililor respectivi.

Pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, operatorii economici au obligația de a obține certificarea în cadrul unei scheme voluntare recunoscute de Guvern (schema voluntară sau națională aprobată de Comisia Europeană) sau aprobate de Guvern (schema voluntară națională), de a se supune auditurilor periodice efectuate de organisme de certificare acreditate și de a introduce datele relevante în Registrul de biocarburanți. Costurile aferente acestor cerințe, inclusiv participarea la schemele voluntare, auditarea, certificarea și adaptarea proceselor interne, sunt suportate de către operatorii economici și se stabilesc proporțional cu volumul activității desfășurate.

Nerespectarea obligației de achiziționare anuală a cantităților de biocarburanți destinate utilizării în amestecul produselor petroliere principale și/sau de comercializare pe piața

carburanților a amestecurilor ce includ cotele minime anuale de biocarburanți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică constituie temei pentru sancționarea operatorilor economici în mărime de până la 5% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, în conformitate cu art. 29 alin. (3) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Principalul beneficiu pentru sectorul privat constă în accesul pe piața Uniunii Europene. Certificarea de conformitate în cadrul schemelor voluntare recunoscute de Comisia Europeană permite operatorilor economici din Republica Moldova să exporte biocarburanții, biolichidele și combustibili din biomasă pe piața europeană în condiții echitabile de concurență. Recunoașterea certificatelor elimină barierele administrative și tehnice, facilitând integrarea producătorilor locali în lanțurile de aprovizionare europene.

La prima vedere, costurile de conformare pentru operatorii economici obligați să îndeplinească noile criterii de durabilitate pot fi considerate ridicate; cu toate acestea, acestea vor fi compensate prin beneficii pe termen lung, inclusiv accesul la piețe internaționale și atragerea de finanțări.

Beneficiile pe termen mediu și lung includ:

- recuperarea investițiilor inițiale prin economiile realizate din reducerea emisiilor;
- creșterea volumului de biocarburanți, a biolichide și a combustibili din biomasă exportabili în Uniunea Europeană;
- atragerea investițiilor private în sectorul energiilor regenerabile;
- generarea de noi locuri de muncă, stimularea competitivității și diversificarea economiei.

Dezvoltarea unui lanț național de aprovizionare cu biocarburanți, a biolichide și a combustibili din biomasă până în anul 2030 presupune multiple provocări care influențează direct sectorul privat, printre care:

- lipsa infrastructurii industriale necesare – absența instalațiilor de producere de biocarburanți, inclusiv pentru biocarburanți tradiționali și avansați (instalații de producere de biodiesel și instalații de tratare a uleiurilor uzate de gătit pentru producția de biodiesel avansat), limitează posibilitatea companiilor private de a intra pe piață și de a susține cererea locală și internațională;
- acces restricționat la tehnologii moderne – lipsa accesului la procese și echipamente avansate pentru producția de biocarburanți împiedică dezvoltarea unor capacități de producție eficiente și competitive, ceea ce poate conduce la dependența de importuri sau la costuri mai ridicate de producție;
- cunoștințe limitate în lanțul de valoare – furnizorii și utilizatorii finali dispun de informații insuficiente privind materiile prime din biomasă, procesele tehnologice asociate biocarburanților și utilizările acestora, ceea ce afectează capacitatea sectorului privat de a identifica și valorifica oportunitățile economice.

Aceste bariere evidențiază necesitatea unei implicări active a sectorului privat, în colaborare cu autoritățile publice, pentru dezvoltarea infrastructurii, facilitarea accesului la tehnologii și organizarea de programe de instruire și informare. Depășirea acestor obstacole va permite crearea unui lanț valoric complet și competitiv, contribuind la stimularea investițiilor și la crearea de locuri de muncă.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prezentul proiect de hotărâre nu generează impact asupra datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Implementarea prezentului proiect de hotărâre va sprijini creșterea ocupării forței de muncă în sectorul energetic și îmbunătățirea calității vieții prin reducerea poluării aerului, rezultată din utilizarea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă conformi criteriilor de durabilitate. Totodată, aplicarea standardelor corespunzătoare va stimula formarea de noi competențe și calificări profesionale în domeniul energiei regenerabile, consolidând adaptabilitatea și reziliența forței de muncă.
Prezentul proiect de hotărâre nu generează impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Promovarea utilizării biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă care respectă criteriile de durabilitate este direct proporțională cu reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul transporturilor și energetic, contribuind la un mediu mai curat și la atenuarea schimbărilor climatice.
Proiectul de act normativ ar putea stimula următoarele obiective naționale:
• Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Regulamentul asigură că doar biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă care îndeplinesc pragurile minime de reducere a emisiilor de GES sunt luați în considerare la calculul ponderii energiei din surse regenerabile. Biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă trebuie să asigure o reducere a emisiilor de cel puțin 50-65% comparativ cu combustibilii fosili, în funcție de data punerii în funcțiune a instalațiilor de producție. • Protecția biodiversității și a ecosistemelor. Criteriile de durabilitate interzic utilizarea materiilor prime provenite de pe terenuri cu valoare ridicată a biodiversității, inclusiv păduri primare, zone protejate, pășuni naturale cu biodiversitate ridicată și zone umede. • Prevenirea schimbării destinației terenurilor. Regulamentul stabilește cerințe stricte pentru a preveni conversia terenurilor cu stocuri ridicate de carbon (păduri, turbării) în terenuri agricole pentru producția de materii prime destinate biocarburanților. • Promovarea economiei circulare. Sistemul de verificare încurajează utilizarea deșeurilor și reziduurilor ca materii prime pentru producția de biocarburanți, reducând presiunea asupra resurselor naturale și contribuind la gestionarea durabilă a deșeurilor. • Contribuția la obiectivele climatice naționale. Criteriile de durabilitate clar stabilite sprijină atingerea obiectivului de reducere a emisiilor totale de gaze cu efect de seră cu 70% până în 2030 față de nivelul din 1990, precum și a țintei de 27% pondere a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie.
Prin asigurarea trasabilității și verificării independente a criteriilor de durabilitate, Regulamentul garantează că biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă utilizați în Republica Moldova contribuie efectiv la protecția mediului și la tranziția către o economie cu emisii reduse de carbon.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificat alte impacturi și informații relevante.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul proiect transpune integral Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022 privind normele de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a criteriilor privind riscurile reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 168 din 27 iunie 2022.

Regulamentul (UE) 2022/996 face parte din cadrul legislativ al Uniunii Europene care asigură punerea în aplicare a Directivei (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (RED II), în special în ceea ce privește criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă. Acest cadru a fost adoptat și de Comunitatea Energetică, devenind obligatoriu pentru Părțile Contractante, inclusiv pentru Republica Moldova.

Obiectivul Regulamentului (UE) 2022/996 este de a stabili norme detaliate privind verificarea criteriilor de durabilitate, funcționarea schemelor voluntare, cerințele pentru organismele de certificare și procesul de auditare, asigurând astfel un sistem armonizat de certificare criteriilor de durabilitate la nivelul Uniunii Europene și al Comunității Energetice.

Totodată, prezentul proiect de hotărâre operează modificări în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră, în Hotărârea Guvernului nr. 6/2026 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură, precum și în Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, transpunând parțial și alte acte europene conexe, inclusiv Regulamentul delegat (UE) 2023/1185, Regulamentul (UE) 2022/2448, Regulamentul delegat (UE) 2023/1640, Regulamentul (UE) 1307/2014, Decizia Comisiei 2010/335/UE, Directiva delegată (UE) 2024/1405 și Anexa VIII din Directiva (UE) 2018/2001.

În conformitate cu art. 21 pct. 1 lit. d) și art. 31 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, tabelul de concordanță anexat la prezentul proiect conține informația exhaustivă privind transpunerea actelor UE în legislația națională.

Transpunerea acestor acte asigură armonizarea deplină a cadrului normativ național cu acquis-ul comunitar în domeniul verificării durabilității biocarburanților, facilitând recunoașterea reciprocă a certificatelor și integrarea operatorilor economici din Republica Moldova în piața europeană a biocombustibililor.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prin prezentul proiect se propune transpunerea a următoarelor acte ale UE:

- 1) se transpune integral Regulamentul delegat (UE) 2023/1185 al Comisiei din 10 februarie 2023 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui prag minim pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii pe bază de carbon reciclat și prin specificarea unei metodologii de evaluare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră obținute de la combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și de la combustibilii pe bază de carbon reciclat,

publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 157 din 20 iunie 2023 (CELEX: 32023R1185) – **prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 (se completează cu anexa nr. 3);**

- 2) se transpune integral Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2448 al Comisiei din 13 decembrie 2022 de stabilire a unor orientări operaționale privind dovezile pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere, prevăzute la articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 320 din 14 decembrie 2022 (CELEX: 32022R2448) – **prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 (se completează cu anexa nr. 4);**
- 3) se transpune integral Decizia Comisiei din 10 iunie 2010 privind orientările pentru calcularea stocurilor de carbon din sol în sensul anexei V la Directiva 2009/28/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 151 din 17 iunie 2010 (CELEX: 32010D0335) – **prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 (se completează cu anexa nr. 5);**
- 4) se transpune integral Anexa VIII din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 – **prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 (se completează cu anexa nr. 6)**
- 5) se transpune integral Directiva delegată (UE) 2024/1405 a Comisiei din 14 martie 2024 de modificare a anexei IX la Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește adăugarea de materii prime pentru producția de biocombustibili și biogaz, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 2024/1405 din 17 mai 2024 (CELEX: 32024L1405) – **prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 74/2025 (se modifică anexa nr. 3);**
- 6) se transpune integral Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022 privind normele de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a criteriilor privind riscurile reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 168 din 27 iunie 2022 (CELEX: 32022R0996) – prin aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă;
- 7) se transpune integral Regulamentul delegat (UE) 2023/1640 al Comisiei din 5 iunie 2023 privind metodologia de stabilire a ponderii biocombustibililor și a biogazului pentru transporturi rezultând din prelucrarea biomasei împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 205 din 18 august 2023 (CELEX: 32023R1640) – **prin aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă (anexa nr. 10);**
- 8) se transpune integral Regulamentul (UE) nr. 1307/2014 al Comisiei din 8 decembrie 2014 privind criteriile și limitele geografice pentru identificarea pășunilor cu biodiversitate ridicată în sensul articolului 7b alineatul (3) litera (c) din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea benzinei și a motorinei și al articolului 17 alineatul (3) litera (c) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 351 din 9 decembrie 2014 (CELEX: 32014R1307) – **prin aprobarea Regulamentului cu privire**

la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă (anexa nr. 11);

Totodată, proiectul operează modificări în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 și în Hotărârea Guvernului nr. 74/2025, în vederea completării prevederilor aferente criteriilor de durabilitate, transpunând parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001).

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului a fost amplasat pe portalul particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului Energiei <https://energie.gov.md>, la compartimentul Transparența decizională. În perioada de referință nu a parvenit propuneri pe marginea acestui document.

Prin demersul Nr. 04 -330 din 13.02.2026, Ministerul Energiei a expediat spre consultare prealabilă proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative, în adresa Ministerului Mediului și a Agenției de Mediu. Având în vedere complexitatea subiectului și necesitatea asigurării unei soluții instituționale coerente, Ministerul Mediului prin demersul nr. 05/1-07/504 din 20.02.2026 a propus organizarea unei ședințe tehnice comune, cu participarea Ministerului Energiei, Ministerului Mediului și a Agenției de Mediu, în vederea examinării detaliate a distribuției competențelor și identificării unei formule care să asigure respectarea cadrului legal primar, coerența instituțională, eficiența implementării schemei naționale cât și claritatea responsabilităților fiecărei autorități implicate. Ședința de lucru interinstituțională a avut loc la data de 6 martie 2026 (proces-verbal se anexează).

Proiectul a fost supus avizării și consultării publice în conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin expedierea acestuia către Ministerul Educației și Cercetări, Biroul Național de Statistică, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Justiției, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Congresul Autorităților Locale din Moldova, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția Proprietății Publice, Ministerul Mediului, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă, Agenția de Mediu

Propunerile și obiecțiile aferente proiectului au fost analizate și după caz, luate în considerare în procesul de definitivare al acestuia.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul hotărârii Guvernului a fost supus expertizei anticorupție și juridice, conform scrisorii nr. 04 -1344 din 26.05.2026.

Conform expertizei anticorupție recepționate prin scrisoarea cu nr. 06/2/10615 din 11.06.2026, Centrul Național Anticorupție a constatat respectarea cerințelor privind transparența procesului decizional, corespunderea scopului declarat cu scopul real al proiectului, precum și lipsa unor norme contradictorii sau a unor conflicte cu alte acte normative în vigoare.

Conform expertizei juridice recepționate prin scrisoarea nr. 04/2-6445 din 11.06.2026, au fost formulate observații și propuneri în vederea îmbunătățirii calității proiectului. Observațiile și propunerile au fost acceptate, cu excepția unor propuneri care necesitau clarificări suplimentare, acestea au fost ulterior clarificate și convenite cu Ministerul Justiției.

Observațiile și propunerile recepționate în cadrul procesului de expertizare au fost integrate și reflectate în tabelul de sinteză.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative completează Legea nr. 10/2016 și exclude necesitatea reglementării separate în alte acte normative.

Totodată, proiectul operează modificări în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 și în Hotărârea Guvernului nr. 74/2025, în vederea completării prevederilor aferente criteriilor de durabilitate, precum și în Hotărârea Guvernului nr. 6/2026 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură.

Consolidarea cadrului juridic național pe domeniu are loc prin transpunerea a actelor UE menționate la pct. 5 din prezenta notă de fundamentară.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu suportul IP CNED, monitorizează îndeplinirea măsurilor și asigură respectarea prevederilor stabilite prin prezentul proiect de hotărâre.

Prevederile de la pct. 30-32 din Regulamentul prevăzut la pct. 7 din prezentul proiect de hotărâre, se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2027.

Secretar general al ministerului

/semnat electronic/

Andrei GRÎȚCO

**SINTEZA
la proiectul**

privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative
(număr unic 277/Men/2026)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Educației și Cercetări <i>Nr. 02/194/26 din 25.03.2026</i>	1.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Biroul Național de Statistică <i>Nr. 13/1-02-48 din 03.04.2026</i>	2.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică) <i>Nr. 12 - 1544 din 24.03.2026</i>	3.	În acest context, fiind relevantă poziția Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, solicităm examinarea proiectului de hotărâre vizat și expunerea opiniei, în termen rezonabil, dar nu mai târziu de 01 aprilie 2026. Materialele pot fi vizualizate pe site-ul Cancelariei de Stat, compartimentul „Ședințele Secretarilor” la adresa: https://gov.md/sites/default/files/media/documents/sedinte-de-guvern/2026-03/277-MEn-2026.pdf	Se ia act.
Ministerul Justiției	4.	Se atestă că proiectul prezentat spre avizare nu are tangență cu domeniile de activitate ale Ministerului Justiției, stabilite conform Regulamentului	Se ia act.

24.03.2026 nr. 04/2-3239	privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017 și nu vizează domeniile proprietății intelectuale reglementate la art. 3 și 4 din Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală. Potrivit art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Ministerul Justiției efectuează expertiza juridică care este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative elaborate de către autoritățile administrației publice centrale de specialitate și autoritățile publice autonome. În conformitate cu art. 34 alin. (3) din aceeași lege, expertiza juridică se efectuează la etapa finală, după definitivarea proiectului actului normativ potrivit avizelor, expertizei de compatibilitate cu legislația UE și rezultatelor consultărilor publice. Totodată, art. 37 alin. (11) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, stabilește că proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare, de sinteză și, după caz, de tabelul de concordanță, se expediază Ministerului Justiției spre expertiză juridică. Astfel, după avizare și consultare publică, proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare, de sinteză și, după caz, de tabelul de concordanță, se expediază Ministerului Justiției. Expertiza juridică are menirea de a asigura: a) concordanța între proiectul actului normativ și prevederile Constituției, ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, ale legislației naționale și ale legislației Uniunii Europene, concordanța între proiectul actului normativ, precum și jurisprudența Curții Constituționale și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului; b) respectarea standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului; c) reglementarea integrală a raporturilor sociale abordate în proiect; d)	
--------------------------	--	--

		încadrarea dispozițiilor proiectului în cadrul normativ în vigoare; e) corespunderea proiectului actului normativ normelor tehnicii legislative. În acest context, proiectul definitivat potrivit avizelor se va prezenta pentru efectuarea expertizei juridice, urmare respectării procedurii expuse supra.	
Ministerul Sănătății <i>Nr. 09/1175 din 03.04.2025</i>	5.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale <i>Nr. 07/1696 din 27.03.2026</i>	6.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică <i>Nr. 06-01/2297 din 06.04.2026</i>	7.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor) <i>Nr. 27/11- 1849 din 03.04.2026</i>	8.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.

Congresul Autorităților Locale din Moldova <i>Nr. 101 din 31 martie 2026</i>	9.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal <i>Nr. 04-01/1151 din 03.04.2026</i>	10.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Centrul de Armonizare A Legislației <i>Nr. 31/02-126-3978 din 07.04.2026</i>	11.	Observații de compatibilitate cu Regulamentul delegat (UE) 2023/1185 Totodată, constatăm că proiectul național nu a asigurat transpunerea art. 2 din Regulament cu referire la stabilirea pragului minim de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră de cel puțin 70 % prin utilizarea combustibililor pe bază de carbon reciclat. Potrivit mențiunilor din tabelul de concordanță, această prevedere urmează a fi transpusă printr-un alt act normativ național ulterior. În acest context, atragem atenția că, transpunerea ulterioară a actului UE nu este planificată în Programul Național de Aderare pentru perioada 2025–2029. Clauza de armonizare a proiectului național, se va expune în următoarea redacție: „Prezenta Hotărâre: - transpune parțial (transpune: art. 2 (46) și (47), art. 30 (5), (7), (9) și (10), art. 31 (1) - (4) și (6) și anexa VIII) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie	Se acceptă.

		2018, CELEX: 32018L2001, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024; iunie 2024; - transpune parțial (transpune: art. 1, art. 3 și Anexa) Regulamentul delegat (UE) 2023/1185 al Comisiei din 10 februarie 2023 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui prag minim pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii pe bază de carbon reciclat și prin specificarea unei metodologii de evaluare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră obținute de la combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și de la combustibilii pe bază de carbon reciclat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 157 din 20 iunie 2023, CELEX: 32023R1185; - transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2448 al Comisiei din 13 decembrie 2022 de stabilire a unor orientări operaționale privind dovezile pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere, prevăzute la articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 320 din 14 decembrie 2022, CELEX: 32022R2448; - transpune Decizia Comisiei din 10 iunie 2010 privind orientările pentru calcularea stocurilor de carbon din sol în sensul anexei V la Directiva 2009/28/CE, (2010/335/UE) publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 151 din 17 iunie 2010, CELEX: 32010D0335; - transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022 privind normele de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a criteriilor privind riscurile reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 168 din 27 iunie 2022, CELEX: 32022R0996, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/196 al Comisiei din 3 februarie 2025;	
--	--	--	--

		- transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/1640 al Comisiei din 5 iunie 2023 privind metodologia de stabilire a ponderii biocombustibililor și a biogazului pentru transporturi rezultând din prelucrarea biomasei împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 205 din 18 august 2023, CELEX: 32023R1640; - transpune Regulamentul (UE) nr. 1307/2014 al Comisiei din 8 decembrie 2014 privind criteriile și limitele geografice pentru identificarea pășunilor cu biodiversitate ridicată în sensul articolului 7b alineatul (3) litera (c) din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea benzinei și a motorinei și al articolului 17 alineatul (3) litera (c) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 351 din 9 decembrie 2014 CELEX: 32014R1307; - transpune Directiva delegată (UE) 2024/1405 a Comisiei din 14 martie 2024 de modificare a anexei IX la Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește adăugarea de materii prime pentru producția de biocombustibili și biogaz, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 2024/1405 din 17 mai 2024, CELEX: 32024L1405.” De asemenea, clauza de armonizare a HG nr. 53/2025 și HG nr. 74/2025 se va formula după modelul de mai jos: Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră: „Prezenta Hotărâre:	
--	--	---	--

		- transpune parțial (transpune: art. 2, art. 25 - 30 (1), (3) - (7), (9) și (10), Anexa III și Anexa IX) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024; - transpune parțial (transpune: art. 3) Regulamentul delegat (UE) 2023/1185 al Comisiei din 10 februarie 2023 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui prag minim pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii pe bază de carbon reciclat și prin specificarea unei metodologii de evaluare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră obținute de la combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și de la combustibilii pe bază de carbon reciclat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 157 din 20 iunie 2023, CELEX: 32023R1185.” Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025: „Prezenta Metodologie transpune parțial (transpune: art. 31 (1) - (4) și (6)) din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018, CELEX: 32018L2001, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024”; Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025:	
--	--	---	--

		„Prezenta Metodologie transpune parțial (transpune: art. 1 și Anexa) Regulamentul delegat (UE) 2023/1185 al Comisiei din 10 februarie 2023 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui prag minim pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii pe bază de carbon reciclat și prin specificarea unei metodologii de evaluare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră obținute de la combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și de la combustibilii pe bază de carbon reciclat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 157 din 20 iunie 2023, CELEX: 32023R1185.” Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025: „Prezentele Orientări transpun Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2448 al Comisiei din 13 decembrie 2022 de stabilire a unor orientări operaționale privind dovezile pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere, prevăzute la Articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 320 din 14 decembrie 2022 CELEX: 32022R2448” Anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025: „Prezentele Orientări transpun Decizia Comisiei din 10 iunie 2010 privind orientările pentru calcularea stocurilor de carbon din sol în sensul Anexei V la Directiva 2009/28/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 151 din 17 iunie 2010, CELEX:32010D0335” Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile:	
--	--	--	--

		„Prezenta Hotărâre transpune Directiva delegată (UE) 2024/1405 a Comisiei din 14 martie 2024 de modificare a anexei IX la Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește adăugarea de materii prime pentru producția de biocombustibili și biogaz, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 2024/1405 din 17 mai 2024, CELEX: 32024L1405”; Proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative: „Prezentul Regulament: - transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022 privind normele de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a criteriilor privind riscurile reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 168 din 27 iunie 2022, CELEX: 32022R0996; - transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/1640 al Comisiei din 5 iunie 2023 privind metodologia de stabilire a ponderii biocombustibililor și a biogazului pentru transporturi rezultând din prelucrarea biomasei împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 205 din 18 august 2023, CELEX: 32023R1640; - transpune Regulamentul (UE) nr. 1307/2014 al Comisiei din 8 decembrie 2014 privind criteriile și limitele geografice pentru identificarea pășunilor cu biodiversitate ridicată în sensul articolului 7b alineatul (3) litera (c) din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea benzinei și a motorinei și al articolului 17 alineatul (3) litera (c) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse	
--	--	---	--

		regenerabile, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 351 din 9 decembrie 2014, CELEX: 32014R1307; - transpune parțial (transpune Anexa VIII) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024”	
Petrom-Moldova S.R.L. Nr. 110 din 03.04.2026	12.	1. Introducerea unei definiții noi în Regulament: activitatea de eșantionare – prelevare de probe a unui produs și efectuarea încercărilor de determinare a parametrilor și specificațiilor tehnice stabilite în actele normative ce se referă la produsul respectiv.	Nu se acceptă Se recomandă evitarea redundanței definiției „eșantion”, întrucât acesta nu depășește sensul său uzual.
		2. Lipsa obligației de certificare a fiecărui operator economic din lanțul de aprovizionare Deși conform în p.76 din Regulament este prevăzută obligația operatorilor economici de a transmite informațiile documentate temeinic cu privire la caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), precum și alte informații care descriu materiile prime sau combustibilii, necesare în conformitate cu HG 53/2025, Proiectul nu impune în mod expres fiecărui operator economic din lanțul de aprovizionare obligația de a deține o certificare individuală în cadrul unei scheme voluntare sau naționale de certificare. Or, Proiectul se limitează la obligația de transmitere a informațiilor privind durabilitatea, fără a condiționa participarea la lanțul de aprovizionare de deținerea unui certificat valid. Astfel, considerăm că pentru a evita o ruptură în lanțul de custodie toți operatorii economici care preiau proprietatea legală asupra materialului urmează să fie certificați individual.	Nu se acceptă Proiectul Regulamentului transpune integral Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 care stabilește norme de punere în aplicare pentru a verifica într-un mod eficient și armonizat a conformității. Totodată, subpct. 2.28 din proiectul Regulamentului definește „Registru de biocarburanți” în care se face referință la pct. 7-9 din anexa nr. 1 din HG 53/2025 care constituie temei pentru transmiterea datelor necesare.

	Prin urmare, se propune completarea Regulamentului cu un nou punct, având următorul cuprins: <i>„Fiecare operator economic care preia proprietatea legală asupra biocombustibililor, biolichidelor, combustibililor din biomasă sau a materiilor prime destinate producerii acestora, în cadrul lanțului de aprovizionare, este obligat să dețină un certificat valid emis de un organism de certificare acreditat, în cadrul unei scheme voluntare recunoscute sau al schemei naționale, în conformitate cu prevederile prezentului regulament. Transmiterea informațiilor privind caracteristicile de durabilitate către următorul operator economic din lanțul de aprovizionare este condiționată de deținerea unui astfel de certificat.”</i>	Pct. 35 din HG 53/2025 cu modificările propuse la pct. 3.1.10 din prezentul proiect, prevede obținerea de către operatorii economici a certificatelor din cadrul unei scheme voluntare sau naționale recunoscute de Guvern. Certificatul emis în cadrul unei scheme voluntare sau naționale recunoscute de Guvern confirmă respectarea elementelor prevăzute de schema respectivă, iar prezentarea altor dovezi nu este necesară. Având în vedere că definiția de „operator economic” acoperă întregul lanț de aprovizionare, fiecare operator economic are obligația de a deține certificatul de conformitate.
	3. Perioadă de implementare insuficientă Conform p. 6 din Proiect, actul normativ adoptat va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor de la p. 30-32 din Regulament, care vor intra în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2027." Prin urmare, Proiectul prevede o intrare în vigoare imediată a majorității dispozițiilor, fără a acorda operatorilor economici un termen rezonabil de adaptare. Singura excepție vizează p. 30- 32 din Regulament. Asemenea abordare nu ține cont de realitățile practice ale pieței din Republica Moldova. Obținerea unei certificări în cadrul unei scheme	Se ia act. Proiectul Regulamentului stabilește procedura de verificare a criteriilor de durabilitate, aplicabilă odată cu instituirea cotelor minime anuale de biocombustibili. În prezent, aceste cote nu au fost stabilite. Odată ce ANRE va stabili cotele, în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 10/2016,

	voluntare recunoscute presupune un proces complex, care include: identificarea și contractarea unui organism de certificare acreditat; pregătirea documentației interne (sisteme de gestionare, bilanț masic, calcule GES, etc.); remedierea eventualelor neconformități; și obținerea propriu-zisă a certificatului. Conform practicilor, acest proces durează în medie (...) luni de la momentul înaintării demersurilor necesare. Într-un context în care operatorii economici din Republica Moldova nu au avut anterior obligația formală de certificare în cadrul unor scheme voluntare, iar piața locală de servicii de audit și certificare este în curs de constituire, un termen de cel puțin 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial apare ca un minim necesar pentru asigurarea unei tranziții ordonate. 4. Riscul blocării la vamă a loturilor de combustibil care conțin biocarburanți: Potrivit p. 77 din Regulament, informațiile care trebuie transmise pe întregul lanț de aprovizionare se includ în documentația care însoțește transporturile fizice de materii prime sau de combustibili. Totodată, potrivit Art. 25 (4) din Legea nr. 10/2016, conformitatea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă plasați pe piață se atestă prin documentele de confirmare emise în cadrul schemei/schemelor voluntare de certificare. Coroborarea acestor prevederi creează un risc semnificativ pentru ca formalitățile de import să fie tergiversate, întrucât certificatul de durabilitate, care atestă conformitatea lotului de biocarburant cu criteriile stabilite de schema voluntară, este emis de organismul de certificare în termenul maxim permis de schema respectivă (de regulă după finalizarea tranzacției și verificarea documentelor aferente bilanțului masic). În practică, acest lucru înseamnă că, la momentul prezentării lotului fizic de combustibil la punctul vamal, certificatul de durabilitate aferent poate să nu fie încă disponibil.	prevederile Regulamentului din prezentul proiect vor deveni aplicabile. ANRE urmează să stabilească și să comunice operatorilor economici noile cerințe, ținând cont de termenele de publicare a acestora, precum și de intervalul minim de timp de care operatorii economici vor beneficia pentru a se conforma. Se ia act. În scopul alinierii prevederilor aferente procesului de plasare pe piață a biocarburanților, prevederile corespunzătoare din Legea nr. 10/2016 urmează a fi modificate.
--	---	---

		În practica Uniunii Europene, schemele voluntare prevăd mecanisme de transfer al declarațiilor de durabilitate de la un operator economic la altul, cu posibilitatea transmiterii documentației de susținere într-un termen rezonabil de la livrarea fizică. Această flexibilitate este esențială pentru funcționarea fluidă a lanțurilor internaționale de aprovizionare, unde documentația de certificare urmează, de regulă, un circuit paralel cu cel fizic al mărfii. În absența unei dispoziții clare în Proiect care să reglementeze acest aspect, autoritățile vamale pot refuza intrarea pe teritoriul Republicii Moldova a loturilor de combustibil care conțin biocarburanți, generând blocaje logistice și pierderi financiare semnificative pentru operatorii economici. Prin urmare, se propune completarea Regulamentului cu un nou punct, având următorul cuprins: <i>„CertIFICATELE valide emise de un organism de certificare acreditat, în cadrul unei scheme voluntare recunoscute sau al schemei naționale, aferente unui lot de biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă pot fi transmise următorului operator economic din lanțul de aprovizionare în termenul maxim prevăzut de schema voluntară de certificare de sustenabilitate. Pe durata acestui termen, operatorul economic destinat poate plasa marfa pe piață sau o poate utiliza, cu condiția ca acesta să dețină un certificat valid în cadrul unei scheme voluntare recunoscute și să existe o confirmare provizorie din partea operatorului economic furnizor cu privire la caracteristicile lotului livrat.”</i>	
--	--	---	--

		5. Previzibilitatea și flexibilitatea stabilirii nivelurilor minime pentru biocarburanți: Potrivit Art. 14,(1), e) din Legea nr. 10/2016, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare "ANRE") deține competența de a stabili cantitățile și cotele minime anuale de biocarburanți care urmează a fi achiziționate în mod obligatoriu de către importatorii de produse petroliere principale, în conformitate cu Planul național integrat privind energia și clima și cu traiectoria orientativă trasată de acesta. Cu toate acestea, Proiectul nu reglementează un mecanism procedural prin care ANRE stabilește și comunică aceste cote minime, termenele de publicare a acestora sau intervalul minim de care operatorii economici vor beneficia pentru a se conforma noilor cerințe. Or, stabilirea cotelor minime obligatorii de biocarburanți în amestecul de produse petroliere are un impact semnificativ asupra activității importatorilor de produse petroliere principale, obligându-i să identifice furnizori de biocarburanți, să negocieze contracte de aprovizionare, să adapteze infrastructura logistică și să asigure conformitatea produselor cu standardele de calitate aplicabile. Totodată, având în vedere că România reprezintă partenerul principal al Republicii Moldova în domeniul produselor petroliere, o aliniere a cotelor minime din Republica Moldova cu cele din România ar facilita importul de produse petroliere și ar asigura o flexibilitate pentru operatorii economici implicați.	Se ia act. Proiectul Regulamentului stabilește procedura de verificare a criteriilor de durabilitate, aplicabilă odată cu instituirea cotelor minime anuale de biocarburanți. În prezent, aceste cote nu au fost stabilite. ANRE urmează să stabilească și să comunice operatorilor economici noile cerințe, ținând cont de termenele de publicare a acestora, precum și de intervalul minim de timp de care operatorii economici vor beneficia pentru a se conforma.
--	--	--	---

		6. Neclaritate privind compensarea costurilor aferente procedurii de obținere a certificatelor valide emise de organismele de certificare acreditate. Pe de o parte, potrivit p.17 din Metodologia de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 446/2021 (în continuare "Metodologia"), agenții economici care practică activitatea de import și comercializare cu ridicata și activitatea de comercializare cu amănuntul sunt obligați să ducă evidența separat pe tipuri de produse petroliere a cheltuielilor ce țin de fiecare din aceste activități. Titularii de licențe, care în afara activității licențiate legate de produsele petroliere practică și alte activități, trebuie să ducă separat evidența cheltuielilor ce țin de activitatea de import și comercializarea produselor petroliere cu ridicata, activitatea de comercializare a produselor petroliere cu amănuntul și alte activități. În costurile de import și comercializare a produselor petroliere trebuie să fie incluse doar acele cheltuieli care nemijlocit țin de activitatea respectivă. Pe de altă parte, potrivit Proiectului, obligația de certificare se aplică fiecărui operator economic din lanțul de aprovizionare. Asemenea obligație generează costuri operaționale substanțiale care, în prezent, nu sunt reflectate adecvat în Metodologie și, respectiv, în mecanismul prevăzut la art. 14 alin. (4) din Legea nr. 10/2016.	Se ia act. Proiectul Regulamentului transpune integral Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 care stabilește norme de punere în aplicare pentru a verifica într-un mod eficient și armonizat a conformității. ANRE urmează să stabilească un mecanism de calcul și să comunice operatorilor economici noile cerințe, ținând cont de termenele de publicare a acestora, precum și de intervalul minim de timp de care operatorii economici vor beneficia pentru a se conforma. În scopul alinierii prevederilor aferente procesului de plasare pe piață a biocarburanților, prevederile corespunzătoare din Legea nr. 10/2016 urmează a fi modificate.
--	--	---	---

		Prin urmare, se propune ca prin Proiect sau printr-un alt mecanism de ajustare a cadrul legal național să fie prevăzut un mecanism clar prin care costurile aferente procedurii de obținere a certificatelor valide emise în cadrul schemelor naționale sau voluntare internaționale recunoscute de Guvern să fie luate în considerație la formarea prețurilor de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale. De asemenea, prin prezentul, Societatea își exprimă interesul său să participe în continuare în cadrul dezbaterilor publice care pot avea loc în legătură cu Proiectul, inclusiv la cel mai înalt nivel și inclusiv cu ajutorul colegilor săi din Grupul OMV, care dețin o vastă experiență în ceea ce ține de implementarea cadrului legal asemănător Proiectului. Prezenta nu este în detrimentul drepturilor pe care Societatea sau acționarii săi (directi și indirecti) le are(au) sau le poate(pot) avea conform legislației în vigoare, inclusiv tratatelor la care Moldova este parte.	
„Termoelectrica” S.A. Nr. 79/90e din 03.04.2026	13.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Societatea pe Acțiuni „CET-Nord” Nr. 200-08/0395 din 30.03.2026	14.	S.A. „CET-Nord” susține promovarea proiectului menționat, apreciind că acesta se înscrie în direcția consolidării cadrului național de reglementare privind sursele alternative de energie, reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și alinierii la obiectivele și cerințele Uniunii Europene în domeniul energetic și al protecției mediului. Totodată, precizăm că, la această etapă, biocarburanții nu se regăsesc în structura combustibililor utilizați în cadrul instalațiilor de producere operate de S.A. „CET-Nord”, având în vedere configurația tehnologică actuală a echipamentelor și specificul regimurilor de exploatare. În contextul obiectivelor de decarbonizare și al necesității identificării unor soluții energetice sustenabile pe termen mediu și lung, considerăm justificată evaluarea posibilităților de utilizarea hidrogenului drept combustibil	Se ia act.

		alternativ. În acest sens, apreciem ca oportună inițiere a unor studii tehnice privind amestecul hidrogen-gaz natural, inclusiv pentru procente de injectare de până la 5%, în vederea analizării impactului asupra funcționării echipamentelor existente, a condițiilor de siguranță în exploatare, a performanțelor energetice și a potențialului de reducere a emisiilor. Specialiștii S.A. „CET-Nord” își exprimă disponibilitatea de a participa, în colaborare cu Ministerul Energiei și cu alte instituții relevante, la evaluarea și fundamentarea tehnică a unor astfel de direcții de dezvoltare.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Nr. 21-1858 din 07.04.2026	15.	Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative (număr unic 277/Men/2026), în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele. <i>La proiectul hotărârii Guvernului:</i> La pct. 2, în temeiul art. 55 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, urmează a fi corectată trimiterea la art. 10 alin. (1) lit. d¹) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, lipsind indicarea actului normativ la care se face referire. La subpct. 3.3, prin care se propune completarea Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 cu anexa nr. 3 „<i>Metodologia de determinare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră generate de combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică din surse regenerabile utilizați în transporturi și de combustibilii pe bază de carbon reciclat</i>”, constatăm că proiectul utilizează aceeași denumire „<i>Datele privind producția de energie electrică și consumul de combustibil</i>”, atât pentru Capitolul II, cât și pentru Capitolul III. În vederea asigurării clarității și coerenței structurale a anexei, precum și pentru evitarea dificultăților de interpretare și aplicare a metodologiei, se impune revizuirea denumirii unuia dintre capitole.	Se acceptă parțial. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.

		La proiectul Regulamentului: Pe tot textul Regulamentului, cuvintele „<i>organism de certificare</i>”, la orice formă gramaticală, se vor substitui cu cuvintele „<i>organism de evaluare a conformității</i>”, la forma gramaticală corespunzătoare, în conformitate cu art. 2 alin. (1) pct. 12 din Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, precum și cu art. 13 alin. (2) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.	Propunerea de substituie a sintagmei „organism de certificare” nu se consideră relevantă. Definiția noțiunii „organism de evaluare a conformității”, prevăzută de Legea nr. 235/2011, nu acoperă integral scopul prezentului proiect, fiind transpusă în conformitate Regulamentului (CE) nr. 765/2008. În sensul Regulamentului din prezentul proiect, definiția noțiunii „organism de certificare” are un scop mai îngust stabilit, aferent schemelor voluntare, transpus în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996.
Ministerul Finanțelor Nr. 09/2-03/244/561 din 23 martie 2026	16.	La indicația Cancelariei de Stat nr. DGPȘG-2020-18-69-934 din 23 martie 2026, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative (număr unic 277/MEn/2026), autor – Ministerul Energiei și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele. La proiectul Regulamentului: La capitolul II, secțiunea 1 „Structura de guvernare a schemei voluntare”, se stipulează că, organul de specialitate al administrației publice în domeniul energiei înființează un grup de lucru de asistență tehnică specializată, cu posibilitatea de a contracta experți externi	Se acceptă. La pct. 3 din proiectul Regulamentului: 1) este indicat expres autoritățile care vor face parte din grupul de lucru:

		independenți, în vederea acordării de consultanță privind aspecte tehnice. Întru evitarea neclarităților, este esențial să fie indicați expres membrii căror autorități vor face parte din grupul respectiv, specificându-se dacă aceștia vor fi remunerați sau nu, iar în caz afirmativ, se va preciza sursa de finanțare. La Nota de fundamentare: În compartimentul 4.2 „<i>Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i>” este menționat că, proiectul de hotărâre presupune anumite cheltuieli financiare din bugetul de stat. În principiu, se face referire la costurile pentru elaborarea și operarea „<i>Registrului de biocarburanți</i>”, menționându-se că, sunt prevăzute și acceptate în proiectul asigurarea procesului de colectare și stocare a informațiilor privind tranzacțiile și caracteristicile de durabilitate ale combustibililor, inclusiv emisiile de gaze cu efect de seră generate pe durata ciclului de viață, dezvoltarea unui sistem de monitorizare pentru această activitate. Cu toate acestea, subliniem faptul că, costurile respective nu au fost acceptate în contextul proiectului <i>Cadrului bugetar pe termen mediu 2026-2028</i>, ci au fost aprobate și alocate conform <i>Legii bugetului de stat pentru anul 2026 nr. 322/2025</i>. În consecință, trimiterea la cadrul legal va fi ajustată, pentru a asigura prezentarea unor informații juste.	„<i>Din componența grupului de lucru fac parte, în mod obligatoriu, Agenția de Mediu și IP CNED.</i>” 2) s-a completat cu următoare sintagmă: <i>„Activitatea în calitate de membru al grupului de lucru nu se remunerează.”</i> Propunerea nu mai este relevantă, întrucât „grupul de lucru” a fost exclus din ultima versiune a proiectului Nota de fundamentare a fost modificată în conformitate cu propunere înaintată.
--	--	--	--

		Totodată, atenționăm că, realizarea prevederilor prezentei hotărâri se va efectua din contul și în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală sau cadrul bugetar pe termen mediu, aferente Ministerului Energiei, fără necesitatea alocării mijloacelor bugetare suplimentare, precum și din surse de asistență externă nerambursabilă. În concluzie, Ministerul Finanțelor este disponibil să examineze repetat proiectul de hotărâre, după luarea în considerare a obiecțiilor formulate.	
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare <i>Nr. 2026PHG-1050 din 9 aprilie 2026</i>	17.	În contextul examinării proiectul de hotărâre privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative (număr unic 277/MEn/2026), Vă comunicăm următoarele. 1) Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord: pe tot parcursul proiectului de substituit sintagma „schimbării indirecte a destinației terenurilor” cu sintagma „schimbării destinației terenurilor” în vederea asigurării respectării terminologiei utilizate în Codul Funciar nr. 22/2024.	Se acceptă. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
Agenția Proprietății Publice <i>Nr.05-04-2629 din 10.04.2026</i>	18.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Ministerul Mediului <i>Nr.13-05/1268 din 17.04.2026</i>	19.	În contextul examinării proiectului de hotărâre privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative (număr unic 277/MEn/2026), Vă comunicăm următoarele:	Se acceptă parțial.

		La pct. 2 din preambul se propune adăugarea unei fraze: „Recunoașterea schemelor voluntare se realizează cu respectarea legislației naționale de mediu, inclusiv a obligațiilor privind protecția biodiversității, utilizarea durabilă a resurselor naturale și controlul supraexploatării biomasei.” La pct. 3.1.5 și 3.1.7 se menționează schimbul de date între scheme, dar nu se menționează verificarea impactului asupra mediului, context în care se propune introducerea unei prevederi privind partajarea datelor relevante de mediu (zone sensibile, arii protejate, specii rare, riscuri asupra fondului forestier) cu Ministerul Mediului și Agenția de Mediu. La pct. 3.1.10 și 3.1.11 se reglementează doar criterii tehnice și economice. Astfel se propune: introducerea unui alineat nou: „Evaluarea unei scheme voluntare include analiza respectării legislației naționale privind conservarea biodiversității (Legea Nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat), protecția solului și a resurselor de apă.”	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. 1) Propunerea aferentă subpct. 3.1.5 și 3.1.7 se raportează la prevederile privind partajarea datelor relevante de mediu, care sunt deja menționate în proiectul Regulamentului, după cum urmează: - Capitolul IV secțiunea 1 prevede informația necesară care trebuie să fie inclusă în Registrul de biocarburanți. - Anexa nr. 1 prevede lista de date care trebuie transmise pe întregul lanț de aprovizionare și date privind tranzacțiile care vor fi incluse în Registrul de biocarburanți. Agenția de Mediu va avea acces la Registrul de biocarburanți. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
--	--	---	---

	La pct. 3.4 privind completarea cu Anexa nr. 4 a Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 „Orientări operaționale privind dovezile pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere” se notează că aceasta transpune integral Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2448 al Comisiei din 13 decembrie 2022 de stabilire a unor orientări operaționale privind dovezile pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere, prevăzute la Articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L320 din 14 decembrie 2022 (CELEX: 32022R2448). În acest context, considerăm că transpunerea respectivă urmează să ia în considerație specificul național, de exemplu zonele fitogeografice (domeniu; zonă ecologică), limitându-se la indicatorii caracteristici Republicii Moldova, excluzând versiunile exotice (de exemplu: tropical, pădure tropicală pluvială etc.). Este necesar să se acorde o atenție sporită asupra unor reglementări tehnice, deoarece pe unele aspecte reglementările naționale sunt mai stricte. Concomitent, se menționează că factorii care sunt recomandați în document pentru efectuarea calculelor aferente demonstrării conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere au o amplitudine prea generală și nu reflectă condițiile și factorii caracteristici Republicii Moldova. În cazul utilizării acestora rezultatele calculelor vor fi eronate și nu vor reflecta corect situația sau efectul climatic al recoltelor de biomasă forestieră în Republica Moldova, vor fi diferențe esențiale cu datele din inventarele naționale a gazelor cu efect de seră (GES).	2) Propunerea aferentă subpct. 3.4 privind excluderea versiunilor exotice se raportează la faptul că biomasa poate fi importată din alte state, iar țara de recoltare nu se limitează la o singură zonă fitogeografică, aceasta poate proveni din orice regiune; 3) Propunerile aferente noțiunilor de la pct. 2, respectiv „pădure plantată”
--	--	---

		În Capitolul I Dispoziții generale, noțiunile prevăzute la pct. 2 este necesar de corelat parțial cu prevederile art. 3 din Codul silvic (nr. 69/2024). La pct. 3.2.3: considerăm necesar de a introduce o referire explicită la legislația națională: Legea Nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, Legea regnului vegetal nr. 239/2007 și Legea nr. 439/1995 regnului animal. La pct. 3.2.4: se impune includerea obligației operatorului de a evita recoltarea în habitate critice ale speciilor rare sau periclitate, incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova. La pct. 7.2.2 – expresia „zece ani” de substituit cu expresia „doi ani” conform alin. (5) al art. 44 din Codul silvic (nr. 69/2024). La pct. 7.2.5 – propoziția 2 de completat după virgulă cu expresia „precum și planurile de management forestier”.	și „plantație forestieră”, prevăzute la anexa nr. 4, sunt deja definite în Codul Silvic (nr. 69/2024). Totuși, orientările operaționale din anexa nr. 4 au caracter tehnic și introduc definiții mai specifice, menite să precizeze aplicarea acestora exclusiv în cadrul orientărilor operaționale, completând definiția generală din Codul Silvic al Republicii Moldova. 4) Propunerile aferente subpct. 3.2.3, 3.2.4, 7.2.2 și 7.2.5 se raportează la obligația de a prezenta dovezi privind respectarea legislației naționale sau subnaționale din țara de recoltare. În acest sens, legislația aplicabilă diferă în funcție de statul în care are loc recoltarea. De exemplu, dacă țara de recoltare este Republica Moldova, operatorul economic are obligația de a prezenta dovezi în statul importator, în conformitate cu legislația națională a Republicii Moldova. Dacă operatorul economic importă în Republica Moldova, acesta are obligația de a prezenta dovezi în conformitate cu legislația țării de recoltare.
--	--	--	--

		La pct. 3.5 prin care Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, se completează cu anexa nr. 5 „Orientări pentru calcularea stocurilor de carbon din sol”, se recomandă utilizarea valorii factorilor utilizați în procesul inventarului național de GES. Astfel, factorii care necesită ajustare națională se cuprind în următoarele puncte/tabele din document: - pct. 20, Tabelul 1: SOCST, cantitatea standard de carbon organic din sol în stratul de 0- 30 centimetri aflat la suprafața terenului; - pct. 33, Tabelul 9: Valorile de vegetație pentru terenuri agricole (în general); - pct. 34, Tabelul 11: Valorile de vegetație pentru culturi perene (în general); - pct. 35, Tabelul 13: Valorile de vegetație pentru pășuni – cu excepția zonei de tufăriș (în general); - pct. 35, Tabelul 15: Valorile de vegetație pentru zonele de tufăriș, respectiv terenuri cu vegetație alcătuită preponderent din plante lemnoase cu înălțimi mai mici de 5 metri, care nu prezintă trăsături caracteristice arborilor; - pct. 36, Tabelul 16: Valorile de vegetație pentru suprafețele împădurite cu un coronament cuprins între 10% și 30% – excluzând plantațiile forestiere; - pct. 36, Tabelul 17: Valorile de vegetație pentru suprafețele împădurite cu un coronament mai mare de 30% – excluzând plantațiile forestiere; - pct. 36, Tabelul 18: Valorile de vegetație pentru plantațiile forestiere. Suplimentar, propunem includerea în Capitolul I Dispoziții generale a unui punct care să prevadă necesitatea utilizării prioritare a factorilor din cel mai recent inventar național de GES, transmis către Secretariatul Convenției-cadru ONU privind schimbările climatice. Deoarece, Republica Moldova, în procesul de elaborare a inventarului național de GES la sectorul 4 „Folosința terenurilor, schimbări în folosința terenurilor și silvicultură” (LULUCF), dispune de o acoperire de peste	5) Propunerile aferente subpct. 3.5. Orientările pentru calcularea stocurilor de carbon din sol pe baza orientărilor din 2006 ale Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) pentru inventarele naționale de gaze cu efect de seră. Orientările respective au fost concepute pentru inventarele naționale de gaze cu efect de seră și nu sunt exprimate într-o formă care să poată fi aplicată rapid de operatorii economici. Prin urmare, atunci când în orientările IPCC pentru inventarele naționale de gaze cu efect de seră nu există informațiile necesare privind producția biocarburanților și biolichidelor sau atunci când astfel de informații nu sunt accesibile, este oportun să se apeleze la alte surse științifice de date. Pct. 3 prevede posibilitatea utilizării unor metode alternative pentru solurile minerale. De asemenea, orientările respective se aplică în funcție de țara de recoltare.
--	--	--	---

		95% cu factori de emisie cu specific național, elaborați în conformitate cu cercetările și rapoartele naționale. Utilizarea factorilor implicați se admite doar în cazul lipsei factorilor naționali.	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova Nr. 16/2-1334 din 21.04.2026	20.	De ordin general Proiectul conține elemente de debirocratizare și aliniere la acquis-ul UE, cât și unele riscuri regulatorii ce necesită ajustare. De exemplu considerăm necesară: (i) o delimitare clară a obligațiilor autorității publice centrale, Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă, Secretariatul Comunității Energetice și al Centrului Național de Acreditare; (ii) Aplicarea principiului proporționalității și limitarea datelor la strictul necesar cu referire la datele solicitate în raport cu Registrul de biocarburanți (date detaliate privind ciclul de viață al combustibililor); (iii) Procedură complexă de instituire și recunoaștere a schemelor voluntare; (iv) Stabilirea clară a raportului și recunoașterii reciproce între schemele naționale și cele voluntare; (v) Raționalizarea fluxurilor de raportare și digitalizarea acestora.	Se acceptă parțial. 1) Clarificare la propunerile de ordin general (i) Obligațiile părților implicate sunt prevăzute în proiectul hotărârii, inclusiv actele normative care se modifică, în funcție de rolul acestora în procesele aferente. De exemplu, pct. 9 din HG 53/2025 și subpct. 2.28 din proiectul Regulamentului specifică rolul IP CNED de a gestiona Registrul de biocarburanți și datele aferente, pct. 35-37 din HG 53/2025 specifică rolul autorității publice centrale și a Secretariatul Comunității Energetice. (ii) Capitolul IV, secțiunea 1, stabilește informațiile care urmează a fi incluse în Registrul de biocarburanți. Anexa nr. 1 prevede lista de date ce trebuie transmise pe întregul lanț de aprovizionare, precum și datele privind tranzacțiile ce vor fi înscrise în Registrul de biocarburanți. Toate părțile implicate în procesul vor avea acces la Registrul de biocarburanți,

			în limita responsabilității ce le revine. Informațiile solicitate sunt strict aliniate cu prevederile Directivei (UE) 2018/2001. (iii) Doar schemele voluntare și naționale recunoscute de Comisia Europeană sunt considerate valide pentru confirmarea respectării criteriilor de durabilitate prevăzute de Directiva (UE) 2018/2001. Procedura de recunoaștere a schemelor aprobate de Comisia Europeană este una simplificată, întrucât Guvernul recunoaște aceste scheme în temeiul prevederilor de la pct. 2 al proiectului hotărârii. Astfel, în cazul în care un operator economic prezintă un certificat de conformitate emis în cadrul unei scheme recunoscute, nu mai este necesară prezentarea altor dovezi, conform pct. 35 din Hotărârea Guvernului nr. 53/2025, cu modificările propuse la punctul 3.2.10 din prezentul proiect. Dacă se instituie o schemă voluntară pe teritoriul Republicii Moldova, această se aprobă de Guvern și se notifică cu privire la intenția de a recunoașterea acesteia pe teritoriul Uniunii Europen, în conformitate cu
--	--	--	---

			pct. 35.2 din Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 cu modificările propuse la pct. 3.2.11 din proiectul hotărârii. (iv) Schema națională poate fi instituită de Guvern și va avea un caracter obligatoriu, iar schema voluntară poate fi instituită de către sectorul privat. Odată cu recunoașterea de către Comisia Europeană a schemelor voluntare sau naționale, acestea sunt tratate în mod uniform, având același statut juridic și aceeași valabilitate. Întrucât Guvernul recunoaște schemele Uniunii Europene în temeiul prevederilor de la pct. 2 al proiectului hotărârii, instituirea unei scheme naționale nu este relevantă. (v) Întregul flux de informații aferent criteriilor de durabilitate și emisiilor de gaze cu efect de seră va fi gestionat de către IP CNED prin intermediul Registrului de biocarburanți (va fi o platformă digitală). Toate părțile implicate în proces vor avea acces la Registrul de biocarburanți, în limita responsabilităților ce le revin, pentru a asigura optimizarea tuturor proceselor aferente.
--	--	--	---

	La punctul 3 din Hotărâre, privind completarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și metodologia de calcul Punctul 35² specifică „Centrul Național de Acreditare supraveghează funcționarea organismelor de certificare care realizează audituri independente în cadrul unei scheme voluntare...”. Activitatea de supraveghere a organismelor de certificare nu este specifică Organismului Național statuate la art. 8 din Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității și transpune Regulamentul (CE) nr.765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 339/93. În vederea transpunerii coerente a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile este necesar substituirea textului „Centrul Național de Acreditare” cu textul „organul central de specialitate”. La Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă Noțiunile descrise la pct. 2 nu sunt transpuse fidel conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022. Astfel, în Regulament noțiunea „sistem voluntar” înseamnă o organizație care certifică respectarea de către operatorii economici a criteriilor și normelor...”, iar în proiect este descrisă noțiunea „<i>schema voluntară</i> – organizație care certifică respectarea de către operatorii economici a criteriilor și normelor...”. În acest context, se propune transpunerea fidelă a noțiunilor. La Secțiunea a 8-a, precum și la pct. 68-73 textul „Centrul Național de Acreditare” de substituit cu textul „organul central de specialitate”. Argumentele de susținere a acestei propuneri sunt atribuțiile Centrului	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. 2) Clarificare la propunerea privind noțiunile de la pct. 2 din proiectul Regulamentului Noțiunea de „<i>schema voluntară</i>” este aliniată cu prevederile Legii nr. 10/2016.
--	--	---

		Național de Acreditare descrise în Legea nr.235/2011, potrivit căreia, activitatea de „supraveghere” este în contradicție cu norma citată.	
IP Centrul Național pentru Energie Durabilă Nr. 15-1443 din 12.05.2026	21.	Prin prezenta, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED), în contextul demersului Nr. 04-728 din 24 martie 2026 privind avizarea/consultarea proiectul de hotărâre privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative (număr unic 277/MEn/2026), vă comunică următoarele propuneri la proiectul de hotărâre expediat spre avizare: Includerea pct. 8. care va avea următorul cuprins: „8. Hotărârea Guvernului nr. 6/2026 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2026, nr. 51-54 art. 22), se modifică după cum urmează: 8.1. se adaugă pct. 9. în Hotărârea de Guvern privind aprobarea Regulamentului privind procedura de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură după cum urmează: „9. Prevederile subpct. 14.4. din Regulamentul nominalizat la pct. 1 se aplică exclusiv în cazul în care procedura de obținere a autorizației de electrician autorizat menționat la subpct. 14.4 include evaluarea părții teoretice, precum și a competențelor esențiale aferente categoriei solicitate, stabilite în anexa la Regulamentul sus-numit.” 8.2. În Regulamentul privind procedura de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme	Se acceptă. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.

		fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură: 8.2.1. condițiile de calificare se completează cu punctul 14.4. ce va avea următorul conținut: „14.4. dacă este electrician autorizat și deține autorizație valabilă emisă de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu Regulamentul cu privire la autorizația de electrician autorizat aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 413/2021.” 8.2.2. se modifică pct. 21.3. care va avea următorul cuprins: „21.3. copia actului de studii pentru categoria solicitată, copia certificatului de atestare în conformitate cu subpct. 14.3. sau copia autorizației de electrician autorizat în conformitate cu subpct. 14.4.” Totodată, în contextul modificării propuse pentru 3.1.5. pct. 6 ce va avea următorul cuprins: „6. În vederea reducerii la minimum a riscului ca loturile unice să fie revendicate mai mult de o singură dată, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu suportul Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă (în continuare – IP CNED), și Secretariatul Comunității Energetice consolidează cooperarea dintre schemele naționale și factorii voluntari de verificare stabiliți în temeiul secțiunii a 2-a din capitolul III, inclusiv, dacă este cazul, schimbul de date. În cazul în care IP CNED va suspecta că s-a comis o fraudă sau va depista o astfel de fraudă, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează, după caz, Secretariatul Comunității Energetice.” Se propune, în vederea prezentării complete a instituțiilor responsabile, modificarea Figurii 1 din Nota de fundamentare, cu includerea la	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
--	--	---	---

		secțiunea de raportare către Secretariatul Comunității Energetice a rolului Ministerului Energiei de comun cu IP CNED în Schema responsabilităților instituționale propuse în cadrul sistemului propus de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
Centrul de Armonizare a Legislației <i>Publicat pe platforma Legiferare pe 3 iunie 2026</i>	22.	Clauza de armonizare a proiectului național, se va expune în următoarea redacție: „, Prezenta Hotărâre: - transpune parțial (transpune: art. 2 (46) și (47), art. 30 (5), (7), (9) și (10), art. 31 (1) - (4) și (6) și anexa VIII) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, CELEX: 32018L2001, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024; - transpune parțial (transpune: art. 1, art. 3 și Anexa) Regulamentul delegat (UE) 2023/1185 al Comisiei din 10 februarie 2023 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui prag minim pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii pe bază de carbon reciclat și prin specificarea unei metodologii de evaluare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră obținute de la combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și de la combustibilii pe bază de carbon reciclat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 157 din 20 iunie 2023, CELEX: 32023R1185; - transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2448 al Comisiei din 13 decembrie 2022 de stabilire a unor orientări operaționale privind dovezile pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere, prevăzute la articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului,	Se acceptă. Propunerile au fost înaintate în cadrul procesului de expertizare. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.

		publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 320 din 14 decembrie 2022, CELEX: 32022R2448; - transpune Decizia Comisiei din 10 iunie 2010 privind orientările pentru calcularea stocurilor de carbon din sol în sensul anexei V la Directiva 2009/28/CE, (2010/335/UE) publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 151 din 17 iunie 2010, CELEX: 32010D0335; - transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022 privind normele de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a criteriilor privind riscurile reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 168 din 27 iunie 2022, CELEX: 32022R0996, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/196 al Comisiei din 3 februarie 2025; - transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/1640 al Comisiei din 5 iunie 2023 privind metodologia de stabilire a ponderii biocombustibililor și a biogazului pentru transporturi rezultând din prelucrarea biomasei împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 205 din 18 august 2023, CELEX: 32023R1640; - transpune Regulamentul (UE) nr. 1307/2014 al Comisiei din 8 decembrie 2014 privind criteriile și limitele geografice pentru identificarea pășunilor cu biodiversitate ridicată în sensul articolului 7b alineatul (3) litera (c) din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea benzinei și a motorinei și al articolului 17 alineatul (3) litera (c) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 351 din 9 decembrie 2014 CELEX: 32014R1307; - transpune Directiva delegată (UE) 2024/1405 a Comisiei din 14 martie 2024 de modificare a anexei IX la Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește adăugarea de materii prime pentru producția de biocombustibili și biogaz, publicat în	
--	--	---	--

[illegible]

		Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025: „Prezenta Metodologie transpune parțial (transpune: art. 31 (1) - (4) și (6)) din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018, CELEX: 32018L2001, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024”; Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025: „Prezenta Metodologie transpune parțial (transpune: art. 1 și Anexa) Regulamentul delegat (UE) 2023/1185 al Comisiei din 10 februarie 2023 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui prag minim pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii pe bază de carbon reciclat și prin specificarea unei metodologii de evaluare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră obținute de la combustibilii lichizi și gazeoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și de la combustibilii pe bază de carbon reciclat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 157 din 20 iunie 2023, CELEX: 32023R1185.” Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025: „Prezentele Orientări transpun Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2448 al Comisiei din 13 decembrie 2022 de stabilire a unor orientări operaționale privind dovezile pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere, prevăzute la Articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 320 din 14 decembrie 2022 CELEX: 32022R2448” Anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025:	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
--	--	---	---

		„Prezentele Orientări transpun Decizia Comisiei din 10 iunie 2010 privind orientările pentru calcularea stocurilor de carbon din sol în sensul Anexei V la Directiva 2009/28/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 151 din 17 iunie 2010, CELEX:32010D0335” La pct. 4.1.1 în Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 se va exclude clauza de armonizare. La Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.74/2025: „Prezentul Regulament: - transpune parțial (transpune: art. 2 (2), (13), (25), (26), (28), (29), (35), (37), (39), (40), (43), (44), art. 7, art. 10, art. 12, art. 13, art. 25-27, Anexa II, Anexa III, Anexa VII și Anexa IX) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024; - transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/1184 al Comisiei din 10 februarie 2023 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin instituirea unei metodologii a Uniunii de stabilire a unor norme detaliate pentru producția de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică obținuți din surse regenerabile și utilizați în transporturi, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 157 din 20 iunie 2023 (CELEX: 32023R1184), așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2024/1408 al Comisiei din 14 martie 2024.” Proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative:	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
--	--	---	---

		„Prezentul Regulament: - transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022 privind normele de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a criteriilor privind riscurile reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 168 din 27 iunie 2022, CELEX: 32022R0996; - transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/1640 al Comisiei din 5 iunie 2023 privind metodologia de stabilire a ponderii biocombustibililor și a biogazului pentru transporturi rezultând din prelucrarea biomasei împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 205 din 18 august 2023, CELEX: 32023R1640; - transpune Regulamentul (UE) nr. 1307/2014 al Comisiei din 8 decembrie 2014 privind criteriile și limitele geografice pentru identificarea pășunilor cu biodiversitate ridicată în sensul articolului 7b alineatul (3) litera (c) din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea benzinei și a motorinei și al articolului 17 alineatul (3) litera (c) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 351 din 9 decembrie 2014, CELEX: 32014R1307; - transpune parțial (transpune Anexa VIII) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 328 din 21 decembrie 2018 (CELEX: 32018L2001), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024”	
IP Centrul Național pentru Energie Durabilă	23.	Prin prezenta, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED), în contextul demersului Nr. 04-1344 din 26 mai 2026 privind expertizarea proiectului de hotărâre privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și	Se acceptă. Propunerile au fost înaintate în cadrul procesului de expertizare.

Nr. 15-1629 din 04.06.2026		combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative (număr unic 277/MEn/2026), în contextul necesității de a introduce unele corectări în modalitatea de tranziție pentru instalatorii de sisteme SER deja înregistrați în Registrul instalatorilor de sisteme SER (categoria B1), vine cu propunerea de modificare a punctului 6 din Hotărârea Guvernului nr. 6/2026 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură, care se propune a avea următorul cuprins: „6. Instalatorii de sisteme SER înregistrați în Registrul instalatorilor de sisteme SER pentru categoria B1 până la data de 22 iulie 2026 inclusiv, vor prezenta informațiile prevăzute la subpct. 21.4 și subpct. 33.3 din Regulamentul nominalizat la pct. 1, în termen de până la 15 zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.”	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
Agencia de Mediu <i>Email din 13 iulie 2026, transmis pe adresa Direcției surse de energie regenerabilă și mobilitate verde.</i>	24.	AVIZ la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 I. Temeiul și obiectul avizului În temeiul Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și al Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției de Mediu (aprobat prin HG nr. 549/2018), examinând proiectul transmis spre avizare, Agenția de Mediu comunică următoarele observații și propuneri. Agenția de Mediu susține obiectivul proiectului — transpunerea acquis-ului Uniunii Europene în materie de durabilitate a biocarburanților — și formulează prezentul aviz în scop constructiv, cu propuneri concrete de reformulare, pentru asigurarea conformității proiectului cu legea abilitată și cu delimitarea legală a competențelor instituționale. II. Observații de ordin general	Se ia act. Propunerile au fost înaintate în cadrul procesului de expertizare. Prevederile referitoare la responsabilitățile „Agenției de Mediu” au fost revizuite, astfel sintagma „Agenția de Mediu” a fost substituită, după caz, cu „IP CNED” sau cu „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic” pe întreg parcursul textului proiectului, în funcție de prevederea vizată.

		1. Potrivit principiului ierarhiei juridice a actelor normative, consacrat de Legea nr. 100/2017, hotărârea de Guvern pune în aplicare legea și nu îi poate depăși limitele, nici nu poate institui în sarcina unei autorități atribuții pe care legea nu i le conferă sau pe care legea le atribuie expres altei autorități. 2. Potrivit art. 26² alin. (4) lit. a) și alin. (5) din 2 Legea nr. 10/2016, producătorii prezintă în adresa Agenției de Mediu informațiile privind respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de GES, datele relevante aferente și, în formă standardizată, informațiile privind măsurile de protecție a solului, apei și aerului. Prin urmare, rolul conferit de lege Agenției este exclusiv acela de destinatar și deținător al informației de durabilitate și de mediu. Legea nu atribuie Agenției funcții de verificare a veridicității documentelor, de supraveghere a organismelor de certificare, de constatare a neconformităților ori de impunere de obligații operatorilor. 3. Legea nr. 10/2016 plasează funcțiile de verificare, evidență și sancționare în afara Agenției de Mediu: - verificarea exactității se realizează prin evaluare anuală independentă — audit de terță parte (art. 26² alin. (4) lit. b)); - Registrul producătorilor de biocarburanți, monitorizarea importatorilor/producătorilor și sancționarea revin ANRE (art. 14 și art. 8 alin. (7)); - elaborarea Regulamentului privind criteriile de durabilitate — care conține procedura de verificare — și monitorizarea aplicării acesteia revin organului central pentru resurse naturale și mediu, la nivel de minister (art. 12 lit. a) și b)); - recunoașterea schemelor voluntare revine Guvernului, la propunerea comună a ministerului energiei și a ministerului mediului (art. 10 lit. d¹));	
--	--	--	--

		- acreditarea se realizează de organismul național de acreditare (MOLDAC) și de organisme de evaluare a conformității (art. 13 alin. (2)). 4. Potrivit HG nr. 549/2018, Agenția de Mediu este autoritate de implementare, monitorizare, autorizare și informare, fără funcție de control de stat. Controlul, supravegherea de stat și constatarea neconformităților revin, prin HG nr. 548/2018, Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Această delimitare a fost confirmată recent de Guvern în sistemul MRVA (Regulamentul privind verificatorii emisiilor de GES, 2026): Agenția de Mediu asigură implementarea, iar Inspectoratul pentru Protecția Mediului monitorizează respectarea. 5. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 lasă desemnarea autorității competente la latitudinea statului. În România, autoritatea competentă pentru durabilitatea biocarburanților este Ministerul Energiei, care centralizează datele, publică lista organismelor de verificare de terță parte și transmite agregat Comisiei Europene; autoritatea de mediu nu are rol operațional. 6. Proiectul pune în sarcina Agenției de Mediu un ansamblu de atribuții operaționale de verificare, supraveghere și control care depășesc temeiul din art. 26² al Legii nr. 10/2016 și excedează mandatul Agenției stabilit prin HG nr. 549/2018, unele fiind atribuite de lege altor autorități (ANRE, ministerul, organismul de acreditare). Se solicită reamplasarea acestor atribuții, conform propunerilor de la secțiunea III. Rămâne la Agenția de Mediu, cu temei în lege, primirea și deținerea informațiilor de durabilitate și a datelor de mediu, precum și furnizarea datelor de referință de mediu. III. Observații și propuneri pe puncte Anexa nr. 1 Pct. 35 — verificarea veridicității documentelor de confirmare	
--	--	--	--

		Textul din proiect: „Agenția de Mediu verifică veridicitatea documentelor de confirmare prezentate de operatorul economic.” Obiecție: Fără temei în Legea nr. 10/2016. Art. 26² alin. (7) atribuie recunoașterea schemelor „autorităților competente”, iar art. 26² alin. (4) lit. b) prevede că exactitatea se confirmă prin evaluare independentă (audit), nu prin verificare de către Agenție. Propunere: „Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prin intermediul IP CNED, verifică veridicitatea documentelor de confirmare prezentate de operatorul economic.” Argument: Modelul României (Ministerul Energiei — autoritate competentă); Regulamentul (UE) 2022/996. Pct. 35² — supravegherea organismelor de certificare Textul din proiect: „Agenția de Mediu supraveghează funcționarea organismelor de certificare... În cazul în care Agenția de Mediu constată probleme de neconformitate, aceasta informează schema voluntară în termen de 5 zile.” Obiecție: Supravegherea organismelor de certificare nu este atribuită Agenției prin Legea nr. 10/2016; este funcție de autoritate competentă (art. 17 din Reg. (UE) 2022/996). Constatarea neconformităților are natură de control de stat, ce revine IPM (HG nr. 548/2018). Propunere: înlocuirea sintagmei „Agenția de Mediu” cu „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”; acreditarea organismelor — de competența MOLDAC. Argument: În Germania, autoritatea competentă (BLE) supraveghează organisme de certificare și dispune inspecții; precedentul intern MRVA (2026). Pct. 35³ — intermedierea către Secretariatul Comunității Energetice	
--	--	---	--

		Textul din proiect: „Operatorul economic poate solicita, prin intermediul Agenției de Mediu, examinarea de către Secretariatul Comunității Energetice...” Obiecție: Interfața cu Secretariatul aparține sectorului energetic; nu este atribuție a Agenției în Legea nr. 10/2016. Propunere: „...prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei...”. Argument: Coerent cu pct. 35.1, care rutează deja notificările prin acest organ; în România, autoritatea competentă poate solicita Comisiei examinarea unei surse (OUG 80/2018, art. 12 alin. (9)). Pct. 41 — întocmirea și transmiterea informațiilor agregate Textul din proiect: „Agenția de Mediu întocmește informații privind criteriile de durabilitate... și le transmite, prin intermediul organului... energiei, Secretariatului..., în formă agregată.” Obiecție: Transmiterea agregată către Secretariat este funcție a autorității competente; Agenția deține datele (art. 26² alin. (5)), dar nu este organul de raportare externă. Propunere: „Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întocmește și transmite Secretariatului Comunității Energetice, în formă agregată, informațiile privind criteriile de durabilitate. Agenția de Mediu îi furnizează datele de mediu pe care le deține în temeiul art. 26² din Legea nr. 10/2016.” Argument: În România, autoritatea competentă (Ministerul Energiei) transmite agregat Comisiei (OUG 80/2018, art. 12 alin. (7)); se păstrează rolul legal al Agenției de deținător de date.	
--	--	---	--

		Anexa nr. 4 (Orientări privind verificarea) Pct. 37 — solicitarea de informații auditate (recoltare, nivel național) Textul din proiect: „Agenția de mediu solicită operatorilor economici să furnizeze informații auditate care să stabilească respectarea criteriilor de recoltare...” Obiecție: Impunerea de obligații operatorilor este funcție de autoritate competentă; nu este atribuită Agenției prin Legea nr. 10/2016. (Se corectează și scrierea „Agenția de mediu”.) Propunere: înlocuirea „Agenția de mediu” cu „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”. Argument: Reg. (UE) 2022/996; modelul României. Pct. 37, subpct. 3.4.2 — furnizarea datelor de mediu specifice sitului (se păstrează la Agenție) Textul din proiect: „...Agenția de Mediu întreprinde măsurile necesare pentru a furniza date privind caracteristicile de mediu specifice sitului.” Poziție: Se păstrează la Agenția de Mediu — funcție cu temei în art. 26² alin. (5) din Legea nr. 10/2016 și în mandatul Agenției (deține inventarul GES-LULUCF — HG nr. 1277/2018). Propunere de precizare: „Agenția de Mediu, în cooperare cu Agenția „Moldsilva” și cu Agenția Relații Funciare și Cadastru, pune la dispoziția operatorilor economici datele de mediu de referință specifice sitului, în limita datelor pe care le deține.” Argument: Formularea „întreprinde măsurile necesare” se delimitează ca obiect, pentru a fi executabilă. Pct. 39 (Anexa 4) — baza de date publică (se păstrează la Agenție, condiționat) Textul din proiect: „...Agenția de Mediu întreprinde măsurile necesare pentru instituirea unei baze de date publice cu informații actualizate...”	
--	--	--	--

		Poziție: Componenta de date de mediu ține de mandatul Agenției; obligația trebuie delimitată și condiționată de finanțare. Propunere: „Agenția de Mediu, în cooperare cu Agenția „Moldsilva” și cu Agenția Relații Funciare și Cadastru, facilitează accesul operatorilor economici la datele de referință de mediu, spațiale și la inventarele publice pe care le deține. Instituirea unei baze de date dedicate se realizează în funcție de evaluarea impactului bugetar.” Pct. 41 (Anexa 4) — solicitarea de informații (recoltare, zona de aprovizionare) Obiecție și propunere: idem pct. 37 — înlocuirea „Agenția de Mediu” cu „organul central... energeticii”. Pct. 42 (Anexa 4) — criteriile LULUCF la nivel național Textul din proiect: „Agenția de Mediu impune operatorilor economici să furnizeze informații auditate care să confirme conformitatea cu criteriile LULUCF...” Obiecție: Impunerea de obligații operatorilor = autoritate competentă; datele LULUCF de referință provin din inventarul administrat de Agenție. Propunere: „Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii impune operatorilor economici să furnizeze informații auditate... Agenția de Mediu pune la dispoziție datele LULUCF de referință pe care le deține.” Pct. 43 (Anexa 4) — furnizarea informațiilor LULUCF actualizate (se păstrează la Agenție) Poziție: Se menține la Agenția de Mediu — furnizarea de date LULUCF de referință ține de mandat (inventarul GES-LULUCF, HG nr. 1277/2018). Se recomandă precizarea termenului de răspuns.	
--	--	---	--

		Pct. 44 (Anexa 4) — criteriile LULUCF la nivelul zonei de aprovizionare Obiecție și propunere: idem pct. 42 — înlocuirea „Agenția de Mediu” cu „organul central... energeticii”; datele de referință rămân la Agenție. Pct. 45 (Anexa 4) — asigurarea calității informațiilor și a auditului Textul din proiect: „Agenția de Mediu întreprinde măsurile necesare pentru a se asigura că operatorii economici: [informații fiabile; bilanț masic; audit de terță parte; transparență; audituri periodice].” Obiecție: Asigurarea conformității este funcție de autoritate competentă; art. 26² alin. (4) lit. b) prevede că auditul este realizat de o evaluare independentă. Propunere: „Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întreprinde măsurile necesare pentru a se asigura că operatorii economici [...]. Auditul de terță parte se efectuează de organisme de certificare acreditate de MOLDAC în sensul Regulamentului (CE) nr. 765/2008.” Argument: Art. 11 din Reg. (UE) 2022/996; precedentul MRVA (verificatori independenți acreditați). Pct. 46 (Anexa 4) — verificarea exactității și protecția împotriva fraudei Obiecție și propunere: idem pct. 45 — înlocuirea „Agenția de Mediu” cu „organul central... energeticii”, auditul rămânând de competența organismelor acreditate. IV. Concluzie Agenția de Mediu avizează proiectul cu obiecții și propuneri, condiționat de operarea reformulărilor de la secțiunea III. În esență: se păstrează la	
--	--	---	--

		Agenția de Mediu funcțiile cu temei în art. 26² din Legea nr. 10/2016 (primirea și deținerea informațiilor de durabilitate și a datelor de mediu, furnizarea datelor de referință de mediu și LULUCF), iar funcțiile de verificare, supraveghere și control se reamplasează la organul central în domeniul energiei (autoritate competentă), la MOLDAC (acreditare) și la Inspectoratul pentru Protecția Mediului (control). Se recomandă totodată desemnarea expresă, în Legea nr. 10/2016, a autorității competente, după modelul României. AVIZ la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă și recunoașterea schemelor voluntare I. Temeiul și obiectul avizului În temeiul Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și al Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției de Mediu (aprobat prin HG nr. 549/2018), examinând proiectul transmis spre avizare, Agenția de Mediu comunică următoarele observații și propuneri, formulate în scop constructiv. II. Observații de ordin general Observațiile de principiu formulate la avizul aferent proiectului de modificare a HG nr. 53/2025 se aplică integral și prezentului proiect, în special: - rolul Agenției de Mediu se limitează, potrivit art. 26² alin. (4) – (5) din Legea nr. 10/2016, la primirea și deținerea informațiilor de durabilitate și a datelor de mediu; legea nu atribuie Agenției funcții de verificare, supraveghere sau control; - funcțiile operaționale sunt atribuite de lege altor autorități: ANRE (registru, monitorizare, sancțiuni — art. 14, art. 8 alin. (7)),	
--	--	---	--

		ministerul (monitorizarea procedurii de verificare — art. 12), organismul național de acreditare/MOLDAC (art. 13 alin. (2)); - controlul de stat revine Inspectoratului pentru Protecția Mediului (HG nr. 548/2018), model confirmat de Guvern prin sistemul MRVA (2026); - modelul european (România — Ministerul Energiei ca autoritate competentă; Regulamentul (UE) 2022/996). Observație suplimentară — dublă reglementare. Dispozițiile Regulamentului privind criteriile de recoltare și LULUCF care nominalizează Agenția de Mediu (pct. 41, 44, 45, 47 și 48) reiau aceleași atribuții ca și Anexa nr. 4 la HG nr. 53/2025 (pct. 37, 41–46). Se solicită eliminarea suprapunerii — reglementarea o singură dată — și aplicarea, în ambele acte, a aceluiași reformulări: - se reamplasează la organul central în domeniul energiei pct. 44, 47 și 48 (impunerea de obligații operatorilor și asigurarea conformității), rămânând la Agenția de Mediu pct. 41 și 45 (furnizarea datelor de referință de mediu și LULUCF). A se vedea avizul aferent proiectului de modificare a HG nr. 53/2025. III. Observații și propuneri pe puncte A. Modificările la HG nr. 53/2025 — direcție corectă, de extins Pct. 15 și 16 — substituirea „Agenția de Mediu” → „autoritatea competentă relevantă” Textul din proiect: la subpct. 20.1.3 și 20.2.3, „Agenția de Mediu” se substituie cu „autoritatea competentă relevantă”. Poziție: Agenția de Mediu susține această modificare, care confirmă că nominalizarea Agenției nu este o cerință de transpunere. Propunere: extinderea aceleiași soluții la toate punctele care nominalizează Agenția și desemnarea, în Legea nr. 10/2016, a autorității	
--	--	--	--

		competente în persoana Ministerului Energiei, pentru claritate și securitate juridică. Argument: Regulamentul (UE) 2022/996 și Directiva (UE) 2018/2001 utilizează noțiunea de „autoritate competentă”, lăsând desemnarea la latitudinea statului. Notă: Punctele proiectului care inserează în Anexa nr. 1 la HG nr. 53/2025 dispozițiile pct. 35, 35², 35³ și 37 sunt tratate în avizul aferent proiectului de modificare a HG nr. 53/2025, ale cărui propuneri se aplică identic. B. Regulamentul de verificare — secțiunile de supraveghere Pct. 55 — accesul la calculele emisiilor de GES Textul din proiect: „...schemele voluntare asigură acces la calculele efective ale emisiilor de GES... pentru Secretariatul Comunității Energetice, Agenția de Mediu și IP CNED.” Obiecție: Accesul la datele de verificare revine autorității competente și operatorului registrului, nu Agenției de Mediu (rolul căreia, potrivit art. 26², este de destinatar al datelor de mediu, nu de verficator). Propunere: „...pentru Secretariatul Comunității Energetice, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și IP CNED.” Pct. 61, 62 și 65 — determinarea pășunilor cu biodiversitate ridicată (se păstrează la Agenție) Textul din proiect: informații puse la dispoziție „de Agenția de Mediu”; teren „identificat ca fiind foarte bogat în biodiversitate de către Agenția de Mediu”; „permisiunea primită din partea Agenției de Mediu”.	
--	--	--	--

		Poziție: Se păstrează la Agenția de Mediu — conservarea biodiversității și managementul ariilor naturale protejate țin de mandatul Agenției (HG nr. 549/2018). Propunere de precizare: „Identificarea și, după caz, eliberarea permisiunii se realizează conform procedurii și regimului ariilor naturale protejate/biodiversității, prin actul administrativ prevăzut de legislația de mediu.” Argument: Se cere definirea procedurii și a tipului de act pentru „permisiune”, pentru ca obligația să fie executabilă. Titlul Secțiunii a 8-a și pct. 67 — supravegherea și accesul la sedii Textul din proiect: „Supravegherea de către Agenția de Mediu și IP CNED”; schemele impun cooperarea cu „IP CNED, Agenția de Mediu și Secretariatul...”, inclusiv „accesul la sediile operatorilor economici”. Obiecție: Supravegherea organismelor de certificare este funcție de autoritate competentă; accesul la sedii și controlul de stat revin, prin HG nr. 548/2018, Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Propunere: titlu: „Supravegherea de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și IP CNED”; iar accesul la sedii: „...inclusiv acordarea accesului la sediile operatorilor economici, la solicitarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului.” Argument: Precedentul MRVA (2026) — Agenția implementează, Inspectoratul controlează. Pct. 67 subpct. 1 — informații pentru supravegherea organismelor Obiecție și propunere: înlocuirea „Agenției de Mediu” cu „organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei” — supravegherea organismelor = autoritate competentă (art. 17 din Reg. (UE) 2022/996). Pct. 68 — procedura de înregistrare pentru supraveghere	
--	--	--	--

		Textul din proiect: „...Agenția de Mediu stabilește procedura care permite organismelor de certificare... să se înregistreze pentru supraveghere...” Obiecție: Instituirea procedurilor de înregistrare pentru supraveghere revine statului prin autoritatea competentă (art. 17 alin. (2) din Reg. (UE) 2022/996); nu este atribuție a Agenției în Legea nr. 10/2016. Propunere: înlocuirea „Agenția de Mediu” cu „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”. Pct. 69 — schimbul de informații și cadrul comun de supraveghere Obiecție și propunere: înlocuirea „Agenția de Mediu” cu „organul central... energiei” — schimbul de informații privind supravegherea revine autorității competente (art. 17 alin. (3) din Reg. (UE) 2022/996). Pct. 71 — cadre de cooperare cu țări terțe Textul din proiect: „Agenția de Mediu stabilește, după caz, cadre de cooperare cu țările terțe pentru supravegherea organismelor de certificare...” Obiecție: Cooperarea externă cu țări terțe excedează rolul unei autorități executive de mediu și are natură de nivel ministerial. Propunere: înlocuirea „Agenția de Mediu” cu „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”. Argument: În Germania, lista țărilor terțe cu drept de inspecție este gestionată de autoritatea competentă (BLE), sub minister. Pct. 72 — constatarea nerespectării de către organismele de certificare	
--	--	--	--

		Textul din proiect: „În cazul în care Agenția de Mediu constată nerespectarea prevederilor... de către un anumit organism de certificare [din UE/țară terță] acesta comunică...” Obiecție: Constatarea neconformității organismelor de certificare este parte a supravegherii exercitate de autoritatea competentă, în coordonare cu organismul de acreditare (MOLDAC) și, la nivel intern, cu Inspectoratul pentru Protecția Mediului. Propunere: înlocuirea „Agenția de Mediu” cu „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”. Argument: În Germania, autoritatea competentă (BLE) a dispus inspecții soldate cu retragerea unui certificat. Pct. 79 subpct. 9 — verificarea bilanțului masic pentru producția locală Textul din proiect: „Pentru biocarburanți și biolichide produși sau amestecați local, Agenția de Mediu verifică veridicitatea acestor informații...” Obiecție: Verificarea datelor de bilanț masic revine autorității competente/operatorului registrului, nu Agenției de Mediu. Propunere: „...organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prin intermediul IP CNED, verifică veridicitatea acestor informații...”. Argument: Coerență internă — subpct. 8 al aceluiași pct. 79 atribuie deja o funcție conexasă (retragerea din bilanțul masic) Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică; verificarea aferentă ține de sectorul energetic.	
--	--	---	--

		IV. Concluzie Agenția de Mediu avizează proiectul cu obiecții și propuneri, condiționat de operarea reformulărilor de la secțiunea III și de eliminarea dublei reglementări față de Anexa nr. 4 la HG nr. 53/2025. Se păstrează la Agenția de Mediu determinările de biodiversitate (pct. 61, 62, 65) și rolul de deținător al datelor de mediu (temei — art. 26 ² din Legea nr. 10/2016); funcțiile de supraveghere, verificare și control se reamplasează la organul central în domeniul energiei (autoritate competentă), la MOLDAC (acreditare) și la Inspectoratul pentru Protecția Mediului (control). Se reiterează recomandarea desemnării exprese, în Legea nr. 10/2016, a autorității competente, după modelul României.	
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție <i>Nr. 06/2/10615 din 11.06.2026</i>	25.	III. Concluzia expertizei În nota de fundamentare se menționează că: „Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative are la bază necesitatea creării unui cadru normativ armonizat pentru verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate. Această intervenție este esențială pentru a asigura că biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă contabilizați în îndeplinirea țintelor SER-T contribuie efectiv la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră”. Proiectul reglementează în mod indirect activitatea entităților publice și a agenților publici, care vor fi responsabili, conform cadrului legal aplicabil acestora și cu competențele atribuite, de implementare a normelor din conținutul proiectului.	Se ia act.

		Proiectul promovează interesul public manifestat prin transpunerea actelor comunitare în domeniul reglementat de normele proiectului. În final, menționăm că în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.	
Ministerul Justiției <i>Nr. 04/2-6445 din 11.06.2026</i>	26.	Urmare examinării proiectului de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative (număr unic 277/MEn/2026), comunicăm următoarele. Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei de fundamentare, proiectul creează cadrul normativ armonizat pentru verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate. Această intervenție este esențială pentru a se asigura că biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă contabilizați în îndeplinirea ȋntelor SER-T contribuie efectiv la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Totodată, proiectul transpune integral Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022 privind normele de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a criteriilor privind riscurile reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor. În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul elaborării proiectului actului normativ. Totodată, în vederea îmbunătățirii calității proiectului se expun următoarele observații și propuneri. La pct. 3 (Hotărârea Guvernului nr. 53/2025): La sbp. 3.1, textul „în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025:” se va substitui cu textul „în hotărâre:”.	Se acceptă parțial. Propunerile care nu au fost acceptate au fost clarificate și agreeate cu Ministerul Justiției. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.

		La sbp. 3.1.1, expresia „se include” nu este consacrată în limbajul normativ, prin urmare, se va substitui cu cuvintele „se completează cu”. La sbp. 3.2.1, textul „clauza de armonizare se modifică după cum urmează:” se va substitui cu textul „clauza de armonizare va avea următorul cuprins:”. Observația dată este valabilă și pentru sbp. 3.2.31.1 și 3.3.1. La sbp. 3.2.3 – 3.2.3.4, se va face referire la abrogarea subpunctelor (2.3, 2.5, 2.14, 2.15), dar nu a noțiunilor. La sbp. 3.2.4, în redacția propusă a pct. 3, textul „în conformitate Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile (în continuare – HG 74/2025)” se va substitui cu textul „în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025”. Totodată, semnalăm că este lipsită de logică propunerea de a utiliza în continuarea textului referința la „HG 74/2025”, în măsura în care se face trimitere la regulament și nu la hotărâre în general. Observația dată se referă la toate situațiile similare din proiect. La sbp. 3.2.6, în redacția propusă a pct. 5, după textul „anexa nr. 3” cuvintele „la prezentul Regulament” se vor exclude. Se va reține că potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ. Observația dată este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. 1) Propunerea aferentă subpct. 3.2.6 privind excluderea cuvintelor „la prezentul Regulament”. Se recomandă menținerea referinței explicite „la prezentul Regulament” în cazul vizat, precum și în toate cazurile similare în textul proiectului.
--	--	--	---

		Amendamentul propus la sbp. 3.2.8 se va indica anterior modificărilor elementelor structurale, deoarece vizează tot textul Regulamentului. Sbp. 3.2.7, 3.2.9 și 3.2.10 care se referă la modificarea pct. 6, 7 și 8, urmează a fi unificate într-un singur subpunct, iar dispoziția de modificare se va expune în următorul mod: „punctele 6 - 8 vor avea următorul cuprins:”, urmate de redarea acestora. Observația dată este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect. La sbp. 3.2.12, semnalăm că sbp. 10.1 – 10.3 sunt parte componentă a pct. 10 și nu este necesară abrogarea separată a acestora, dar expunerea în redacție nouă a pct. 10. La sbp. 3.2.16 și 3.2.19 se va revedea expresia „legislație subnațională” nefiind consacrată în legislație, or, prevederea anterioară viza legislație secundară, adică actele normative emise în temeiul legilor.	Această precizare este necesară pentru evitarea ambiguității, întrucât proiectul conține atât o Anexă nr. 3 la Regulament, cât și o Anexă nr. 3 la HG propriu-zisă. În absența unei distincții clare, trimiterea generică la „Anexa nr. 3” ar putea genera confuzii în aplicarea actului normativ. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. 2) Propunerea aferentă subpct. 3.2.16 și 3.2.19 privind revederea expresiei „legislație subnațională”. Se recomandă menținerea textului în redacția actuală. În acest sens, se explică faptul că țara de recoltare poate fi un stat membru al Uniunii Europene, pe al cărui teritoriu, pe lângă legislația
--	--	---	--

		La sbp. 3.2.24, textul „pct. 32, 33 și 34 se abrogă” se va substitui cu textul „pct. 32 – 34 se abrogă”, or, în situația în care se enumeră mai mult de două elemente structurale consecutive, acestea se expun cu utilizarea cratimei. La sbp. 3.2.25, textul „în conformitate cu pct. 2 la Hotărârea de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și recunoașterea schemelor voluntare și modificarea unor acte normative” este inutil și se va exclude. Adicional, prevederile de la sbp. 35.1 și 35.2 se vor indica la puncte separate, deoarece nu reprezintă diviziuni a pct. 35 (valabil și pentru sbp. 35^{1.1} și 35^{1.2}).	națională, se aplică și legislație subnațională — de nivel local sau regional. Prin urmare, trimiterea la cadrul normativ aplicabil trebuie să acopere toate nivelurile de reglementare în vigoare în statul respectiv, iar o formulare restrictivă ar limita nejustificat sfera de aplicare a prevederii. În consecință, redacția actuală este cea adecvată și nu necesită modificări. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. 3) Propunerea aferentă subpct. 35.1 și 35.2 privind indicarea separată a punctelor (valabil și pentru subpct. 35^{1.1} și 35^{1.2}). Se recomandă menținerea subpct. 35.1 și 35.2 în redacția actuală, acestea constituind o continuare logică și necesară a pct. 35. - subpct. 35.1 stabilește că, pe lângă schemele de certificare recunoscute de Guvern, pot fi instituite scheme și pe teritoriul RM, care, la rândul lor, urmează să fie recunoscute de UE.
--	--	---	--

		La sbp. 3.2.26, dispoziția propriu-zisă de modificare se va expune după cum urmează: „se completează cu punctele 35¹ – 35³ cu următorul cuprins:”, urmate de redarea acestora. Atenționăm că nu este necesar de a menționa despre completarea după pct. 35, deoarece numerotarea elementelor structurale, inclusiv cu indici numerici, se efectuează în ordine consecutivă (observație valabilă și pentru sbp. 3.2.29, 3.2.31.8, 3.2.31.10, 3.3.3).	- subpct. 35.2 precizează că verificarea efectuată de IP CNED include și evaluarea aspectelor de mediu aferente. Excluderea acestor subpuncte ar afecta coerența și integralitatea reglementării, motiv pentru care se impune păstrarea lor în forma propusă. Se recomandă menținerea subpct. 35^{1.1} și 35^{1.2} în redacția actuală, acestea reprezentând norme de detaliere a condițiilor aferente schemei naționale prevăzute la pct. 35¹. Subpct. 35^{1.1} și 35^{1.2} sunt indispensabile pentru asigurarea caracterului complet și operațional al reglementării, impunându-se păstrarea lor în forma propusă. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
--	--	---	--

	În redacția propusă a pct. 351, formularea „pentru a demonstra respectarea pct. 35 din HG 74/2025” este eronată, or, în Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 nu se regăsește punctul respectiv.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
	La sbp. 3.2.30 , în dispoziție, cuvântul „anexa” se va substitui cu cuvântul „anexe”. La sbp. 3.2.31.1 – 3.2.31.10, cu referire la anexa nr. 3, considerăm oportună expunerea acesteia în redacție nouă, în măsura în care se modifică esențial tot textul anexei.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
	La sbp. 3.3 , după denumirea Metodologiei, textul „aprobată prin anexa nr. 2” este expus greșit și se va exclude, deoarece Metodologia este aprobată prin Hotărârea Guvernului, dar nu prin anexă.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
	La sbp. 3.3.1 cuvintele „se modifică după cum urmează” se vor substitui cu cuvintele „va avea următorul cuprins”.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
	La sbp. 3.3.6 , în dispoziție, cuvântul „sintagma” se va substitui cu cuvântul „textul”.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
	Cu titlu de observație generală, la formularea amendamentelor se va ține cont că, cuvântul „sintagma” se utilizează cu referire la un grup de două sau mai multe cuvinte între care există raporturi de subordonare; cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvântul”/,„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/,„cifrele”.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
	Sbp. 3.4 și 3.5 , se vor comasa, iar dispoziția propriu-zisă se va expune după cum urmează: „se completează cu anexele nr. 4 și nr. 5 cu următorul cuprins:”, urmate de redarea acestora.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.

	La pct. 4 și 7, referitoare la modificările propuse pentru Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 și Hotărârea Guvernului nr. 6/2026, se aplică corespunzător observațiile expuse pentru pct. 3 (Hotărârea Guvernului nr. 53/2025). Pct. 5 și 6, care includ prevederi referitoare la exercitarea controlului asupra executării prezentei hotărâri, precum și norme privind intrarea în vigoare a acesteia, urmează a fi plasate la finele proiectului, după pct. 7. Totodată, textul „cu excepția prevederilor de la pct. 30-32 din Regulamentul prevăzut la pct. 1 care se vor pune în aplicare începând cu data de 1 ianuarie 2027” este expus eronat și se va substitui cu textul „cu excepția prevederilor de la pct. 30-32 din Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, aprobat prin pct. 1, care vor intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2027”. La Regulamentul cu privire la normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă): Întru corectitudinea redactării, parafa de aprobare se va indica în modul următor: „Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2026”. La sbp. 1.1. și 1.2, textele „(în continuare – HG 53/2025)” și „(în continuare – HG 74/2025)” se vor substitui cu textele „(în continuare – Hotărârea Guvernului nr. 53/2025)” și „(în continuare – Hotărârea Guvernului nr. 74/2025)”. Observația dată este valabilă cu referire la tot textul Regulamentului. Pct. 3 prevede constituirea grupului de lucru, însă norma propusă nu stabilește natura juridică, atribuțiile, modul de constituire, funcționare și competențele grupului de lucru.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. Propunerea nu mai este relevantă, întrucât „grupul de lucru” a fost
--	--	--

		Potrivit principiului securității raporturilor juridice și exigențelor tehnicii legislative prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actul normativ trebuie să reglementeze expres competențele și atribuțiile entităților implicate. Totodată, sintagma: „în funcție de domeniul de aplicare al schemei voluntare” este formulată vag și nu permite identificarea situațiilor concrete în care grupul de lucru urmează a fi constituit. Textul „IP CNED asigură gestionarea fluxul de informație destinate grupul de lucru” conține erori gramaticale și urmează a fi redactat după cum urmează: „IP CNED asigură gestionarea fluxului de informații destinat grupului de lucru, în sensul prezentului regulament.” La pct. 4: Sintagmele „în limita posibilităților disponibile” și „o gamă largă de reprezentanți” au caracter apreciativ și nu respectă cerințele de previzibilitate și claritate ale normei juridice, or, în conformitate cu art. 54 din Legea nr. 100/2017, textul normativ trebuie să fie formulat clar, precis și fără echivoc. Astfel, se recomandă reformularea normei prin indicarea expresă a criteriilor de reprezentare și participare. Norma propusă: „Deciziile se iau numai în cazul în care se întrunește cvorumul majorității părților interesate” poate genera interpretări divergente, deoarece nu este clar care este numărul total al părților interesate, cine stabilește calitatea de parte interesată, ce reprezintă „majoritatea părților interesate”. Deci, se recomandă reglementarea expresă a modului de calcul al cvorumului și a procedurii de adoptare a deciziilor.	exclus din ultima versiune a proiectului. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
--	--	---	--

		La pct. 5, sintagma „sistem de control și echilibru” reprezintă o noțiune doctrinară și nu una normativă. Pentru asigurarea aplicării uniforme a normei, se recomandă definirea mecanismelor concrete de prevenire și gestionare a conflictelor de interese. La pct. 7, sintagma „cel mai înalt nivel posibil de independență” are caracter subiectiv și nu poate constitui criteriu juridic verificabil. În conformitate cu principiul certitudinii juridice, normele trebuie să conțină criterii măsurabile și verificabile, deci, se recomandă reformularea prin indicarea unor garanții concrete de independență. La pct. 12, prevederea: „schemele voluntare impun organismelor de certificare să prezinte toate rapoartele de audit” poate genera sarcini administrative excesive și probleme privind confidențialitatea informațiilor comerciale. Astfel, se recomandă evaluarea proporționalității obligației și stabilirea garanțiilor privind protecția informațiilor sensibile.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. 4) Propunerea aferentă pct. 12, privind prevederea: „schemele voluntare impun organismelor de certificare să prezinte toate rapoartele de audit”. Se recomandă menținerea textului în redacția propusă prin proiect. În acest sens, se menționează că conținutul obligatoriu al raportului de audit este reglementat în mod explicit la pct. 29: "Rapoartele de audit și sintezele rapoartelor de audit sau certificatele întocmite sau emise de un organism de certificare în cadrul unei scheme voluntare includ cel puțin elementele prevăzute în anexa nr. 2"
--	--	--	--

		La pct. 15, sintagma „toate documentele aferente” este prea largă și poate genera interpretări diferite. Prin urmare, considerăm oportună delimitarea categoriilor de documente ce pot fi solicitate și stabilirea garanțiilor privind protecția informațiilor confidențiale.	Sintagma „toate rapoartele de audit” prevede că organismele de certificare trebuie să transmită setul complet de documentație de audit pe care îl elaborează în cadrul schemei voluntare — nu doar un rezumat, nu doar anumite rapoarte selectate și nu doar cele considerate cu risc ridicat. Pe scurt, „toate rapoartele de audit” obligă organismele de certificare să furnizeze schemei voluntare fiecare document de audit pe care îl generează, pentru ca aceasta să poată monitoriza și valida independent integritatea activităților de certificare. 5) Propunerea aferentă pct. 15, privind sintagma „toate documentele aferente”. Se recomandă menținerea textului în redacția propusă prin proiect. În acest sens, se explică faptul că documentația aferentă unei plângeri poate varia în funcție de natura și complexitatea acesteia, putând include, după caz, o multitudine de categorii de documente, și anume: plângerea propriu-zisă, reprezentând depunerea inițială
--	--	---	---

		La pct. 17, norma propusă: „Documentația se păstrează pentru o perioadă de cel puțin 5 ani sau pentru o perioadă mai lungă în cazul în care grupul de lucru solicită acest lucru”, conferă grupului de lucru competența de a extinde termenul de păstrare a documentelor fără stabilirea unor criterii obiective, limite maxime sau proceduri aferente. Or, asemenea formulare poate genera incertitudine juridică și aplicare	formulată de un operator economic, un organism de certificare sau un alt actor interesat; corespondența și comunicările aferente, precum e-mailuri, scrisori, note de ședință sau orice alt schimb de informații referitor la plângere; înregistrările interne ale schemei voluntare, care reflectă modul de evaluare a plângerii, investigațiile efectuate și deciziile adoptate; probele și materialele justificative, constând în documente, date sau rapoarte utilizate în procesul de evaluare; precum și documentația privind rezultatul procedurii, care cuprinde soluția adoptată, măsurile corective sau sancțiunile aplicate, inclusiv orice monitorizare ulterioară. Prin urmare, redacția propusă asigură flexibilitatea necesară pentru a acoperi diversitatea situațiilor practice, fără a limita nejustificat categoriile de documente aplicabile. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
--	--	--	---

		discreționară. În context, se recomandă stabilirea expresă a situațiilor care justifică prelungirea termenului, indicarea duratei maxime de păstrare, precum și reglementarea procedurii de adoptare a unei asemenea decizii. La pct. 24, norma stabilește că „Examinatorul tehnic este responsabil de validarea rezultatelor auditurilor de supraveghere.”. Semnalăm că noțiunea de „examinator tehnic” nu este definită în proiect. Se recomandă introducerea unei definiții sau indicarea expresă a cerințelor de calificare și a atribuțiilor acestei persoane. La sbp. 28.2, sintagma „sistem de păstrare în condiții siguranță” este formulată impropriu din punct de vedere gramatical și se va substitui cu sintagma „sistem de păstrare în condiții de siguranță”.	6) Propunerea aferentă pct. 24, privind noțiunea de „examinator tehnic”. Se recomandă menținerea textului în redacția propusă prin proiect. În acest sens, se clarifică faptul că sintagma vizată se referă la un rol desemnat în cadrul schemei voluntare, al cărui titular efectuează o verificare independentă a calității rezultatelor auditului. Examinatorul tehnic — denumit și revizor tehnic — reprezintă expertul intern al schemei, responsabil de validarea exactității și integrității rezultatelor auditurilor de supraveghere, anterior acceptării acestora ca definitive. Prin urmare, prevederea în cauză are un conținut normativ precis și bine determinat, care nu necesită modificări. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
--	--	--	--

		La sbp. 28.3, norma prevede: „sau pentru o perioadă mai lungă în cazul în care acest lucru este solicitat de grupul de lucru”, însă nu sunt stabilite temeiurile solicitării, durata maximă și forma deciziei. Astfel, dispoziția conferă grupului de lucru o marjă discreționară excesivă. La pct. 30, în textul „Organismul de certificare utilizează alte resurse pentru activitățile de verificare numai din partea organismelor acreditate”, noțiunea „alte resurse” este una imprecisă și nu permite identificarea clară a persoanelor sau entităților la care se referă norma. Acest fapt contravine art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017, potrivit căruia normele trebuie formulate într-un limbaj clar, precis și lipsit de ambiguitate. La pct. 32, se prevede că „grupul de lucru evaluează, în coordonare cu Centrul Național de Acreditare”. Totuși, proiectul nu stabilește natura juridică a coordonării competențelor fiecărei instituții, caracterul obligatoriu sau consultativ al opiniei Centrului Național de Acreditare, iar în consecință, norma poate genera dificultăți de aplicare. Se recomandă delimitarea expresă a atribuțiilor grupului de lucru și ale Centrului Național de Acreditare. La sbp. 34.1, textul „cu excepția auditurilor privind criteriile prevăzute la subpct. 20.1 și 21.1 din anexa nr. 1 la HG 53/2025 calcul” conține o eroare de redactare, nu are sens juridic și creează dificultăți de interpretare. Astfel, cuvântul „calcul” urmează a fi exclus. La pct. 35, norma stabilește obligația organizării cursurilor de formare și a examenelor. Totodată, însă, nu sunt prevăzute cerințe minime privind programa de formare, modalitatea de evaluare și criteriile de promovare. Deci, sugerăm reglementarea elementelor esențiale ale procesului de formare și evaluare.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. Propunerea nu mai este relevantă, întrucât „grupul de lucru” a fost exclus din ultima versiune a proiectului. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. 7) Propunerea aferentă pct. 35, privind obligația organizării cursurilor de formare și a examenelor.
--	--	--	---

			Se recomandă menținerea textului în redacția propusă prin proiect. Elementele esențiale ale procesului de formare și evaluare sunt stabilite de schema voluntară proprie zisă, însă acestea trebuie să fie de natură a garanta competența tehnică și imparțialitatea auditorilor în conformitate prevederile Regulamentului. Cursurile trebuie concepute în funcție de domeniul de aplicare al schemei voluntare: Deoarece schemele diferă ca acoperire (unele pot certifica doar biocombustibili, altele pot include și biogaz sau combustibili din carbon reciclat), fiecare schemă voluntară își concepe programul de formare proporțional cu domeniul său de aplicare. Pe scurt, baza pentru proiectarea cursurilor de formare o constituie domeniul de aplicare al activităților de certificare ale schemei voluntare — adică tipurile de combustibili, materiile prime, criteriile de durabilitate și cerințele tehnice pe care schema le acoperă.
--	--	--	--

		La pct. 36, cuvântul „periodic” are caracter vag și nu este clară frecvența minimă a cursurilor de perfecționare. Considerăm oportună indicarea unui termen concret (de exemplu, anual sau o dată la doi ani).	8) Propunerea aferentă pct. 36, privind cuvântul „periodic”. Se recomandă menținerea textului în redacția propusă prin proiect. În acest sens, se clarifică faptul că prevederea vizată impune auditorilor obligația de a participa periodic la cursuri de reîmprospătare a cunoștințelor, fără a se limita la o singură sesiune inițială de formare anterioară începerii activității. Regulamentul evită în mod deliberat stabilirea unei periodicități fixe — precum intervale anuale sau lunare — întrucât se aplică unor scheme voluntare cu domenii de aplicare, niveluri de risc și contexte operaționale diferite. Această abordare este fundamentată pe următoarele considerente: în primul rând, flexibilitatea — unele scheme pot impune cursuri de reîmprospătare cu o frecvență mai ridicată, în funcție de complexitatea combustibililor, materiilor prime sau criteriilor de durabilitate certificate; în al doilea rând, proporționalitatea — frecvența formării trebuie să reflecte nivelul
--	--	--	--

		La pct. 42, nu este suficient de clară sintagma „majoritatea membrilor grupului”, întrucât nu rezultă dacă se are în vedere majoritatea simplă, majoritatea absolută sau un anumit prag procentual. La pct. 46, norma stabilește pragul de „cel puțin cinci tone pe lună”. Totodată, nu este justificată alegerea acestui prag și nici nu este indicată sursa normativă europeană din care este preluat. Deci, se recomandă verificarea fidelității transpunerii și, după caz, includerea justificării în nota de fundamentare.	de risc și ritmul schimbărilor de ordin tehnic sau de reglementare; în al treilea rând, caracterul evolutiv al cadrului normativ — dat fiind că normele Uniunii Europene în domeniul energiei și durabilității sunt supuse actualizărilor periodice, absența unui interval rigid permite schemelor să adapteze programele de formare la noile evoluții legislative sau tehnice; în al patrulea rând, subsidiaritatea — este lăsat spațiu discreționar pentru ca schemele voluntare și autoritățile naționale competente să stabilească cerințe mai stricte sau mai specifice, acolo unde circumstanțele o impun. Prin urmare, redacția propusă este adecvată și nu necesită modificări. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. 9) Propunerea aferentă pct. 46, privind pragul de „cel puțin cinci tone pe lună”. Se recomandă menținerea textului în redacția propusă prin proiect.
--	--	---	---

			În acest sens, se clarifică faptul că pragul de cinci sau mai multe tone pe lună din acea prevedere reprezintă, în esență, un declanșator bazat pe risc pentru impunerea auditurilor la fața locului în punctele de origine. Acest prag este prevăzut în mod expres la art. 13 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2022/996, care constituie actul normativ al UE ce stă la baza transpunerii prezentului proiect. De ce este utilizat acest prag: <i>Materialitatea aprovizionării:</i> Un punct de origine care furnizează ≥ 5 tone/lună de deșeuri sau reziduuri este considerat o sursă semnificativă. Volumele mai mari au un impact mai mare asupra declarațiilor de durabilitate și asupra economiilor de emisii de GES, justificând verificări mai stricte. <i>Gestionarea riscului:</i> Regulamentul impune ca frecvența și intensitatea auditurilor să reflecte riscul. Cantitățile mai mari cresc riscul de raportare incorectă, fraudă sau încălcări ale criteriilor de durabilitate, astfel încât verificările la fața locului devin obligatorii.
--	--	--	--

		La pct. 49, se instituie „audit de supraveghere obligatoriu în termen de șase luni” și „audit suplimentar la trei luni”. Totodată, se recomandă precizarea momentului de la care curg termenele respective, deoarece nu este clar dacă aceste termene se calculează de la data emiterii certificatului, de la finalizarea auditului inițial sau de la data deciziei de certificare.	<i>Proportionalitate:</i> Furnizorii mai mici (sub 5 tone/lună) nu sunt supuși automat auditurilor la fața locului, reducând sarcina administrativă. Regula echilibrează supravegherea cu pragmatismul. <i>Aliniere la Anexa IX din RED II:</i> Pragul este legat în mod specific de reziduurile și deșeurile enumerate în Anexa IX la Directiva (UE) 2018/2001, eligibile pentru obiectivele privind biocombustibili avansați. Verificarea riguroasă a furnizorilor semnificativi protejează integritatea acestor obiective. Pe scurt, pragul de cinci tone este un reper pragmatic: identifică furnizorii suficient de mari pentru a prezenta un risc material de conformitate, justificând auditurile obligatorii la fața locului, evitând în același timp cerințe disproporționate pentru furnizorii foarte mici. 10) Propunerea aferentă pct. 49, privind instituirea „audit de supraveghere obligatoriu în termen de șase luni” și „audit suplimentar la trei luni”.
--	--	---	---

			Se recomandă menținerea textului în redacția propusă prin proiect. De exemplu, în cazul în care un operator deține o certificare din data de 1 ianuarie 2026 și efectuează un audit suplimentar la data de 1 aprilie 2026 exclusiv pentru ulei virgin, iar auditul obligatoriu general intervine la data de 1 iulie 2026. 1 ianuarie 2026 - prima cerificare 1 aprilie 2026 - audit suplimentar doar pentru ulei virgin. 1 iulie 2026 - audit obligatoriu pentru toate. Astfel, operatorii care comercializează ulei virgin vor fi supuși la două audituri (supl. + obligatoriu pentru toți), în timp ce ceilalți operatori vor fi supuși unui singur audit (obligatoriu pentru toți).
		La pct. 54, textul „operatorii economici care utilizează CO2 captat precizează modul în care CO2 înlocuit a fost generat anterior și să declare” conține o inadvertență gramaticală, or, verbele „precizează” și „să declare” nu sunt coordonate sintactic. La pct. 55, cuvintele „prezintă declarații” se vor substitui cu cuvintele „prezintă declarații”.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.

		La pct. 62, sintagma „puse la dispoziție de Agenției de Mediu” se va substitui cu sintagma „puse la dispoziție de Agenția de Mediu”. La pct. 68, formularea „organismele de certificare se obligă” are caracter contractual și este improprie unui act normativ, deci, se recomandă substituirea cu formula „organismele de certificare au obligația”. La sbp. 68.3, sintagma „Registru de biocarburanți” se va substitui cu sintagma „Registrul de biocarburanți”. Observația dată este valabilă pentru tot textul proiectului. La pct. 70, cuvintele „în mai mult state membre” se vor substitui cu forma corectă: „în mai multe state membre”. La pct. 73, noțiunea „îndoieli justificate” are caracter larg și poate genera interpretări diferite. Se recomandă stabilirea unor criterii obiective care justifică inițierea investigației. La sbp. 75.7, textul „orice altă modificare ca poate afecta temeiul recunoașterii schemei” conține o eroare gramaticală. Se va substitui cu forma corectă: „orice altă modificare care poate afecta temeiul recunoașterii schemei”. La pct. 76: Sintagma „trebuie să fie documentate temeinic” are caracter evaluativ și nu stabilește criterii juridice verificabile. Se recomandă substituirea expresiei prin formulări obiective, de exemplu: „trebuie să fie documentate prin documente justificative verificabile”. Textul „alte informații care descriu materiile prime sau combustibilii, necesare în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 53/2025” constituie o trimitere generică la întregul act normativ și nu permite identificarea exactă a cerințelor aplicabile. Se recomandă indicarea expresă a anexei sau a punctelor relevante din hotărârea respectivă.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. 11) Propunerea aferentă pct. 76, privind textul „alte informații care descriu materiile prime sau combustibilii, necesare în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 53/2025”. Se recomandă menținerea textului în redacția propusă prin proiect.
--	--	--	---

		La pct. 80, utilizarea expresiei „schemele voluntare utilizează” este eronată, deoarece din punct de vedere juridic, normele nu sunt „utilizate”, ci „aplicate”, „respectate” sau „institute”. La pct. 107, expresia „dincolo de scenariul de statu-quo” ar trebui uniformizată terminologic prin expresia recomandabilă „dincolo de scenariul de referință (status quo)”. La pct. 109, textul „Măsurile sunt eligibile pentru certificarea riscului scăzut de ILUC” necesită uniformizare terminologică. Deoarece în întregul capitol este utilizată expresia „risc redus de ILUC”, se recomandă păstrarea aceleiași terminologii „certificarea riscului redus de ILUC”. La anexa nr. 12 semnalăm că aceasta nu are temei-cadru în textul Regulamentului astfel cum este prevăzut la art. 49 alin. (3) din Legea nr. 100/2017. Prin urmare, se va rectifica această omisiune.	În acest sens, se clarifică faptul că informația vizată nu face obiectul unui punct sau al unei anexe distincte în cadrul HG 53/2025 care reprezintă actul normativ ce transpune partea referitoare la criteriile de durabilitate din Directiva (UE) 2018/2001. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată. Anexa nr. 12 la Regulamentul privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă a fost transferată ca Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 53/2025.
--	--	--	--

		Conținutul proiectului urmează a fi definitivat conform prevederilor art. 54 din Legea nr. 100/2017, potrivit căruia, textul punctelor trebuie să aibă un caracter dispozitiv, să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări. Verbele utilizate în text se vor expune la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției respective.	A fost modificat în conformitate cu propunere înaintată.
--	--	--	--